

Diak

Diak
Tutkimus

2

JOUKO PORKKA

**The Young Confirmed Volunteers
of the Evangelical Lutheran Church
of Finland**

Motivation, Religiosity, and Community

Jouko Porkka

THE YOUNG CONFIRMED VOLUNTEERS
OF THE EVANGELICAL LUTHERAN
CHURCH OF FINLAND
MOTIVATION, RELIGIOSITY, AND COMMUNITY

Academic dissertation to be publicly discussed, by due permission of the Faculty of Theology at the University of Helsinki in Metsäatalo, Auditorium 6 (Unioninkatu 40), on the 24th of August 2019 at 12 o'clock.

Diakonia-ammattikorkeakoulu
Helsinki 2019

Tämä teos on lisensoitu Creative Commons
Nimeää-EiKaupallinen-EiMuutoksia 4.0
Kansainvälinen –lisenssillä.

DIAK **TUTKIMUS** 2

Publisher: Diaconia University of Applied Sciences

Cover image: Shutterstock

Layout: PunaMusta Oy

ISBN 978-952-493-337-7 (print edition)

ISSN 2343-2160 (print edition)

ISBN 978-952-493-338-4 (online edition)

ISSN 2343-2179 (online edition)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-338-4>

PunaMusta Oy

Tampere 2019

ABSTRACT

Jouko Porkka

**THE YOUNG CONFIRMED VOLUNTEERS OF THE
EVANGELICAL LUTHERAN CHURCH OF FINLAND
Motivation, Religiosity, and Community**

Helsinki:

Diachonia University of Applied Sciences, 2019

208 p.

Diak Tutkimus 2
[Diak Research 2]

Young confirmed volunteers' (YCVs) motivation, religiosity, and community in the confirmation work of the Evangelical Lutheran Church of Finland (ELCF) are examined. The history of YCV activity is studied in order to understand it today. Motivation theories, theories on religious commitment, sense of community, and community of practice form the theoretical foundation of this study.

This dissertation is composed of four articles, which pave the way for solving the main research question. The whole study sheds light on the matter of the YCVs' motivations, expectations, experiences, and religiosity. The influence of YCV activity on their attitudes and opinions is another topic addressed. Furthermore, the analysis touches on the broader question of how all of this influences the YCVs' lives.

Two kinds of data and thus two research methods are used. The data examined in the first article describing the history of YCV activity consists of statistics from various sources in the ELCF. The other data was collected from the YCVs via questionnaires and from an international study on confirmation work and Christian youth work in Finland.

Two separate international studies have been done on the topic, the first in 2007/2008 and the second in 2012/2013. In both, data was collected separately at the beginning and at the end of that confirmation time during which the YCVs were volunteering. Altogether four different sets of data on the YCVs were collected. Because there were significant changes in Finnish society between the first and the second data sets, the sets could be used to assess the impact of these changes on YCVs' opinion, which was found to differ from the views of confirmands at large. The broad data also enabled an international comparison between

confirmands and at some level also between volunteers in different countries. The quantitative data was analysed statistically using the SPSS tool. Wenger's model of social learning is successfully applied to the phenomenon.

The key result is that in YCV activity, learning occurs through doing when the objects of learning are models of acting. Learning modifies belonging, committing, and relating to a community. Learning also changes an individual's identity by giving the individual more readiness to understand things, to act, and to feel a sense of belonging to a community. Following this model, each confirmation group may form a Christian community of practice with confirmands (novices), YCVs (veterans) and assistant teachers (experts). This means that in confirmation work, each of the confirmands finds their own role based on their motivation, skills, and interests. The confirmands receive the support of YCVs and assistant leaders in discovering the meaning of Christian faith, which is the aim of the confirmation work. However it is a tad difficult to determine the role of, pastors, youth workers or other paid staff in this applied model.

It was also recognized that YCVs are a very diverse group of adolescents with various ways of believing and motivations to volunteer. However, the diversity is perhaps one of the assets of YCV activity. When working as a group, people with different strengths need and reinforce each other. The role of paid staff is to support this diversity and openness in the YCV community. When there is space enough for YCVs with different motivations and ways of believing, positive youth development occurs automatically. YCVs learn useful things, which are meaningful in their future, such as leadership, tolerance, and understanding and living Christianity.

Although the results show that YCV activity has a positive influence on the development of many of the YCVs, this is not always the case. Some YCVs also experience bitter disappointments and negative experiences.

Key words. Adolescent, motivation, religiosity, religious commitment, sense of community, community of practice, confirmation work, young confirmed volunteers (YCVs), volunteering, Christian nurturing, quantitative research.

Theme: Church and Parish

TIIVISTELMÄ

Jouko Porkka

SUOMEN EVANGELIS-LUTERILAISEN

KIRKON ISOSET

Motivaatio, uskonnollisuus ja yhteisöllisyys

Helsinki:

Diakonia-ammattikorkeakoulu, 2019

208 s.

Diak Tutkimus 2

Tässä tutkimuksessa selvitetään Suomen ev.-lut. kirkon isostoimintaa ja toimintaan osallistuvien nuorten ajattelua. Tutkimuksen teoreettisen perustan muodostavat motivaatioteorian, uskonnolliseen sitoutumiseen ja yhteisöllisyyteen sekä sosiaaliseen oppimiseen liittyvät teorian.

Väitöskirjaan sisältyy neljä artikkelia, jotka avaavat tutkimuskysymystä eri näkökulmista. Ensimmäisessä artikkelissa kuvataan isostoiminnan syntyä ja kehitystä käytäen tutkimusaineiston Suomen ev.-lut. kirkon toimintatilastoja sekä historiaa kuvavia tutkimuksia. Muissa artikkeleissa analysoidaan isosten motivaatiota, odotuksia, kokemuksia ja uskonnollisuutta. Lisäksi tutkimuksessa selviellään isostoiminnan vaikutusta isosten asenteisiin ja mielipiteisiin sekä miten osallistuminen vaikuttaa isosten elämään. Näissä artikkeleissa käytetty tutkimusaineisto koottiin lomakekyselyillä.

Lomakekyselyt olivat osa kansainvälistä rippikoulututkimusta, joka toteutettiin useassa Euroopan protestanttilaisessa kirkossa samanaikaisesti kahtena eri tutkimuksena vuosina 2007–2008 ja 2012–2013. Molemmissa tutkimuksissa vastajat vastasivat kahteen kyselyyn, ensimmäiseen rippikoulun alussa ja toiseen sen lopussa. Tutkimusasetelma mahdollisti vastausten yhdistämisen anonymisti niin, että voitiin selvittää, miten vastaajien ajattelu oli muuttunut rippikoulun aikana. Protestanttilaiset kirkkojen yhteistyö mahdollisti kansainväisen vertailun.

Aineisto koottiin Suomessa niin, että samaan aikaan kun rippikoululaiset vastasivat omiin kyselyihinsä, myös heidän isosensa ja ryhmien työntekijät vastasivat omiin kyselyihinsä. Rippikoululaisten, työntekijöiden ja isosten kyselyt liittyivät läheisesti toisiinsa myös sisällöllisesti, sillä osa kysymyksistä oli kaikissa kyselylomakeissa samoja. Tämä mahdollisti isosten, rippikoululaisten ja työntekijöiden vertailun.

Koska suomalaisessa yhteiskunnassa tapahtui merkittäviä muutoksia ensimmäisen ja toisen tutkimuksen välillä, voitiin tulosten avulla arvioida sitä,

miten yhteiskunnallinen ilmapiiri ilmeni isosten, rippikoululaisten ja työntekijöiden ajattelussa. Aineiston analysointiin käytettiin tilastollista SPSS-ohjelmistoa.

Tutkimuksen keskeinen tulos on se, että isostoiminnassa oppiminen liittyy tekemiseen. Oppiminen luo osallisuutta, sitouttaa ja vahvistaa yhteisöllisyden tunnetta. Se myös vaikuttaa isosten identiteettiin, sillä toimintaan osallistuminen antaa heille valmiuksia uskontoon ja kirkkoon liittyvien asioiden laajempaan ymmärtämiseen, opettaa heille uusia taitoja, laajentaa ihmisiin suhteiden verkostoa, vahvistaa itsetuntoa ja tunnetta siitä, että he ovat arvostettuja jäseniä isosyhteisössä, johon he kuuluvat.

Tutkimuksessa sovelletaan Wengerin Community of Practice -mallia rippikouluryhmään. Tämän mallin mukaisesti rippikouluryhmä on kristillinen käytäntöyhteisö, jossa rippikoululaiset ovat noviiseja, isoset veteraaneja ja apuohjaajat eksperittejä. Jokainen rippikoululainen voi löytää paikkansa tässä yhteisössä sen perusteella, miten he ovat motivoituneet, mistä he ovat kiinnostuneita ja millaista osaamista heillä on. Isoset ja apuohjaajat auttavat heitä löytämään paikkansa tässä yhteisössä ja ymmärtämään kristinuskon keskeisiä sisältöjä, mikä on rippikoulun varsinaisen tavoite. Pappien, nuorisotyönohjaajien ja muun palkatun henkilöstön jäsentäminen em. malliin on kuitenkin hankalaa, koska he edustavat virkansa puolesta hierarkkista auktoriteettia.

Tutkimuksessa havaittiin, että isoset ovat hyvin heterogeeninen nuorisojoukko, ja heidän näkemyksensä uskosta ja syyt isostoimintaan osallistumiseen ovat moninaiset. Moneus ja monimuotoisuus näyttää kuitenkin olevan isostoiminnan vahvuus. Ryhmässä toimiessaan isoset tarvitsevat toisiaan, sillä rippikouluryhmässä jokaisen osaamiselle on käytöö. Työntekijöiden tehtävä on isosryhmän moneuden tukeminen, sen varmistaminen, että eri tavoin motivoituneille ja eri tavoin uskoville on ryhmässä tilaa. Kun eri motivaatiopohjalta toimiville, uskosta eri tavoin ajatteleville isosille annetaan tarpeeksi tilaa, myönteinen kehitys tapahtuu heissä itsestään. Isoset oppivat monenlaista tulevaisuutensa kannalta hyödyllistä: johtajuutta, suvaitsevaisuutta, sekä kristillisyyden ymmärtämistä ja sen toteksi elämistä.

Tutkimuksen tulokset osoittavat, että isostoiminnalla on monien isosten kehitykseen myönteinen vaikutus. Näin ei kuitenkaan ole laita aina. Joillekin isostoiminta on pettymys ja siihen liittyy kielteisiä kokemuksia.

Asiasanat: nuoret, vapaaehtoistyö, isostoiminta, rippikoulu, motivaatio, uskonnollisuus, yhteisöllisyys, kvantitatiivinen tutkimus

Teemat: Kirkko ja seurakunta

Sisällyys

PREFACE	9
INDIVIDUAL PUBLICATIONS	13
1 INTRODUCTION	15
1.1 Objectives and scope	15
1.2 The ELCF and its confirmation work	16
1.3 Young confirmed volunteers, the YCVs	18
1.4 Adolescence as a phase of life	20
2 THEORETICAL FRAMEWORK	23
2.1 Motivation and expectations	23
2.2 Religious commitment	27
2.3 Psychological sense of community and community of practice	30
3 RESEARCH CONTRIBUTION	35
3.1 Research objective	35
3.2 Validity and reliability	37
4 FINDINGS	41
4.1 Summaries of the articles	41
4.2 Why YCVs are volunteering in the ELCF	44
4.3 YCVs' religiosity	46
4.4 The sense of community in YCV activity	48
4.5 The meaning of YCV activity in the YCVs' life	50
5 DISCUSSION AND CONCLUSION	53
5.1 YCV activity as a horizontal community	53
5.2 YCV activity as Christian community of practice	56
5.3 Conclusion and evaluation	60
LITERATURE	65
APPENDIX	73
Appendix 1: Data collection	73
Appendix 2: Publication 1	77
Appendix 3: Publication 2	96
Appendix 4: Publication 3	116

Appendix 5: Publication 4	136
Appendix 6: Questionnaire t1 in 2007/2008	171
Appendix 7: Questionnaire t2 in 2007/2008	178
Appendix 8: Questionnaire t1 in 2012/2013	183
Appendix 9: Questionnaire t2 in 2012/2013	195

PREFACE

My personal interest in confirmation work and the YCVs' role in it as well as in parish work in general arises from my time as a Lutheran minister in local parishes in the 1980s and 1990s. Counting all the camp days and nights together, I have spent more than one and a half years of my life on a confirmation camp. I have been involved in training YCVs, supervising them during the camp periods, and planning the confirmation work with them.

When I started my work at Diaconia University of Applied Sciences in 1999, I became responsible for educating professional youth workers, including teaching them how to organize parish confirmation work and post-confirmation youth work. I became responsible for the first comprehensive study of YCV activity in Finland (Porkka 2004), commissioned by the Church Research Institute (hereafter "Church" refers to the ELCF).

The next research project on confirmation work, also commissioned by the Church Research Institute and funded by the Church Council, was on confirmands with learning difficulties in confirmation work (Kuusi & Porkka 2006). At the same time (2004–2009) I was also involved in the steering group of a multiprofessional project "Young people, confirmation work and the future" (Nuoret, rippikoulu ja tulevaisuus) funded by the Church Research Institute. The aim of this project was to clarify what actually happens during confirmation time and how the curriculum goals relate to the reality from the perspectives of the various actors in a confirmation group. During this project there were several discussions on the need for international comparative data because we knew so little about confirmation work abroad.

In February 2007 Professor Kirsi Tirri asked me to represent Finland at a conference on confirmation work in Tübingen. At the conference I got to know many of the scholars who later formed the research group of the international project on confirmation work and Christian youth work in Protestant Europe. As early as the June of the same year, we launched the project named "Confirmation work in Europe" as a collaboration of seven European countries (Finland, Sweden, Norway, Denmark, Germany, Austria and Switzerland) and founded an "International Network for Research and Development of Confirmation and Christian Youth Work."

My doctoral thesis is related to all of these projects. I started planning my thesis already when doing my first study on YCV activity because I recognized that only scattered information was available on how YCV activity has grown in terms

of quantity and content over the years. The international network gave me a new direction to my doctoral work because it offered me the chance to find comparative data from confirmands and volunteers of seven other European churches, and new perspectives to understand the phenomenon.

This study is but one of the results of this project; three international and a vast number of national reports have also been produced, making an important contribution to the development of confirmation work in Protestant Europe. Later more churches and countries joined the research project, and even a link between Europe and the USA was formed. Therefore it can be said that the project has had a massive influence on Protestant confirmation work and youth work.

Now, as my own dissertation process is finally at its end, I wish to thank the following individuals and organizations for their contributions throughout the whole span of this research project. First, my gratitude goes to the pre-examiners of this study, Professor Arto Kallioniemi and Docent Lassi Pruuki for their precise and thorough work and helpful comments. I also wish to thank Professor Kirsil Tirri for offering me the opportunity to participate in the international research project from its very onset, and for challenging me to write my thesis in English.

My foremost thanks goes to Professor Friedrich Schweitzer from Tübingen University, and through him to the whole international research group to which I have had the pleasure of belonging for more than a decade. It has been an international academic family for me, where I have been able to grow professionally and academically. The most important members of that group have been Professor Henrik Simojoki (Bamberg University), Professor Wolfgang Ilg (Evangelische Hochschule Ludwigsburg), Professor Thomas Schlag (Zürich University), Professor Per Pettersson (Karlstad University), Adjunkt Professor Bernd Krupka (KUN Tromsø) and Professor Ida-Marie Høeg (Agder University). All this time, I have felt welcome at the meetings and my contributions have been respected even though my academic qualifications were not nearly comparable to those of the rest of the group. The group has supported me and encouraged me to write my dissertation. For the rest of my life, I will remember how I was introduced in one conference organized by our research group: "Jouko has taught us all what is the difference between Finnish and finished dissertation!" This comment has helped me to carry on, even though sometimes it has felt like a huge chunk of excess work during summer leave.

Special thanks go to Professor Kati Tervo-Niemelä, the second supervisor of my thesis. We have not only done a lot of research together, publishing many articles, but also shared the burdens and joys of life. I feel privileged to be able to call

her a friend. My second supervisor, Docent Tapani Innanen, has taken up various mantles over the course of my thesis. He was the Professor of Pedagogy of Religion in Helsinki for a couple of years and played a key role in my studies at that time. It has been a unique opportunity to get to know Kati and Tapani when writing articles, travelling, and working in international seminars together. Their feedback has always been not only professional, but also careful and meticulous.

My domestic scholar friends working on similar topics have become close and important as well. Special thanks go to Salla Poropudas (Helsinki Diocese), Eveliina Ojala (University of Eastern Finland) and Dr Jarmo Kokkonen (Church Council, Helsinki). I have been privileged to have great professional colleagues who have shared their experience on confirmation work and its pedagogy with me. I would especially like to thank Jari Pulkkinen (Church Council, Helsinki), Sanna Jattu (Youth Centre, Helsinki), Hans Tuominen (Hakunila Parish) and Terhi Paananen (Church Council, Helsinki). I have had opportunities to organize many events and courses, write the national guidelines of YCV activity and confirmation work in Finland and discuss topics which we all have been interested in.

The Church Research Institute has enabled me to travel to international meetings and get important help with data collection. Without this my research would have been almost impossible. My employer, Diaconia University of Applied Sciences (Diak), has had a very important role in my professional growth. I have received responsibilities, which have made it possible to develop as a researcher and use what I have learnt in my teaching.

My gratitude goes to Docent Sakari Kainulainen and Vice-rector Dr Pirjo Hakala who supported my research development when I started at Diak in 2002. Both helped me learn how to perform SPSS analysis and gave me encouraging words when needed. My superiors at Diak, Dr Kari Ruotsalainen, Dr Esko Kähkönen, Dr Matti Helin and Head of Education Jussi Murtovuori have offered me an opportunity to follow my calling and use my time in research, development, and innovation activities, which have been important not only to me personally, but to Diak and the whole ELCF. This mutual trust has led to further research in the field of diaconia and Christian youth work.

Principal lecturers Dr Minna Valtonen and Docent Mikko Malkavaara and retired principle lectors Docent Raili Gothoni and Dr Pekka Launonen have all been important to my well-being at Diak. They understand the essence of my work at Diak and have supported me in many different ways. My gratitude goes to all my team members – I am proud to be their colleague.

All the above roles and networks have helped me to gain an “insider perspec-

tive” on both YCVs and confirmation work. This has influenced my thinking. Access to a wealth of silent knowledge not available to an outsider can be a great boon, but of course carries the risk of taking things of interest for granted or assuming a point of view entirely too subjective or involved. For better or worse, this perspective has taken the research projects I have participated in a step further by building upon my experiential knowledge.

To sum it all up, through personal interest and experience in the field, I have become curious about acquiring a scientific view on the phenomenon to better understand confirmation work and the young volunteers’ role in it.

All of this would not have been possible without the unique support of my family. My wife Dr Hannele Porkka showed me how to finalize the doctoral thesis and how to celebrate this achievement when defending her thesis in August 2018. She has been the most important person in my life for decades. I also wish to thank my son Jarno Porkka, who has helped me in many phases of this research process with practical issues and by proofreading my English text. Finally I wish to thank my younger son Markus Porkka, who has always encouraged me and let me use my free time (too) often with my computer instead of spending time with him.

In Järvenpää, Epiphany, 7 January 2019.

Jouko Porkka

INDIVIDUAL PUBLICATIONS

Publication 1

Porkka, J. (2006) The History of Young Confirmed Voluntary Workers in Finland. In Kirsi Tirri (ed.) *Nordic Perspectives on Religion, Spirituality and Identity. Yearbook 2006 of the Department of Practical Theology* (pp. 35–54). (Käytännöllisen teologian laitoksen julkaisuja, 110). Helsinki: University of Helsinki.

[Re-printed with the kind permission of University of Helsinki]

Publication 2

Porkka, J. (2009). Rippikoulusta seurakunnan vapaaehtoistyöhön – Isoseksi haluamisen motiivit ja odotukset [From confirmation time to parish volunteer work: motivations and expectations for becoming a YCV]. In Tapani Innanen and Kati Niemelä (eds.) *Rippikoulun todellisuus* (pp. 311–328). (Kirkon tutkimuskeskusjulkaisuja 107). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

[Re-printed with the kind permission of Church Research Centre]

Publication 3

Porkka, J. (2012). Faith and Volunteering amongst the Young Church Volunteers – How Do They Affect Each Other? *Prismet* 4/2012, 233–252.

[Re-printed with the kind permission of IKO – Kirkelig pedagogisk senter]

Publication 4

Porkka, J. (2017). Rippikoululaisten ja isosten uskonnollisuuden ja motivaation muutos sekä Matteus-efekti [Changes in the religiosity and motivation of confirmants and YCVs: the Matthew effect]. In Jarmo Kokkonen (ed.) *Tehdään ihmeitä! Osallisuus, vapaaehtoisuus, jäsenyys ja hengellisyys isostoinnassa* (pp. 153–188). (Diak Työlämä 10). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.

[Re-printed with the kind permission of Diaconia University of Applied Sciences]

1 INTRODUCTION

1.1 Objectives and scope

The young volunteers in the Evangelical Lutheran Church of Finland (ELCF) who volunteer in confirmation work form the research context of this study. These young volunteers are experts by experience because in most cases they have been confirmands and confirmed a few years before volunteering. Because of their young age (mean 16.3 years), they are referred to here as young confirmed volunteers (YCVs).

YCV activity is a visible and impressive phenomenon in Finland. It is closely connected to confirmation work, which reaches about 85% of the whole cohort of 15-year-old adolescents in Finland yearly. One-third of them will continue as a YCV after their confirmation. Every year about 50,000 adolescents are confirmed in the ELCF: more than 20,000 adolescents take part in YCV activity and 15,000 volunteer in confirmation work (Kirkon tilastolliset vuosikirjat 2012–2016 [ELCF statistics 2012–2016]).

Volunteerism is an increasingly significant phenomenon in Finland. According to national surveys, more than third of all Finns volunteer – young people volunteer as actively as the older generations. (Myllyniemi 2012, 19; Rahkonen 2018.) Despite the popularity of volunteering it has not been a popular research topic. Volunteerism only attracted the interest of researchers at the turn of the millennium in Finland.

Pioneering researchers on volunteerism in Finland were Jaana Lähteenmaa (1996, 1997, 1998), Hannu Sorri (1998), Marianne Nylund (2000), Anne-Birgitta Yeung (2004) and Tapio Leskinen (2003). More recently, there have been national surveys (e.g. Pessi & Oravasaari 2010; Myllyniemi 2012 and Rahkonen 2018) and article collections on volunteerism (e.g. Nylund & Yeung 2005 and Kokkonen 2017). The two most recent Finnish doctoral theses on volunteerism prior to this one were by Henrietta Grönlund in 2012 and Ari Marjovuo in 2014.

There have only been a few Finnish studies on the role of religion in volunteering. Anne-Birgitta Young (later Pessi) has focused on volunteering in diaconia, Tapio Leskinen on volunteering in development cooperation. Both of these studies take the role of religiosity seriously. Henrietta Grönlund researched young

adult volunteering, focusing on their identity, life stages, values, and religiosity. This study filled a gap because both the role of religion and young peoples' volunteering have only seldom been studied. Besides Grönlund, only Jaana Lähteenmaa (1996, 1997, 1998) and Marianne Nylund (2000) have paid attention to young peoples' volunteering in Finland.

So far, no research on volunteerism in congregations' youth work exists. Even the studies on confirmation work have only paid limited attention to volunteerism because it has been considered a spin-off of confirmation work (e.g. Niemelä 2002, Niemelä 2007). Only the international research project on confirmation work and Christian youth work, which this study is a part of, gave more attention to the young volunteers.

This is a quantitative study in the field of pedagogy of religion. The data was collected simultaneously in Finland and internationally, which made the process much easier. The questionnaires addressed to confirmants and YCVs contained similar questions, offering a unique opportunity to acquire comparative data from Finns and their international counterparts. Because the data collection in all of these studies was carried out both at the beginning and at the end of the confirmation time, the change in the YCVs' and confirmants' opinions could also be measured. In this thesis, the whole confirmation preparation period is referred to as "confirmation time" or "confirmation preparation", while "confirmation" means the worship service, which is usually held in the parish church at the end of this time.

The YCVs' motivation and sense of community proved to be important factors in volunteering in both the Finnish and international studies on volunteerism mentioned above. Religiosity was a natural object of this study because YCV activity is organized by the ELCF and the context of the volunteering is confirmation work, which is an activity organized to support the confirmants' faith in the triune God.

1.2 The ELCF and its confirmation work

The ELCF is the largest of two national churches in Finland. The switch from Roman Catholicism to Lutheranism took place during the Reformation in the sixteenth century. Nowadays the ELCF is rather independent from the state but it still is a public corporation with permission to collect taxes from its members. In 2018 about four million Finns were members of the ELCF, which makes up about 70% of the whole Finnish population (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2018). During the last decade, church membership has declined considerably:

in 2007 81.7% of all the people living in Finland were members (Kirkon tilastollinen vuosikirja 2007). The ELCF has lost popularity among Finns also by other measurements such as the rate of baptism of new-born babies and the proportion of marriages solemnized in church.

However, there is one exception among the ELCF statistics: confirmation work. Confirmation education is intended for people who have received Christian baptism and those who are preparing for it (National Church Council 2018). It has retained its popularity despite the decrease in the church membership rate. The latest statistics are available from 2016, when 50,032 adolescents were confirmed into the ELCF. This is about 85.8% of all those turning 15 over the year, at the typical age for confirmation in Finland.

In 2016, 1356 adolescents joined the ELCF, of whom more than half, 838, were baptized during their confirmation time (Kirkon tilastollinen vuosikirja 2016). Comparing the popularity of confirmation work in the ELCF to its sister churches in Scandinavia with rather similar histories, Finland stands out as an exception. The confirmation rates in the other Nordic countries are about 29% in Sweden, 64% in Norway, and 70% in Denmark. (Simojoki, Schweitzer, Schlag & Niemelä 2015, 307; Wilander 2015, 245; Hoeg & Krupka 2015, 235.)

The ELCF guides confirmation work with national guidelines, which provide instructions on how confirmation work should be organized on a local level. As a result, the confirmation work is rather uniform in all parishes around the country regardless of their size and resources.

The objective of confirmation work is to strengthen confirmants in their faith in a triune God and to equip them for life as a Christian (National Church Council 2018, 11). The group of confirmants becomes a congregation during their confirmation time, the guidelines continue. They read the Bible together, worship together, celebrate Holy Communion, pray and learn together during their confirmation time, forming a small congregation (National Church Council 2018, 9).

Confirmation work should consist of 80 hours of teaching. However this is not a school type of education but a half-year-long process which consists of (1) a few theme days with teaching and participating in some of the events of the whole parish, (2) participating in the parish youth activities and worship life, (3) an intensive period with 1–2 contact days on the parish's premises and a camp at least seven days and nights long, and (4) confirmation celebration (National Church Council 2018, 44).

There are several reasons why confirmation work has maintained its popularity in Finland. Finnish confirmants are mostly satisfied with the content, especial-

ly the camp period. Without the camp, confirmation work would not have such a strong status in Finland. The camp enables a communal experience, close relations between the confirmands, and intensive togetherness between the group members. (Niemelä 2009, 304–310; Elsenbast, Schweitzer & Ilg 2010, 214–215.)

However, the camps are not the only reason behind the success. Only people who are confirmed in the ELCF can get married or become godparents in that church. This prerequisite has a long history in Christianity but most Protestant churches in Europe no longer make confirmation a requirement for them. However both the families and the young people themselves regard the chance to have a church wedding as the single most important reason for attending confirmation. (Niemelä & Porkka 2015, 225.)

Confirmation work also has a good reputation among adolescents in Finland. In the international survey conducted in 2012–2013 almost two-thirds of the Finnish confirmands responded that they attend because they had been told that the confirmation time is fun (Niemelä & Porkka 2015, 225). Because confirmation work is a part of the mainstream youth culture in Finland, the confirmands' families are also supportive – some even obligate their children to attend because “it is a good old tradition” (Niemelä 2007, 172; Niemelä & Porkka 2015, 232).

Finally, one very important reason for the success of the confirmation work in Finland are the peer supervisors, the YCVs. Confirmation work could hardly flourish without the YCVs and vice versa, YCV activity would not exist on its scale without camp-based confirmation work (Big Wonders: YCV activity guidelines 2016).

1.3 Young confirmed volunteers, the YCVs

The YCVs were involved in camp-based confirmation work from the very beginning because it was not possible to organize the camps without the help of volunteers. A distinctive characteristic for Finnish confirmation work is the fact that almost all the volunteers involved are young, only one to three years older than the confirmands, with a mean age of 16.3 (Porkka 2012, 234).

The volunteers in confirmation work are called “isonen” in Finnish, which carries the meaning of “a big one” but in a diminutive form, that is, “a big-small” or “a small-big”. The theological concept of YCVhood comes very close to that of godparents in the early church, the sponsors, who supported the baptized and guided them in the secrets of faith and the congregation. The spiritual forebears of YCVs can also be found in the disciples of Jesus. (Big Wonders: YCV activity guidelines 2016, 10.)

Volunteers in confirmation work are defined in this thesis as persons who volunteer unpaid and of their own free will. This definition is based on van Til's definition of volunteering as a "helping action of an individual that is valued by him or her, and yet is not aimed directly at material gain or mandated or coerced by others." Van Til (1988, 6–7, citation from page 6) defines volunteering more narrowly than voluntary activity. I, however, use the terms interchangeably as per Nylund (2000, 18) and avoid the term "work" because of its association with payment.

Voluntary activity may include a diverse range of activities, which may be classified based on their nature (see Kuusisto E. 2011, 8–11; Rochester, Paine, Howlett & Zimmeck 2010, 15). Rochester and his colleagues subdivide volunteerism into categories:

Horizontal, which means collaboration. Examples include self-help groups where people in similar life circumstances support each other. YCV groups can be seen as belonging to this category, as they involve mutual receiving and giving.

Vertical, where the helper does something for others in spite of not being in the same situation, e.g. hospice care. There is a lot of verticality in YCV activity with the older, more experienced volunteers helping the younger, green ones especially in matters the former have learnt about during their own confirmation time.

Diaconal support, spiritual, economic, or social, given to those in need. A YCV can act as a counsellor in a limited capacity. He or she is the big sister or brother, who prays for the younger one, listens to their woes, provides a fresh perspective on their lives, and helps them get new social contacts. YCVs do not offer economic support.

Serious leisure means, for example, taking an educational role as a teacher, supervisor, coach, or tutor. YCV activity in its most basic form requires responsibility, persistence, and lots of time. The adolescent might experience it as a hobby alongside sports and music.

While volunteerism is diverse, it also has a broader, society-wide aspect. Voluntary activity is the basis of civil society and the guarantee of its development and survival. Without volunteerism, society would merely consist of the actions of officials and professionals, with the citizen being mere objects of this work. Voluntary activity affects the whole society, turning it from a civil servants' society into a citizen's society, one where everyone's contributions are needed to ensure that it is a just good place to live in. YCV activity in this sense is a construct of the whole civil society aimed towards the development of the parish and the YCVs' own personal growth and welfare.

1.4 Adolescence as a phase of life

Adolescence is the transition from childhood to adulthood starting from puberty and sliding gradually into young adulthood. It typically refers to the period between the ages of 13 and 22. According to modern medicine adolescence starts from the brain, and hormonal changes are the necessary requirements for the beginning of adolescence. Typically, substantial changes in the central nervous system, physical growth, development, hormones, psyche, thinking, behaviour, and relationships take place in adolescence. (Marttunen 2010, 12.)

Adolescence is a problematic concept because individual development varies a lot. Adolescence has often been characterized as a disturbance even though most adolescents feel healthy, confident, happy, and satisfied (Offer, Ostrov & Howard, 1981).

Adolescence has been defined in diverse ways in legislation. The Finnish Youth Law defines those under 29 years old as young (L 1285/2016) but according to the Finnish Mental Health Law, young people are those under 18 years of age (L1116/1990/). Everybody under 18 years is a child according to the Finnish Child Protection Law and only those between 18 and 20 years of age are considered young people (L 417/2007). There are different definitions also in the law dealing with a person's responsibility and juridical rights in society (L 1285/2016) and the law dealing with an individual's protection and admission to care (L 417/2007; L 1116/1990; L 1326/2010).

The same blurriness is present in international documents like United Nations reports. Typically in these documents, the age category from 10 to 19 belongs under the concept "adolescents" and from 15 to 24 to the category "young", while the term "young people" refers to those aged 10 to 24. Specific age ranges are used to refer to different groups of adolescents, such as those aged 10 to 14 (very young adolescents) or those aged 15 to 19 (older adolescents). (Anthony 2011; Hervish & Clifton 2012.)

The examples above show how difficult it is to draw clear borders between childhood, adolescence, youth, and pre-adulthood. In this study the concept 'adolescent' is used to refer to the confirmands and YCVs because in Finland they are over the age of 15. Those under 15 years old, who have not been confirmed yet, are called 'pre-adolescents', and those above 20 years of age 'young adults'. 'Young people' is used as a synonym for adolescent.

It is important to keep in mind that everybody's life and development follows its own unique schedule. Nonetheless, while there is a lot of variety in the minutiae,

ae, some facts are widely accepted. Above all, there is a gender difference in development – boys' development is typically about two years behind girls' (Whitmire 2000, 2–3). It has also been widely accepted that peer relationships strengthen and become more important than before adolescence. Simultaneously the relationship with one's own parents is renegotiated. Adolescence is the time of sexual maturing, which strongly influences one's own body image. Typically this is also the time when people begin forming their own moral opinions and worldview. (Laukkanen 2010, 61.)

Free-time activities and hobbies are very important factors helping with these developmental processes. They offer friendships, networks, various skills, and support in forming one's personal and sexual identity, growing up, and developing a worldview. Organized free-time activities may also marginalize adolescents who do not participate, as they are excluded from the communities which generally form around those activities. (Laukkanen 2010, 61.) Church youth and confirmation work is a very important factor in the life of adolescents in Finland, which supports their development.

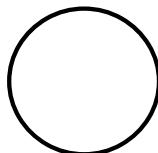
Because the goal of this thesis is to understand the process of adolescents' development and acquisition of new skills and knowledge during their time as YCVs, theories of developmental psychology, motivation, and learning are described in the following chapter. The focus is on theories describing what happens in the social interaction during confirmation time. Of course there is a danger of oversimplifying things, if the deeper differences between the theories are not taken into account (Miettinen 2000; Lehtinen, Kuusinen, Vauras 2007, 139–140). However, many researchers agree that several theoretical models are needed to understand the polymorphism of learning and growing up today, even if there are contradictory assumptions behind these theories (Lehtinen, Kuusinen, Vauras 2007, 140).

Theories on religious development could have proved useful but there is no suitable data available for analysing these aspects. In this study, religious development has only been analysed from the perspective of socialization and the Matthew effect, the biblical truth, which YCV activity also seems to abide by. The Matthew effect suggests that those with advantages gain more and the disadvantaged become more disadvantaged.

2 THEORETICAL FRAMEWORK

2.1 Motivation and expectations

The target of this study is to analyse the YCVs' motivations and expectations related to the activity. Motivation and motive are complicated. In psychology these concepts typically cover the internal or intrinsic factors causing, guiding, and maintaining activity (Lehtinen, Kuusinen & Vauras 2007, 177.) However, external factors, which make an individual act, may also be included in the concepts (e.g. Mischel 1999, 489). Motivations have influence an individual's decision-making when choosing between different options. Motivations also affect the intent an individual develops to start an activity, the intensity with which they act, and how persistent they are in that activity. (Lehtinen, Kuusinen & Vauras 2007, 177.)

Because motivation is a central concept to this study it is necessary to be aware of its limitations and challenges. Some researchers have abandoned the concept entirely. However most of them still use it as a general concept for the different factors steering, maintaining, and preventing the selection of some activity (Lehtinen, Kuusinen and Vauras 2007, 178). According to Gisela Jakob, the limitations of the concept 'motivation' originate from its use separately from an individual's life circumstances describing nonspecific internal powers and stimulants (Jakob cited in Sorri 1998, 20–21).

In this study 'motivation' is used as a useful catchall term that enables describing the reasons why YCVs have started the activity and what they expect from it. It is important to keep in mind that a survey study can only ever bring out one level of the YCVs' motivations and expectations.

Motivation is understood here according to Martin Ford's motivational systems theory. Ford (1992, 69–71) argues that achievements and competences are results of a motivated, skilful, and biologically capable person's interaction with a responsive environment, and puts this in the following formula

$$\text{Achievement/Competence} = \frac{(\text{Motivation} \times \text{Skill})}{\text{Biological Structure}} \times \text{Responsive Environment}$$

The formula means that effective functioning requires a motivated, skilful person whose biological and behavioural capabilities support relevant interactions with an environment that has informational and material properties and resources to facilitate goal attainment. This highlights the need to support YCVs' motivation: it is at least as important as training the skills needed in the activity. The formula is not a mathematical model but a simple description of relations and sectors, which are both independent and in interaction to one another (Ford 1992, 69).

In Ford's theory, motivation is composed of four factors: personal goals, feelings, capability beliefs, and context beliefs. In this equation, context beliefs and capability beliefs are almost synonymous with the responsive environment and personal skills of the formula below. Ford covers them all under the concept 'personal agency beliefs' because they impact on motivation in interaction. Personal agency beliefs are evaluations involving a comparison between desired and anticipated consequence. Such beliefs pertaining to a particular goal have no meaning or functional significance if that goal is dormant or of no value to the individual. It is possible to write this in the form of an equation (Ford 1992, 124):

$$\text{Motivation} = \text{Goals} \times \text{Feelings} \times \text{Personal Agency Beliefs}$$

Thus a motivation is a combination of personal goals and feelings, opinions and beliefs. In addition, Ford takes into account the goals of human activity, or expectations. Many expectations simultaneously guide the behaviour of an individual. Motivation grows if many reasons motivate the action simultaneously. Other factors in motivation include the environment and an individual's relation to it, and the future aspect. (Ford 1992, 3, 73–75, 78.)

Investigators are able to identify "clusters" of goals that represent complex combinations of motivational "themes" (Ford 1992, 86–87). Yeung (2004, 32–33) found that mixed motives were strengthened. In her phenomenological interview research she ended up with an octagonal model, which is made up of two sets of four motivational poles. These eight poles encompass the shared inward-outward meta-dimension of a person. They are not separate but share an interactive relationship. Four motivational poles (action, proximity, newness, giving) illustrate being directed outwards towards social circles, activities, new content, and giving to others. The other motivational poles (getting, continuity, distance, thought) are orientated inwards towards internal pondering, distance from others, continuity of content, and obtaining benefits.

Each action pole in the octagon model is specifically interconnected with all

the other poles. The only pole showing little interaction is distance. In contrast, the motivational poles of getting, proximity, and thought are closely linked with other motivational elements. (Yeung 2004, 38.)

Albert Bandura's theory of self-efficacy expectations, which is part of his social cognitive theory, is also useful for this study. Self-efficacy means an individual's belief in their own competence and perception of their own capacity and behaviour in solving problems. The term does not refer to a single, unified skill but the ability to apply cognitive, social, and emotional skills in different situations. (Bandura 1997, 36–37.) Bandura (1977, 193) distinguishes between efficacy and outcome expectations. "An outcome expectancy is defined as a person's estimate that a given behaviour will lead to certain outcomes. An efficacy expectation is the conviction that one can successfully execute the behaviour required to produce the outcomes."

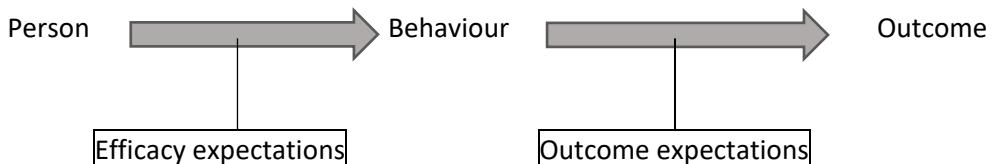

Figure 1. Diagram representing the difference between efficacy expectations and outcome expectations (Bandura 1977, 193).

This means that a YCV's expectations of efficacy and outcome are not the same. They may believe that YCV activity is a good way to learn more about God and the parish. However, if performance in front of big number of people is difficult for them, the positive outcome expectations do not have any effect on their behaviour. (Bandura 1977, 193–194; 1986, 391–392) When confirmands follow the YCVs' behaviour during the confirmation time they may regard some part of YCV activity as demanding, impossible, or inspiring and attractive. Efficacy expectations may either prevent or encourage starting the activity in these cases.

According to Bandura, people's expectations related to personal efficacy are based on four major sources of information: (1) mastery experiences, (2) vicarious experiences, (3) social persuasion, and (4) judging their capacities. Mastery experiences are the most effective source: successes raise mastery expectation but failures lower them. (Bandura 1977, 195; 1995, 3.) Vicarious experiences are the second source: they raise observers' beliefs that they, too, possess the capabilities to master comparable activities. Correspondingly, observing others fail lowers observers' judge-

ments of their own efficacy and undermines their level of motivation. (Bandura 1995, 3–4.) Social persuasion strengthens people's beliefs that they have what is needed to achieve a goal. Sufficient persuasive boosts can raise perceived self-efficacy to the point that the person tries hard enough to succeed. Self-affirming beliefs promote the development of skills and a sense of personal efficacy. (Bandura 1995, 4; 1997, 101.) In addition, people rely partly on their physiological and emotional states in judging their capabilities. (Bandura 1997, 4–5).

Efficacy beliefs play a key role in the self-regulation of motivations and therefore YCVs' efficacy beliefs are a central factor in defining whether an adolescent will start or continue YCV activity. A strong sense of efficacy enhances human accomplishment and personal well-being in many ways. People with this approach see difficult tasks as challenges to be mastered rather than as threats to be avoided. They set themselves challenging goals and maintain strong commitment to them. They heighten and sustain their efforts in the face of difficulties and they quickly recover their sense of efficacy after failures or setbacks. Such an efficacious outlook produces personal accomplishments, reduces stress, and lowers vulnerability to depression. (Bandura 1995, 11.)

It is important for YCVs' individual efficacy expectations to be taken into account when analysing their motivations. However YCV activity is mostly a group activity. Therefore Bandura's concept of collective efficacy must be taken into account. Collective efficacy refers to people's shared beliefs that they can work together to produce effects. (Bandura 1998, 65.)

Because group performance is the product of interactive and coordinated dynamics of group members, collective efficacy is not the sum of the efficacy beliefs of the group's individual members. It refers to a group's shared belief in its capability to organize and execute actions required to achieve goals. Beliefs in collective efficacy function similarly to personal efficacy beliefs and operate through similar processes. Therefore people's beliefs in their collective efficacy influence their aims, use of resources, and amount of effort they put into their group endeavour. (Bandura 1998, 65.) In effect, the concept refers to behaviour where community members are willing to look out for each other and intervene when necessary (Cohen, Finch, Bower & Sastry 2006). The development of collective efficacy requires that members of the community have strong feelings of trust in and solidarity with each other (Sampson & Raudenbush 1999).

A positive peer group is important in the development of an adolescent: it leaves positive memories, which in turn strengthen their self-efficacy (Bandura 1997, 111). Because the individuals in such a group can model and learn useful skills

from each other, when the less skilled adolescents keep up in the activity of the group, they gain better results than if working alone (Bandura 1997, 174–175). There should be as much interaction and as many positive experiences as possible between the group members in order to forge a close-knit group. Also the supervisor's role is crucial as a feedback provider and role model for group members (Bandura 1997, 102).

While analysing the YCVs' motivation it is important to keep in mind that multiple goals are simultaneously guiding their behaviour and to take into account their collective efficacy as a group. Additionally, the role of YCVs' life circumstances like their family and friends, hobbies and school may either support or diminish their motivation for YCVhood.

2.2 Religious commitment

The dimensions of religiosity are also a key concept when analysing YCV activity because it is an activity of a congregation. However, religiosity is a complex concept and difficult to examine. The historiography of empirical research on religion seems to develop from one-dimensional to multidimensional models (Räsänen 2002, 88). This development started when religiosity was no longer equated to ecclesiasticism and researchers were no longer satisfied with only measuring religiosity in terms of the number of participants in religious events (Grom 1992, 375).

The dimensions of religiosity have been scrutinized on a theoretical, prioric basis (e.g. Glock & Stark 1965). Another approach to empirical research has produced models by factor analysis. In many cases these models are deliberately connected to the previous studies. Researchers have created different scales for future use with known reliability. A well-known example is the Francis scale of attitudes towards Christianity, which has been used in hundreds of different studies, translated into several languages, and adopted in research on Judaism, Islam, and Hinduism.

Americans pioneered research into religion as a diverse phenomenon. Fukuyama (1960), Lenski (1963), Glock & Stark (1965) and Allport & Rossi (1967) were the first ones. In European research religion was understood one-dimensionally for much longer. This was mainly because of the differences in the religious situation and the churches (Grönblom 1984, 27).

This study focuses on the function of religiosity in the adolescent's life. The YCVs' religiosity is scrutinized from a psychological and a sociological perspective,

especially to determine how this influences personality and motivation. One relevant approach to these aspects is Allport's intrinsic/extrinsic division of religiosity (e.g. Allport 1954; 1966; Allport & Ross 1967). This theory has been further developed and expanded i.a. by Allen & Spilka (1967), Benson & Spilka (1973), Batson & Ventis (1982), Batson, Schönrade & Ventis (1993), Kirkpatrick (1989), and Gorsuch & McPherson (1994). The theory has mostly been used in the USA but it is also applicable elsewhere in different religious circumstances. It has been found that it best measures the different orientations of Protestant Christians. (Flere & Lavric 2008; Kaldestad & Stifoss-Hanssen 1993.) This theory has been used in article 3 where also the development of the theory has been explained in more detail.

Religious commitment is also a useful concept when analysing the religiosity of YCVs. In this study religious commitment is defined similarly to Worthington et al. (2003, 85) as "the degree to which a person adheres to his or her religious values, beliefs, and practices and uses them in daily living." In other words, religious commitment indicates the amount of time spent in private religious involvement, religious affiliation, the activities of a religious organization, and importance of religious beliefs, which are practised in intrapersonal and interpersonal daily life.

This definition is supported by the variables used to measure religious commitment in several studies; these include membership, participation in religious activities, and adherence to religious creed (Hill & Hood, 1996). Motivation and commitment are linked and significantly overlap; one cannot be understood without considering the other (Yeung 2005, 87). However, commitment can also be seen as multidimensional: Küçükcan (2000) considers belief, knowledge, practice, and experience among the core dimensions of religiosity.

In Finland, Seppo Häkkinen (2010) used commitment as a key factor when analysing the religiosity of the members of ELCF. Although he does not define the concept clearly, his ideas come close to Worthington's definition quoted above (Häkkinen 2010, 35–40). Häkkinen (2010, 39) sees commitment to the ELCF as apparent in three forms: (1) sociological commitment – to the membership of the church, (2) practical commitment – in church activity and other forms of religious practice, and (3) theoretical commitment – to the faith and dogma of the church.

According to Häkkinen, commitment is a pivotal part of religiosity in Finland. Some church members may be involved in all of the dimensions of commitment but some in only one of them. To him, members' commitment to the church resembles the employee's commitment to an enterprise. Like a committed worker, a committed member 1) accepts the business philosophy and values of the organi-

zation, 2) is willing to make significant effort for that organization, and 3) is willing to maintain membership to that organization. (Häkkinen 2010, 39–40.) In that case a worker may have emotional attachment to, identification with, and involvement in the organization. This is generally considered a three-dimensional construct comprising affective, continuance, and normative commitment (Allen & Meyer, 1996; Lajim, Shamsuddin & Bohari 2015, 48).

Another important factor related to religiosity is socialization. Nowadays socialization is understood as a lifelong process and interaction where an individual is active and influences their neighbourhood (Himberg & Jauhainen 1998, 12–16). Socialization has a crucial influence on an individual's self-esteem, development of gender roles, values and morals, and on learning language. Religious socialization means the impact of all the agents that have some influence on church, religion, and faith. Nowadays it is more and more difficult to say where this socialization happens because not only family and church but also school, friends, media, and youth culture are important agents of development. During the last few decades the role of school and home has become smaller, and the entertainment industry and social media have partly taken their position. (Ziehe 1991; Raitanen 2001, 190.)

Arniika Kuusisto (2011) identifies a few important agents influencing early childhood religious socialization. The relationship between parents and children, the parental example of a personally meaningful way of life, and encouraging critical thinking play very important roles in the process. Moreover, positive experiences of the religion and the religious community are crucial for later religious choices. Furthermore, the religious community has an important influence on young people's religious socialization. The network of the religious community generates social capital involving both tangible and intangible benefits and bridging and bonding effects.

The attachment relationship between the parents and the child has a central role in early child development. If this relationship is safe, the child's socialization to parents' religiosity is easier than in an unsafe relationship. In homes with a safe relationship between the child and the parents, a child identifies more strongly with the parents' values and form of religion. (Sunden 1974, 122; Kallioniemi, Luodeslampi & Ubani 2010, 181; Niemelä 2011, 40.) However early childhood religious socialization could impact negatively on a child's development. This is true especially if the religious upbringing is too restrictive, involving physical or psychological intimidation and violence. A child's way of believing could become extrinsic in a negative

milieu when a child learns to behave in the way which is accepted by the parents and gives the child security, acceptance, and power. (Kallioniemi et al. 2010, 165–166.)

However, the focus here is on secondary socialization (Nurco 1999, 993–1003), particularly in parish and peer groups. The role of the media, market, school, work, families, and public sector is beyond the scope of this study.

2.3 Psychological sense of community and community of practice

The third important concept for this study is ‘community’ because YCV activity is congregational group activity. Communities are closely related to religion as Durkheim (1915) noted early in his definition of religion. He understood religion as a unified system and a set of practices related to sacred things, which come together under a single moral community called church (Durkheim 1915, 62). This means that a religion, unlike a faith, cannot be practised alone (Cnaan & Heist 2018, 391–392).

A community has typically been understood to comprise a group of people who are connected by long-lasting ties and who consider that relationship important to their social identity and practice (Cnaan & Heist 2018, 391). For studying its role in an individual’s life, psychological sense of community has been found to be a useful concept. This psychological construct was first examined by Sarason (1974), Doolittle and MacDonald (1978) and McMillan & Chavis (1986). These studies revealed that the experience of sense of community exists and that it is a force in human life (McMillan & Chavis 1986, 8). Sense of community is defined as “a feeling that members have of belonging, a feeling that members matter to one another and to the group, and a shared faith that members’ needs will be met through their commitment to be together” (McMillan & Chavis 1986, 9).

Psychological sense of community consists of four components: (1) membership, which means a feeling of belonging with others. It includes boundaries; (2) influence, which is a two-way relationship between a group and its members (people who influential related to a community, are more attracted to it); (3) integration and fulfilment of group members’ needs; (4) shared emotional connection, where the past, the present, and the future are or will be shared together. This includes the idea of a spiritual bond. These four components are interactive, interdependent, and contribute to an individual’s connection to a community. (McMillan & Chavis 1986, 9.)

Membership, the feeling of being a part of the community, has five core elements: boundaries, sense of belonging, personal investment, emotional safety, and a common symbol system. Boundaries are important because they separate those who belong from those who do not. Belonging is important, that is, the sense that “this is my group.” If people must work to join, this personal investment makes membership more meaningful for them. A common symbol system could mean rites of passage, jargon, or attire that intentionally form boundaries and create social distance between members and non-members. (McMillan & Chavis 1986, 9–11.)

Influence works in two directions: members affect what the community does and the community affect what the individual member does. People who acknowledge that others’ needs, values, and opinions matter to them are often the most influential group members. Typically, people are attracted to communities where they feel that they can contribute, and growth is most likely to occur in communities that offer members the most benefits. (McMillan & Chavis 1986, 11–12.)

Reinforcement and need fulfilment is a primary function of a strong community. This suggests that being part of the community has to be a rewarding experience. The status of membership and competence or capabilities of other members are effective rewards that reinforce communities. (McMillan & Chavis 1986, 12–13.)

A shared emotional connection suggests that the more interactions members have, the more positive the experience and the more important the shared event is to those involved, the more they will feel connected to the community. If people put much effort into a common goal, this strengthens their connection to the community. A strong spiritual bond tends to be a part of the shared emotional connections, especially in religious communities. (McMillan & Chavis 1986, 13–14.)

Even though the concept of psychological sense of community is already more than 30 years old, it is still valid and useful in community research (see Mahmoudi Farahani 2016). Some researchers found that sense of community and participation develop concurrently: each reinforces the other (Talo, Mannarini & Rochira 2014). Community participation has been described as motivating collective efficacy (Christens, Speer & Peterson, 2016) increasing life satisfaction (Talo, Mannarini & Rochira 2014).

The concept of ‘community’ has been used successfully in the recent international study on confirmation work. According to the findings, confirmation

time strengthens the confirmands' sense of community in European Protestant Churches (Porkka, Schweiter & Simojoki 2015, 93; cf. Kokkonen 2016). Confirmation work seems to foster the sense of community although no certain pedagogical model seems to promote this in the group (Petterson & Simojoki, 2010, 268–270). In Finland, the majority of confirmands reported positive experiences of community within the confirmation group (e.g Niemelä & Porkka 2015, 229).

The theory of situated learning by Jean Lave and Etienne Wenger (1991) provides another useful theoretical tool for analysing YCV activity as a form of communal activity. Their basic concepts are situated learning, legitimate peripheral participation, and community of practice. According to Hughes (2007, 31) situated learning is kind of an umbrella concept of the theory while legitimate peripheral participation is a form of learning and communities of practice are the loci where learning can take place.

Vygotsky's ideas concerning the mediative role of communities and artefacts, and the cultural-historical activity theory that emerged from it, had an important influence on the development of situated learning theory (Lave & Wenger 1991, 25). The theory of situated learning can be seen as a branch of the activity theory. They both involve the social world in the study of learning and consider the conflicting nature of social practices. (Lave and Wenger 1991, 49.) Situated learning theory is not as a pedagogical strategy or didactic tool, but rather an analytic perspective on learning, a way of understanding it. (Lave and Wenger 1991, 39–40).

Community of practice is defined as “groups of people who share a concern, a set of problems, or passion about a topic, and who deepen their knowledge and expertise in this area by interacting on an ongoing basis” (Wenger, McDermott & Snyder 2002, 4). Congregations may also constitute communities of practice. They are “groups whose membership is defined by participation in the activities, discourse, and ways of meaning-making shaped in relation to Jesus and his proclamation of the kingdom of God” (Mercer 2005, 171–172).

The apprenticeship model is ubiquitous today: every organization and industry has its own history of practice-based communities although the communities are usually not recognized formally. Any kind of a semi-regularly assembling group of people can form a community, be it at work, at school, at home, or in hobbies. Some we might recognize as communities of practice while others might remain invisible. Typically people participate in many communities of practice simultaneously. They may be core members of some of them and only occasional participants in others. (Wenger et al. 2002, 4–5.)

Because people have different levels of interest, motivations, and expectations regarding participating in the community and have different histories in it, they have also different roles in the community. Therefore communities have a “coordinator” and core group to organize events and connect community members. When the community matures, the core group takes on much of the community’s leadership. Usually the size of the core group is about 10 to 15 percent of the whole community. (Wenger et al. 2002, 55–58.)

The next level out from the core group is the active group which covers about 15 to 20 percent of the whole community. Members of the active group attend meetings regularly and occasionally participate in the community forums, but without the regularity and intensity of the core group. A large portion of community members are peripherals, who rarely participate in any activities. Instead, they keep to the sidelines and follow the interaction of the core and active members from a distance. Some have no time to contribute more actively and some feel that their observations are not appropriate for the whole community. Finally, outside these three main levels, there are people surrounding the community who are not members but have an interest in it. (Wenger et al. 2002, 55–58.)

Etienne Wenger identified three dimensions which associated practice and community: (1) mutual engagement, (2) a joint enterprise, and (3) a shared repertoire. Mutual engagement means doing things together, giving and receiving help which creates relationships, but not homogeneity. Joint enterprise is a process, not a static agreement. Because mutual engagement does not require homogeneity, everybody in the community does not need to believe the same things or hold the same ideas. (Wenger 1998, 72–82.)

The repertoire of a community of practice includes routines, words, tools, ways of doing things, stories, gestures, symbols, genres, actions, and concepts that the community has produced or adopted in the course of its existence, and which have become part of its practice over the course of time. (Wenger 1998, 72–84.)

In YCV communities, mutual engagement means doing things together as a group of colleagues, joint enterprise means the common understanding of how confirmation work and camps should be organized and shared repertoire means the common experiences, jokes, and stories from previous camps. The meanings could be religious opinions including dogma, Christian stories, values, and norms, religious doing could mean personal devotional activity like praying and reading the Bible, and belonging could mean coalitional behaviour like participating in worship services and youth activities. All this affects the formation of religious identity. These elements, meaning, practice, community, and identity, are deeply

interconnected and mutually defining. According to Wenger each of these four components can be switched with learning and put as the primary focus, and the figure would still make sense. (Wenger 1998, 5.)

Learning belongs to the realm of experience and practice: “Learning happens, design or no design.” (Wenger 1998, 225.) It is made out of meanings formed out of experience in the learning process. Learning also occurs through doing when the objects of learning are models of acting. Learning modifies belonging, committing, and relating to a community. Learning changes an individual’s identity by giving the individual more readiness to understand things, to act, and to feel that they belong to a community. (Wenger 1998, 5.)

The theoretical background has now been sketched. The theories on motivation and expectation, dimensions of religion, and sense of community, and community of practice are clearly interrelated. Intrinsic/extrinsic/quest dimensions of religion and religious commitment come very close to motivation, they even overlap in many places. In addition, collective efficacy and socialization show how much individual’s development of religious opinions and motivations depends on the social groups, peers, and activities people are involved in. We now turn to the research objectives and methodology.

3 RESEARCH CONTRIBUTION

3.1 Research objective

This study investigates the interplay of the YCVs' religiosity, motivation, and voluntary activity in the ELCF. The interplay of the YCVs' religiosity, motivation, and voluntary activity in the ELCF were scrutinized through four sub-questions:

1. What motivations do the YCVs have for taking part in YCV activity? What are their expectations for and experiences of volunteering in the ELCF?
2. What kind of religiosity do the YCVs have? In this regard, how do they differ from the confirmants? What impact does volunteering have on their attitudes towards the church and Christianity, their beliefs, and spiritual behaviour?
3. What role does the faith community play in the development of a YCV's religiosity and in their maturing?
4. What does YCV activity mean for the YCVs?

There are four individual articles in this thesis. The first article is set apart from the others by its focus: it describes the history of YCV activity. It is a historical study of statistical material from the ELCF. The other articles are largely based on quantitative data sets collected from the YCVs. The data was collected in two separate studies using four questionnaires in years 2007/2008 and 2012/2013, as part of the international study on confirmation work. The study also included data from confirmants and workers in the same confirmation groups.

The first data set (t1 in 2007) was collected at the outset of the 2008 confirmation groups either towards the end of 2007 or early in 2008, and the second data set (t2 in 2008) in the same groups right before their confirmation. The second study was conducted five years later with its first data set, t1, collected in 2012 at the beginning of the confirmation time, and t2 at its end in 2013, using methods similar to those used in the first study. The YCV data was again collected simultaneously with data from confirmants and workers of the same groups for the international study.

The methodology, content, and reliability of the data of the international confirmation work study have been presented and evaluated in a joint publication by the research team (Schweitzer, Ilg & Simojoki 2010 and Simojoki, Schweitzer, Schlag & Niemelä 2015). Detailed information on the YCV data collection, its connection to the international confirmation studies 2007/2008 and 2012/2013, and the parishes involved in both of the studies with the number of confirmands and YCVs per parish that responded to the questionnaires in Finland is in Appendix 1 of this publication.

The four articles included in this thesis are:

Article 1: Porkka, J (2006) The History of Young Confirmed Voluntary Workers in Finland. – Nordic Perspectives on Religion, Spirituality and Identity. Yearbook 2006 of the Department of Practical Theology. Ed. Kirsil Tirri. Helsinki: University of Helsinki, 35–54.

Aim	Data
To examine YCV activity in its historical context considering its social and ecclesiastic developmental characteristics.	The statistics of ELCF studies on confirmation work and YCV activity.

Article 2: Porkka, J. (2009). Rippikoulusta seurakunnan vapaaehtoistyöhön – Isoseksi haluamisen motiivit ja odotukset [From confirmation time to parish volunteer work: motivations and expectations for becoming a YCV]. In Tapani Innanen and Kati Niemelä (eds.), Rippikoulun todellisuus. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus 107, 311–328.

Aim	Data
To understand the reasons YCVs have for participating in YCV activity: what are their motivations and expectations coming in? Using these findings, YCVs were classified into four motivation types.	The Finnish data on the YCVs from 2007/2008 (t1/t2).

Article 3: Porkka, J. (2012). Faith and Volunteering amongst the Young Church Volunteers – How Do They Affect Each Other? Prismet 4, 233–252.

Aim	Data
To analyse the YCVs' religiosity in its different forms, and to study the influence of YCV activity on the YCVs' religiosity and motivation. The article also touches on the connection between the YCVs' motivation types and the dimensions of their religiosity.	The Finnish data of the YCVs from 2007/2008 (t1/t2).

Article 4: Porkka, J. (2017). Rippikoululaisten ja isosten uskonnollisuuden ja motivaation muutos sekä Matteus-efekti [Changes in the religiosity and motivation of confirmands and YCVs: the Matthew effect]. In Jarmo Kokkonen (ed.) *Tehdään ihmeitä! Osallisuus, vapaaehtoisuus, jäsenyys ja hengellisyys isostoinnissa*. Diak Työelämä 10. Helsinki: Diaconia-ammattikorkeakoulu, 153–188.

Aim	Data
To analyse the changes in the confirmands' and YCVs' religiosity and motivation between the first and second studies. The findings were scrutinized through the lens of the Matthew effect.	The Finnish data on the confirmands and YCVs from 2012/2013 (t1/t2) as well as the international data on the confirmands from 2012/2013 (t1/t2).

The overall aim is to shed light on the complex interplay between religiosity, motivation, and participation in YCV activity and to elucidate the crucial role of the community in the YCVs' development.

3.2 Validity and reliability

For a study to be internally reliable, it has to be consistent and valid. The term 'validity' refers to how well the chosen measurement describes its intended object. 'Consistency' refers to how reliably repeated measurements produce the same results. These two factors cannot be considered entirely unrelated, as a result cannot be valid if it is not also reliable. However, a study can be reliable even if the validity is poor. (Kirk & Miller 1986, 19–20.)

The validity of this study was improved by the fact the measurements were designed in an international research group and used in two separate studies. Factors that proved to be unreliable in analysis were omitted from the research reports. The scope of the project guaranteed high criterion and content validity. The research design also produced an extraordinarily broad and diverse set of materials for comparison. The greatest downside was that the questions and content the group had agreed upon were so broad that there was little room for individual questions in the questionnaire.

Sample size is central to external validity. While designing the Finnish part of the international study, the primary goal was to build a sample of confirmands representing the whole ELCF as well as possible. The necessary number of YCVs was estimated based on the number of confirmands. In 2007 when the sample design was done there were on average four confirmands per YCV, and 6.1 YCVs per confirmation group in Finland. However, the numbers vary from parish to parish:

in 2007, there was a minimum of one and a maximum of 22 YCVs per confirmation group (Porkka & Huhanantti 2012, 47).

The survey of 2007 (t1) had 339 respondents and the survey of 2008 (t2) 429, but only 236 were matching respondents (matching rate 73%). The number of YCVs responding to the t1 survey was small in relation to the number of confirmands (6.6 confirmands per YCV), because not all groups had selected YCVs at the time of the first survey. There were more YCVs both relatively and absolutely in the t2 survey, with the relative portion being almost the national average (4.1 confirmands per YCV). The t1 survey in 2012 had responses from 507 YCVs (4.8 confirmands per YCV) and the 2013 (t2) survey 506 (4.5 confirmands per YCV) with 370 YCVs taking both surveys (matching rate 73%). The number of YCVs in all four surveys can thus be considered sufficient and a good representation of the basic set, so it is a viable basis for making generalizations about the group. The size of the sample was easily sufficient for all the analyses done.

Non-response bias is also a factor in external validity and important for reliability (Alkula, Pöntinen ja Ylöstalo 1995, 140). No people declined to respond, as the data was collected in confirmation groups as part of confirmation work. Thus the data is not skewed but it represents the basic set in a reasonable fashion (Alkula, Pöntinen ja Ylöstalo 1995, 112–113). On the parish level, however, some opted not to participate. There were many reasons for this, such as a negative attitude towards surveys, or limited human resources. Some people responsible for confirmation groups never got the questionnaires and some forgot to collect either t1 or t2 data (Niemelä 2009, 10).

The responses were anonymous, but a personal code (e.g. OI05) formed of the second letter of the respondent's first name, the third letter of their mother's first name, and their month of birth, was used in the questionnaires. The codes were used to match the t1 and t2 questionnaires of the same respondent and thus follow the changes in the respondent's thinking during the confirmation work (Niemelä 2009, 10). The responses being anonymous probably improved the overall reliability. Nevertheless, the fact that responses were collected as part of confirmation work might influence the outcome, as respondents often strive to give responses that they consider socially acceptable or expect the party conducting the study to want (Jyrinki 1974, 129–130).

Recognisability and interpretability of the produced factors is another key factor in validity (Kline 1986, 185–192). SPSS software was used to form the factors. The interpretation was confirmed with Cattell's scree test. The listwise method was used to handle missing information – this involves complete rejection of all obser-

vations that contain missing data in any of the currently studied variables (Muhli & Kannainen 2000, 34).

The YCVs' motivations for participating in confirmation work were examined with a cluster analysis made with variables of the Finnish YCV questionnaire. The test used for the cluster analysis was K-Means Cluster which is meant for large data sets of more than 200 respondents.

The test used for statistical significances between the groups is Tukey Post Hoc Multiple Comparison. The indexes based on the factor analysis and cluster types formed by the cluster analysis were used in subsequent analysis of the data. The statistical significance is marked as follows:

Very significant *** $p \leq 0.001$ (at 0.1% risk level)

Significant ** $p \leq 0.01$ (at 1% risk level)

Almost significant * $p \leq 0.05$ (at 5% risk level)

The Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) test and Bartlett's Test of Sphericity were performed to study the nature of the correlation matrix. The KMO test calculates the ratio between correlation and partial correlation. In practice, the value explains if the correlation between the selected variable pairs is meaningfully explained by the other variables in the analysis. Barlett's test is used to confirm that the matrix is not identical, and that it features a sufficient number of statistically significant correlations for factor analysis. (Metsämuuronen 2008, 36.)

Cluster analysis was used in defining the YCV types (Article 2). In cluster analysis, groups similar with regards to a certain set of variables are identified. The variables must be uncorrelated, quantitative and measured by the same scale. (Metsämuuronen 2008, 248–250). This analysis was based on the sum variables of the factors gained through factor analysis of the motivation and expectation variables, because the correlation between them was 0. The variables were standardized and K-means clustering was performed. Different alternatives were attempted for the clusters. A division into four types proved to best explain the set of phenomena (cf. Article 2).

A reliable study produces non-random results. In other words, reliability is a measure of consistency. Ultimately it boils down to the repeatability of the study: a study is reliable and accurate when repeat measurements produce the same results regardless of the researcher. (Vilkka 2005, 161; Hirsvärti et al. 2007, 216.)

The consistency of the sum variables created through factor analysis was studied using Cronbach's alpha coefficient, which describes the internal consistency of the measurements (Konttinen 1981, 60).

The sum variables based on the survey data proved to be logical and easy to interpret. The interpretation of each factor analysis and the Cronbach's alpha coefficients of the reliability of the sum variables are listed in lieu of the factor analyses done for each article. Cronbach's alpha coefficients and correlation coefficients were studied the same way, where the different levels of correlation were grouped as follows: $>.90$ (very high), $.70\text{--}.90$ (high), $.50\text{--}.69$ (moderate) (cf. Yli-Luoma 1997, 69–76). In practice, all the sum variables used were very coherent and their Cronbach's alpha coefficient was over .70. Only the sum variable measuring the YCVs' motivation had a coefficient of .54, but this was included in the analysis because its content was internally logical. As a whole the respondents differed wildly in motivation, religious views, and upbringing, so the set of respondents cannot be considered too homogenous. Thus the coefficients of this study can be considered sufficient for the analyses performed.

4 FINDINGS

4.1 Summaries of the articles

Article 1: The first article is on the history of YCV activity in Finland and forms the foundation for the whole study. This article makes it clear that YCV activity developed in close connection with the development of confirmation work until 1990, when already nine out of ten confirmation groups were organized in camp format and there was no more room for relative growth of YCV activity in its old form. Simultaneously, the number of confirmed adolescents interested in YCV activity increased rapidly and it was impossible for all of them to volunteer in confirmation work.

This brought about a change in both YCV training and the YCVs' role in the congregation. YCVs were placed in other parish camps and more broadly involved in other voluntary work of the parish. The expansion and diversification of YCV activity also required an increasing amount of workers' time, responsibility for YCV activity was passed from theologians to youth workers, and simultaneously other types of parish youth work experienced a dramatic decline in many parishes. YCV activity essentially took space and resources from other forms of youth work, and in some parishes it became the only form of post-confirmation youth work.

The national Church Council has tried to steer the development of YCV activity with guidelines. In the first and the second guidelines for YCV training (published in 1966 and 1979 respectively), YCVs were primarily seen as an assisting workforce in confirmation work. In these guidelines, the workers were seen as educators, coaches, and directors. In the third guidelines in 2004, the personal growth of the YCV was considered the main goal of YCV activity for the first time. The guide also made the concepts 'isonen' ('YCV') and 'isostoiminta' ('YCV activity') official with the goal of highlighting that working with the YCVs was a lot more than just preparing them for their responsibilities in confirmation work. YCV activity is considered voluntary work for the whole congregation where the YCVs learn by doing and participating. When the adolescent's personal growth became the centre of the activity, the worker's role had shifted from that of an educator more towards that of a spiritual counsellor and support person.

This article was published in 2006 and therefore did not refer to later developments. It did, however, demonstrate that it was important for the voice of YCVs

to be heard because there was no data available to explain why YCV activity was popular, the motives of the YCVs, their beliefs, or the impact of YCV time on their personal development and way of believing. Therefore the article triggered the subsequent domestic, and through that international, confirmation work studies in 2007/2008 and 2012/2013 that provided data for the rest of the articles.

Article 2 is the first study based on the empirical data of the first survey in 2007/2008. This article focused on the motivations and expectations of the YCVs volunteering in confirmation work. The data made it possible to analyse the confirmation experience on an individual level, to determine how well these expectations were fulfilled. Based on the findings four motivation types were devised. One-third of the YCVs belonged to the type designated 'diversely motivated' and almost an equal amount to the type designated 'socially and externally motivated'. A quarter belong to the type designated 'spiritually motivated' and about 12% to the type designated 'poorly motivated'.

These categories have clear characteristics. Diversely motivated YCVs had active, multi-faceted motivations for their participation: altruistic reasons, social motives, and motives related to spiritual and personal growth were all important to them. The socially and externally motivated were not interested in spiritual or personal growth, but they participated mostly for the opportunity to be with their friends and to expand their social network. The spiritually motivated were mostly interested in learning more about spiritual life and theology, and in helping the confirmants to discover the importance of these topics. They were YCVs especially because it is spiritual – they probably would not take part in voluntary work outside the parish. The poorly motivated seemed to be expecting nothing from their volunteering. It seems that they had started this activity by accident – perhaps they did not have anything else to do or they had lost the reasons why they originally started.

Article 3 is also based on the first survey data. It focuses on dimensions of the YCVs' faith. The article is also concerned with whether a correlation exists between Christian influences in the YCVs' childhood and volunteering in confirmation work, and if it does, how strong it is. Religious activity and religious beliefs of the YCVs were also analysed. Other questions posed by the article include whether YCV activity contributed to a change in the YCVs' religiosity and attitudes, and how the motivation types correlate with different dimensions of their religiosity. The results were compared to those of the Finnish confirmants. Seven different

faith indexes were formed for use in analysing the YCVs' religiosity. The first three measured Christian socialization in childhood and current religious activity. The last four indexes were formed according to a factor analysis of their approaches to faith: (1) church-committed faith, (2) personal devoted faith, (3) sceptic faith, and (4) nurturing faith.

It was also recognized that the YCVs' religious opinions underwent both positive and negative changes during the YCVs' volunteering. In general the YCVs were very satisfied with their time as YCVs. Negative changes in attitudes showing in the self-assessment were recorded only from few percent of the YCVs. The biggest negative change was observed in their attitude towards other religions. YCVs whose attitudes underwent a negative change towards people of other religions were more probably males who did not receive early childhood Christian socialization. This result seems to fit the theory of intrinsic/extrinsic religiosity.

When comparing the motivation types with the faith indexes it was found out that both the socially and externally motivated, and the poorly motivated YCVs scored lower, and both diversely, and spiritually motivated scored higher in every index except the sceptic one. The sceptic faith index seems to contain curiosity and independent thinking, not only critical attitudes towards the church and faith.

Article 4 is based on the second survey in 2012/2013. This data is interesting in many ways because since the first study, early childhood Christian socialization had grown much weaker in Finland; the number of people committed to maintaining their church membership as well as those whose beliefs aligned with the teachings of the church had declined significantly. Therefore Article 4 focused on the changes in the confirmands' and YCVs' religiosity, relationship to the church and confirmation work between the first and second studies. It also examined the differences in religious and motivational fluctuation during the confirmation time between the first and second studies. Another analysis concerned how the Matthew effect influenced the confirmands and YCVs' way of believing and attitudes towards the church.

Religious commitment was used as a measurement of the YCVs' religiosity. The sub-categories were (1) sociological commitment – to membership of the church; (2) practical commitment – to church activity and devotional life; and (3) theoretical commitment – to Christian dogma.

It was discovered that changes in the confirmands' attitudes followed the general trends in Finnish society, becoming more critical towards the church and religion between the first and second studies. However, the YCVs' theoretical

commitment had not changed, and the sociological commitment had even grown more positive since the first study. Bidirectional changes had taken place in the YCVs' practical commitment: on the one hand participation in parish activity had increased but on the other, private spirituality slightly decreased.

The long-term effects of YCV activity were also measured in Article 4. A close connection was discovered between the parents' interest in religion and the adolescent's positive attitude towards the church, confirmation work, and Christianity at the beginning of the confirmation time. However, the biggest positive attitudinal change towards the church and Christianity was measured among those confirmants who were least interested in religion and faith at the beginning of their confirmation time. Analysis of the YCVs' attitudes demonstrated that this development, which started during the confirmation time, continued undisturbed during the post-confirmation YCV activity. When the YCVs were volunteering for their third time or more, the differences in attitudes towards church and faith related topics had disappeared.

4.2 Why YCVs are volunteering in the ELCF

The first aim of this study was to answer the question as to why YCVs are volunteering in the confirmation work of the ELCF. Answers were found in articles 2 and 3 (the first study) and 4 (the second study). It was discovered that:

Altruistic reasons and expectation of togetherness are very important reasons for a majority to become YCVs. These were even more important in the second study.

Spiritual reasons and expectations of learning theological content divided the YCVs. These were important to one in three YCVs in the first study but almost half of the YCVs reported that these were not important to them. The situation changed between the first and second studies and these reasons were important for half of the YCVs in the second study.

Personal growth and learning non-theological content were important reasons for almost half of the YCVs in the first study but unimportant to one in five. In the second study, however, these reasons were important to three-quarters of the YCVs.

External reasons were often behind the willingness to volunteer, including the desire for meaningful activity during vacation, getting to know people of the opposite sex, the impact of friends, or someone had encouraged them to go for it.

Although these reasons were important only for one in five in the first study and one in three in the second, they strongly motivated some of the YCVs.

Some gender differences were found in articles 2 and 4. Female YCVs reported more future-related motivations than male YCVs – they emphasized expectations of the outcome more (Bandura 1977). They wanted to learn to lead groups, find answers to the important questions in their own life, get to know themselves better, and get clarity for career planning. They also reported higher altruistic motivation and a greater experience of social togetherness than male YCVs.

YCVs' motivation types were formed in Article 2 using cluster analysis. Four different types were discovered. A third belong to the “diversely motivated”, almost an equal proportion to the “socially and externally motivated”, a quarter to the “spiritually motivated”, and about a tenth to the “poorly motivated”.

People's behaviour is guided by multiple goals simultaneously, and motivation grows if there are many motives simultaneously behind an action; an individual's relationship with the environment and the future aspect are also related to motivation (Ford 1992). This seems to be true among the YCVs. A very important reason behind the decision to start YCV activity seems to be the YCV's own positive experience of confirmation time. It strengthens their altruistic motivation to give new confirmands similar experiences. The good reputation of both YCV activity and confirmation camps seem to be very important motivators as well.

The findings above fit rather well with the theory that individuals' efficacy beliefs are forged by mastery experiences, vicarious experiences, social persuasion, and judging one's own capacities (Bandura 1977). It is obvious that the confirmands' close connection with YCVs especially during the camp period and the model the YCVs offer encourage many of the confirmands to start YCV activity, even though they were not planning it beforehand. The expectation of togetherness also fits into Bandura's theory. When confirmands have a spectacular group experience during their own confirmation time, having a good connection with the workers, YCVs, and fellow confirmands, this forms a mastery experience, which they would like to repeat. This seems especially true among those who have not received a Christian upbringing, as demonstrated in Article 4: this group probably includes poorly motivated YCVs. These findings are supported by the international t3 survey where the confirmands 2012/2013 were contacted two years after their confirmation (Porkka, Schweitzer, Simojoki 2017, 98–108).

Many researchers have shown that there are usually positive peer relations and strong feelings of trust and solidarity for each other in a YCV group, which fosters collective efficacy (Sampson & Raudenbush 1999). This needs to be taken into

account when talking about motivations and expectations. Collective efficacy influences the aims, use of resources, and amount of effort each individual puts into the group endeavour (Bandura 1998, 65). Therefore YCVs who are unsure or with low motivation will benefit from it – in the end group integration benefits them all because everybody will gain better results together than by working alone (Bandura 1997, 174–175.)

In order to strengthen the collective efficacy, there should be as much interaction and as many positive experiences as possible for the group members. A positive group supports those who may otherwise quit the activity. The supervisor serves as a feedback provider and role model for the group members, which is an important part of the group experience (Bandura 1997, 102).

4.3 YCVs' religiosity

The second goal of this thesis was to discover the religiosity of the YCVs and find out if volunteering in church has any impact on their beliefs, attitudes towards Christianity and spiritual behaviour. While all articles provide information on this topic, answers to this research question were found especially in articles 3 and 4.

The YCVs were asked to define their religiosity when they started volunteering, and their responses were analysed in Article 3. This group of adolescents had diverse opinions: 85% defined themselves as a Christian, 79% as Lutheran, 52% as a believer, 42% as sceptic and 6% as atheist. Unfortunately comparison between the first and second studies is not possible because this question was not included in the second study. Even these findings make it clear that YCVs are much more religious and committed to Lutheranism and Christianity than the majority of Finns or the confirmands.

Religious commitment based on the model of Häkkinen (2010) is used here to scrutinize the YCVs' religiosity and compare the first and second studies. Article 4 gives the following answers to the research question based on the t1 data:

YCVs' practical commitment to the church, measured by the frequency of participation in religious events and private spirituality, was much higher than among the confirmands or Finns in general. YCVs' practical commitment to the church remained almost unchanged between the first and second studies although their religious participation had increased and private spirituality decreased a bit.

YCVs' theoretical commitment to the church, measured by their attitude to

Christian faith and dogma, was also much higher than among the confirmands and Finns in general and remained almost unchanged between the first and second studies. However, critical attitude towards some Christian statements, especially about creation, had become more common among the YCVs between the studies.

YCV's sociological commitment to the church, measured by their attitude towards the church, church workers, and church activities, is much higher than among the confirmands, among Finns in general, and among the confirmands of the international study. YCVs' sociological commitment increased further between the first and second studies.

It was recognized in both articles 3 and 4 that the YCVs had more often received a Christian upbringing and participated in parish activities during their childhood than the confirmands. Early childhood Christian socialization seems to be an independent variable which predicts YCV activity well (see Niemelä 2011). However, one in six YCVs had not participated at all in parish activities during their childhood.

The YCVs' religiosity is not stable – on the contrary, many of them become either more critical or more positive towards the church, its beliefs and Christianity during their time as a YCV (Article 3). An almost equal amount of change occurred in both directions and this could only be detected by analysing the respondents' opinions on the individual level. The changes were often from neutral to positive or negative, while the extreme attitudes seemed to remain unchanged.

This development had already begun when they became confirmands, and seems to continue as long as they continue their YCV activity. Interestingly this development challenges the Matthew effect because the biggest positive change happens among those with low early childhood Christian socialization. This development continues similarly as long as they continue volunteering in the church. Article 4 shows that this development covers the gap between those with strong and weak early childhood Christian socialization in three years as a YCV.

Contrary to the development above, a lot of change was observed in the opinions of confirmands who do not start the post-confirmation YCV activity or who quit the activity either during the training or after their first time as a YCV. The positive development in attitudes towards the church, its beliefs, and Christianity stops and they recede from all of them soon after breaking the connection to the church. The international confirmation study found that short-term volunteers' opinions are quite similar to those of non-volunteers two years after the confirmation time, although the former were much more positive when they were starting

their YCV activity (Porkka, Schweitzer & Simojoki 2017). These findings support the importance of parish community.

4.4 The sense of community in YCV activity

The third research question was: what is the role of sense of community in YCV activity and what are communities in a parish are important for YCVs? To answer this, four elements suggested by McMillan and Chavis were taken into account: membership, influence, integration and fulfilment of needs, and shared emotional connections.

Membership: The YCVs are more motivated to belong to the church and the parish than the confirmants and Finns in general (Article 4). Even though the general attitude in Finnish society turned more critical towards the church and Christianity between the first and second studies and the confirmants' attitudes mirrored this change, the YCVs' attitudes remained almost unchanged between the studies.

Influence: The YCVs are more attracted to the church and the parish than the confirmants and Finns in general (Article 4).

Integration and fulfilment of needs: YCV activity seems to fulfil many of the YCVs' needs and expectations very well. Religious needs were important reasons for the majority of YCVs to start the activity (articles 2, 3, and 4) although about a third of the YCVs considered these reasons unimportant. Many of the YCVs experienced that their religious expectations were fulfilled and even surpassed. Nonetheless, some were disappointed with the religious content of YCV activity.

Shared emotional connections: Positive experiences of one's own confirmation time, the expectation of being admitted to a camp, the expectations related to social connections and togetherness with the confirmants, their peers, and workers, and altruistic reasons are the most important reasons to start YCV activity. These expectations were even surpassed during the YCVs' activity in most cases, as demonstrated in articles 2 and 4.

These findings show that the psychological sense of community is important for YCV activity. Many of the YCVs seem to simultaneously belong to several congregational communities. One of these is the confirmation group where they are volunteering. The group of YCVs seems to form a similar community in their minds. Perhaps this is the group of all the YCVs of the parish or perhaps only a smaller group of the YCVs who have started the activity at the same time or their

co-volunteers in the same confirmation group. In addition, many of the YCVs typically consider the parish with workers they know and where they are volunteering, and the whole ELCF, as important communities for them.

The theory of the psychological sense of community helps us to understand why both YCV activity and confirmation work are so popular and successful in Finland. The most important reason seems to be the long camp period (on average eight days and nights) where the confirmants, YCVs, and workers live together as a group. According to the international study on Protestant confirmation work, the number of days on camp is the most powerful tool for generating satisfaction, growth in faith and the feeling of participation, and allows for positive experiences of church services. Also the teaching style in confirmation work changes from teacher-centred to confirmand-centred during these long camps. Long camps therefore also change the role of workers. (Niemelä & Ilg 2015, 111–116.)

A camp creates a space where group members live in, experience, and belong to a Christian community and, together, follow the rhythm of daily Christian living with common prayers in the morning, at meal times, and in the evening, participate in Bible study groups and discussions, and experience shared joy (Sorenson 2015). A camp offers a place for people to find new skills and become aware of their own talents, where theory turns into practice (Ritokoski 2010). These findings fit the theory of psychological sense of community rather well.

The social status associated with YCV activity is an important factor, which probably fascinates many of the young volunteers. The status of membership is an effective reward that reinforces communities (McMillan & Chavis 1986, 12–13). However at least as important as this is the experience that they are respected and trusted by the workers.

A sense of community supports the well-being of its members and makes them feel secure and good (Hyde & Chavis 2008). It is obvious that sense of community is an important factor behind the success of YCV activity and confirmation work in Finland. The sense of community is probably one reason why almost two-thirds of YCVs are interested in continuing their parish connection after volunteering (Article 4).

However, some YCVs do not experience this sense of community in the ELCF and the parish where they are volunteering. Some seem to be without social or religious expectations and cannot say why they are volunteering (Article 2). There are also YCVs who experience community only with one of the groups mentioned above. Regardless, the sense of community with either the members of the confirmation group they are volunteering with, the group of YCVs they feel they belong

to, or the whole parish and the ELCF, seems to be a very important motivator for the YCVs overall.

4.5 The meaning of YCV activity in the YCVs' life

The fourth research question was: what are the consequences of YCV activity for the young volunteer's personal growth? This was asked because both national and international research have shown that confirmands' attitudes and opinions change remarkably during their confirmation time. However, these studies do not clearly show if this development continues during YCV activity. The following answers to this question have been discovered in this study:

Article 4 shows that three-quarters of the YCVs had strong expectations related to the index "growing up" during their time as a YCV. This index included: [I start YCV activity in order to...] "strengthen my self-esteem", "be able to perform and to get more performance skills", "get to know myself better", "learn more about other religions", and "learn to lead groups". At the end of their time as YCVs almost two-thirds of them reported that their expectations were fulfilled and a quarter estimated that these expectations were surpassed – only one in seven reported that their expectations were not fulfilled.

Article 4 demonstrates that in the second study, the index measuring faith-related expectations divided the YCVs: half of them had strong expectations related to these topics but a quarter was unsure, and the last quarter not interested. Following topics were included in this index: [I start YCV activity in order to...] "learn more about God and faith", "get to know the content of the Bible better", "learn more about prayer", "strengthen my faith", "get to know my parish better", and "be able to discuss what happens after death". The items "because I want to tell about faith to other" and "because I want to find answers to the important questions of my life" were also included in this index. At the end of their time as YCVs, six out of ten reported that their expectations were fulfilled and one in four that their expectations were surpassed – only one in seven reported that their expectations were not fulfilled.

The results show that YCV activity is useful for those who participate in it. Like many other hobbies (see Laukkanen 2010, 61), it offers friendships, networks, help in forming one's own identity, support growing up, the opportunity to learn various skills, and help in developing a worldview. It also offers many YCVs a safe environment in which to get to know members of the opposite sex (Article 4).

YCV activity concentrates much more on topics related to Christianity, religion, and faith than the vast majority of other activities available to them. From the perspective of the ELCF this is the main point of the activity. It offers a lot to those who are interested in these topics. However the findings above show that for the YCVs, many other things are more important.

In Article 4, a visible difference was found between those who were volunteering for the first time and who had been YCVs several times already. For first-timers the influence of childhood Christian nurturing was still visible. Those without this were much more critical towards the church and Christian faith than those with strong childhood Christian nurturing. However, it was recognized that among the more experienced YCVs, the differences shrunk each time. When the YCVs were volunteering for their third time or more, the differences in church and faith-related attitudes had disappeared. The results suggest that a long-term connection to a congregation and participation in its activity during adolescence will compensate for a weak early childhood connection.

Unfortunately the data here is not very strong and the differences may partly stem from the fact that those with a strong connection to Christian faith will most probably continue the activity. However the finding reported above would fit in with findings in socialization and developmental psychology: peer relationships grow stronger and become more important during adolescence, and simultaneously, the relationship with one's own parents is renegotiated. A six-month confirmation programme is too short to bring about a permanent, complete change. However, active involvement in a congregational activity for three or more years seems to suffice to eliminate the difference in childhood experiences.

Every individual's life and development follows its own unique schedule. However, one characteristic of YCV activity is that two-thirds of the YCVs have always been female, as Article 1 shows. Gender difference in development is usual – boys' development is typically about two years behind girls' (e.g. Whitmire 2000, 2–3). This may be one explanation for this characteristic. However, the content of YCV activity must be a more important reason. Adolescence is the time of sexual maturing, which strongly influences one's own body image. Typically this is also when people begin forming their own moral opinions and worldview. (Laukkanen 2010, 61.)

The above results show how important YCV activity may be for those who participate in it. It is one very important factor in the life of adolescents in Finland, that supports them in reaching their developmental goals. However, like other free-time activities, YCV activity may also marginalize adolescents if they do not

participate in or withdraw from it. Because YCV activity has become the most important form of post-confirmation parish activity (Article 1), workers do not have time to concentrate on those who drop out or never join in in the first place. Therefore it is not at all rare that the congregation invests no energy in young people who are not involved in YCV activity.

As Article 1 shows, many YCVs are adolescents who are involved in many other activities and have adults interested in them outside YCV activity. They would have had no developmental problems without YCV activity, unlike many of those who never start the activity. Many of those marginalized or poorly motivated adolescents may have needed the opportunity to become a YCV. (cf. Porkka, Schweitzer & Simojoki 2017.)

5 DISCUSSION AND CONCLUSION

5.1 YCV activity as a horizontal community

This study has outlined the combination of motivation, expectations, and religious views of YCVs. Most of the theories used in the research described things on the level of the individual. Nevertheless, the dynamic relationship between an individual and their communities has also been acknowledged throughout.

The results of this study reveal clearly that the communities the YCVs belong to have a crucial role in the success of YCV activity. The important role of the community formed by members of a confirmation group has been repeatedly recognized (e.g. by Niemelä & Porkka 2015, 229; Kokkonen 2016; Niemelä 2017).

The findings of this study have shown that YCV communities play a very important role as secondary socializer. The communities have an influence on YCVs' faith formation, their learning of new skills, willingness to stay engaged in YCV activity and spend time in the Church activities. While the religiosity of parents and grandparents is the most important predictor of an adolescent's faith formation according to many studies (e.g. Bengtson et al. 2013, 192–194; Niemelä 2017), the situation seems to be somewhat different among those who belong to YCV communities: there seem to be more positive developments in their attitude towards the Christianity and the ELCF even though they come from families, where there has been little interest in faith and Christianity.

At the same time, the YCVs were members of many other communities both in the parish and in other – e.g. school and leisure –organizations. Moreover, they were probably involved in online communities and were members of unofficial friendship groups, both of which also have an important role in their lives. Therefore it is impossible to say if the changes in their opinions measured in the research are only because of their YCV experience or the influence of some other group or individual. Most likely it is a composite effect.

However, it is not only the congregation activity or symbolic communities where YCVs can experience belonging. Nowadays virtual communities are often even more important. Almost half of the Finnish adolescents between the ages of 15 and 19 reported that they belong to some social media community in 2016

and about four in five were in touch with their friends online. Communication through different technological media is more common than face-to-face meetings among Finnish adolescents. (Merikivi, Myllyniemi & Salasuo 2016, 69–74.) Nowadays the majority of adolescents barely distinguish between what happens in online or offline. It is misleading and simplistic to understand online relationships as contrasted with a “real world” – more and more, adolescents regard the internet as one of many spaces in life. (Miller et al. 2016, 100.)

When scrutinizing the YCV as an individual it is reasonable to distinguish between vertical and horizontal communalities. Petri Paju has used this distinction in his school ethnography and Jarmo Kokkonen in his ethnographic research on confirmation work (Paju 2011; Kokkonen 2016). Vertical communality is about the communication based on the official aims set by the ELCF in the confirmation work plan, YCV activity guidelines, and decisions made by the local parish administration. Parish community in these documents means belonging to the church and its local parish. The aims stated in these documents include learning to worship according to the Lutheran agenda and learning Christian dogma in the form of the Lutheran catechism. The ELCF or a local parish with thousands of members can be referred to as an imagined community because the members do not all know each other (Anderson 1983).

In contrast, horizontal community is based on togetherness and interaction of all the members. Activities which are built on horizontal community, like confirmation work, offer the participants the feeling that they are welcomed, needed, and have an opportunity to influence the content of the activity, their questions play an important role in the content of the activity, and it offers meaningful new friendships. Usually people are satisfied in these kinds of activities and experience a strong sense of community in them. (Niemelä 2017, 135–136.)

When people have a good experience of a horizontal community, as the YCVs were found to do in this study, this experience seems to create a sense of community with the imagined community. For the YCVs, this means the parish where they are volunteering and the whole ELCF. This explains the findings in Article 4 that the YCVs’ attitude towards Christianity, the church, and Christian dogma is as positive in the first as in the second study, even though society at large had turned more critical towards both church and Christianity in the period between these studies. The YCVs’ satisfaction and positive experience seems to be stronger than public opinion.

One interesting finding is that more than half of the YCVs would like to continue their participation in the church after their time as a YCV. However only a few of them find such an opportunity. The worship life of the local parish seems

not to offer a meaningful connection to the church even though it is easily available. Instead, the end of personal connection to the church seems to lead to increasingly critical attitudes (Porkka, Schweitzer & Simojoki 2017, 105–108).

More than one in ten (11%) of those who had been YCVs for several years left the church a few years later by the age of 25. Those who left were more likely to estimate that the internet, friends, partner and media had influenced their religious thinking than the rest who were still fully involved with the ELCF. (Niemelä 2017, 140–147) These results support the importance of horizontal community – the positive attitude towards the ELCF seems to fail when the personal connection to the church ceases to exist. Vertical and even imagined communities also play a role: dissatisfaction with the church is often linked to disappointment towards the judgemental attitude held by the church officially towards topics, which adolescents find important, such as same-sex marriage,

Those looking for a community can also end up disappointed, because huge parishes with thousands of members are often unable to offer the kind of togetherness and sense of community people are looking for from the faith community. Another common criticism is the agenda-oriented worship life, which offers the adolescents no role. When the community is not offered by the congregation, social media, friends, and other media easily fills the void and the situation ends up the same as with people, who never started YCV activity in the first place.

This finding is in line with international studies on congregational youth work, which show that the communal bond and shared elements in which the young people are interested are rarely found in the traditional forms of church activity. Harmen van Wijnen (2016) recognized this during the years he participated in the youth work of the Protestant Church in the Netherlands: a transformation from top-down to a bottom-up approach took place within the church. He found that adolescents do not participate in congregational life because of their membership or because of the relevance of the doctrine of the faith. If they have a relationship with the church, it is usually because of their friends or parents.

Interestingly, nowadays a growing number of grassroots Christian organizations function as Christian communities of practice with a non-church identity. In the study on Urban Saints in Britain, Mark Scanland (2017) recognized that adolescents who participated in the activity had been looking for a safe place they could belong to and participate in Christian practice. This development underlines the need in the ELCF for informal horizontal communities which are not based on doctrine, but on togetherness and community.

5.2 YCV activity as Christian community of practice

The Christian community of practice, based on the model of Lave and Wenger (1991), offers a fascinating theoretical tool for understanding the role of community in shaping YCVs' opinions through an informal process of learning. A tension between vertical and horizontal community exists here, however.

Confirmation work is a very firmly rooted in legislation and tradition in the ELCF and thus vertical in nature. Confirmation work has an official curriculum accepted by the bishops' conference. Confirmation classes are led by an ordained minister or reader? – according to the church legislation, youth workers, church musicians, and some other parish workers are also allowed to be teachers during the confirmation time. The confirmation ceremony gives the confirmands rights under church law (L 1055/1993 § 3.3) such as the right to vote in church elections, become a godparent, and get married in the church. YCV activity has a lower status but it also has national guidelines accepted in the full meeting of Church Council of the ELCF. Even though the latest confirmation work plan (Big Wonders: YCV activity guidelines 2016) takes a dialogical approach where social learning is accepted as a given, practically speaking, teaching is still organized in the traditional way in many places.

The tension between vertical and horizontal community in YCV activity comes close to the tension between official and unofficial school communities and the two circles of growth, one based on pupils' reciprocal relations, and the other pedagogical, led by the teacher. These two different ontological levels are occasionally in conflict but always end up in balance. The existence of these two circles shows that school is not only a place for teaching and learning but also for peer learning and community formation. (Hoikkala & Paju 2013.) The two circles also operate in confirmation work – the pedagogical circle is the confirmation education and curriculum, with 80 hours of teaching on given catechism-based topics. The relational level is formed by the confirmands, YCVs, and other volunteers who spend time outside the formal education together at the camp and when they meet outside parish activities. This latter level can be referred to as a Christian community of practice.

As demonstrated in Article 1, YCV activity has been based on community formation from the very beginning. Even though nowadays YCV activity has received new forms of volunteerism and is integrated in most of parish activities, it

has maintained its roots in the model of Christian community of practice. Nowadays YCVs may form several Christian communities of practice in one parish. Even though they only work together every now and then, during the camps and parish activities in which they are volunteering, they comprise real communities. As they spend time together, the members of these communities typically share information, insight, and advice, and help each other solve problems. They may develop new ideas, ponder common issues, create tools or documents, or act as sounding boards. (Wenger et al. 2002, 4–5.)

According to Etienne Wenger, three dimensions are associated with practice and community: mutual engagement, a joint enterprise, and a shared repertoire. In YCV communities, mutual engagement could mean doing things together as a group of colleagues, joint enterprise could mean the common understanding of how for example confirmation work and camp days should be organized, and shared repertoire could mean the common experiences, jokes, and stories from previous camps. The meanings could be religious opinions including dogma, Christian stories, values, and norms, religious doing could mean personal devotional activity like praying and reading the Bible, and belonging could mean co-alitional behaviour like participating in worship services and youth activities. All this affects the formation of religious identity. These elements – meaning, practice, community, and identity – are deeply interconnected and mutually defining. Each of these four components can be switched with learning and put as the primary focus, and the figure would still make sense. (Wenger 1998, 5.)

In what follows, the model of Lave and Wenger has been applied to YCV activity: the community and learning take centre stage when all the other components receive their content through these two circles.

Learning in this model occurs in conditions that bring people together and create a point of contact that allows for particular pieces of information to take on relevance; without the points of contact, or system of relevancies, there is no learning, and there is little memory. Learning does not belong to individuals, but to the various conversations of which they are a part. (Wenger 1998, 7–9.) Learning can be seen as increasing the learner's participation in the community and it concerns the whole person acting in the world (Lave and Wenger 1991, 49). In other words, this is a relational view of the person and learning.

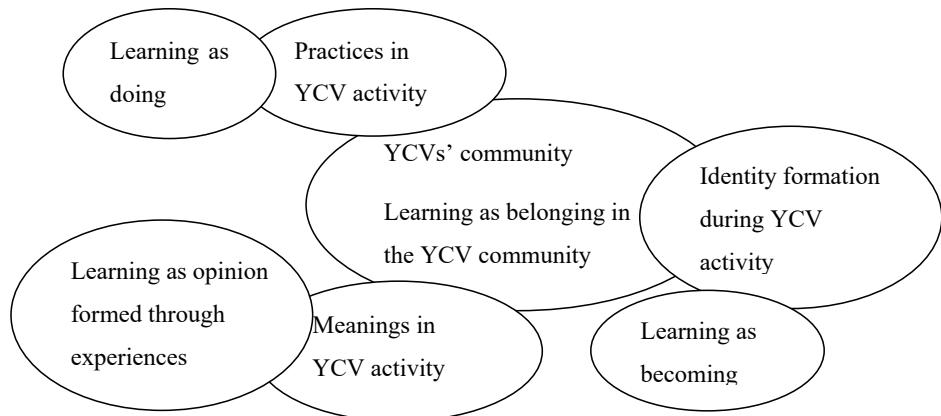

Figure 1. Learning as belonging in the YCV community – model based on Wenger 1998, 5.

Figure 1 above shows that learning occurs through doing when the objects of learning are models of acting. Learning modifies belonging, committing, and relating to a community. Learning also changes an individual's identity by giving the individual more readiness to understand things, to act, and to feel a sense of belonging to a community.

Following this model each confirmation group may form a Christian community of practice with confirmands (novices), YCVs (veterans), and assistant teachers (experts). Assistant teachers are typically adult volunteers with several years' experience as a YCV. Legitimate peripheral participation is a process by which new members are introduced to the community. This means that during the confirmation work each confirmand finds their own role according to their motivation, skills, and interests. The confirmands receive the YCVs and assistant leaders' support in discovering the meaning of Christian faith. These communities typically exist for a half-year period (National Church Council 2018, 57).

The role of staff in this model is problematic. It also differs a lot between the parishes and even between different workers in one parish. Because of their age, education, and employed status they have a lot of power. They can influence the selection of YCVs and are responsible for the security and programme of the confirmation work. Usually they only spend time with the confirmands and YCVs during the official group meetings and camp programme.

A confirmation ethnography found differences between different professions: while the majority of workers prefer teaching alone, the professional youth workers typically spent time with the YCVs and also taught with them. The other workers'

pedagogical approach was mostly teacher-centred and often even organized like a lecture, though this is against the recommendation of the confirmation work plan. (Pruuki 2009.) However, good collaboration between workers and the YCVs supports the positive atmosphere in and the spirituality of a confirmation group (Chaulagai 2009, 125). These findings are in line with the assumption that the pedagogical circle of confirmation education and the communities of practice of the YCVs and confirmands are mostly separate but when they are in balance, this makes those involved feel good and supports learning.

The role of workers is also problematic regarding YCV activity beyond the camps. If the workers involved in YCV activity changed, this often caused many YCVs to drop out (Porkka 2004, 91–93). A study on Maltese Catholic church youth work analysing the challenges of the community of practice model made similar findings. When the parish priest left the parish, the whole youth group had to adopt to the vision of the new leader. This naturally caused conflicts if the young people had learnt to live as a community of practice. Hierarchical power structures do not fit the idea of a community. When it revolves around one leader or around small projects, the community of practice is rather weak. However, if they grow in joint enterprise or share a repertoire, both of which come with long-term commitment, the community is more stable and can face new challenges. (Gellel & Rossi 2017, 130–131.)

A longitudinal study on confirmands in Tampere found that five years after the confirmation time the young adults placed the most value on the factors related to the atmosphere and social interaction of their confirmation group. These were mostly based on the impact of the community of practice they participated in with the YCVs during their confirmation time. Only two percent of the young adults named the lessons as the most influential factors during their confirmation time. (Niemelä 2007, 51–52.)

One critical point is that community of practice is inherently repetitive and conservative. Learning seems to mostly be a unidirectional motion from the periphery to the core, from margin to full membership and from incompetency to expertise. This theory focuses on the continuity and socialization of the community, repetition of the old rather than creation and development of the new. (Hakkarainen, Paavola & Lippinen 2003; Engeström & Sannino 2010, 2.) Newcomers' growth and development is crucial for the future of the community but simultaneously a threat to the veterans and core group members. Therefore, the integral question with regards to learning is whether the newcomers have an opportunity for gradually deeper participation. (Lave & Wenger 1991, 56–57.)

However, mutual interaction between an individual and the social environment is one of the guiding principles of the theory. Every participant is therefore in the legitimate periphery to at least some degree, and a newcomer in relation to the future and the constantly changing community of practice. (Lave & Wenger 1991, 117.) It also needs to be noted that individuals are simultaneously parts of multiple communities of practice. This natural overlap in communities is one opportunity for innovation and bringing new viewpoints to the community. (Lave & Wenger 1991, 36, 98.)

The critical questions above are important for the development of YCV communities. Newcomers are simultaneously an opportunity and a threat for the YCVs. Everybody should be able to start the activity, and encouraging and inviting newcomers to join in is one of the aims of confirmation work. However, the number of newcomers is partly dependent on their satisfaction with their own confirmation experience and partly on how the model of the YCVs, as both factors influence peoples' willingness to get involved.

One of the most important factors influencing the confirmants' decision to start the activity is a personal invitation, which makes the young people feel like the parish is welcoming them. If no one asked the adolescents to start YCV activity and the parish did not have any other activities available, young people felt that the parish is not interested in them and probably invested their efforts and energy elsewhere. (Porkka, Schweitzer & Simojoki 2017, 99–105; Porkka, Simojoki & Schweitzer 2015, 101.) The importance of a personal invitation has received support from many studies on volunteerism, such as the youth barometer in Finland (Myllyniemi 2012, 24–25). The role of the YCVs is crucial in most of the factors influencing the confirmants' transition into the YCV community.

5.3 Conclusion and evaluation

The findings can be summarized in a model of three interlocking circles. Figure 2 below shows that motivations and expectations, religiosity, and community all are interrelated, and that religious opinions and motivations depend on the social groups, peers, and activities which people are involved in. The opposite is probably also true because personal religious opinions and activities influence the social connections which people maintain.

Figure 2 shows that the diversity of motivations, multiple ways of understanding the Christian faith, and communal nature of the YCV groups are the corner-

stones of YCV activity. These dimensions are strongly interlinked. There is a sector in the middle of the figure where all three circles overlap. This is the area of YCV activity where motivation, religiosity, and sense of community are in balance.

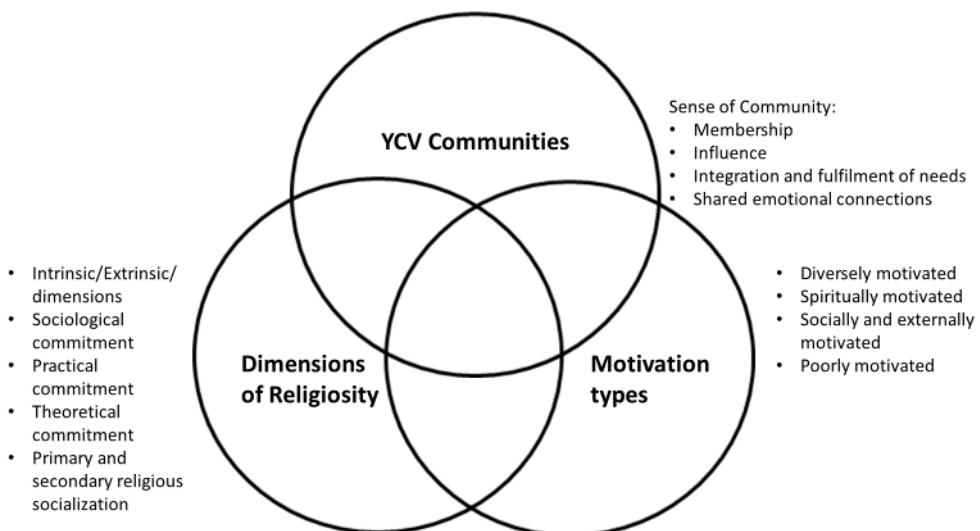

Figure 2. The model of three circles illustrating the findings of this study.

It has been recognized that YCVs are a very diverse group of adolescents. The motivation types demonstrate this diversity. Some volunteer in confirmation work because of their faith but an equal number has low or no interest in Christianity. Friends and social relations may provide a lot of motivation to some, but others do not particularly seek out or enjoy social relations and would prefer to avoid large groups of people. Some are diversely motivated and could volunteer in many other places besides the church. However others cannot imagine any other organization in which to volunteer than the church or some other faith-based institution. Some volunteer for altruistic reasons and because they would like to be useful. Some are interested in learning new skills, which are useful for their future. However there are also YCVs who cannot name reasons for their volunteering. This diversity of motivations is no surprise because many other studies on volunteerism have reached similar findings (e.g. Young 2004, Grönlund 2012).

There is also great diversity in the forms of religiosity and how it is practised among the YCVs. Many are committed to the ELCF, but they do not necessarily believe in the official dogma of the church. Some say that they believe in reincarnation or even that they are atheists. Many of them participate in parish activi-

ties earnestly but there are also those who are not interested in communal events, preferring private spirituality – and some do not participate or have any private spiritual practice whatsoever. For some, YCV activity offers a way to gain respect among their peers, so they use religion for their own good. One of the most important findings is that the YCVs are ambivalent on many issues and there can be positive or negative changes in their opinion of Christianity during their time as a YCV.

Whatever their mixture of motivations, ways of believing, and experiences related to the congregational community is, all of the YCVs have some reasons for participating. Actually, the diversity seems to be one of the strengths of YCV activity. When working as a group, people with different strengths need and reinforce one another. Intolerant groups of volunteers easily cause harm to their members. Examples of such groups include racist groups such as the likes of Hitler-Jugend. Therefore inclusion is one important characteristic of communities, which are positive for the participants and the society. (Marjovuo 2014, 21–22.)

YCV model appears very successful: most YCVs, regardless of their motivation and religiosity, are satisfied with their experiences in YCVhood. As demonstrated by the answers to research question four, the time as a YCV seems to promote the YCV's personal growth.

Workers should be coordinators motivating and encouraging the timid, taking care that the mantle of religiosity is broad enough for different opinions and ways of believing, and ensuring that the community of YCVs is open to newcomers. Thus they exist outside the figure in figure 2, ensuring that the desired pluralism comes to be. Workers are experts of the religious community who provide theological and other knowledge when needed and organize worship life with the adolescents. However, a hierarchical approach seems to be harmful because it does not fit into the idea of a horizontal community.

Research has shown that positive youth development requires youth-adult relations. However, this relationship should be positive and sustained for at least one year. Positive development also requires that the adolescents are encouraged to learn new skills and find opportunities to use these. (Blum 2003, Eccles & Gootman 2002, Lerner 2004 and Larson, Walker, & Pearce 2005.)

In most cases, YCV activity offers all these three elements and this might explain its positive results. This is one focus in the latest guidelines on YCV activity (Big Wonders: YCV activity guidelines 2016). Workers should take good care of YCVs and “provided by a tone-setting discussion where both sides are equally free to express their wishes and provide honest feedback” (Big Wonders: YCV activity

guidelines 2016, 55). Moreover, all reasons to participate in the activity are valid and accepted, because this is the radical promise of the Christian congregation. This informs the confirmands that the parish is a place where incompleteness is condoned. The same emphasis can also be found in the 2017 confirmation work plan.

This study has offered a lot of new knowledge about YCV activity and filled the gap mentioned in the introduction – the lack of knowledge volunteering and young volunteers in Christian youth work. The theory based on motivations and expectations, religiosity, and community have worked well, because they were interrelated.

However, although many answers have been found, there are still a lot of open questions. First, what is the impact of YCV activity on the religious development of YCVs from the perspective of developmental psychology? There is a need for a longitudinal study to see how YCV activity influences individual religious development. The results on this issue in Article 4 are based on different informants. Also, the developmental phase theories of Erikson and Fowler and ecological theory based on Bronfenbrenner's work would offer interesting insights into the phenomenon on the individual and societal levels.

Clearly, a quantitative study like this can only provide an overview. Personal stories, which would provide much more information about the importance of YCV activity to an individual, are missing. Both negative and positive experiences are needed to get the full picture.

The different realities in different parishes are mostly missing in this study, because the data was only collected through the answers of the YCVs and the confirmands. Therefore a new study linking YCV's opinions and experiences to the employees' experiences and opinions is needed. The only larger existing study on workers' perspective (Porkka 2004) is mostly an analysis of the historical moment in ELCF when the 2001 confirmation work plan was new, and the YCV activity guidelines 2004 were being planned. Now that the new confirmation work plan and YCV guidelines have been published, it is time for a new study of workers' roles.

This study offers new knowledge of the effect YCV activity has on society. The international longitudinal study has yielded some results on the contribution YCV activity makes to civil society. However, the Finnish data in this study was small (there were only 80 informants with complete answers enabling following their whole road from before their confirmation time to two years after their time as YCVs), so the results can only be considered indicative at best. It would also

be good to get data from older people looking back on their time as YCVs and analysing what it has meant for their lives. There is a need for both qualitative and quantitative data collection to answer the questions above.

One interesting question, where more information is needed, is the role of the camp in the confirmation work and YCV activity. It was assumed that the YCV community mostly existed in the camp alone. In an ethnographic analysis of the Finnish confirmation camp, Jacob Sorensen (2015) concluded that Finnish confirmation work, especially its camp period, offers confirmants a key to a spiritual depository without guiding them into it. However, it has the potential for something more than simply providing information on the location of the tools for handling potential future spiritual needs. He argues:

The camp model may, in effect, be offering two keys. One is the key to access the spiritual storehouse. The other is the key to change the church. Young people, particularly those serving through the exemplary YCV program, can lead this much-needed change with the guidance of clergy and other adult church leaders.

(Sorensen 2015, 188.)

Perhaps Sorensen's observations should be seriously considered. Perhaps YCV activity is a model which the whole ELCF should follow. Perhaps the activity really is the key to changing the church, tearing down rigid hierarchies, and establishing equal communities. Much more scrutiny of this topic is needed.

Literature

- Alkula, T., Pöntinen, S. & Ylöstalo, P. (1995). *Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät*. Helsinki: WSOY.
- Allen, N. J., & Meyer, J. P. (1996). The Measurement and Antecedents of Affective, Continuance and Normative Commitment to the Organization. *Journal of Occupational Psychology* 63, 1–18.
- Allen, R. O. & Spilka, B. (1967). Committed and Consensual Religion: A Specification of Religion-Prejudice Relationships. *Journal for the Scientific Study of Religion* 6, 191–206.
- Allport, G. W. (1954). *The Nature of Prejudice*. Cambridge, MA: Addison-Wesley Publishing Company.
- Allport, G. W. (1966). Religious context of prejudice. *Journal for the Scientific Study of Religion* 5, 447–457.
- Allport, G. W. & Ross, J. M. (1967). Personal religious orientation and prejudice. *Journal of Personality and Social Psychology* 5, 432–443.
- Anderson, B. (1983). *Kuvitellut yhteisöt: Nationalismin alkuperän ja leviämisen tarkastelua*. Tampere: Vastapaino, 2007.
- Anthony, D. (ed.) (2011). *The state of world's children 2011. Adolescence: An Age of Opportunity*. New York: United Nations Children's Fund (UNICEF). Retrieved 10.6.2019 from https://www.unicef.org/adolescence/files/SOWC_2011_Main_Report_EN_02092011.pdf
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a Unifying Theory of Behavioural Change. *Psychological Review* (2), 191–215.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Bandura, A. (1995). Exercise of personal and collective efficacy in changing societies. In A. Bandura (ed.) *Self-Efficacy in Changing Societies* (pp. 1–45). Cambridge: Cambridge University Press.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy – The Exercise of Control*. New York: W.H. Freeman and Company.
- Bandura, A. (1998). Personal and collective efficacy in human adaption and change. In J. G. Adair, D. Belanger & K. L. Dion (eds.) *Advances in psychological science: Vol. 1. Personal, social and cultural aspects* (pp. 51–77). Hove, UK: Psychology Press.
- Batson, D. C. & Ventis, L. W. (1982). *The Religious Experience – A Social-Psychological Perspective*. New York: Oxford University Press Inc.
- Batson, D. C., Schönrade, P. & Ventis, L. W. (1993). *Religion and the individual*. New York: Oxford University Press.
- Benson, P., & Spilka, B. (1973). God Image as a Function of Self-Esteem and Locus of Control. *Journal for the Scientific Study of Religion* 12(3), 297–310.
- Big Wonders: YCV Activity Guidelines* (2016). (Publications of the Evangelical Lutheran Church of Finland: The Church and Action 65). Helsinki: Chuch Council.
- Blum, R. W. (2003). Positive youth development: A strategy for improving adolescent health. In R. M. Lerner, F. Jacobs & D. Werthlieb (eds.), *Handbook of applied developmental science: Promoting positive child, adolescent, and family development through research, policies, and programs: Vol. 2. Enhancing the life chances of youth and families: Public service systems and public policy perspectives* (pp. 237–252). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Chaulagai, M. (2009). Puhetta Jumalasta vai puhetta Jumalan kanssa? Rippikoulun hengellinen elämä. In T. Innanen and K. Niemelä (eds.) *Rippikoulun todellisuus* (pp. 112–127). (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 107). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Christens, B. D., Speer, P. W. and Peterson, N. A. (2016), Assessing Community Participation: Comparing Self-Reported Participation Data with Organizational Attendance Records. *American Journal of Community Psychology* 57, 415–425.

- Cohen D. A., Finch B. K., Bower A & Sastry N. (2006). Collective efficacy and obesity: The potential influence of social factors on health. *Social Science & Medicine* 62, 769–778.
- Cnaan, R. A. & Heist, H. D. (2018). Religious Congregations as Community Hubs and Sources of Social Bonding. In R. A. Cnaan & C. Milofsky (eds.) *Handbook of Community Movements and Local Organizations in the 21st Century* (pp. 391–403). Cham, Switzerlan: Springer.
- Doolittle, R. & MacDonald, D. (1978). Communication and a sense of community in a metropolitan neighborhood: A factor analytic examination. *Communication Quarterly* 26(3), 2–7.
- Durkheim, E. (1915). *The Elementary Forms of The Religious Life*. London: George Alien Unwin.
- Eccles, J. S., & Gootman, J. A. (eds.). (2002). *Community Programs to Promote Youth Development/Committee on Community-Level Programs for Youth*. Washington DC: National Academy Press.
- Engeström, Y. & Sannino, A. (2010). Studies of expansive learning: Foundations, findings and future challenges. *Educational Research Review* 5(1), 1–2.
- Elsenbast, V., Schweitzer, F. & Ilg, W. (2010). Similarities and Differences of Confirmation Work in the Seven Countries – First Orientations. In F. Schweitzer, W. Ilg & H. Simojoki (eds.), *Confirmation Work in Europe. Empirical Results, Experiences and Challenges. A Comparative Study in Seven Countries* (pp. 212–221). München: Gütersloh Verlagshaus.
- Flere, S. & Lavric, M. (2008). Is intrinsic religious orientation a culturally specific American Protestant concept? The fusion of intrinsic and extrinsic religious orientation among non-Protestants. *European Journal of Social Psychology* 38, 521–530.
- Ford, M. E. (1992). *Motivation Humans: Goals, emotions, and Agency Beliefs*. London: Sage.
- Fukuyama, Y. (1960). The major dimensions of church membership. *Review of Religious Research* 2, 154–161.
- Gellel, A.-M. & Rossi, C. (2017). *Of Lamps & clay Vessels: Towards the validation of non-formal and informal learning of youth leaders in Church youth groups*. Malta: Pastoral Formation Institute and Malta Catholic Youth Network.
- Glock, C. Y. & Stark, R. (1965). *Religion and society in tension*. San Francisco: Rand McNally.
- Grom, B. (1992). *Religionspsychologie*. München: Kösel-Vandenhoeck & Ruprecht.
- Grönblom, G. (1984). *Dimensions of religiosity. The operationalization and measurement of religiosity with special regard to the problem of dimensionality*. (Religionsvetenskapliga skrifter nr. 3). Åbo: Åbo Akademi.
- Grönlund, H. (2012). *Volunteerism as a mirror of society of individuals and society: reflections from young adults in Finland*. (Doctoral dissertation, University of Helsinki, Department of Practical Theology). Retrieved 17.6.2019 from <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-7938-2>
- Gorsuch R. L. & McPherson S. E. (1989). Intrinsic/extrinsic measurement: I/E revised in single item scales. *Journal for the Scientific Study of Religion* 28(3), 348–354.
- Hakkarainen, K., Paavola, S. & Lipponen, L. (2003). Käytäntöyhteisöistä innovatiivisiin tietoyhteisöihin. *Aikuiskasvatus* 21(1), 4–13.
- Hervish, A. & Clifton, D. (2012). *The Status Report on Adolescents and Young People in Sub-Saharan Africa: Opportunities and Challenges 2012*. Johannesburg: United Nations Population Fund (UNFPA). Retrieved 17.6.2019 from <https://assets.prb.org/pdf12/status-report-youth-subsaharan-Africa.pdf>
- Hill, P. & Hood, R. (1996). Advances in the conceptualization and measurement of religion and spirituality: Implications for physical and mental health research. *American Psychologist* 58(1), 64–74.
- Himberg, L. & Jauhainen, R. (1998). *Suheteita: Minä, me ja muut*. Porvoo: WSOY
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (2007). *Tutki ja kirjoita*. (13th ed.). Helsinki: Tammi.
- Hoeg, I. M. & Krupka, B. (2015). Confirmation Work in Norway. In F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (eds.), *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe. The Second Study* (pp. 234–243). (Konfirmandenarbeit erforschen und gestalten, 7). München: Gütersloher Verlagshaus.

- Hoikkala, T. & Paju, P. (2013). *Apina pulpetissa: ysiluokan yhteisöllisyys*. (Julkaisuja / Nuorisotutkimusverkosto & Nuorisotutkimusseura, 139). Helsinki: Gaudeamus.
- Huges, J. (2007). Lost in translation: Communities of Practice – Journey from Academic Model to Practitioner Tool. In J. Hughhes, N. Jewson & L. Unwin (eds.), *Communities of Practice Critical Perspectives* (pp. 30–40). London: Routledge.
- Hyde, M. & Chavis, D. (2008). Sense of Community and Community Building. In R. A. Cnaan & C. Milofsky (eds.) *Handbook of Community Movements and Local Organisations*. New York: Springer, 179–192.
- Häkkinen, S. (2010). *Ihanne ja todellisuus. Jäsenyyteen sitoutuminen Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa 1960-luvulta 2000-luvulle* (Doctoral dissertation, University of Helsinki, Faculty of Theology). (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja, 108). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Jyrinki, E. (1974). *Kysely ja haastattelu tutkimuksessa*. Helsinki: Gaudeamus.
- Kaldestad, E. & Stifoss-Hanssen, H. (1993). Standardizing measures of religiosity for Norwegians, *International Journal for the Psychology of Religion*, Vol. 3, 111–124.
- Kallioniemi, A., Luodeslampi, J., Ubani, M. (2010). *Kokonaistilainen kasvatus – Lapsi ja uskonto*. Helsinki: Lasten Keskus.
- Kirk, J. & Miller, M. (1986). *Reliability and Validity in Qualitative Research*. Beverly Hills: Sage Publications.
- Kirkon tilastollinen vuosikirja 2007*. (2008). Helsinki: Kirkkokohallitus.
- Kirkon tilastollinen vuosikirja 2012. (2013). Helsinki: Kirkkokohallitus. Retrieved 17.6.2019 from https://www.kirkontilastot.fi/vuosikirjat/Kirkon_tilastollinen_vuosikirja_2012.pdf
- Kirkon tilastollinen vuosikirja 2013*. (2014). (Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja 18. Kirkko ja toiminta.) Helsinki: Kirkkokohallitus. Retrieved 17.6.2019 from https://www.kirkontilastot.fi/vuosikirjat/Kirkon_tilastollinen_vuosikirja_2013.pdf
- Kirkon tilastollinen vuosikirja 2014*. (2015). (Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja 33. Kirkko ja toiminta.) Helsinki: Kirkkokohallitus. Retrieved 17.6.2019 from https://www.kirkontilastot.fi/vuosikirjat/Kirkon_tilastollinen_vuosikirja_2014.pdf
- Kirkon tilastollinen vuosikirja 2015*. (2016). (Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja 49. Kirkko ja toiminta.) Helsinki: Kirkkokohallitus. Retrieved 17.6.2019 from https://www.kirkontilastot.fi/vuosikirjat/Kirkon_tilastollinen_vuosikirja_2015.pdf
- Kirkon tilastollinen vuosikirja 2016. Helsinki: Kirkkokohallitus. Retrieved 17.6.2019 from <https://www.kirkontilastot.fi/viz?id=116>
- Kirkpatrick, L.A. (1989). A Psychometric Analysis of the Allport-Ross and Feagin Measures of Intrinsic-Extrinsic Religious Orientation. In M. L. Lynn & D. O. Moberg (eds.), *Research in the Social Scientific Study of Religion: A Research Annual. Vol. 1*. (pp. 1–31). Stamford, CT: JAI.
- Kline, P. (1986). *A Handbook of Test Construction. Introduction to Psychometric Design*. New York: Methuen & Co.
- Kokkonen, J. (2016). *Sukupuoli ja yhteisöllisyys rippikoulun rituaaleissa* (Doctoral dissertation, University of Helsinki, Faculty of Theology). (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja, 123). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Kokkonen, J. (2017). *Tehdaän ihmeitä! Osallisuus, vapaaehtoisuus, jäsenys ja hengellisyysistoiminnassa*. (Diak Työelämä, 10). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Konttinen, R. (1981). *Testiteoria. Johdatus kasvatus- ja käyttäytymistieteellisen mittauksen teoriaan*. Helsinki: Gaudeamus.
- Kuusi, R. & Porkka, J. (eds.). (2006). *Yhtä paljon kaikille ei ole yhtä paljon kaikille: Erilaiset oppijat ripikoulussa*. (Suomen ev.-lut. kirkon kirkkokohallituksen julkaisuja 2006:2). Helsinki: Kirkkokohallitus.

- Kuusisto, A. (2011). *Growing up in Affiliation with a Religious Community – A Case Study of Seventh-day Adventist Youth in Finland*. (Doctoral dissertation, University of Helsinki). (Research on religious and spiritual education, vol 3). Münster: Waxmann.
- Kuusisto, E. (2011). *Avoimesti sitoutuneena: lähetystö kristillisessä kasvatuksessa ja vapaaehtoistyössä*. (Doctoral dissertation, University of Helsinki, Faculty of Theology). Retrieved 17.6.2019 from <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-6830-0>
- Küçükcan, T. (2000). *Can Religiosity be Measured? Dimensions of religious commitment – theories revisited*. T.C. Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Sayı: 9, Cilt: 9.
- L1055/1993 *Kirkkojärjestys*. Retrieved 17.6.2019 from <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931055>
- L 1326/2010 *Terveydenhoitolaki*. Retrieved 17.6.2019 from <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>
- L 417/2007 *Lastensuojelulaki*. Retrieved 17.6.2019 from <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>
- L 1116/1990 *Mielenterveyslaki*. Retrieved 17.6.2019 from <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19901116>
- L 1285/2016 *Nuorisolaki*. Retrieved 17.6.2019 from <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>
- Lajim, S. F., Shamsuddin, N. E. & Bohari, M. M. (2015). *Impact of Religiosity towards Organizational Commitment: A Case of Banking Institutions in Mukah, Sarawak*. Proceedings of 22nd ISERD International Conference, Kuala Lumpur, Malaysia, 20th December 2015.
- Larson, R., Walker, K., & Pearce, N. (2005). Youth-driven and adult-driven youth development programs: Contrasting models of youth-adult relationships. *Journal of Community Psychology* 33, 57–74.
- Laukkonen, E. (2010). Mitkä ovat nuorten hyvinvoinnin edellytykset? In Suomalainen lääkäriseura Duodecim & Suomen Akatemia, *Nuorten hyvin- ja pahoinvointi. Konsensuskokous 2010* (pp. 60–64). Retrieved 17.6.2019 from <http://pturvallisuusverkosto.pbworks.com/w/file/fetch/66681228/konsensus2010artikkelikirja.pdf>
- Lave, J. & Wenger, E. (1991). *Situated Learning. Legitimate Peripheral Participation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lehtinen, E.; Kuusinen, J. & Vauras, M. (2007). *Kasvatuspsykologia*. Helsinki: WSOY.
- Lenski, G. (1963). *The religious factor*. Garden City, NY: Doubleday.
- Lerner, R. M. (2004). *Liberty, Thriving and Civic Engagement among America's Youth*. United States of America: Sage Publications.
- Leskinen, T. (2003). *Globaalın auttajan arvot ja moraali. Tutkimus suomalaisten asennoitumisesta ja osallistumisesta vapaaehtoiseen kehitysyhteistyöhön* (Doctoral dissertation, University of Helsinki). (Yhteisvastuukeräyksen julkaisuja, 2). (Kirkkopalvelujen julkaisuja, 9). Helsinki: Kirkkopalvelut.
- Lähteenmaa, J. (1996). Youth, Voluntary Work and Postmodern Ethics. In H. Helve & J. Bynner (eds.). *Youth and Life Management: Research Perspectives*. Helsinki: University Press.
- Lähteenmaa, J. (1997). Nuoret vapaaehtoistyöntekijät: motiiveja ja moraalipohdintoja. In H. Helve (ed.), *Nuorten elämänpolkuja lama-Suomessa* (pp. 162–209). Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Lähteenmaa, J. (1998). Nuoret vapaaehtoistyöntekijät ja hedonistinen altruismi. In K. Ilmonen (ed.), *Moderniteetti ja moraali* (pp. 146–164). Helsinki: Gaudeamus.
- Mahmoudi Farahani, L. (2016). The value of the sense of community and neighbouring. *Housing, Theory and Society* 33(3), 357–376.
- Marjovuo, A. (2014). *Vapaaehtoistyön ytimessä. Järjestömuotoinen vapaaehtoistyösosiaalisten representaatioiden näkökulmasta* (Doctoral dissertation, University of Helsinki). (Sosiaalitieteiden laitoksen julkaisuja, 2014:9). Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Marttunen, M. (2010). Esipuhe. In Suomalainen lääkäriseura Duodecim & Suomen Akatemia, *Nuorten hyvin- ja pahoinvointi. Konsensuskokous 2010* (pp. 12–13). Retrieved 17.6.2019 from <http://pturvallisuusverkosto.pbworks.com/w/file/fetch/66681228/konsensus2010artikkelikirja.pdf>

- McMillan, D. W. & Chavis, D. M. (1986). Sense of Community: A Definition and theory. *Journal of Community Psychology* 14, 6–23.
- Mercer, J. A. (2005). *Welcoming children. A practical theology of childhood*. St. Louis (Missouri): Chalice Press.
- Merikivi, J., Myllyniemi, S. & Salasuo, M. (2016). *Media hanskassa. Lasten ja nuorten vapaa-aika-tutkimus 2016 mediasta ja liikunnasta*. (Valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan julkaisuja, 55). (Verkkojulkaisuja / Nuorisotutkimusseura, 104. Kenttä). Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö. Retrieved 17.6.2019 from http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/media_hanskassa.pdf
- Metsämuuronen, J. (2008). *Monimuuttujamenetelmien perusteet*. Helsinki: International Methelp.
- Mischel, W. (1999). *Introduction to Personality*. (Sixth ed.). Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers.
- Miettinen, R. (2000). Konstruktivistinen oppimisnäkemys ja esineellinen toiminta. *Aikuiskasvatus* 20(4), 276–292.
- Miller, D., Costa, E., Haynes, E., McDonald, T., Nicolescu, R., Sinanan, J., Spyer, J., Venkatraman, S. & Wang, X. (2016) *How the World Changed Social Media*. London: UCL Press, 2016. Retrieved 17.6.2019 from <http://www.ucl.ac.uk/ucl-press/browse-books/how-world-changed-social-media>.
- Muhli, A. & Kanniainen, A. (2000). *SPSS 10.0 for Windows. Perusteet*. Oulu: Oulun yliopisto, ATK-keskus.
- Myllyniemi, S. (toim.) (2012.) *Monipolvinen hyvinvointi. Nuorisobarometri 2012*. (Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 127). (Nuorisoasiain neuvottelukunta, julkaisuja 46). Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö, Nuorisotutkimusverkosto, Nuorisoasiain neuvottelukunta.
- National Church Council (2018). *A Great Miracle: Confirmation Preparation Plan 2017 – Life in the Face of God*. (Publications of the Evangelical Lutheran Church of Finland 73. The Church and Action). Helsinki: National Church Council.
- Niemelä, K. (2002). *Hyvä rippikoulu: Rippikoulun laatu ja vaikuttavuus*. (Kirkon tutkimuskeskus. Sarja A, 79). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Niemelä, K. (2007). *Rippikoulusta aikuisuuteen. Pitkittäästutkimus rippikoulun merkityksestä ja vaikuttavuudesta*. (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja, 99). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Niemelä, K. (2009). Nuorten uskonnollinen tausta ja uskonnollisuuden muutos rippikoulun aikana seitsemässä Euroopan maassa. In T. Innanen & K. Niemelä (eds.), *Rippikoulun todellisuus* (pp. 288–310). (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja, 107). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Niemelä, K. (2011). Heikkeneekö uskonnollisuus ikäryhmässä? Uskonnollinen kasvatus ja sen merkitys uskonnollisuuden selittäjänä. In K. Ketola, K. Niemelä, H. Palmu & H. Salomäki (eds.), *Uskonto suomalaisten elämässä – Uskonnollinen kasvatus, moraalit, onnellisuus ja suvaitsevaisuus kansainvälisessä vertailussa* (pp. 40–59). (Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston julkaisuja 9, 2011). Tampere: Tampeleen yliopisto, Yhteiskunnallinen tietoarkisto.
- Niemelä, K. (2017). Kirkon jäsenyys rippikoulun ja isostoiiminnan kysymyksinä. In J. Kokkonen (ed.) *Tehdään ihmeitä! Osallisuus, vapaaehtoisuus, jäsenyys ja hengellisyys isostoiiminnassa* (pp. 125–152). (Diak Työelämä 10). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Niemelä, K. & Ilg, W. (2015). From Classrooms to Camps? Effects of Different Physical Learning Spaces and Teaching Methods in Confirmation Work. In F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (eds.), *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe: the Second Study* (pp. 106–116). (Konfirmandenarbeit erforschen und gestalten, Vol 7). München: Gütersloher Verlagshaus.
- Niemelä, K. & Porkka, J. (2015). Confirmation Work in Finland. In F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (eds.), *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe: the Second Study* (pp. 71–81). (Konfirmandenarbeit erforschen und gestalten, Vol 7). München: Gütersloher Verlagshaus.
- Niemelä, K., Schlag, T., Schweitzer, F. & Simojoki, H. (2015). Introduction. In F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (eds.), *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe: the Second Study* (pp. 14–29). (Konfirmandenarbeit erforschen und gestalten, Vol 7). München: Gütersloher Verlagshaus.

- Nurco, D. N. & Lerner, M. (1999). A Complementary Perspective to Primary Socialization Theory. *Substance Use & Misuse* 34(7), 993–1003.
- Nylund, M. (2000). *Varieties of Mutual Support. A Study of Finnish Self-Help Groups and Volunteers* (Doctoral dissertation, University of Helsinki). Helsinki: Finnish Federation for Social Welfare and Health.
- Nylund, M. & Yeung, A.-B. (2005). Vapaheetoisen anti, arvot ja osallisuus murroksessa. In M. Nylund & A.-B. Yeung (eds.), *Vapaaehtoistoiminta: anti, arvot ja osallisuus* (pp. 13–38). Tampere: Vastapaino.
- Offer, D., Ostrov, E. & Howard, K. (1981). The mental health professional's concept of the normal adolescent. *American Medical Association Archives of General Psychiatry* 38(2), 149–153.
- Paju, P. (2011). *Koulua on käytävä: etnografinen tutkimus koululuokasta sosiaalisena tilana* (Doctoral dissertation, University of East Finland). (Julkaisuja / Nuorisotutkimusverkosto & Nuorisotutkimusseura, 115). Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, Nuorisotutkimusseura.
- Pessi, A.-B. & Oravasaari, T. (2010). *Kansalaisperjärjestötoiminnan ytimessä. Tutkimus RAY:n avustamien sosiaali- ja terveysjärjestöjen vapaaehtoistoiminnasta*. (Avustustoiminnan raportteja, 23). Helsinki: Raha-automaattiyhdistys.
- Pettersson, P. & Simojoki, H. (2010). Does Confirmation Work Contribute to Civil society? In F. Schweitzer, W. Ilg & H. Simojoki (eds.), *Confirmation Work in Europe. Empirical Results, Experiences and Challenges. A Comparative Study in Seven Countries* (pp. 212–221). (Konfirmandenarbeit erforschen und gestalten, 4). München: Gütersloh Verlagshaus.
- Porkka, J. (2004). *On kunnia olla isonen: Suomen evankelis-luterilaisen kirkon isostointiminta 2000-luvun alussa*. (Suomen ev.lut. kirkon kirkkokohallituksen julkaisuja, 10). Helsinki: Kirkkokohallitus.
- Porkka, J. (2006). The History of Young Confirmed Voluntary Workers in Finland. In K. Tirri (ed.) *Nordic Perspectives on Religion, Spirituality and Identity. Yearbook 2006 of the Department of Practical Theology* (pp. 35–54). (Käytännöllisen teologian laitoksen julkaisuja, 110). Helsinki: University of Helsinki, Department of Practical Theology.
- Porkka, J. (2009). Rippikoulusta seurakunnan vapaaehtoistyöhön – Isoseksi haluamisen motiivit ja odotukset. In T. Innanen & K. Niemelä (eds.), *Rippikoulun todellisuus* (pp. 311–328). (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja, 107). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Porkka, J. (2012). Faith and Volunteering amongst the Young Church Volunteers – How Do They Affect Each Other? *Prismet* 4, 233–252.
- Porkka, J. (2017). Rippikoululaisten ja isosten uskonnollisuuden ja motivaation muutos sekä Matteus-efekti. In J. Kokkonen (ed.) *Tehdään ihmeitä! Osallisuus, vapaaehtoisuus, jäsenys ja hengellisyys isostoinnassa* (pp. 153–188). (Diak Työelämä 10). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Porkka, J. & Huhananti, S. (2012). Isostointi 2000-luvulla. In S. Huhananti, *Ioset ja opiskelijat 2000-luvun rippikoulussa: Artikkeliopinnättyö isostointiminnan kehityksestä ja kirkon nuorisotyönohjaajaopiskelijoiden ammatillisesta identiteetistä rippikoulukontekstissa* (Master thesis, Diaconia University of Applied Sciences). (pp. 30–77). Retrieved 17.6.2019 from <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2012112616452>
- Porkka, J., Schweitzer, F. & Simojoki, H. (2015). The Wider Context: Volunteerism and Civil Society. In F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (eds.), *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe: the Second Study* (pp. 93–103). München: Gütersloher Verlagshaus.
- Porkka, J., Schweitzer, F. & Simojoki, H. (2017). How Confirmands Become Volunteers? In F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (eds.), *Confirmation, faith, and volunteerism : a longitudinal study on Protestant adolescents in the transition towards adulthood : European perspectives* (pp. 84–113). (Konfirmandenarbeit erforschen und gestalten, 10). München: Gütersloh Verlagshaus.
- Pruuki, L. (2009). Miten rippikoulussa opetetaan? In T. Innanen & K. Niemelä (eds.), *Rippikoulun todellisuus* (pp. 62–77). (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja, 107). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

- Rahkonen, J. (2018). *Vapaaehtoistyön tekeminen Suomessa. Tutkimusraportti*. Taloustutkimus. Retrieved 17.6.2019 from https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/eaf7f5a2-1d22-4a2f-8988-be3b7a797626/f3477c5b-e251-4c33-ba9b-cb56f8a0e253/LIITE_20180709072827.pdf
- Raitanen, M. (2001). Aikuistuminen: Uusi vaihe elämässä vai uusi elämä vaiheessa? In A. Sankari & J. Jyrkämä (eds.), *Lapsuudesta vanhuuteen: Iän sosiologiaa* (pp. 187–224). Tampere: Vastapaino.
- Ritokoski, S. (2010). *Työ, jolla on tulevaisuus. Seurakunnallisen varhaisnuorisotyön ydin ja haasteet työntekijöiden kuvamina*. (Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. A, Tutkimuksia, 28.) Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Rochester, C. Paine, A. E., Howlett, C., Zimmeck, M. (2010). *Volunteering and Society in the 21st Century*. New Yourk: Palgrave Macmillan.
- Räsänen, A. (2002). *Aikuisen uskonnollisuus Tutkimus Fritz Oserin uskonnollisen arvioinnin kehityksen teoriasta ja sen pätevyydestä aikuisilla suomalaisilla koehenkilöillä* (Doctoral dissertation, University of Helsinki, Faculty of Theology). Retrieved 17.6.2019 from <http://urn.fi/URN:ISBN:952-10-0520-3>
- Sampson, R. J. & Raudenbush, S. W. (1999). Systematic Social Observation of Public Spaces: A New Look at Disorder in Urban Neighborhoods. *American Journal of Sociology* 105(3), 603.
- Sarason, S. B. (1974). *The psychological sense of community: Prospects for a community psychology*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Scanlan, M. C. (2017). *Urban Saints: An Interweaving Ecclesiology as a Contribution to the Fresh Expressions Debate* (Doctoral dissertation, Durham University). Retrieved 17.6.2019 from <http://etheses.dur.ac.uk/12490/>
- Schweitzer, F. & Ilg, W. & Simojoki, H. (2010). *Confirmation Work in Europe: Empirical Results, Experiences and Challenges. A Comparative Study in Seven Countries*. (Konfirmandenarbeit erforschen und gestalten, 4). München: Gütersloh Verlagshaus.
- Simojoki, H, Schweitzer, F, Schlag, T. & Niemelä, K. (2015). Summary of the Results: Perspectives and Challenges for the Future. In F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (eds.), *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe: the Second Study* (pp. 147–156). (Konfirmandenarbeit erforschen und gestalten, Vol 7). München: Gütersloher Verlagshaus.
- Sorenson, J. (2015). Transforming the Spiritual Storehouse: A Portrait of Confirmation Camp in Finland. *Journal of Youth and Theology* 14, 172–190.
- Sorri, H. (1998). *Vapaaehtoisuus ja elämänskulku. Palvelevan puhelimien päivystäjän näkökulmatehtävään ryhtymisestä*. (Kirkon tutkimuskeskus. Sarja B, 78). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Sundén H. (1974). *Barn och religion* (2. utvígda upplagan). Karlskrona, Sweden: Verbum/studiebokförlaget.
- Suomen evankelisluterilainen kirkko (2018). Jäsentilasto 2018 Kirkkoon kuuluvuus. Retrieved 17.6.2019 <https://www.kirkontilastot.fi/viz?id=103>
- Talo, C., Mannarini, T. & Rochira, A. (2014). Sense of Community and Community Participation: A Meta-Analytic Review. *Social Indicator Research* 117(1), 1–28.
- Van Til, J. (1988). *Mapping the Third Sector. Voluntarism in a Changing Social Economy*. New York: The Foundation Center.
- Van Wijnen, H. 2016. *Faith in Small Groups of Adolescents: Being Together as a Basic Given* (Doctoral dissertation, Proefschrift Protestantse Theologische Universiteit, Amsterdam). Delft: Eburon Academic Publishers.
- Vilkka, H. (2005). *Tutki ja kehitä* (1.–2. painos). Helsinki: Tammi.
- Wenger, E. (1998). *Communities of Practice. Learning, Meaning and Identity*. Cambridge: University Press.
- Wenger, J., McDermott, R. & Snyder, W. M. (2002). *Cultivating Communities of Practice*. Boston, Massachusetts: Harvard Business School Press.

- Wilander, E. (2015). Confirmation Work in Sweden. In F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (eds.), *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe: the Second Study*. (Konfirman-denarbeit erforschen und gestalten, 7). München: Gütersloher Verlagshaus.
- Whitmire, K. A. (2000). Adolescence as a Developmental Phase: A Tutorial. *Topic in Language Disorders* 20(2), 1–14.
- Worthington, E., Wade, N., Hight, T., Ripley, J., McCullough, M., Berry, J., Bursley, K. & O'Connor, L. (2003). The Religious Commitment Inventory-10: Development, refinement, and validation of a brief scale for research and counseling. *Journal of Counseling Psychology* 50(1), 84–96.
- Yeung, A.-B. (2004). *Individually Together – Volunteering in Late Modernity: Social Work in the Finnish Church* (Doctoral dissertation, University of Helsinki). Helsinki: Finnish Federation for Social Welfare and Health.
- Yeung, A.-B. (2005). Vapaachoistoiminnan timanttimalli. Miten mallintaa motivaatiota? In M. Nylund & A.-B. Yeung (eds.), *Vapaaehstoistoiminta: anti, arvot ja osallisuus* (pp. 104–125). Tampere: Vastapaino.
- Yli-Luoma, P.V.J. (1997). *Jobdatus kvantitatiivisiin analyysimenetelmiin SPSS for Windows-ohjelman avulla*. Sipoo: International Multimedia & Distance Learning.
- Ziehe, T. (1991). *Uusi nuoriso: epätavanomaisen oppimisen puolustus*. Tampere: Vastapaino.

Appendix 1: Data collection

Article 1 covers the history of YCV activity in Finland. Articles 2 and 3 are based on the quantitative data collected in 2007/2008, while Article 4 uses the quantitative data collected in 2012/2013. Both of these sets of data were collected in conjunction with the international surveys in 2007/2008 and 2012/2013 in the Protestant churches of Europe, which enabled comparisons between the countries as well as between Finnish YCVs and confirmants.

The first international study on confirmation work was implemented in 2007 and 2008 in seven countries and churches: Germany (EKD), Switzerland (the Reformed Kanton Church of Zürich), Austria (Lutheran and Reformed Church) and the Lutheran Churches of Denmark, Sweden, Norway, and Finland. Responses to the 2007/2008 survey came from 19,445 confirmants, 2386 workers, and 6909 parents of confirmants. The data on the workers and confirmants was collected in every country, while data on the parents was only collected in Germany, Austria, Switzerland, and Norway. Survey data on young volunteers was gathered only in Finland. (Schweitzer, Ilg & Simojoki 2010, 28–34.)

Data collection techniques differed from country to country. Stratified sampling was used in Finland because of research economics and experiences from earlier research by the Church Research Institute in Finland. In 2007/2008 one big parish from the metropolitan area, one big Swedish-speaking parish, two city parishes outside the metropolitan area and 14 countryside parishes of different sizes around Finland were used as a sample. In bigger parishes, the pastor responsible for confirmation work, and in smaller parishes the vicar, was contacted by phone and invited to participate in the research. Three of these small countryside parishes withdrew even though they had originally promised to participate. Because of the schedule there was no time to invite new parishes to replace them. Therefore the final size of the sample was 15 parishes and 80 confirmation groups. Table 1 lists the number of confirmants and YCVs responding to the first survey from each parish, as well as the number of YCVs responding to both surveys. (Niemelä 2009, 8–9; Innanen, Niemelä & Porkka 2010, 146–147.)

Table 1 shows that in Finland, the 2007/2008 survey at the beginning of the confirmation time (t1) had 2176 confirmants, 157 workers, and 336 YCVs as respondents. The number of respondents at the end of the confirmation time (t2) was 1747 confirmants, 212 workers, and 429 YCVs from the same confirmation groups as in t1. 73% of the confirmants and YCVs responding to t1 also responded to t2. For them it was possible to measure the change in their attitudes during the confirmation time.

Table 1. Number of respondent confirmands and YCVs per different parishes in 2007/2008.

Parish	Confirmands		YCVs		
	t1	t2	t1	t2	matching
Porvoo (Finnish-speaking in a Swedish-majority area)	11	45	45	71	22
Lavia	1	3	3	10	3
Luvia	2	12	12	12	10
Orivesi	4	23	23	11	10
Kittilä	2	14	14	14	14
Juankoski	3	19	19	11	11
Pielavesi	3	13	13	7	7
Vehmersalmi	1	7	7	7	7
Ilmajoki	5	32	32	24	21
Muurame	0	0	0	0	0
Seinäjoki	7	50	50	87	34
Vähäkyrö	2	9	9	9	7
Esbo (Swedish-speaking)	6	16	16	18	14
Malmi	19	96	96	148	76
Total	66	339	339	429	236

The following countries participated in the survey of 2012/2013: German EKD, German Methodist Church, Swiss Reformed Church, Hungarian Lutheran and Reformed Church, Austrian Lutheran and Reformed Church, Danish Lutheran Church, Swedish Lutheran Church, Finnish Lutheran Church, Norwegian Lutheran Church and Polish Lutheran Church. There were altogether 28,070 confirmands in the study. (Niemelä & Schlag & Schweitzer & Simojoki 2015, 18–29.)

Parishes for the 2012/2013 survey were also picked as a stratified sample. To avoid bothering the parishes from the first survey, they were excluded. The procedures were the same as the first time: in bigger parishes, the pastor responsible for confirmation work and in smaller parishes, the vicar was contacted by phone and invited to participate in the research. Stefan Myrskog from the council of the Church Centre for Work in Swedish handled contact with the Swedish-speaking parishes and checked the spelling and grammar of the Swedish questionnaires.

In 2012/2013 the parish of Jyväskylä was the most represented among the re-

spondents. The lion's share of the respondents were from Jyväskylä, two parishes from the metropolitan area (one Finnish and one Swedish speaking), two parishes from Lahti parish union, two from Turku (one Finnish and one Swedish speaking) and the parish of Salo. Five smaller countryside parishes were also involved in the research. Altogether there were 110 confirmation groups from 14 parishes with 2436 confirmants, 510 volunteers and 169 workers responding to the t1 questionnaire, and 2298 confirmants, 506 volunteers, and 156 workers for t2 at the end of the confirmation time. The matching rate in both the confirmants' and YCVs' survey was 73%, the same as it had been five years earlier. This sample represents the whole ELCF rather well.

YCVs and workers had separate t2 questionnaires but t1 was integrated, though it included a number of country-specific items only for volunteers. The country-specific items measured motivation using the same items as five years ago and the experiences and responsibilities of the young volunteers. (Niemelä & Porkka 2015, 224–225.) Table 2 below contains listings of the numbers of participants from each parish, the number of YCVs responding to t1 and t2, and their matching rate.

Table 2. Number of respondent confirmants and YCVs per different parishes 2012/2013.

Parish	Confirmants		YCVs		
	t1	t2	t1	t2	matching
Jyväskylä	861	791	179	174	117
Karis (Swedish-speaking)	24	24	5	5	5
Kiiminki	140	149	56	53	47
Laune	160	165	38	41	35
Matteus (Swedish-speaking)	88	88	45	41	36
Nuorten keskus	107	149	14	22	8
Nykärleby (Swedish-speaking)	53	52	9	11	8
Närpes (Swedish-speaking)	43	40	11	7	6
Ruotsinpyhtää	22	18	4	4	4
Salo	427	342	54	49	34
Salpausselkä	140	156	43	41	29
Turun Martinseurakunta	129	122	0	11	0
Vantaankoski	200	160	24	32	26
Åbo (Swedish-speaking)	42	42	15	15	15
Total	2436	2298	507	506	370

A t3 study was conducted in autumn 2015 in the majority of the countries and churches participating in the 2012/2013 study. Only Poland and Hungary withdrew from the t3 study. The findings were published in 2016 but are not used as data for this thesis.

The first questionnaire from the beginning of their time volunteering consisted of items covering the motivations, expectations, and religiosity of the YCVs, and their view on confirmation work. The second questionnaire, filled in at the end of their time as YCVs, measured their experience and religiosity in a way intended to bring out any changes that might have taken place during their volunteering. A great number of items were equivalent in the confirmands and YCVs' questionnaires in every country. The second questionnaire of the survey (2013 t2) was different for volunteers and workers. This was also the case for the international study: its questions were added to the Finnish questionnaire. This led to the Finnish questionnaire being very broad.

The Finnish study was conducted by the Church Research Institute. The researchers involved in both surveys were Kati Niemelä and Jouko Porkka, and also Tapani Innanen in 2007/2008. The questionnaires were designed with the international research team, led by Professor Friedrich Schweitzer from Tübingen University. Nordic items were added into the questionnaires in Nordic research meetings, and country-specific items in meetings between the national researchers. The translation from English to Finnish of the YCV questionnaires was done by Jouko Porkka and of the confirmands' questionnaires by Kati Niemelä. The Scandinavian questionnaire was used as the basis of the Finnish-Swedish questionnaire. However, the country-specific items were translated from Finnish into Swedish by Jouko Porkka and Kati Niemelä. In 2012/2013, one Finnish group used the English questionnaire because it was an international confirmation group of a Christian NGO, Nuorten Keskus. It was actually the only time the English questionnaires were used in data collection in either of the studies, even though those were the model questionnaires.

Appendix 2:

Jouko Porkka

The history of young confirmed voluntary workers in Finland

Introduction

YCV activity is perhaps the most important current lay movement in the Finnish Evangelical Lutheran Church (Turunen 1997, 136). Even though YCVs have been a visible part of Finnish parish life for years, there has been no research or statistical information on YCV activity. The first statistical data on the number of people participating in YCV activities are from the year 1999, while the first overall study of YCV activity is my research (Porkka 2004), ordered by the Church Council and titled "It Is an Honour to Be a YCV: The YCV activity of the Finnish Evangelical Lutheran Church in the Beginning of the 21st Century"¹.

There is only scattered information available on how YCV activity has grown in terms of quantity and content over the years. The purpose of this article is to organise the history of YCV activity based on the existing information. The basic question to be answered is: How have the role and tasks of YCVs developed and what has caused the changes over the course of time? The most important sources for this are the Church's four-year reports (five-year reports until 1971), and the few existing confirmation training studies and master theses on YCV activity. Confirmation training plans and YCV guidebooks published by the Church Youth Work Centre will be analysed to determine the changes that have occurred in a YCVs tasks.

Because this article is on the history of YCV activity, the order in which the contents are presented is chronological. YCV activity will be examined in a chrono-historical context and will take into account the social and ecclesiastic developmental characteristics. No attempt will be made to unambiguously define the time period boundaries

¹ Finnish title: *On kunnia olla isonen: Suomen evankelis-luterilaisen kirkon isostointiminta 2000-luvun alussa*.

according to the tradition of historical research. Instead, announcing dates will mainly serve in the presentation of the study (see Haapala 1989, 9-13; Kalela 2000, 134-137).

The periods related to the implementation of the confirmation school curriculum were chosen to be the basis for outlining the contents of the work in handling the study material. The choice is based on the fact that there is a noticeable connection between the confirmation training, especially its camp form, and the development of YCV activity. Confirmation training in camp form gave birth to YCV activity, and reciprocally, YCV activity has played a central role in increasing the popularity of the camp form of confirmation education. For the purposes of this study, the following years can be seen as turning points in YCV history:

- 1937, the first camp-form confirmation trainings were arranged.
- 1959, the Confirmation Training Plan 1959 in which camp-form confirmation training was classified as its own form of confirmation training was taken into use.
- 1974, the Confirmation Training Plan 1974 took effect as the first phase of the educational renewal of the Church's education thinking.
- 1991, the era of system-centric training slowly ended and discussion of the development of confirmation work turned from classes to the learning process, constructing knowledge and reflection. The following development was compiled in 2001 into a new Confirmation Training Plan (CTP 2001) and a national plan for YCV activity 'Big Sister or Brother Just Big Enough'².

Big sisters and brothers in confirmation training: The first YCVs (1937-1959)

The history of YCVs goes back to pre-war times when confirmation school³ was the only form of work in the parishes which gathered

² Finnish title: *Sopivan kokoinen iso: Isostoiminnan linjaus*.

³ In this article, the terms 'confirmation school', 'confirmation training' and 'confirmation education' are used to describe different ways to carry out the confirmation classes. When the classes are fundamentally school-like, composed of lessons and day classes, the term used to describe it is 'confirmation school'. When the purpose of the training is that the confirmants learn a certain set of skills in order to pass, the term

youth together. While almost every 15-year-old participated in it, confirmation school was faced by major problems; because due to a lack of employees the sizes of the confirmation classes were huge. Large groups were against the *Confirmation Training Plan 1932* then in effect, in which the maximum size of a confirmation class was 50 students, and 70 only in exceptional cases. Even so, a third of the confirmation training groups were over 50 students in size, some nearly as high as 150. The situation remained unchanged until the 1960s (FELC 1937-41, 173; FELC 1957-61, 111-112.).

An alternative to the large groups was formed by private confirmation training, in which about a tenth of the students, generally from secondary school, participated. This form of confirmation training charged a fee for participation, and the amount of lessons was generally much smaller than in normal confirmation training (FELC 1937-1941, 175-176). Camp-form confirmation training can be considered a combination of day confirmation classes and private confirmation school, where, as in private confirmation training, it is possible to be treated as an individual while still having large groups.

The practice of having YCVs in confirmation training has developed together with confirmation camps out of necessity (CTP 1980, 60). Its development was not planned, the main factor for YCV use being the need for extra workers at confirmation training. The activity of the parents and pupils of the Nurmijärvi Christian Secondary School had a strong effect on the early stages of confirmation camps in Finland. The first confirmation camp, which was a girl's camp, was arranged by the parish of Nurmijärvi in June 1937, on the initiative of Vicar *Kosti Kankainen*. Later during the same summer, a camp was also arranged for boys in the same parish in association with The Finnish Christian Student Federation⁴. YCVs were already used in these camps, and were mainly students of theology. The parish of Nurmijärvi arranged some confirmation camps in the 1930s before the war halted this development (Kujala 2002; Karttunen 2003).

used is 'confirmation training'. When the goal of the whole process is confirmants' personal growth and the methods include various forms of collective activity, then the term is 'confirmation education'. The same development is apparent also in the YCV training.

⁴ *Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto* in Finnish.

Irja Kilpeläinen is considered the founder of the YCV practice in confirmation camps (Poisuo & Rissanen 1998, 223). From 1936 to 1943, she worked as an employee in a northern parish of Helsinki. Her responsibilities there were the work among girls and women (The Theologians of Finland 1999, 318). She employed her experience, accumulated over these years, as she developed confirmation camps in the Finnish Christian Student Federation where she began as a student secretary on 1946. She modelled the role and the tasks of a YCV after those of the big sisters in the schoolgirl camps that she had arranged back in the 1930s. The tasks of a big sister in a confirmation camp included disciplinary work, varying kinds of practical work, teaching-related jobs and the preparation of evening programmes. It is here that the roots of confirmation camps with their games and songs lie. The camps were divided into small groups – patrol teams – whose cohesive force was a 'big sister'. During the first decade it became customary for these YCVs to be a few years older than the confirmands. However, they still took part in the education, like the confirmands (Kilpeläinen 1958, 54-55; Kujala 2002).

Several Christian associations continued the development of camp-form confirmation school after the war. The positive response to camp-form confirmation training resulted in local parishes beginning to arrange them also. Whereas the statistics of 1957 report the percentage of confirmation camps as 4%, four years later in 1961 it was already 10% (FELC 1957-1961, 111). Other factors which affected the increase in the number of confirmation camps were the building of summer houses in the parishes and the increasing number of youth workers. When the working environments improved and a greater number of specialised youth worker professionals were employed, more opportunities were created for using new teaching methods and linking confirmation training to an even greater extent with youth work (Turunen 1997, 136).

Confirmation camp received its first official classification as an official form of confirmation training by the *Confirmation Training Plan 1959* (CTP 1959), which was accepted by the Bishops' Conference on Dec. 3, 1958. The instructions stated that the open connection between the teacher and the students, existent in confirmation camps, is extremely meaningful with regard to the confirmation training's mission of pastoral care. It was also deemed meaningful that an unusually high number of the confirmands continued to take

part in the activities of the parish after camp-form confirmation training (CTP 1959, 27-28).

It was suggested in the instructions of the conference of bishops that the use of group work, a custom in confirmation camps, also be applied in the other forms of confirmation training. The necessary group leaders could, for example, be last year's confirmants or young active parishioners. The matters of choosing them, what personal attributes were wanted and what kind of training they should have were left untouched. The instructions also suggested that the young parishioners should visit the confirmation training sessions and arrange evenings intended for the confirmants, where the parishes' youth work would be on display. The instructions also suggested that these evenings would be an important part of the confirmation training programme. Connecting the confirmants to the local parish and its worship life was seen as the goal of confirmation training in the Confirmation Training Plan (CTP 1959, 46).

Training youth as the focus of Church youth work (1959-1973)

The popularity of camp-form confirmation training grew strongly throughout the 1960s (Table 1). While 10% of confirmation training in 1961 was camp-form, by 1967 this had risen to 25%, and by 1971 to 36%. This growth took place mainly at the expense of day confirmation training, which, as a consequence, lost popularity especially in the countryside, comprising 40% of confirmation training in 1967 and only 29% in 1971. During this era, the growing popularity of camp-form confirmation training was heavily influenced by the parishes hiring more youth workers, and building new camping centres to support camp-form confirmation training (Turunen 1997, 136). The number of youth workers in parishes actually doubled between 1960 and 1971.

Table 1. The number of confirmation schools, youth workers, confirmands and YCVs, average confirmation class size and the ratios of confirmands in camp-form confirmation training from 1956 to 1971⁵.

	1956	1961	1966	1971
Youth workers ⁶		306	532	605
Confirmation schools	1472	2139	2525	2846
Confirmands in camp-form confirmation training	4 %	10 %	25 %	36 %
Confirmands	54 217	90 709	86 747	83 473
Average confirmation class size ⁷	37	42	34	29

The 1960s were a period of recovery for Church youth work in Finland, aided by improved facilities and the growing number of youth workers. At the same time, many active lay and Church employees became aware of the Third World through missionary work and development co-operation. This gave birth to the idea of youth diaconia. It was, however, typical that the focus of the youth work varied considerably from parish to parish; evangelical work might be emphasised in one parish while another might stress diaconal work or simply just being together (Jääskeläinen 1980, 119-121). Between these tensions, the development of the youth work was continued with determination. The fruits of this labour can be seen in the Total Plan for Church Education, which was created for the Church's child and youth work in the 1970s (Elomaa 1980, 37-39).

Various training systems were created in the 1960s in the local parishes to educate adolescents in different duties of the parish. The goals of the training were determined by the needs of employees and the tasks they prepared. The most common of these tasks were teaching in Sunday school, leading children's and youth club activi-

⁵ Information is collected from the five-year accounts of the Evangelical Lutheran Church of Finland (FELC 1952-1956, 143, 151; 1957-61, 105-112; 1962-1966, 77, 91-93; 1967-1971, 119, 167-172).

⁶ The number of youth workers in 1956 is unclear because part-time employees and uneducated assistants are counted with educated youth workers in the statistics.

⁷ The average confirmation class size is calculated by dividing the number of confirmands with the number of confirmation schools.

ties and helping in diaconal work. Also the first Church youth councils held their first trial meetings at that time. The idea was that an adolescent who has learned to take responsibility in parish life at a young age will later become an active, capable, adult parishioner (Jääskeläinen 1980, 119-121).

A totally new form of post-confirmation training in the 1960s was "the Course for Big Sisters and Brothers for Confirmation Training"⁸, the YCVs. The first material for YCV training was published in 1966 by The Church Youth Work Centre. The most important task of the YCVs in this training material was considered to be the revival of worship life. It was suggested that the best way to create such a revival was to befriend confirmands and invite them along to attend the services. This should already be stressed during the training (Pirskanen 1966, 27-28).

The number of YCVs increased in many parishes. During the years 1967-1976 already more than 6000 YCVs were educated in the Church of Finland (Jääskeläinen 1980, 119-120). They were usually some years older than the confirmands and were already involved in parish life. They were needed as mediators between employees and confirmands, because status and age differentiated the two. YCVs were models of young Christians for the confirmands and subsidiary agents for employers (Pirskanen 1966, 27-28).

Although the number of YCVs grew rapidly, they existed only in some parishes. It was also common that they were not required to take a training course. According to Paananen's research (1970, 71), almost half of the vicars considered that the YCV training course was necessary in order to be selected for confirmation training. One-third of the vicars, however, did not demand anything of the YCVs except their own confirmation.

According to Paananen, at the end of the 1960s YCVs were not used in confirmation training arranged in connection with secondary school or in day classes. In evening classes YCVs were also uncommon if vicars were responsible for the classes. But if other pastors or lecturers were responsible for these confirmation classes YCVs were more common. In confirmation training camps YCVs were already quite common, although in camps which were led by

⁸ *Leiririppikoulujen isojen veljien ja siskojen valmennuskurssi* in Finnish.

vicars YCVs were less frequently used than in camps led by other clergy. Paananen also noted that girl YCVs were much more common than boys (Paananen 1970, 71).

Group leaders, YCVs in the era of total planning of the Church education system (1974-1991)

This period from 1974 to 1991 was an era of growth for confirmation training in camp form. Table 2 shows that out of all confirmants, 42% went through camp-form confirmation training in 1975, while the figure rose to 54% in 1979 and 83% in 1991. The increasing popularity of camp-form confirmation training directly influenced the number of YCVs, which increased by almost 60% between 1975 and 1991 (Table 2).

Table 2. The number of confirmation schools, confirmants and YCVs, average confirmation class size and the ratios of confirmants in camp-form confirmation training from 1975 to 1991⁹.

	1975	1979	1983	1987	1991
Confirmation schools	2434	2576	2542	2138	2308
Confirmants	68 613	70 669	64 792	54 220	61 285
Confirmants in camp form confirmation training	42 %	54 %	62 %	76 %	83 %
Average confirmation class size ¹⁰	28	27	26	25	27
Estimate of the number of YCVs ¹¹	4800	6300	6600	6800	8700

According to Jouko Kiiski (1978) the majority of YCV training participants in the year 1977 were girls (68%) and under 17 years old

⁹ Information is collected from the four-year accounts of the Evangelical Lutheran Church of Finland (FELC 1972-1975, 178-181; 1976-1979, 182-185; 1980-1983, 204-207; 1984-1987, 101-103; 1988-1991, 97-98).

¹⁰ The average confirmation class size is calculated by dividing the number of confirmants by the number of confirmation schools.

¹¹ The estimate of the number of YCVs is calculated using Seppälä's (1992) result, which indicated that there was an average of 6.1 confirmants per YCV in a confirmation camp and YCVs were very seldom used in other forms of confirmation training (Seppälä 1992, 93-100). Because the situation had been unchanged throughout the 1980s (cf. Heino 1983, 26-35) and CTP 1973 standardised confirmation training all over the Church, it was estimated that the relative ratio between YCVs and confirmants had also been unchanged from 1974 to 1991.

(53%). At that time, the YCV training was longest in large urban parishes and shortest in small rural parishes. The number of participants in YCV training was, however, not dependent on the size of the parish. It was a common custom that YCV candidates went through a qualification process before the start of the course. Only the chosen adolescents were allowed to take part in the YCV course. There was only one parish in Kiiski's research where everyone was allowed to participate in the YCV training.

Activity in parish life and the age of the candidates were the most common selection criteria in YCV training, according to Kiiski. As well, the sincere desire of an adolescent to serve the parish as a YCV and the employees' opinions of an adolescent's suitability for YCV work affected the selection of participants (Kiiski 1978).

Studies by *Harri Heino* (1983) and *Jarkko Seppälä* (1992) show that the YCV situation stayed unchanged throughout the 1980s. There were no YCVs in a tenth of the parishes. Almost all of these were small parishes with under 3000 members. Four-fifths of parishes had YCVs in camp-form confirmation training, but only a tenth of the parishes used YCVs in other forms of confirmation training. According to Seppälä, there was an average of five YCVs per confirmation camp ($K=5.1$) and an average of six confirmands per YCV ($K=6.1$). Regardless, the average age of a YCV had decreased notably during the 1980s, and towards the end of the decade 84% were under 17 years of age. This was caused by the fact that the lack of employees was compensated by older YCVs in these parishes (Heino 1983, 26-28; Seppälä 1992, 93-103).

Youth work developed in the Church of Finland over the course of the decades although the work neither had a nationwide strategy nor was its basis estimated in a theological way. Not until the 1970s did this analysis begin (Pursiainen 1997, 118). The renewal of confirmation training was the first stage of the reform of the Total Plan of Church Education (Turunen 1997, 135). In 1973 the *Confirmation Training Plan 1973* (CTP 1973)¹² was approved by the Bishops' Conference. The aim of the CTP 1973 was to standardise confirmation training and at the same time also the YCV practice in the whole Church as well.

---

¹² *Rippikoulun kokonaissuunnitelma* 1973 in Finnish.

YCVs were classified as assistant teachers in the CTP 1973. The main task of a YCV was to lead and guide one's own group in confirmation training, if the confirmants were divided into small groups. Moreover, the YCVs' tasks were to guide group discussions and Bible study groups, arrange free-time programmes, establish personal relations and take care of the disciplinary tasks of the camp. Counselling was not a YCV's task, although it was recognised that it was very natural that confirmants willingly discuss their problems and faith with YCVs. Those who needed further help should, however, be directed to the employees (CTP 1973, 75-77).

It was recommended in the CTP 1973 that when selecting the YCVs, the emphasis should be on social skills, management skills and the ability to respect others. In addition, YCVs should take part in parish life and personally have faith. The faith should not, however, be measured: the desire to be active in a parish was seen as proof of sufficient faith (CTP 1973, 75-77).

In the CTP 1973 the demandingly confidential nature of the YCV's task was also emphasised. Therefore YCVs should be at least two years older than the confirmants and trained in their tasks. According to the CTP 1973, there should be a year of additional confirmation training before the actual YCV training begins. The training course, however, is not sufficient in itself; YCVs should also be tutored and supported during the confirmation camp. Parishes should also remunerate YCVs for their efforts. Remuneration would compensate for the loss of summer work earnings, and also make it possible to demand a greater commitment to the training and greater responsibility during the camp (CTP 1973, 75-77).

In the light of the CTP 1973, the role and the duties of YCVs were brought up for analysis. The Church Youth Work Centre and Church Education Centre appointed a workgroup, which prepared a guidebook for YCV training, *The Guidebook of Group Leader Training 1979* (GGLT 1979)¹³, published in 1979. The former guidebook was somewhat outdated. The guide was meant to be flexible, so that it would be easy to use in dissimilar parishes and training (GGLT 1979, 15-16).

¹³ *Rippikoulun ryhmäajohtajakoulutuksen opas 1979* in Finnish.

The basic structure of YCV training as suggested by the GGLT 1979 consisted of a course from autumn to spring for recently confirmed adolescents. In the course, besides practising group work skills, there should be topics aimed at strengthening adolescents' maturation, especially spiritual growth. At the same time the guidebook directed the reader's attention to the problems arising from the training-oriented nature of parish youth work: was the training meant to be the only framework where worship life, devotion, parish responsibility and connection could be experienced? What do we offer for the rest (GGLT 1979, 15)?

The meaning of parish connection was emphasised as a counter-force to individualistic spirituality in the GGLT 1979. At the same time, attention was directed to the YCVs testimonial task which was seen as a part of parish responsibility. In addition to these emphases, the importance of understanding the YCVs own role and the main lines of the CTP 1974 as well as the most important methods of camp life, were also underlined in the GGLT 1979 (GGLT 1979, 16-17.).

According to the GGLT 1979, one of the employees should be nominated to be responsible for the YCVs' training in every parish. The responsible person should, at least in larger parishes, be a mediator between the employees and adolescents. Moreover, it was recommended that a workgroup consisting of representatives of each of the groups of camp employees should be set up in large parishes. These should pay attention to the experience of those who have already taken part in YCV training and the wishes of those who will start it, when planning a new course (GGLT 1979, 12-13, 19-20).

The GGLT 1979 also issued a warning against the training of a selected 'dream team' of YCVs. This would create an inside group within the parish to which only strong and talented adolescents have access, barring others as outsiders (GGLT 1979, 12-13, 19-20).

Concerning YCVs, the *Confirmation Training Plan 1980* (CTP 1980) differed little from the CTP 1973. Nevertheless, there were two important changes:

1. The idea of an additional one-year-long confirmation training period before the actual YCV training was dropped in the CTP 1980, although it was still seen as desirable that the YCVs would be two years older than the confirmands.

2. Monetary reimbursement was also dropped due to the weakened economic situation of the parishes. According to the scheme, the same development should happen in the whole Church; no remuneration should be offered for volunteers (CTP 1980, 62).

According to the CTP 1980, the fundamental content of YCVs' training should be group leader tasks. Already during YCV training the teachers of confirmation training and the future YCVs should form a solid team able to co-operate. Leadership, respecting others, the ability to get along with different kinds of people, participation in parish activities and Christian faith were seen as important qualities for a YCV. These were seen only as qualities of an ideal YCV, not as a prerequisite to be one. In practice, the developmental phase of adolescents should be taken in account and they should be given suitable tasks. YCV training was seen as a form of the parishes' youth work in the CTP 1980. When discussing faith, the emphasis was still the same as before: one cannot measure another's faith (CTP 1980, 62-63).

All kinds of support for YCVs during the training and camp were also emphasised in the CTP 1980: this was particularly true for novice YCVs. Even the YCVs, although older and mentally more stable than the confirmants, might have personal problems in everyday life and need employees' help to manage things; i.e., sometimes they need support and understanding from employees. Sometimes the YCVs' peer group help is enough. In any case, the YCVs should never be left alone to cope with their problems. The daily steering group meetings are therefore very important during the camp. These meetings should have an official time in the programme. It is a good occasion for planning, mentoring, tutoring and also pastoral care. One important part of the care of the YCVs is their spiritual support which is, according to the CTP 1980, self-evidently the employees' responsibility. This need should already be taken into account in the planning process of YCV training (CTP 1980, 62-63).

YCV activity becomes a part of youth culture (1992-2005)

The number of YCVs has increased considerably during the last 15 years (Tables 3 and 4). After the 80s, YCV activity has detached itself from the development of camp-form confirmation training; during the examined period, the number of people participating in

camp-form confirmation has decreased, due to the smaller age groups. However, over the same period, the number of YCVs has increased greatly, by about 5500 (Table 3), and the amount of people participating in the YCV training even more. This has led to a large number of the youth participating in YCV activity not getting a chance to actually act as YCVs in the actual confirmation education. In fact, choosing the YCVs has become one of the most difficult jobs for the youth workers in the whole of confirmation education, because no objective selection criteria exist.

Table 3. The number of confirmation schools, confirmands and YCVs, average confirmation class size and the ratios of confirmands in camp form confirmation training from 1991 to 2003.¹⁴

	1991	1995	1999	2003
Confirmation schools	2308	2213	2330	2251
Confirmands	61 285	58 475	60 548	57815
Percentage of all confirmands in campform confirmation training	83%	86%	90%	90%
YCVs ¹⁵	8700	10 000	12 732	14232
Average confirmation class size ¹⁶	27	26	26	26

Table 4. The number of YCVs and participants in YCV training in 1999-2004.¹⁷

	Have been YCVs in confirmation training			Have participated in YCV training		
	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total
1999	8527	4205	12 732	14 338	6528	20 866
2000	8727	4279	13 006	14 443	6432	20 875
2001	8753	4172	12 925	14 880	6544	21 424
2002	8887	4325	13 212	14 575	7003	21 578
2003	9081	4297	13 378	15 355	7165	22 520
2004	9447	4785	14 232	16 758	8034	24 792

¹⁴ Information is collected from the four-year accounts of the Evangelical Lutheran Church of Finland (FELC 1992-1995, 130-131; 1996-1999, 40-41; 2000-2003, 160-170).

¹⁵ The numbers of YCVs in 1991 and 1995 are estimates (see Seppälä 1992, 100; Poisuo & Rissanen 1998, 223).

¹⁶ The average confirmation class size is calculated by dividing the number of confirmands by the number of confirmation schools.

¹⁷ Information is collected from the The Church Statistical Annual 1999-2004.

The confirmation training practices of the parishes have slowly detached themselves from the outlines defined in the CTP 1980, because the camp-form confirmation training it defines is in many ways obsolete. The *Confirmation Training Plan 2001* (CTP 2001) utilises the principles already observed in confirmation training in many congregations and the new outlines were drawn up according to the principles perceived to be good.

The CTP 2001 set forth the critical question of whether confirmation education had been left solely as a part of youth work. Confirmation education should be a common cause in all parishes. All fields of activity and all groups of workers should participate in it, if possible. If confirmation work is confined to the field of youth work, it narrows down the basic congregational outlook of confirmation education. It was also recommended that confirmation education include various forms of collective activity – for example, camp days, daytime and evening gatherings, excursions, various visits and projects. The principal ideas of the confirmation training plan can be condensed into the words 'Life, Faith and Prayer'. Christianity is seen as a whole, where the confirmand's questions of life are joined to the Church's central dogma and prayer life. The greatest challenge in confirmation education is to offer the confirmands a way into the fellowship of the parish and a life of worship (CTP 2001, 5-11, 38-40).

During the last 15 years other significant changes, in addition to the increase in the number of YCVs, have also occurred. These are listed as follows (Porkka 2004).

1. YCV activity has become a central, and in some congregations the only, form of post-confirmation training youth activity in congregations.
2. As with camp-form confirmation training, YCV activity has become a part of the youth culture.
3. YCV training has lengthened becoming many years long in many parishes.
4. YCVs have also become common in types of confirmation training other than the camp form.
5. YCV training has detached itself from its original purpose, and it is more and more common to train YCVs to assist in other parish work in addition to the confirmation training.
6. The YCVs of small parishes are nowadays younger on average than the YCVs of medium and large parishes. The

situation is presently the opposite of what it was in the 1970s and the 1980s.

7. The responsibility for YCV training has moved from the clergy to the youth-work leaders in many parishes.

Porkka's research shows that the YCV training had become so versatile that it no longer only aimed at the group leader's tasks in confirmation education. In the framework scheme compiled by the Church Council, entitled 'Big Sister or Brother Just Big Enough' (JBE 2004), it was emphasised that YCV activity should be a continuation of the confirmation training envisioned in the CTP 2001, where the young grow in connection with the parish. This document emphasised that the vision of the CTP 2001 forms a basis not only for confirmation training but for all Christian upbringing and for the whole reality of the Church. In essence, YCV activity is about how youth a few years older can support younger youth to grow in the direction defined in the CTP 2001. On the other hand, it is also about how they themselves can delve deeper into the religion into which they were baptised and what the confirmation training has strived to strengthen (JBE 2004, 130-131).

Conclusion

The tasks of the YCVs have developed and diversified substantially during the 80-year history of YCV activity. The habit of having big sisters and brothers, the first YCVs, in confirmation camp originated out of need. Their task was to take care of disciplinary work and practical jobs in the camp. They were also assistant teachers and were 'show-masters' of the evening programme. These tasks have followed the YCVs over the decades although camp-form confirmation training has developed immensely. During the 70s and 80s, the focus of the YCVs' task was on group work. In the last 15 years their tasks and roles have changed, step by step: now they serve widely in all forms of assistant's tasks in the parishes, not only in confirmation education work. The goal of the YCV training has also turned into YCV activity. Now it emphasises the spiritual and psychic growth of the YCV. A system created out of a need for confirmation training has turned into the most important layman's movement in the Finnish Evangelical Lutheran Church. At the same time, YCV activity has become part of the youth culture in Finland.

Until the 1960s, the size of the confirmation classes formed a significant problem for the congregations. Because of this, the workers remained distant from the youth, and there was no chance to handle the individual questions of the confirmants. The workers also lacked the skill to interact with the youth, because they had never been trained for this. In addition, the parishes could not afford to maintain facilities where the young could meet one another.

The Finnish Evangelical Lutheran Church has been striving determinedly to solve these problems since the war. For this purpose, in 1949 the training of the Church's youth workers was begun, and the Church's youth work programme was provided with camping centres and facilities for youth. Simultaneously, the Church's confirmation training plans stated that the size of the confirmation classes should be reduced. Proper facilities for multiform youth work and confirmation training work, and workers specialised in youth work, enabled the congregations to adopt the Christian associations' habit, perceived to work well, of arranging confirmation training in camp form. Camp-form confirmation training led to the birth of a new form of young voluntary worker in the congregation, the YCV, whose training began in the 1960s.

As the camp form of confirmation training grew more and more common, so grew the number of YCVs. Over the course of the last 15 years, the popularity of YCV activity has grown so much that there are not enough YCV positions for all of them. Because there are plenty of YCVs available, the number of YCVs per confirmation education camp has increased. It is not unheard of nowadays that some of the confirmation education camps even have as many YCVs as confirmants. This has finally allowed the Church to rid itself of confirmation school where the youth are approached as a mass instead of meeting them as individuals.

While YCV activity has solved many problems related to confirmation school, the parishes are faced with a surprising new problem: What can be done when there are too many trained and motivated young volunteers? Because some are left out, their motivation is obviously challenged, which leads to many dropping out from YCV activity. The problem of motivation and dropping out deserves closer attention as a subject of further analysis.

There are many reasons for the popularity of YCV training. YCV activity offers the young pleasant things to do as well as a connection to other young people, to adults and to God. YCV training offers them a natural opportunity to search for their own identity. The young are disengaging from their homes, widening their milieus and looking for a direction in their own lives. YCV activity stimulates the young to ponder their relation to God, search for their own place in the parish as well as the world at large and get to know the opposite sex in a safe environment. The young are often confused and need adult support. Internalising the questions of faith and strengthening human relationship skills are processes that takes time. YCV activity is in many ways ideal for this.

References

- Church at the turn of the millennium: The evangelical Lutheran Church of Finland from 1996 to 1999, FELC 1996-1999.* (2000). Tampere: The Research Institute of The evangelical Lutheran Church of Finland. Publication no. 51.
- Elomaa, R. (1980). Nuorisotyön kehitys 1970-luvulla [The development of youth work in 1970's]. In K. Virtanen (Ed.), *Se on edessäpäin: Kristillisen nuorisotyön historian ja nykyisyyden oppikirja Nuorten Keskus ry:n täyttäessä 75 vuotta.* [It is ahead of us: The textbook of the history and the present of Christian youth work when The Evangelical Lutheran Association for Youth in Finland turns 75] Lappeenranta: Nuorten Keskus r.y. [The Evangelical Lutheran Association for Youth in Finland].
- Haapala, P. (1989). *Sosiaalihistoria: Johdatus tutkimukseen* [Social history: An introduction to research]. Helsinki: Suomen historiallinen seura: Käsikirjoja 12 [The Finnish Historical Society: handbooks 12].
- Heino, H. (1983). *Seurakuntakysely 1/1982* [Parish-survey 1/1982]. Tampere: Kirkon tutkimuslaitos C-sarja n:o13 [The Research Institute of The evangelical Lutheran Church of Finland. Publication no. C:13].
- Jääskeläinen, H. (1980). Vastuuseen kasvaminen nuorisotyössä [Growing into responsibility in youth work]. In K. Virtanen (Ed.), *Se on edessäpäin: Kristillisen nuorisotyön historian ja nykyisyyden oppikirja Nuorten Keskus ry:n täyttäessä 75 vuotta.* [It is ahead of us: The textbook of the history and the present of Christian youth work when The Evangelical Lutheran Association for Youth in Finland is 75 years old] Lappeenranta: Nuorten Keskus r.y. [The Evangelical Lutheran Association for Youth in Finland].
- Kalela, J. (2000). *Historiantutkimus ja historia* [History and its research]. Helsinki.
- Karttunen, H. (2003). Rippileiri syntyi nuorten tahdosta [Camp form confirmation training was born of the will of youth] Vuonna 1952 valmistunutta pastoraalityötä esitellyt mielipidekirjoitus. [An article representing the author's unpublished final thesis of the pastoral examination, finished in 1952]. *Kotimaa*, 29,3.
- Kiiski, J. (1978). *Rippikoulun ryhmänjohtajat* [The group leaders in confirmation school]. Unpublished master's thesis. University of Helsinki.

- Kilpeläinen, I. (1958). Leiririppikoulu – uusi rippikoulumuoto [Camp form confirmation training – a new form of confirmation school]. *Kristillinen kasvatus* [Christian Education], 3, 53–55.
- Kirkko muutosten keskellä. *Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2000-2003* [The Church in the middle of changes: The Evangelical Lutheran Church of Finland from 2000 to 2003, FELC 2000-2003]. (2004). Tampere: Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 89 [The Research Institute of The evangelical Lutheran Church of Finland. Publication 89].
- Kirkon tilastollinen vuosikirja 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 – Statistik årsbok för kyrkan 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004* [Church Statistical Annual 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004]. Kirkkokallitus [The Evangelical Lutheran Church of Finland Publications of the Church Council].
- Kujala, T. (2002). *Rippikoulua kellon ympäri: rippikoululeirien synty ja levämisen vuoteen 1956 asti*. [Confirmation training round the clock: The origin and spreading of camp form confirmation training until year 1956]. Unpublished master's thesis. University of Helsinki.
- Life – faith – prayer: Confirmation training plan 2001*. (2002). Approved by the Bishops' Conference September 11, 2001 and became effective October 10, 2001. Porvoo: Church Council, Education and Youth Work, The Evangelical Lutheran Church of Finland Publications of the Church Council 2002:1.
- Paananen, A. (1970) *Suomen evankelis-luterilaisen kirkon rippikoulukäytäntö* [Confirmation school practise of the Finnish Evangelical Lutheran Church]. Unpublished master's thesis. University of Helsinki.
- Pirkainen, J. (1966). Rippikoulusta seurakuntaan [From confirmation training to activity in parish]. In *Leiririppikoulun isojen siskojen ja veljien valmennuskurssi* [The course for big sisters and brothers in camp form confirmation training]. Poikien Keskus ja Tytöiden Keskus [Christian Association for Boys and Girls in Finland].
- Poisuo, P. & Rissanen, A. (1998). Rippikoulun suunnittelu [Planning the confirmation education]. In A. Rissanen (Ed.), *Kartalla. Rippikoulutyön käsikirja* [On the map: A handbook for confirmation education]. Helsinki. Kirkon kasvatusasiain keskus [The education centre of The Lutheran Church of Finland].
- Porkka, J. (2004). *On kunnia olla isonen. Isostoiminta Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa 2000-luvun alussa* [It is an honour to be a YCV: YCV activity in evangelical Lutheran Church of Finland in the beginning of the 21st Century]. Helsinki. Kirkkokallituksen julkaisuja 10:2004 [The Evangelical Lutheran Church of Finland Publications of the Church Council 2004:10].
- Pursiainen, R. (1997). Nuori ja elämä [An adolescent and life]. In *Näytön paikka. Puheenvuoroja nuorista, kirkosta ja kirkon nuorisotyöstä* [It's time to show the proficiency: Discussion over youth, the Church and the youth work of the Church]. Helsinki. Kuopion hiippakunnan synodaalikirja 1998 [Synodal book of 1998 in the diocese of Kuopio]. Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli [The Diocese of Kuopio].
- Rippikoulu. (1959). [Confirmation school. CTP 1959]. Piispainkokouksen ohjeet 3.12.1958 [The directions of Bishops' Conference 3.12.1958]. Pieksämäki.
- Rippikoulun kokonaissuunnitelma 1973 [The total plan of confirmation training 1973, CTP 1973]. (1974). Piispainkokouksen 8.11.1973 hyväksymä Rippikoulusuunnitelma [The Confirmation training plan approved by the Bishops' Conference November 8.1973]. Helsinki. Kirkkokallitus [The Evangelical Lutheran Church of Finland Publications of the Church Council].
- Rippikoulun ryhmänjohtajakoulutuksen opas [The Guidebook of group leader training, GGLT]. (1979). Lappeenranta. Kirkon kasvatusasiain keskus, Kirkon

- nuorisotyön keskus. Nuorten Keskus [The education centre of The Lutheran Church of Finland, The Centre of Church Youth Work, The Evangelical Lutheran Association for Youth in Finland].
- Rippikoulusuunnitelma 1980* [Confirmation training plan 1980, CTP 1980]. (1980). Piispainkokouksen 13.2.1980 hyväksymä Rippikoulusuunnitelma [The Confirmation training plan approved by the Bishops' Conference February 13.1980]. Vammala. Kirkon kasvatusasiain keskus, Suomen Kirkon Seurakuntatoiminnan keskusliitto [The education centre of The Lutheran Church of Finland, The Central federation of the parish-activity in The Lutheran Church of Finland].
- Seppälä, J. (1992). *Seurakuntien rippikoulutyö 1990-luvun alkaessa* [The confirmation training work in parishes in the beginning of 1990's]. Helsinki. University of Helsinki, Uskonnondidagiikan julkaisuja. Sarja B:16 [Publications of religion pedagogy B:16].
- Sopivan kokoinen iso: Isostoiminnan linjauksia. (2004). [Big Sister or Brother Just Big Enough: Outlines for YCV activity, JBE 2004]. In J. Porkka (Ed.), *On kunnia olla isonen. Isostoiminta Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa 2000-luvun alussa* [It is an honour to be a YCV: YCV activity in Evangelical Lutheran Church of Finland in the beginning of the 21st Century]. Helsinki. Kirkkokomitean julkaisuja 10:2004 [The Evangelical Lutheran Church of Finland Publications of the Church Council 10:2004].
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 1937-1995* [The Evangelical Lutheran Church of Finland from 1937 to 1995, FELC 1937-1995].
- Suomen teologit 1999 – Finlands teologer 1999* [The Theologians of Finland 1999] (1999). Lahti. Suomen kirkon pappisliitto [The Union of Finnish Clergy].
- Turunen, R. (1997). Tulevaisuuden rippikoulu – rippikoulun tulevaisuus [The confirmation education in future – the future of confirmation education]. In *Näytön paikka. Puheenvuoroja nuorista, kirkosta ja kirkon nuorisotyöstä* [It's time to show the proficiency: Discussion over youth, the Church and the youth work of the Church]. Helsinki. Kuopion hiippakunnan synodaalikirja 1998 [Synod-book of 1998 in the diocese of Kuopio]. Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli [The Diocese of Kuopio].

Jouko Porkka

17. Rippikoulusta seurakunnan vapaaehtoistyöhön – Isoseksí haluamisen motiivit ja odotukset

Johdanto

Minkälaiset nuoret lähtevät mukaan isostointintaan? Rippikoulun käyneistä nuorista osallistuu isostointintaan runsas neljäsosa.¹⁴⁰ Isostointintaan osallistuvista kaksi kolmasosaa on tytöjä.¹⁴¹ Pitkittäistutkimuksen mukaan vuonna 2001 rippikoulun käyneistä tampereelaistyöstä oli rippikoulun päätyessä isoskoulutuksesta kiinnostuneita 79 prosenttia ja pojista 53 prosenttia. Tytöistä isoskoulutuksen keskeytti noin kolmasosa ja pojista joka viides. Lopulta isosena toimi neljäsosa tytöistä ja joka kuudes poika.¹⁴²

Isoskoulutuksesta vastaavien työntekijöiden mukaan isostointintaan osallistumisen suosioon vaikuttaa edellisen kauden rippikoulujen onnistumiset. Hyvin onnistuneet leirit innostavat osallistumaan isoskoulutukseen ja levottomat leirit vähentävät isostointintaan osallistumisen halukkuutta.¹⁴³ Tamperelaisnuorten pitkittäistutkimus osoittaa tämän työntekijöiden käsityksen pitävän kuitenkin vain osin paikkaansa. Onnistuneeksi koettu rippikoulu kyllä lisäsi isoskoulutuksesta kiinnostuneiden määrää. Näin syntynyt kiinnostus ei kuitenkaan enää vaikuttanut isosena toimimiseen saakka, vaan varsin moni

140 Vuoden 2002 rippikoululaisista aloitti isoskoulutuksen työntekijöiden vastausten mukaan 27 %. Vaihtelu oli seurakunnittain kuitenkin hyvin suuria nollasta 90 prosenttiin. *Porkka* 2004, 91. Tampereen seurakuntayhtymän vuoden 2001 rippikoululaisista kaksi kolmesta kertoii heti rippikoulun jälkeen aikovansa osallistua isotoimintaan. Kuitenkin vain kolmasosa rippikoulun käyneistä aloitti isoskoulutuksen ja vain runsas viidennes lopulta suoritti koulutuksen ja toimi isosina. Huomionarvoinen seikka oli se, että joka kymmenes isoskoulutuksen aloittaneista ei ollut suunnitellut rippikoulun jälkeen siihen osallistumista. *Niemelä* 2007, 117–118.

141 *Kirkon tilastollinen vuosikirja* 2006.

142 *Niemelä* 2007, 122–123.

143 *Porkka* 2004, 91–92.

Rippikoulun todellisuus

---

onnistuneisiin rippikouluihin osallistunut jätti kiinnostuksestaan huolimatta lopulta osallistumatta isoskoulutukseen tai jätti sen kesken.¹⁴⁴

Kavereiden isostoimintaan osallistuminen vaikutti isostoimintaan hakeutumiseen paljon tai jonkin verran neljäsosalla tamperelaisnuorista¹⁴⁵. Kavereiden isostoiminnasta pois jääminen vaikuttaa vastaavasti isostoiminnan keskeyttämiseen. Isoskoulutuksesta jäätiin pois usein samalla kertaa kaverin kanssa¹⁴⁶. Etenkin pienissä seurakunnissa isostoiminnan suosioon vaikuttivat työntekijöiden mukaan seurakunnan nuorisotyön työntekijätilanteessa tapahtuvat muutokset. Mikäli työntekijät pysyivät samoina, kasvatti se yleensä isoskoulutuksen suosiota, sillä työstä tuli pitkäjännitteisempää. Virkojen lakkauttaminen tai keskeisen työntekijän vaihtuminen saattoivat romahduttaa isostoiminnan suosion.¹⁴⁷ Keskeyttäminen saattoi johtua myös nuorten motivaation puutteesta, joka johtui uskoon liittyvistä tekijöistä. Isoiset saattoivat kokea, että heidän uskonsa oli horjunut tai kadonnut koulutuksen aikana. Koulutus saattoi olla näille nuorille pettymys, koska se ei antanut hengelliselle kasvulle tukea tai käsitellyt riittävästi isosena toimimisen kannalta keskeisiä sisältöjä.¹⁴⁸

Isoseksi lähteminen kiinnosti tamperelaisnuorten pitkittäistutkimuksen mukaan eniten aktiivisesti ja monipuolisesti orientoituneita, joista lähes puolet aloitti isoskoulutuksen ja joka kolmas lopulta toimi isosena. Passiivisesti orientoituneita nuoria isoskoulutus kiinnosti vähiten. Heistä vajaa puolet ilmaisi rippikoulun jälkeen kiinnostukensa isokoulutuksesta, koulutuksen aloitti joka neljäs ja isosena toimi joka kuudes. Sosiaalisesti orientoituneet nuoret olivat myös rippikoulun jälkeen erittäin kiinnostuneita isoskoulutuksesta, mutta kiinnostus väheni pian rippikoulun jälkeen. Vain joka kolmas heistä aloitti isoskoulutuksen ja lopulta joka viides toimi isosena. Sosiaalisesti orientoituneissa nuorissa oli myös eniten niitä, jotka olivat isosina vain yhden kerran ja jotka epäilivät eniten perinteisiä kristillisiä uskonkäsityksiä. Uskonnollisesti orientoituneet isoset olivat kaik-

---

144 Niemelä 2007, 123–125.

145 Niemelä 2002, 84–85.

146 Hakomäki 2004.

147 Porkka 2004, 91; Hakomäki 2004.

148 Hakomäki 2004.

kein todennäköisimmin jatkamassa isostoimintaa myös seuraavina vuosina.¹⁴⁹

Mitä odotuksilla ja motiiveilla tarkoitetaan? Tässä tutkimuksessa tarkastelukohteena ovat isosten motiivit ja odotukset. Mitä tällöin tarkastellaan? Mitä ovat motiivit ja odotukset? Arkkielessä motiiveilla tarkoitetaan joko jonkin tekemisen selitystä tai jonkin ihmisen kiinnostusta johonkin asiaan. Psykologiassa painotus voi olla pelkästään yksilön sisäisissä tekijöissä, jotka saavat aikaan, ohjaavat ja pitävät toimintaa yllä¹⁵⁰. Motiiveista puhuttaessa saatetaan tarkoittaa myös yksilön sisäisiä ja ulkoisia tekijöitä, jotka saavat tämän toimimaan¹⁵¹. Motivaatiot vaikuttavat siihen, mitä valintoja yksilö tekee eri vaihtoehtojen välillä. Motivaatiot vaikuttavat myös siihen, miten määrätieläisesti yksilö ryhtyy toimeen, miten intensiivisesti hän toimii ja miten sitkeästi keskittyy aloittamaansa tehtävään¹⁵². Tässä tutkimuksessa motivaatiolla tarkoitetaan aineistonkeruuhetkellä ilmennyttä isosten psyykkistä tilaa, joka vaikuttaa siihen, millä aktiivisuudella ja mistä syystä nuori on isoseksi hakeutunut ja mihin isostoinnassa hänen mielenkiintonsa suuntautuu¹⁵³.

Koska motivaatio-käsite on tässä tutkimuksessa keskeinen, on tarpeen tiedostaa sen rajoitteet. Motivaatio-käsitteen yksi ongelma on siinä, että se on monessa tutkimuksessa irrotettu elämäntilanteista ja elämänkaaresta ja asioita tarkastellaan pelkästään epämääräisinä sisäisinä voimina ja yllykkeinä.¹⁵⁴ Nykyisin motivaatiotutkimuksessa onkin alettu kiinnittää huomiota lisääntyvässä määrin motivaation kognitiivisten prosessien lisäksi emootioihin¹⁵⁵, sukupuolen vaikutukseen¹⁵⁶, rodullisiin kysymyksiin¹⁵⁷, arvoihin ja sosiaalisiin siteisiin¹⁵⁸. Samalla on laajasti hyväksytty se, että esimerkiksi lomake-

---

149 Niemelä 2007, 122–123.

150 Lehtinen, Kuusinen & Vauras 2007, 177.

151 Esim. Mischel 1999, 489.

152 Lehtinen, Kuusinen & Vauras 2007, 177.

153 Määritelmässä on sovellettu Ruohotie & Hongan määritelmää motivaatiosta. Ruohotie & Honka 2002, 13.

154 Sorri 1998, 20–21, jossa viittaukset Jakobiin.

155 Ks. Niitamo 2002.

156 Greene & DeBacker 2004.

157 Esim. Suarez-Orozco & Suarez-Orozco 1995.

158 Nurmi & Salmela-Aro 2002.

Rippikoulun todellisuus

---

muotoiset asteikot ja toisaalta kuvakertomusmenetelmää käyttävät motiivityyppien tutkimusmenetelmät mittaavat suuressa määrin eriasioita. Niillä saadaan esille yksilössä samaan aikaan vaikuttavia tunne- ja tietämisprosessien kannattelemia muuttuja, jotka edustavat yksilön toisistaan riippumattomia motiiveja ja psyykkisiä prosesseja.¹⁵⁹ Tämä tosiasia antaa reunaehdot myös tämän artikkelin sisälön kriittiselle tarkastelulle: lomaketutkimuksella saadaan esille vain yksi taso isosten motivaatioista ja odotuksista.

Minäpystyvyyssodotuksen käsite (self efficacy expectations) on hyödyllinen, kun tutkitaan isosten odotuksia ja motivaatiota. Sillä taroitetaan ihmisen omaa uskomusta suorituskyvystään sekä havaintoja omista kyvyistä ja edelleen toimimisesta tehtävänratkaisutilanteissa. Kyseessä ei ole kiinteä kyky vaan taito soveltaa kognitiivisia, sosiaalisia ja emotionaalisia taitoja eri tilanteissa¹⁶⁰. Pystyvyyssodotus vaikuttaa yksilön tavoitteiden asettamisen lisäksi motivaatioprosesseihin. Odotukset ja toiminta vastaavat varsin hyvin toisiaan. Odotuksiin vaikuttavat aikaisemmat suoritukset, mallien näkeminen, suostutelu ja fysiologinen tila. Aikaisemmat suoritukset ovat hyvä tiedon lähde – jos niitä on, odotukset heijastavat aikaisempia suorituksia. Mikäli aikaisempia kokemuksia ei ole, tehdään päätelä epäsuoraan esimerkiksi havainnoimalla toisten toimintaa (mallioppiminen).¹⁶¹ Tämä selittää, miksi ensimmäistä kertaa isoseksi lähtevä nuori on usein hyvin konservatiivinen: asiat täytyisi tehdä niin kuin ”aina ennenkin”. Minäpystyvyyts-teoria muistuttaa myös siitä, että toisten ihmisten suostutelu, rohkaisu ja kannustus helpottavat mukaan lähtemistä ja ovat näin motivaation ja odotusten virittäjinä erittäin merkittäviä.¹⁶² Niissä seurakunnissa, joissa vanhempia isosia on käytetty tietoisesti isostoiminnan markkinoina ja siihen innostajina, tästä toiminnasta on saatu hyviä tuloksia.¹⁶³

Tässä tutkimuksessa odotuksilla ymmärretään kaikkia niitä usko-muksia ja ennakoiteja, joita yksilöllä suoriutumistilanteessa on itsessään ja tehtävästä.¹⁶⁴ Yleisesti on hyväksytyt, että odotuksiin vaikutta-

---

159 Niitamo 2002, 46.

160 Bandura 1997, 36–37.

161 Bandura 1977.

162 Bandura 1977.

163 Porkka 2004, 92.

164 Aunola 2002, 106.

vat tehtäviin liittyvät kykyuskomukset, pystyvyyden ja pätevyyden tunteet, arviot ja havainnot tehtävän vaikeudesta, onnistumisodotukset sekä tehtävässä menestymisen ennakoinnit. Uskomuksista odotukset eroavat siten, että odotukset viittaavat tulevaan lopputulokseen, kun kykyuskomukset viittaavat yksilön senhetkiseen tilanteeseen.¹⁶⁵ Tässä tutkimuksessa odotukset ymmärretään odotusarvoteorian mukaisesti motivaation osa-alueeksi. Tämän mukaisesti isosten odotukset tehtävässä onnistumisesta vaikuttavat keskeisellä tavalla heidän motivaatioonsa. Odotuksiin vaikuttavat puolestaan tehtäväkohtaiset uskomukset, kuten näkemykset omista tehtävään liittyyvistä kyvyistä ja havainnot tehtävän vaikeudesta.¹⁶⁶

Vapaaehtoistutkimusten anti isosten motiivien tutkimiselle
Tutkittaessa vapaaehtoistoimintaan osallistuvien pohjoismaisten nuorten motiiveja havaittiin, että eri vapaaehtoisjärjestöissä toimivien nuorten motiivit olivat keskenään varsin samanlaisia. Motiiveissa korostui ystävyyden merkitys ja halu olla osa suurempaa yhteisöä. Toisaalta tähän liittyi myös itsekeskeisyys: toiminnassa ollaan mukana niin kauan, kun siitä saadaan itselle tyydytystä.¹⁶⁷ Altruismi ja egoismi osoittautuivat olevan sekoittuneita ja sisäkkäisiä vaikuttimiä.¹⁶⁸ Individualistinen kehittymisen halu ja ystävien kanssa saman yhteisön osana olemisen halu osoittautuivat eräänlaiseksi jatkumoksi, jolle annettiin nimeksi individualistinen yhteenkuuluvaisuuden tunne (individualistic togetherness¹⁶⁹). Samalla havaittiin, että kavereiden kanssa yhdessä olon halu ja altruismi liittyyvät usein yhteen.¹⁷⁰

---

165 Wigfield 1994, 52–53.

166 Aunola 2002, 106.

167 Nylund 2000, 123–130, 148.

168 Vastaavia tuloksia on saatu myös kansainvälisissä tutkimuksissa. Nylund pohtii, liittyvätkö nämä sekoittuneet motivaatiot postmoderiin aikaamme vai ovatko ne jääneet varhaisemmissa tutkimuksissa huomaamatta. Nylund 2000, 39.

169 Lähteenmaa (1996) käyttää käsitettä altruistinen hedonismi (altruistic hedonism), joka tulee varsin läheille Nylundin individualistisen yhteenkuuluvaisuuden käsitettä. Lähteenmaan käsiteessä korostuu hauskan pitämisen (having fun) ulottuvuus enemmän kuin itsensä kehittämisen (self-development) motiivi. Nylund 2000, 39.

170 Nylund 2000, 39. Nylund sisällytti individualistisen yhteenkuuluvaisuuden motiiviin uusiin ihmisiin tutustumisen, uusien ystävien saamisen, ystävien kanssa yhdessä olemisen ja yhteisössä olemisen kokemisen hyväksi.

Rippikoulun todellisuus

Sosiaalisten suhteiden merkitys vapaaehtoistoimintaan osallistumisessa on saanut vahvistuksensa useassa tutkimuksessa. Esimerkiksi yhteiskunnallisten liikkeiden kehysanalyysissa on havaittu, että sosi-aliset siteet ovat yhteiskunnallisiin liikkeisiin liittymisessä tärkeäm-piä vaikuttajia kuin yksilön ennakkomotivaatio. Tehokkain tapa liit-tyä liikkeeseen on tutun ihmisen kutsu. Liittymistä edistää liikkeen tavoitteiden ja ideologoiden hyväksyminen, käytettävissä oleva vapaa-aika sekä osallistumisesta seuraavien sanktioiden vähä-i-syys.¹⁷¹ Kun ihminen kehysanalyysin mukaan ensikontaktin jälkeen liittyy yhteiskunnalliseen liikkeeseen, hänen alkavat vasta vähitellen selvitä toiminnan syyt ja perusteet. Oikeastaan asenteet ovat enem-mäkin seurausia toimintaan osallistumisesta kuin sen syitä. Osallis-tumispäätös uusitaan ajan kuluessa yhä uudelleen, kun pohditaan mukana olemisen syitä ja osallistujat sekä myös yhdistykset muuttuvat.¹⁷²

Monet tutkimukset ovat vahvistaneet sen, että vapaaehtoistoimin-taan osallistuvia motivoivat osallistumiseen hyvinkin erilaiset, jopa vastakohtaiset asiat. Joku saattaa etsiä vapaaehtoistyötä läheisyyttä, yhteyttä, kuulumista ja mahdollisuutta elämän arvojen pohdintaan. Toista saattavat motivoida toiminta ja mahdollisuus yksin tekemi-seen, erillään muista. Vaikuttimet ovat usein sekoittuneita ja jäsenty-mättömiä ja myös muuttuvia, sillä yksilön motivaatio on dynaaminen prosessi.¹⁷³

On ilmeistä, että isosia motivoivat toimintaan hyvin erilaiset ja ris-tiriitaisetkin tekijät. Myös isosten ennakkomotivaatio saattaa olla sel-kiytymätön ja käsitys seurakunnan olemuksesta ja sen uskosta vielä hyvinkin epäselvä, vaikka taustalla on juuri käyty rippikoulu. Yhteis-kunnallisten liikkeiden kehysteorian näkemys liikkeisiin liittymisestä viittaa siihen, että isostoi mintaan osallistumisen kynnyksen tulee olla matala ja seurakunnissa on tietoisesti tuettava rippikoulun aikana muodostuvia sosiaalisia siteitä, jotta osallistumiskynnys entisestään madaltuisi.¹⁷⁴ Uskon kasvu ja asioiden oppiminen tapahtuvat vähitel-

---

171 *Leskinen* 2003, 50–53, jossa viittaus *Snow, Zurcher & Ekland-Olson* 1980, 787–795; 1983, 113–117.

172 *Leskinen* 2003, 50–53, jossa viittaus *Snow, Zurcher & Ekland-Olson* 1980, 787–795; 1983, 113–117.

173 Ks. *Yeung* 2005.

174 Esimerkiksi Tampereen seurakuntayhtymän isosten tärkein yksittäinen odotus oli hyvä ryhmähenki. *Niemelä* 2002, 107–111.

len sitä mukaa, kun isostoiminnassa ollaan mukana. Koska isostoiminta on sekä vanhempien että nuorten hyväksymää toimintaa, ei siihen osallistumiseen liity tavallisesti sanktioita eikä leimautumista. Tämä omalta osaltaan madaltaa isostoimintaan osallistumisen kynystä.

Tutkimustehtävä ja aineisto

Tutkimustehtävänä on selvittää isoseksi lähtemisen motiiveja ja odotuksia:

- Miksi isoset lähtevät mukaan isostoimintaan?
- Miten isoset voidaan tyypitellä heidän motivaatio-orientaationsa perusteella?

Tutkimusaineisto koostuu isosille suunnatuista kyselyistä, jotka Kirron tutkimuskeskus on koonnut osana kansainvälistä rippikoulututkimusta vuoden 2008 aikana 15 Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnasta. Isoset täyttivät kyselylomakkeen sekä isosena toimimisen alussa että rippikoulun päätyyessä. Tässä artikkelissa käytetään ainoastaan isosjakson alussa täytettyä kyselyä. Siihen vastasi kaikki-aan 339 isosta 66 rippikouluryhmästä. Analyysissa käytettiin yleisimmin prosenttijakaumia ja keskiarvoja. Muuttujien välisten yhteyksien tarkastelussa käytettiin ristiintaulukointia ja varianssianalyysia. Keskiarvojen erojen tarkastelussa käytettiin varianssianalyysia. Mikäli keskiarvot erosivat, ne paikannettiin ensisijaisesti Tukeyn testillä. Faktorianalyysia käytettiin muuttujien välisten yhteyksien tarkastelussa ja muuttujajoukon supistamisessa helpommin käsiteltäviksi summamuuttujiksi. Faktorianalyysin pohjalta muodostettuja summa-muuttuja käytettiin ryhmittelyanalyysin pohjana, jonka avulla havainnoista muodostettiin tyyppejä. Ryhmittelyanalyysin ratkaisua käytettiin tutkimuksessa ilmiön kuvailussa.

Mitä isoset odottavat?

Tulokset osoittavat, että tärkeimpää yksittäisiä syitä lähteä isoseksi on isosten mukaan halu päästää leirille, halu olla toteuttamassa nuoremmille hyvä rippikoulu ja se, että oma rippikoulu oli ollut myönteinen kokemus (ks. taulukko 1). Nämä syyt olivat tärkeitä tai melko tärkeitä syitä isoseksi haluamisessa lähes jokaisella isosella. Isostoiminnan hyvä maine ja rippikoululaisten kanssa viihyminen olivat myös tär-

Rippikoulun todellisuus

keitä tai melko tärkeitä vaikuttajia isoshalukkuuteen enemmällä kuin yhdeksällä isosella kymmenestä.

Taulukko 1. Isosten odotukset ja motivaatio. Keskiarvot (Ka), keskihajonta (s) sekä prosenttijakauma asteikko 1–7, jossa 1=täysin eri mieltä ja 7=täysin samaa mieltä. N=335–339.

	Ka	s	Vain vähän tai ei lainkaan (1–3) %	Jonkin verran (4) %	Paljon (5–7) %
Haluan leirille	6,07	1,38	7	6	87
Haluan olla mukana toteuttamassa nuoremmille hyvän rippikoulun	6,04	1,3	4	7	89
Oma ripari oli myönteinen kokemus	5,99	1,45	9	4	87
Olin kuullut myönteistä isosena olemisesta	5,73	1,37	8	5	87
Minusta on mukava olla yhdessä rippikoululaisten kanssa	5,64	1,36	7	11	82
Oppiakseni ohjaamaan ryhmää	5,43	1,43	10	11	79
Haluan uusia ystäviä	5,37	1,49	12	13	75
Muiden isosten kanssa yhdessä oleminen on hyvin tärkeää minulle	5,30	1,57	13	12	75
Minusta on mukava olla yhdessä rippikoulun opettajien kanssa	5,18	1,50	12	16	72
Ollakseni hyödyksi	5,17	1,51	15	14	71
Haluan olla rippikoululaisille roolimalli	5,14	1,62	17	15	68
Haluan tietää, millaista isosena toimiminen on	5,10	1,52	15	17	68
Kokeakseni yhteyttä ja yhteenkuuluvaisuutta isosryhmässä	4,91	1,60	18	18	64
Saadakseni esiintyä ja lisää esiintymisvalmiuksia	4,80	1,69	22	17	61
Oppiakseni tuntemaan itseäni paremmin	4,59	1,72	25	20	55
Saadakseni mielekästä tekemistä loma-ajaksi	4,36	1,80	32	16	52
Vahvistaakseni itsetuntoani	4,23	1,80	34	19	47
Haluan kertoa uskonasioista muille	4,20	1,74	35	23	42
Ei ole muutakaan tekemistä tarjolla	4,09	1,36	79	23	49
Joku kannusti minua	4,15	1,83	35	22	43
Voidakseeni tutustua seurakunnan työntekijöihin	4,01	1,68	38	21	41
Saadakseeni vahvistusta uskolleni	3,96	1,99	43	15	42
Halusin saada vastauksia elämäni tärkeisiin kysymyksiin	3,94	1,74	40	21	39
Kaverinakin lähtivät mukaan	3,90	1,91	41	19	40
Oppiakseni lisää Jumalasta ja uskosta	3,89	1,86	43	16	41
Tutstuakseeni omaan seurakuntaani	3,85	1,68	41	22	37
Tutstuakseeni paremmin Raamatun sisältöön	3,68	1,76	48	16	36
Saadakseeni selkeyttää omaan ammatinvalintaani	3,50	1,91	51	19	30
Oppiakseni lisää rukouksesta	3,47	1,71	50	22	28
Voidakseeni keskustella siitä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu	3,22	1,76	60	15	25
Saadakseeni luontevan mahdollisuuden tutustua vastakkaiseen sukupuoleen	2,92	1,73	60	22	18
Oppiakseni lisää muista uskontoista	2,70	1,55	71	16	13

Muita tärkeitä isoseksi haluamisen syitä olivat halu oppia ohjaamaan ryhmiä, saada uusia ystäviä, halu olla yhdessä muiden isosten ja rippikoulun opettajien kanssa, halu olla hyödyksi ja olla rippikoululaisille roolimalli. Itsetuntemukseen ja hengellisyteen liittyvät motiivit jakoivat vastaajat vastakkaiseen ryhmiin: osalle nämä syyt olivat tärkeitä ja osalle eivät. Kaikkein harvinaisimmaksi syiksi mainittiin se, ettei ollut muutakaan tekemistä, halu tietää lisää muista uskonnoista ja tutustua luontevasti vastakkaiseen sukupuoleen.

Isoseksi lähtemiseen liittyvien motiivien ja odotusten ulottuvuudet

Isosten motiiveja ja odotuksia kuvaavilla muuttujilla suoritettiin faktorianalyysi, jotta muuttujien määrästä saataisiin supistetuksi ja niiden joukosta löydettäisiin ns. piilomuuttuja (ks. taulukko 2). Tavoitteena oli löytää isosen tehtäväluettelosta ne muuttujat, jotka kuvasivat samaa asiaa ja rakentaa näin käyttökelpoinen mittari ilmiön kuvaamiseen ja analysoimiseen. Selkeimmäksi ratkaisuksi osoittautui neljän faktorin malli, mitä myös puolsivat sekä ominaisarvokriteeri että Cattellin Scree -testi.

Ensimmäiselle faktorille ominaislatauksen saaneet muuttujat edustavat rippikouluun liittyviä hengellisiä ja uskonnollisia odotuksia. Kärkilataukset saavat muuttujat, jotka kuvaavat toisaalta halua oppia lisää Jumalasta, uskosta, Raamatusta ja rukouksesta ja toisaalta halu saada kertoa uskoon liittyvistä asioista muille. Faktorille saavat korkeimman latauksensa myös seurakuntayhteyteen liittyvät muuttujat. Faktorille saa korkeimman latauksensa kaikkiaan yhdeksän muuttujaa. Faktorin perusteella muodostettiin summamuuttuja, johon otettiin mukaan nämä faktorille ominaislatauksen saaneet muuttujat. Summa-muuttuja on hyvin yhtenäinen. Sen Cronbachin alfa -kerroin on .93. Summamuuttajan nimeksi annettiin *uskonnolliset motiivit ja odotukset*.

Toisen faktorin kärkimuuttujat liittyvät sosiaalisiin odotuksiin ja altruistisiin motiiveihin: halu olla mukana toteuttamassa nuoremmille hyvä rippikoulu, halu olla yhdessä rippikoululaisten, rippikoulun opettajien ja muiden isosten kanssa sekä saada uusia ystäviä. Näihin syihin vaikuttavat halu päästää leirille, isostoiminnan myönteinen maine ja myönteinen kokemus omasta rippikoulusta.

Rippikoulun todellisuus

Taulukko 2. Isosten odotus- ja motivaatiofaktorit, neljän faktorin ratkaisu. Pääakselifaktoriointi, varimax-rotaatiot, lataukset, kommunaliteetit, ominaisarvot ja selitysosuudet (%).

Muuttuja	I	II	III	IV	h2
Oppiakseni lisää Jumalasta ja uskosta	0,90				0,81
Tutustuakseeni paremmin Raamatun sisältöön	0,88				0,79
Oppiakseeni lisää rukouksesta	0,87				0,78
Saadakseeni vahvistusta uskolleni	0,86				0,78
Haluan kertoa uskonasioista muille	0,83				0,73
Haluan saada vastauksia elämäni tärkeisiin kysymyksiin	0,7				0,58
Tutustuakseeni omaan seurakuntaani	0,7				0,59
Voidakseeni keskustella siitä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu	0,61		(0,45)		0,59
Voidakseeni tutustua seurakunnan työntekijöihin	0,53	(0,35)			0,52
Haluan olla mukana toteuttamassa nuoremmille hyvän rippikoulun	0,80				0,69
Minusta on mukava olla yhdessä rippikoululaisten kanssa	0,75				0,63
Olin kuullut myönteistä isosena olemisesta	0,71				0,61
Haluan leirille	0,7				0,50
Minusta on mukava olla yhdessä rippikoulun opettajien kanssa	(0,35)	0,66			0,60
Haluan uusia ystäviä	0,65				0,55
Muiden isosten kanssa yhdessä oleminen on hyvin tärkeää minulle	0,63	(0,33)			0,54
Oma ripari oli myönteinen kokemus	0,61				0,42
Kokeakseeni yhteyttä ja yhteenkuuluvaisuutta isosryhmässä	0,59				0,53
Oppiakseeni ohjaamaan ryhmiä	-0,59				0,61
Haluan olla rippikoululaisille roolimalli	(0,36)	0,55	(0,33)		0,55
Haluan tietää, millaista isosena toimiminen on	0,53				0,47
Ei ole muutakaan tekemistä tarjolla	(-0,53)				0,5
Ollakseeni hyödyksi	0,51	(0,31)			0,42
Vahvistaakseeni itsentuntoani		0,67			0,59
Saadakseeni esiintyvä ja lisää esiintymisvalmiuksia	(0,35)	0,67			0,58
Saadakseeni selkeytä omaan ammatinvalintaani		0,62			0,51
Oppiakseeni tuntemaan itséäni paremmin	(-0,36)	0,54			0,58
Oppiakseeni lisää muista uskonnoista		0,53			0,54
Oppiakseeni ohjaamaan ryhmiä	0,59	0,50			0,61
Kaverinakin lähtivät mukaan			0,64		0,44
Saadakseeni mielekästä tekemistä loma-ajaksi		(0,33)	0,52		0,46
Joku kannusti minua	(0,32)			0,52	0,45
Saadakseeni luontevan mahdollisuuden tutustua vastakkaiseen suku puoleen	-0,01		-0,47	0,52	0,5
Oppiakseeni lisää muista uskonnoista	10,36	4,12	2,5	1,44	
Selitysosuus (%)	20,3 %	20,1 %,	10,8 %	6,4 %	
Kumulatiivinen selitysosuus (%)	20,3 %	40,4 %	51,2 %	57,6 %	

Toiselle faktorille sai merkittävän ominaislatauksensa kaikkiaan 14 muuttujaa, joista kuitenkin jätettiin pois muuttujat ”Oppiakseeni ohjaamaan ryhmiä” ja negatiivisen latauksen saanut ”Ei ole muutakaan tekemistä tarjolla”, koska ne saivat loogisemmat selityksensä faktoriin.

rella kolme ja neljä ja vahvistavat näitä. Faktori muistuttaa paljon Nylundin individualistinen yhteenkuuluvaisuudentunne -motiivia¹⁷⁵. Myös tässä altruistiset motiivit latautuvat samalle faktorille yhdessä olon halua ja yhteisöllisyyttä mittaviaan muuttujien kanssa.

Faktorin perusteella muodostettiin summamuuttuja, johon otettiin mukaan nämä faktorille ominaislatauksen saaneet muuttujat. Summamuuttuja on hyvin yhtenäinen. Sen Cronbachin alfa -kerroin on .90. Faktorille ja sen pohjalta muodostetulle summamuuttujalle annettiin nimeksi *altruismiin ja yhteenkuuluvaisuudentunteeseen liittyvät motiivit ja odotukset*.

Kaikki kolmannelle faktorille latautuvat muuttujat liittyvät haluun kehittää itseä: vahvistaa itsetuntoa, saada esiintymisvalmiuksia, selkiyttää ammatinvalinta sekä oppia uusia tietoja ja taitoja. Muuttujan ”oppiakseni ohjaamaan ryhmää” liittäminen tälle faktorille nostaa faktorista muodostettavan summamuuttujan reliabiliteettia ja on loogisempi tässä kuin faktorilla 2. Faktorin kolme pohjalta muodostetun summamuuttujan nimeksi annettiin *omaan kasvuun liittyvät motiivit ja odotukset*. Summamuuttajan Cronbachin alfa -kerroin on .80.

Neljännen faktorin kärkimuuttuja ”Kaverinakin lähtivät mukaan” ei saa merkittäviä sivulatauksia muille faktoreille. Muut faktorin muuttujista saavat suhteellisen korkeita sivulatauksia, mutta muodostavat sisällöllisesti loogisen kokonaisuuden yhdessä kärkimuuttujan kanssa. Muuttujia yhdistää kysymys siitä, että isoseksi haluaminen ei liity rippikoulun houkuttelevuuteen. Isoseksi halutaan, koska kaverit lähevät, toiset kannustavat, saa mahdollisuuden tutustua vastakkaiseen sukupuoleen tai haluaa mielekästä tekemistä loma-ajaksi. Faktorille ja sen pohjalta muodostetulle summamuuttujalle annettiin nimeksi *ulkoiset motiivit ja odotukset*. Summamuuttajan Cronbachin alfa -kerroin on .54.

Taulukosta 3 ilmenevät muodostettujen summamuuttujien frekvenssit, keskiarvot ja -hajonta. Isoseksi haluamisen yleisimmät odotukset ja motiivit liittyvät altruismiin ja yhteenkuuluvaisuudentunteeseen, jotka vaikuttavat isoseksi hakeutumiseen paljon tai erittäin paljon lähes kolmella isosella neljästä. Vain neljällä prosentilla isosista nämä tekijät vaikuttavat vain vähän tai eivät lainkaan heidän isoseksi haluamiseensa. Uskonnolliset motiivit ja odotukset jakavat isosjoukon. Kolmasosalla isosista ne vaikuttivat isoseksi haluamiseen pal-

---

175 Nylund 2000, 39.

Rippikoulun todellisuus

jon, mutta neljällä isosella kymmenestä vain vähän tai ei lainkaan. Omaan kasvuun liittyvät motiivit ja odotukset vaikuttavat isoseksi hakeutumiseen merkittävästi lähes puolella isosista. Lähes viidesosalla nämä motiivit vaikuttavat vain vähän tai ei lainkaan. Välineelliset motiivit ja odotukset vaikuttavat isoseksi lähtemiseen merkittävästi vain kuudesosalla isosista. Lähes puolella nämä motiivit vaikuttavat isostoiimintaan osallistumiseen vain vähän tai eivät lainkaan.

Taulukko 3. Motivaatio- ja odotussummamuuttujien keskiarvot (Ka) ja keskihajonnan (s) sekä prosenttijakaumat asteikolla 1=ei lainkaan tärkeää ja 7=erittäin tärkeää.¹⁷⁶

	Ka	s	N	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %	7 %
Altruismiin ja yhteenkuuluvaisuudentunteeseen liittyvät motiivit ja odotukset	5,47	1,02	330	0	2	2	9	30	41	16
Omaan kasvuun liittyvät motiivit ja odotukset	4,21	1,19	336	0	7	20	28	27	16	2
Uskonnolliset motiivit ja odotukset	3,79	1,42	328	5	14	24	23	23	9	2
Ulkiset motiivit ja odotukset	3,53	1,05	332	1	17	30	34	15	3	0

Tyttöisillä altruismiin ja yhteenkuuluvaisuudentunteeseen liittyvät odotukset sekä omaan kasvuun liittyvät odotukset olivat tilastollisesti merkitsevästi suuremmat kuin poikaisilla. Yksittäisistä muuttujista tyttöisot korostivat poikaisia tilastollisesti merkitsevästi enemmän seuraavia tekijöitä: he halusivat oppia ohjaamaan ryhmiä, saada vastauksia oman elämän tärkeisiin kysymyksiin, oppia tunteamaan itseään paremmin ja saada selkeyttä omaan ammatinvalintaan. Tyttöisot halusivat myös poikaisia enemmän olla rippikoululaisille roolimalli, olla hyödyksi ja olla mukana toteuttamassa nuoremmille hyvä rippikoulu. Näiden lisäksi tyttöisot halusivat poikaisia enemmän isostoiiminnalta sosiaalista antia, uusia ystäviä sekä yhteyttä ja yhteenkuuluvuutta isosryhmässä.

Ulkiset motiivit ja odotukset olivat puolestaan yleisempä poikaisilta kuin tyttöisillä. Yksittäisistä muuttujista poikaisille merkitsi tilastollisesti merkitsevästi enemmän kavereiden lähteminen mukaan isostoiimintaan sekä halu saada isostoiiminnan kautta luonteva mahdollisuus tutustua vastakkaiseen sukupuoleen.

176 Arvot on pyöristetty siten, että <.49 on pyöristetty alaspäin ja = .50 ylöspäin lähimpään kokonaislukuun.

Uskonnollisten motiivien ja odotusten osalta tyttö- ja poikaisoset eivät eronneet tilastollisesti merkitsevästi toisistaan. Sen sijaan isosten ikä korreloii tämän summamuuttujan kanssa tilastollisesti merkitävästi: mitä vanhempi ja kokeneempi isonen, sitä suuremmat uskonnolliset odotukset. Erityisesti ensimmäistä kertaa isoseksi lähtevien ero toista tai tätä useampaa kertaa isoseksi lähteviin oli suuri. Yksittäisiä muuttujia tarkasteltaessa havaitaan, että vanhemmillä isosilla korostuu erityisesti uskosta kertomisen, Raamattun paremmin tutustumisen ja muista uskonnoista oppimisen halu. Sen sijaan 15-vuotiaiden ja 17-vuotiaiden isostoimintaan osallistumiseen vaikuttaa kaverien mukaan lähtö enemmän kuin 16-vuotiailla. Isostoimintaan mukaan lähtemiseen vaikuttavat siis kaverit, mutta myös useita kertoja mukana pysyvien sitoutumiseen.

Vertailtaessa isosena toimimiskertojen vaikutusta motiiveihin ja odotuksiin havaitaan niin ikään, että kokeneilla isosilla korostuu uskonnollinen motivaatio ja odotukset.¹⁷⁷ Tulos vahvistaa Niemelän havainnon, jonka mukaan uskonnollisesti orientoituneet isoset todennäköisimmin jatkavat isosina muita pidempää¹⁷⁸.

Tulos viittaa siihen, että useamman kerran isoseksi lähtö merkitsee suurempaa hengellistä ja uskonnollista orientaatiota kuin ensimmäistä kertaa isoseksi lähteminen. Luultavaa on, että isosena toimiminen yhtäältä vahvistaa nuoren hengellistä ja uskonnollista kiinnostusta, jolloin isosena toimimisen hengelliset ja uskonnolliset odotukset voimistuvat. Toisaalta useamman kerran isoseksi lähtevät luultavasti enemmän ne isoset, joilla on jo valmiaksi poisjääviä isosia suurempi kiinnostus hengellisiin ja uskonnollisiin asioihin. Muiden summamuuttujien kanssa isosten ikä ja kokemus eivät korreloineet merkitsevästi.

Osassa suurista kaupunkiseurakunnista oli tehty periaatepäätös, että kaikki koulutetut isoset pääsevät mukaan rippikoulutyöhön. Näiden seurakuntien isoset korostivat motiiveinaan halua saada uusia ystäviä ja halua saada mielekästä tekemistä loma-ajaksi. Muiden seurakuntien isoset korostivat merkittävästi enemmän uskonnollista

---

177 Yksittäisistä muuttujista kokeneilla isosilla korostuu tilastollisesti merkitsevästi ensikertalaisia enemmän halu kertoa uskonasioista toisille, halu oppia lisää Jumalasta ja uskosta, rukouksesta ja Raamatusta sekä halu saada vahvistusta omalle uskolleen, tutustua omaan seurakuntaan ja halu keskustella siitä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu.

178 Niemelä 2007, 122–123.

motivaatiota ja odotuksia.¹⁷⁹ Etelä-Suomen kaupunkiseurakuntien isoset korostivat muita enemmän esiintymishaluaan ja halua saada esiintymisvalmiuksia.

Isosten motivaatiotyypit

Isosena toimimiseen liittyvien odotusten ja motivaatioiden perusteella isosista haluttiin löytää pelkistettyjä tyypejä, joilla on erilainen orientaatio isostoimintaan ja jotka odottavat toiminnalta erityyppisiä asioita. Näiden motivaatiotyyppien löytämiseksi käytettiin ryhmitteleyanalyysia. Ryhmittelyssä kokeiltiin erilaisia vaihtoehtoja. Parhaiten ilmiöjoukko selittäväksi osoittautui neljän tyypin ryhmittely. Ryhmittelevinä muuttujina käytettiin isostoimintaan haluamisen motiivien ja odotusten pohjalta muodostettuja summamuuttujia. Muodostuneille neljälle tyypille annettiin nimiksi monipuolisesti motivoituneet, sosiaalisesti ja ulkoisesti motivoituneet, hengellisesti motivoituneet ja heikosti motivoituneet.

Taulukko 4. Isosten motivaatiotyypit ja niiden luokkakeskukset (keskiarvot asteikolla 1–7 ja standardoidut keskiarvot).

	Ka	z-pis-teet	Ka	z-pis-teet	Ka	z-pis-teet	Ka	z-pis-teet	Ka
Uskonnolliset motiivit ja odotukset	4,95	0,81	2,54	-0,89	4,44	0,46	2,45	-0,95	3,79
Altruismiin ja yhteenkuuluvai-suudentunteeseen liittyvät motiivit ja odotukset	6,20	0,72	5,27	-0,19	5,53	0,06	3,76	-1,68	5,47
Omaan kasvuun liittyvät motiivit ja odotukset	5,47	1,06	3,81	-0,34	3,73	-0,41	2,73	-1,25	4,21
Ulkiset motiivit ja odotukset	4,14	0,58	3,87	0,32	2,73	-0,76	2,64	-0,85	3,53
%	33 %		30 %		25 %		12 %		100 %
N	103		95		78		39		315

Ensimmäiselle motivaatiotyypille on ominaista erittäin aktiivinen orientoituminen isosena toimimiseen. Ryhmään kuuluvat nuoret odottavat isosena toimimiselta hengellisiä sisältöjä ja omaan kasvuun liittyviä sisältöjä. Heitä motivoivat keskimääräistä enemmän rippi-

¹⁷⁹ Yksittäisistä muuttujista heillä korostui halu kertoa uskosta toisille, oppia lisää Jumalasta ja uskosta, rukouksesta ja Raamatun sisällöstä, keskustella siitä, mitä on kuoleman jälkeen ja saada vahvistusta uskolleen.

kouluun liittyvät altruiistiset tekijät ja mahdollisuus olla yhdessä toisten isosten, rippikoululaisten ja työntekijöiden kanssa. Myös välineelliset tekijät tukevat heidän isostoimintaan osallistumistaan. Todennäköisesti heidän kaverinsa ovat mukana isostoiminassa, heitä on kannustettu osallistumiseen kotona ja kaveripiirissä ja isostoiminta tuntuu heistä myös luontevalta tavalta tutustua vastakkaiseen sukupuoleen. Heidän motivaatiossaan on todennäköisesti sekä sisäänpäin että ulospäin suuntautuneisuutta: yhtäläilla halua pohdiskeluun kuin toimintaan, läheisyyteen kuin etäisyyteenkin, itselle saamista kuin toisille antamista, tuttujen teemojen jatkuvuutta kuin uusia sisältöjä. Ryhmälle annettiin nimeksi *monipuolisesti motivoituneet*. Kolmasosa isosista kuuluu tähän tyyppiin. He osallistuvat isostoimintaan innostuneesti ja ovat aktiivisia vaikuttajia isosryhmässä. Motivaatiotyyppeihin kuuluu suhteellisesti yhtä suuri osuus pojista ja tytöistä. Myös-kään isosen kokemus tai ikä ei vaikuttanut motivaatiotyypin yleisyyteen.

Toiseen motivaatiotyyppiin kuuluvilla isosilla korostuu isoseksi hakeutumisen taustalla altruiistiset ja sosiaaliset sekä välineelliset syyt ja odotukset. Todennäköisesti heidän kaverinsa ovat lähteneet isostoimintaan ja kavereiden lisäksi muutkin ovat kannustaneet heitä mukaan. Heitä on kannustanut mahdollisesti myös ajatus luontevasta tutustumismahdollisuudesta vastakkaiseen sukupuoleen ja yhteenkuuluvaisuudentunne rippikoululaisiin, toisiin isosiin tai työntekijöihin. Taustalla saattaa olla myös se, ettei loma-ajalle ole tarjolla mielekästä vaihtoehtoista tekemistä Hengelliset kysymykset ovat heille etäisiä eivätkä uskonnolliset tai omaan kasvuun liittyvät teemat kiinnosta heitä kovinkaan paljon. Motivaatioryhmälle annettiin nimi *sosiaalisesti ja ulkoisesti motivoituneet*. Kaikista isosista tähän ryhmään kuuluu vajaa kolmannes. Ryhmä ei korreloinut merkitsevästi min-kään taustamuuttujan kanssa: tähän motivaatiotyyppiin kuuluvia on suhteessa saman verran erityyppisissä seurakunnissa, tytöissä kuin pojissa, kokeneissa kuin kokemattomissa.

Kolmanteen motivaatiotyyppiin kuuluvilla isosilla korostuu hengellinen motivaatio ja halu oppia teologisia sisältöjä. He ovat myös keskimääräistä enemmän altruiistisesti motivoituneita ja tuntevat yhteenkuuluvaisuutta rippikoululaisten, toisten isosten ja työntekijöiden kanssa. Sen sijaan motivaatiotyyppiin kuuluvilla on keskimääräistä vähemmän omaan kasvuun liittyviä odotuksia tai välineellisiä syitä ja odotuksia isostoiminnalta. Ryhmälle annettiin nimeksi *hengellisesti motivoituneet*. Kaikista isosista tähän ryhmään kuuluu nel-

jännes. Myös tässä motivaatiotyypissä tytöjen ja pojien suhteellinen osuus on samansuuruinen. Myöskään ikä tai isoskokemus eivät korreloineet motivaatiotyypin kanssa. Sen sijaan ensimmäisen motivaatiotyypin tavoin tämä tyyppi on yleisempi pienissä maaseudun seurakunnissa kuin suurissa kaupunkiseurakunnissa.

Neljännelle motivaatiotyypille on luonteenomaista passiivinen orientoituminen isostoimintaan. He eivät odota isostoimintaan osallistumiselta juuri mitään, ei sen enempää hengellisiä sisältöjä kuin omaan kasvuun liittyviä sisältöjä. Heitä eivät näytä motivoivan rippikoulun liittyyvät altruistiset tekijät tai yhteenkuuluvaisudentunne toisten isosten, rippikoululaisten tai työntekijöiden kanssa. Myöskään välineelliset motivaatiotekijät: jonkin ihmisen kannustus, kaverien isostoimintaan osallistuminen tai kiinnostus luontevaan mahdollisuuteen tutustua vastakkaiseen sukupuoleen eivät näytä motivoivan heitä. Myöskään loma-ajan mielekäs tekeminen ei ole heille yhtä tärkeää kuin muille isosryhmän jäsenille. Ryhmälle annettiin nimeksi *heikosti motivoituneet*. Ryhmään kuului kaikista isosista 12 prosenttia. Tähän motivaatiotyypiin kuuluvia on suhteessa saman verran erityyppisissä seurakunnissa, niin tytöissä kuin pojissa, kokeneissa kuin kokemattomissa.

Pohdinta

Tutkimuksen tavoitteena oli sen selvittäminen, miksi isoset lähtevät mukaan isostoimintaan ja miten isoset voidaan tyypitellä motivaatio-orientaation perusteella. Tutkimuksessa kävi ilmi, että isosten tärkeimmät motiivit ja odotukset liittyivät altruismiin ja yhteenkuuluvaisudentunteeseen. Varsin yleisiä olivat myös omaan kasvuun liittyyvät odotukset ja motiivit. Hengellisyteen ja teologisen tiedon oppimiseen liittyvät motiivit ja odotukset jakoivat isosjoukkoa: osalle nämä olivat hyvin tärkeitä ja osalle varsin vähämerkityksellisiä. Tulokset ovat samansuuntaisia kuin tamperelaisnuorten pitkittäistutkimuksessa saadut, joskin mittarista johtuen esille saatiin monivivahteisempi kuva isosten motiiveista ja odotuksista.¹⁸⁰ Yhdessäolon ja hauskan tekemisen lisäksi isosia motivoivat voimakkaasti altruistiset syyt: he haluavat olla toteuttamassa nuoremmille hyvän rippikoulun ja olla hyödyksi.

---

180 Ks. Niemelä 2002, 106–108.

Isosten uskonnolliset motiivit ja odotukset olivat yleisempiä tässä tutkimuksessa kuin tamperelaisnuorten pitkittäistutkimuksessa. Ero saattaa selittää osittain sillä, että tässä tutkimuksessa vastaajat edustivat laajemmin koko kirkkoa. Myös tässä tutkimuksessa maaseudun pienten seurakuntien isosten vastauksissa uskonnolliset motiivit korostuivat enemmän kuin suurten kaupunkiseurakuntien isosten vastauksissa. Tulos ei kuitenkaan ollut yksiselitteinen, sillä siihen vaikutti myös se, otettiinko isosiksi kaikki koulutuksen käyneet vai vain osa. Tällöin on kysymys seurakuntien erilaisesta isostoiminnan tavoitteen määrittelystä. Mikäli isostoiminnan kynnys on matalalla ja kaikilla halukkailla on mahdollisuus päästää isosiksi, nähdään isostoiminta seurakunnan kasvatustyön osana eikä niinkään aputyöntekijöiden koulutuksena.

Isosten heterogenisyys sekä hengellinen ja uskonnollinen jakautuneisuus tulevat esille myös isosten tyypittelystä heidän motivaatio-orientaationsa perusteella. Tulosten mukaan sosiaalisesti ja ulkoisesti motivoituneita isosia vastaajista oli 30 prosenttia ja heikosti motivoituneita 12 prosenttia. Tämän mukaan isosjoukossa on lähes puolet niitä nuoria, joita rippikoulun sisältö ei suoranaisesti kiinnosta ja motivoi isoseksi lähtemisseen. Hengellisesti motivoituneita ja monipuolisesti motivoituneita isosia vastaajissa on yli puolet. Näitä ryhmiä vastaavasti motivoivat hengelliset ja teologiset teemat vahvasti. Hengellisesti motivoituneet ovat isosina nimenomaan siksi, että kyseessä on hengellinen toiminta. Hengellisten tekijöiden lisäksi muut isostoimintaan liittyvät sisällöt eivät heitä kovin paljon kiinnosta. Monipuolisesti motivoituneita näyttää kiinnostavan isostoiminnassa kaikki. Luultavaa on, että tässä ryhmässä on paljon niitä, jotka ovat aktiivisia seurakunnan lisäksi myös harrastus- ja järjestötoiminnassa.

Tutkimus osoittaa rippikouluun lähtevien isosten motivaation ja odotusten moninaisuuden. Isoseksi lähtevä joukko on kirjava niin odotuksiltaan, valmiuksiltaan, tehtävään motivoitumiseltaan kuin uskonkäityksiltäänkin. Tällainen isosjoukko nähdään isostoiminnan linjauksissa kuitenkin tavoitteleisen arvoiseksi.

Isostoiminnan linjausten mukaan hyvä isosryhmä rakentuu samalla tavoin kuin hyvä jalkapallojoukkue, jossa on monenlaisia ihmisiä, joista kuka tahansa ei ole korvattavissa kenellä tahansa. Isosten joukkoon tarvitaan vahvoja ja osaavia, mutta myös niitä, jotka selviytyvät vain muiden avustamina ja tukemina. Eriaisista isosista koostuva ryhmä todistaa linjauksen mukaisesti, että seurakunnassa on

---

Rippikoulun todellisuus

---

tilaa armolle ja keskeneräisyydelle. Samalla on tärkeää muistaa, että isoset ovat vielä osa seurakunnan kasvatustyötä, eivät ensisijassa työntekijöitä.¹⁸¹

Isosten omat minäpystyvyyss -odotukset¹⁸² näyttävät selittävän monia isosten motivaatioon liittyviä kysymyksiä. Ensimmäistä kertaa isoseksi lähtevien odotuksiin vaikuttaa epäilemättä oman rippikoulun aikana syntyneet kokemukset isosten toiminnasta. Samoin esiintymis-tilanteiden pelko saattaa jopa estää isostoimintaan osallistumisen. Tulosten mukaan neljää isosta kymmenestä oli joku kannustanut lähtemään mukaan isostoimintaan. Minäpystyvyyss-teoria¹⁸³ muistuttaa, että suostuttelu, kannustus ja rohkaisu ovat tärkeä motivoija. Ehkä jokaisen nuoren lähellä ei ole seurakunnan toimintaan kannustavia henkilöitä ja kiinnostuksesta huolimatta osa jää isostoiminnan ulkopuolelle. Isosten ja työntekijöiden kannustus voi olla ratkaiseva askel jonkin nuoren kohdalla ja merkitä koko elämän käännekohtaa.

---

181 *Sopivan kokoinen iso* 2004, 138.

182 *Bandura* 1977.

183 *Bandura* 1977.

KIRJALLISUUS*Aunola, Kaisa*

- 2002 Motivaation kehitys ja merkitys kouluiässä. – Mikä meitä liikuttaa. Modernin motivaatiopsykologian perusteet. Toim. Katariina Salmela-Aro & Jari-Erik Nurmi. Keuruu: PS-kustannus, 105–126.

Bandura, Albert

- 1977 Self-efficacy: Toward a Unifying Theory of Behavioral Change. *Psychological Review* 2/1977, 191–215.
- 1997 Self-efficacy: The Exercise of Control. New York: Freeman.

Greene, Barbara & DeBacker, Teresa K.

- 2004 Gender and Orientations towards the Future. Links to Motivation. –*Educational Psychology Review* 2/2004, 91–120.

Hakomäki, Sanna

- 2004 Missä olet isonen? Tutkimus Messukylän seurakunnan isoskoulutukseen osallistuvien nuorten koulutuksen keskeyttämisen syistä. Diakonia-ammattikorkeakoulun opinnäytetyö. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Järvenpää.

Kirkon tilastollinen vuosikirja 2006

- 2007 Suomen evankelis-luterilainen kirkko. Kirkon tilastollinen vuosikirja 2006. Helsinki: Kirkkokalitus.

Lehtinen, Erno; Kuusinen, Jorma & Vauras, Marja

- 2007 Kasvatuspsykologia. Helsinki: WSOY.

Leskinen, Tapio

- 2003 Globaalın auttajan arvot ja moraali. Tutkimus suomalaisten asennoitumisesta ja osallistumisesta vapaaehtoiseen kehitysyhteistyöhön. Diss. Helsinki: Yhteisvastuikeräys, Kirkopalvelut.

Lähteenmaa, Jaana

- 1996 Youth, Voluntary Work and Postmodern Ethics. – Youth and Life Management. Eds. Helena Helve & John Bynner. Helsinki: Yliopistopaino.

Niemelä, Kati

- 2002 Hyvä rippikoulu: Rippikoulun laatu ja vaikuttavuus. Kirkon tutkimuskeskus Sarja A Nro 97. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

Niemelä, Kati

- 2007 Rippikoulusta aikuisuuteen. Pitkittäistutkimus rippikoulun merkityksestä ja vaikuttavuudesta. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 99. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

Niitamo, Petteri

- 2002 Tunneperäinen ja tietoperäinen motivaatio. – Mikä meitä liikuttaa. Modernin motivaatiopsykologian perusteet. Toim. Katariina Salmela-Aro & Jari-Erik Nurmi. Keuruu: PS-kustannus, 40–52.

Nurmi, Jari & Salmela-Aro, Katarina

- 2002 Modernin motivaatiopsykologian perusta ja käsitteet. – Mikä meitä liikuttaa? Toim. Katariina Salmela-Aro & Jari Nurmi. Jyväskylä: PS-kustannus, 10–27.
- Nylund, Marianne*
2000 Varieties of Mutual Support and Voluntary Action. Diss. Helsinki: The Finnish Federation for Social Welfare and Health.
- Porkka, Jouko*
2004. On kunnia olla isonen. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon isostointiminta 2000-luvun alussa. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Kirkkohallituksen julkaisuja 10:2004. Helsinki: Kirkkohallitus, Kasvatus ja nuorisotyö.
- Ruohotie, Pekka. & Honka, Juhani*
2002 Palkitseva ja kannustava johtaminen. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Sopivan kokoinen iso*
2004 Sopivan kokoinen iso. Isostointiminnan linjauksia. Sopivan kokoinen iso. Isostointiminnan linjauksia. – On kunnia olla iso. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon isostointiminta 2000-luvun alussa (liite). Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Kirkkohallituksen julkaisuja 10:2004. Helsinki: Kirkkohallitus, Kasvatus ja nuorisotyö, 129–138. (Julkaistu myös Nuorisotyön käsikirja. Toim. Terhi Paananen ja Hans Tuominen. Helsinki: Kirjapaja, 372–393.)
- Snow, David A.; Zurecher, Louis A. Jr. & Ekland-Olson, Sheldon*
1980 Social Networks and Social Movements. A Microstructural Approach to Differential Recruitment. American Sociological Review Vol 45 October/1980: 787–801.
1983 Further Thoughts on Social Networks and Movement Recruitment. Sociology 1/1983: 112–120.
- Sorri, Hannu*
1998 Vapaaehtoisuus ja elämäkulku. Palvelevan puhelimen päivystäjän näkökulma tehtävään ryhtymisestä Sarja B Nro 78. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Suarez-Orozco, Carola & Suarez-Orozco, Marcelo*
1995 Transformations. Immigration, Family Life and Achievement Motivation among Latino Adolescents. Port Chester: Cambridge University Press.
- Wigfield, Allan*
1994 Expectancy-value theory of achievement motivation: a developmental perspective. Educational Psychology Review 6, 49–78.
- Yeung, Anne Birgitta*
2005 Tutkimustyökaluja vapaaehtoismotivaation mysteeriin. – Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Toim. Marjanne Nylund & Anne Birgitta Yeung. Tampere: Vastapaino.

Appendix 4:

PRISMET FORSKNING

Faith and Volunteering amongst the Young Church Volunteers

– How Do They Affect Each Other?

Av Jouko Porkka

Abstract

This study investigates the youth work volunteers' (YCVs') religiosity and its connection to the motivation to voluntarism in the Evangelical Lutheran Church of Finland. The YCVs are young themselves with a mean age of 16.3 years, and they act as assistants in parish work in general, but mainly in the confirmation work among the 15-years old confirmants. The data was collected from volunteers working in confirmation groups of different types of parishes around the country. The parishes were selected so that they would represent the whole Evangelical Lutheran Church of Finland as much as possible. There were two different sets of data: t1 was collected during the first meeting of a confirmation group and t2 about half a year later at the end of their period as volunteers, when the group was close to its confirmation celebration. The respondents' answers were compiled in order to discover the changes that had happened during their volunteering. This data was compared with data collected from the confirmants, who represent almost 90 percent of the age cohort in Finland, and as such act as a point of comparison representing the average adolescent. The results show that the YCVs are a very heterogeneous group of adolescents with different kinds of home backgrounds, motivations for volunteering and ways of understanding their faith, from atheistic to personal believers. A much-above-average percentage of adolescents who had participated in parish activities during their childhood and pre-adolescence were found to become YCVs. During their volunteering great changes were noticed in YCVs' attitudes. The changes were measured both by comparing the data in t1 and t2, and by analyzing the YCVs' self-estimation of the impact of volunteering on their attitudes. The changes were bidirectional: the ones with intrinsic religious orientation estimated that their attitudes had changed significantly more towards a positive direction during their volunteering than the ones with a more extrinsic religious orientation. This change seems to have occurred in both the attitudes towards religious topics and attitudes towards people from other religions, and the YCVs' own personalities.

Keywords

Young volunteers • confirmation work • Christian faith • childhood's impact on adolescent's religiosity • spiritual development

JOUKO PORKKA, f.1956, doctoral student at the University of Helsinki and director of education at the Diaconia University of Allied Sciences. Address: Jouko Porkka, Kalliotie 6 E 14, FI-04400 Järvenpää. E-mail: jouko.porkka@diak.fi

© 2012 IKO-FORLAGET

PRISMET

Artikkelen er bedømt av redaksjonsuavhengig fagfelle

Årgang 63, hefte 4, s. 233-252

ISSN 0032-8847

INTRODUCTION

Finland is a small North European country with 5.4 million inhabitants of whom 78 percent are members of the Evangelical Lutheran Church of Finland (later referred to as "the Church"). Recent studies show that Finnish parents in general want for their children to receive some religious education both at the Lutheran Church (Helander 2006) and in schools (Räsänen 2006, 199).

Confirmation time is often regarded as the most important period of Church religious education. Almost 90 percent of each Finnish age cohort participates in Church confirmation work during the year they turn 15. During the year 2009 the number of confirmed adolescents was nearly 58 000, half of each gender (The electronic statistic of the Church of Finland 2009). A great majority of the confirmands are already baptized Church members when they begin the confirmation period, but every year a number of confirmands become members of the Lutheran Church and many of them are baptized as well. During the year 2009, about three percent of the confirmands joined the Lutheran Church in order to be confirmed, and out of them, two percent were baptized (Innanen, Niemelä and Porkka 2010, 141-142; The electronic statistic of the Church of Finland 2009).

Confirmation time lasts for at least half a year and consists of evening and weekend meetings, participation in the devotional service life of the parish and an eight-to-nine day long intensive period, which is usually organized as a camp. Each confirmation group usually consists of 25 confirmands, one minister, one youth worker, one church musician and six young volunteers. The volunteers are called "isonen" in Finnish which carries the meaning of "a big one" but is a diminutive form, i.e. "a big-small" or "a small-big". In this article they

are called "the YCVs", the term being an abbreviation of "young confirmed volunteers".

The average age of the YCVs is 16,3 years (Porkka 2010). They have all participated in the YCV training course for one or two years after their own confirmation. These courses are organized by local parishes and they consist of approximately 50 hours of teaching – less in smaller parishes and even twice as much in the larger ones. The training consists of topics like camp work skills, parish life, Christian dogma, young person's own growth and how to live as a Christian. (Porkka 2005, 95-100.) In addition to volunteer work in confirmation work, the volunteers also work as assistants in children's camps, family camps and deaconry camps. They collaborate in worship life, and in organizing parish events, youth and children's clubs, etc. (Porkka 2005).

The survey gathered from the YCVs indicated four different motivation types for participating in the YCV activity among the participants (see Porkka 2009): 1) the diversely motivated (33%), 2) the socially and externally motivated (30%), 3) the spiritually motivated (25%) and 4) the poorly motivated (12%).

The diversely motivated were very actively motivated: altruistic reasons, social motives and motives related to spiritual and personal growth were all important to them. *The socially and externally motivated* were not interested in spiritual or personal growth, but they participated mostly for the possibility of being together with their friends and extending their social network. *The spiritually motivated* were mostly interested in learning more about spiritual life and theology, and in helping the confirmands find the importance of these topics. They were YCVs especially because it is spiritual – they probably wouldn't take part in voluntary work outside the parish. *The poorly motivated* were not motivated to be

YCV at all, and they seem to be expecting nothing from being a volunteer in confirmation work. It seems that they had started this activity by accident – perhaps they did not have anything else to do or they had lost the reasons why they originally started the training. (Porkka 2009, 319-326.)

THE AIM OF THIS ARTICLE

The title of this article is “Faith and voluntarism amongst the young church volunteers – How do they affect each other?” The connection between faith and voluntarism has been noted in many studies (eg. Park and Smith 2000; Becker and Dhingra 2001; Yeung, 2004a, 2004 b; Littlebank et al 2007; Kuusisto 2011). Most of these studies are about adult or senior volunteers, and common themes include religion’s role in motivating the volunteers, and the voluntarism supporting church social work and civil society. It is however hard to find any research about young volunteers under the age of 18. Another question not thoroughly studied yet is how volunteering impacts the faith of the volunteers.

In this article the connection between volunteering and the volunteers’ faith is scrutinized from various perspectives. The first part analyzed is the connection between volunteering and childhood Christian influences, current religious activity and commitment to the Christian faith. The second focus of the analysis is on the influence voluntary activity has on the volunteers’ own faith. The third point is analyzing the connection between the volunteers with different motivation types and their faith.

The aim of this article is to find detailed answers to the following questions:

- 1 What is the religious background of the YCVs? What kind of correlation, if any, is there between Christian influences in the YCVs’ childhoods

and volunteering in confirmation work?

- 2 How religious are the YCVs in terms of religious activity and religious beliefs? How active are they in religious observance? How committed are they to the Christian faith?
- 3 Does volunteering in confirmation work contribute a change to the YCVs’ religiosity and attitudes?
- 4 How do the YCVs’ motivation types correlate with different dimensions of their religiosity?

The focus of this article is functional: the YCVs’ religiosity has been scrutinized from a psychological and a sociological perspective. The religious background is scrutinised by two separate indexes, the Christian home parenting and the childhood parish participation, which will be used as dependent variables in explaining the meaning of childhood with its stimuli to thinking and interests as an adolescent. The YCVs’ opinions and their religious opinions after the confirmation period were analyzed with Likert-type variables (scale 1-7), which have been transformed into four faith indexes measuring the different dimensions of their religiosity (Personal faith, Nurturing faith, Church committed faith and Skeptic faith). Also the YCVs’ present parish activity has been accounted for as a separate index. The YCVs’ faith is analyzed with these seven indexes.

The connection of these faith indexes and the motivation indexes, which I have built in my previous research, are analyzed in order to understand the motivations and the religiosity of the YCVs better. Next the effects which being a YCV has on their religious attitudes and thinking, and attitudes towards the parish, are analysed. These are compared with the attitudes of the confirmants. The confirmants represent the ma-

jority of the Finnish 14-15 years old adolescents because about 90 percent of all adolescents of that age are confirmed in Finland.

The extrinsic-intrinsic model of religiosity, which was originally launched by Gordon Allport in 1950, has been used in this article in analyzing the relationship between the YCVs' motivations and religiosity. This model describes different religious motivations and their connection to an individual's personality, and therefore it suits the needs of this article well.

By his theory Allport tried to understand the contradictory effects religion has on an individual and on the whole society: is religion supporting equality, tolerance and peace, or persecution, inquisition and oppression? Many researches of that time had found that religious belief, conservatism and prejudice are combined. These results were viewed as indefinite and misleading; however it was not possible to pinpoint the problems with these results without creating a division to different dimensions of religiosity to help analyze the matter in more depth. (Hay 1977, 157.)

According to Allport, the extrinsic individuals used the religion for their own good, for example in order to get social value, contacts and status. The intrinsic individuals have assimilated the religion as a part of their personality and their personality is in harmony with their needs. The extrinsically motivated person uses religion as a means, whereas the intrinsically motivated person lives religion; for them it is an end. (Allport and Ross 1967, 434.)

Intrinsic-extrinsic division has been criticized and heavily modified (for example Allen and Spilka 1967; Batson 1976; Batson, Schoenrade and Ventis 1993; Hunsberger 1995; Kirkpatrick and Hood 1990, 1991) but it has still been viewed as a very applicable system. This approach to religion has been viewed as the most useful theory for ana-

lyzing the psychology of religion, particularly when dealing with religion and personality (Maltby, Day and Macaskill 2007, 544.)

The intrinsic-extrinsic division has been used in this article as a tool to analyze YCVs' attitudes, religiousness and motivations. This division is also useful for this article because it is possible to use the same division to describe a child's faith development from external to internal religiosity. Utilizing these dimensions in analysis also helps separate the adolescents whose faith has developed more personally from those whose attitudes towards religion have remained positive but conventional, as suggested by Kalevi Tamminen (Tamminen 1981, 26).

In this article the extrinsic-intrinsic approach has not been used as a categorical classification, but rather as a unidimensional one, an approach supported by recent empirical analysis (Tiliopoulos et al. 2007, 1618). In other words, religious orientation could not be classified as either the ends or the means of someone's religious orientation. Not only are the religious means and ends not mutually exclusive, but they can both be identified within each of the proposed orientations. Therefore the question is not, if the religion is the means or the end. Instead the question is, how is religion used in living and to what ends. (Pargament 1997, 59-63.)

THE DATA OF THIS ARTICLE

The data was gathered with two separate questionnaires from the YCVs in 15 parishes: in the beginning of the confirmation time when 339 of the YCVs replied from 66 different confirmation groups, and at the end of confirmation time about half a year later when 429 of the YCVs replied from 80 confirmation groups. At the same time the Finnish part of the international confirmation survey¹ was gathered from the same

parishes and confirmation groups, from the confirmants ($N=2176$ in the beginning of confirmation time and $N=1747$ at the end of it) and the workers ($N=157$ in the beginning of the confirmation time and $N=212$ at the end of it). The parishes selected represent different kinds of parishes all around Finland (for more information see Innanen & Niemelä & Porkka 2009). The results from this YCV data are compared with the confirmants' data when applicable.

The first questionnaire, in the beginning of their time as a YCV, consisted of items covering the motivations, expectations and the religiosity of the YCVs and their vision on confirmation work. The second questionnaire, at the end of their time as a YCV, measured their experience and religiosity of the YCV in such a way that the changes during their volunteering would also become visible. A great number of items were equivalent in the confirmants and the YCVs' questionnaires in every country participating in the research for comparison purposes.

The data was analyzed with SPSS statistics software 17.0.2. The statistical analysis was mostly done by factor analysis, mean values and percentile figures. The comparison between the different variables is presented in frequencies, with cross tabulations and one-way between-groups ANOVA. The test used for statistical significances between the groups is Tukey Post Hoc Multiple Comparison. The YCVs' motivations for participating in confirmation work were examined with a cluster analysis made with variables of the Finnish YCVs' questionnaire. The test used for the cluster analysis is K Means Cluster which is meant for large data of more than 200 respondents.

RESULTS OF THE DATA ANALYSIS

YCVs' Christian home parenting

Analysis of the data shows that on average the YCVs come from a slightly more religious background than the confirmants in general. Every fourth of the YCVs (27 %) comes from a religious family where the parents, at least according to the YCVs themselves, are quite interested in religion, while every fifth (20 %) from homes where the parents have no interest at all in religion. The comparative numbers for the confirmants' homes are 22 percent for quite or very interested parents and 19 percent for parents not being interested at all.

Evening prayer was prayed at least sometimes with 57 percent of the YCVs when they were children; the equivalent number for the confirmants is 45 percent, while every fourth YCV (27%) stated that the evening prayer was never prayed with them when they were small; the confirmants' equivalent percentage is 30 percent.

Mother's role proved to be dominant as the person responsible for Christian home parenting at both the confirmants and the YCVs' home: more than a half of the YCVs (56 %) and barely less than a half of all the confirmants (46 %) reported that their mother had taught them of religious topics when they were children. At the same time only about one fourth of both groups reported that their father had been active in this sense (29 % of YCVs and 28 % of all confirmants). This is not surprising as mother's role in spiritual parenting has been found central globally. Even in the interfaith families, children's denominational affiliation is more similar to the mothers' than the fathers' (Boyatzis, Dollahite and Marks 2005, 302.). Mothers' more active role in religious parenting is obviously con-

---

1. The international confirmation work survey was gathered from seven countries: Finland, Sweden, Norway, Denmark, Germany, Austria and Switzerland (see Schweitzer, Ilg & Simojoki 2010).

nected to women's greater spiritual activity in general. Women in general are more active in the parishes, and they are also more active in their personal spiritual life than men (Räsänen 2008, 35).

For further analysis, "Christian home parenting" index was created (Cronbach's alpha .80). The index contains parents' attitude towards religiosity, praying evening prayer in the childhood, and respondents' assessment on Christian parenting received from father, mother, godparents, grandparents and other relatives. Altogether almost every fifth (18 %) of the YCVs had received hardly any Christian home parenting, while 13 percent had received a lot of it from many people around them.

According to the data, girls and boys had received similar parenting. This is surprising because several studies indicate that the girls receive more Christian home parenting on average in Finland than the boys. According to these studies, especially mothers teach the girls much more about the Christian topics, and they pray the evening prayer much more often with the girls than the boys. Parents also discuss religious and moral topics much more often with the girls than the boys. (Alajoki 2009, 77-88.; Räsänen 2008, 35).

Closer analysis of the data reveals that in the YCVs' homes, the fathers' role had been more active among boys than girls: 26 percent of the female and 33 percent of the male YCVs replied that their father had participated in the Christian parenting. Although the difference is not statistically significant, this is in line with the results from a recent Finnish study which shows that the model of same sex is more meaningful when explaining the later activity in church life: a man who is active in Church life, typically has had a father who was active in church life as well (Niemelä 2011, 54-55).

Childhood parish activity

During their childhood, the YCVs had been very active in the parish: two out of three (68 %) of the YCVs had participated in the parish children's clubs, one third (34 %) in Sunday school, 30 percent in children's or youth choirs, 29 percent in scout activity and 26 percent in boys' or girls' clubs. For further analysis, "Childhood parish activity" index was created. This index contains the participation in day clubs, Sunday school, girl/boy clubs, scout activity, a choir or other Church child or youth work. The respondents who did not remember for sure if they had participated in something or not, were left out of this index.

This index is quite weak (Cronbach's alpha .46), but it only has a quite weak correlation with the index "Christian home parenting" ($r = .30$) – i.e. they are mostly measuring different things hence its inclusion. Therefore the Childhood parish activity index is applicable for future analysis. The index is also well founded in practice.

The childhood parish activity index indicates that parish activity in childhood is cumulative. When every fifth (22 %) of the YCVs didn't participate in any activity whatsoever, one half of them participated in one or two different activities and more than every fourth (27 %) in at least three different activities for at least one year each during their childhood and pre-adolescence. This is by far more than the activity among the confirmants in general: six out of ten (62 %) had not participated in any parish activity between ages 5 and 9, and four out of five (82 %) after the age of 10 (Niemelä 2009, 295). The difference between the confirmants and the YCVs is a very significant one, being far greater than the difference in Christian home parenting presented above.

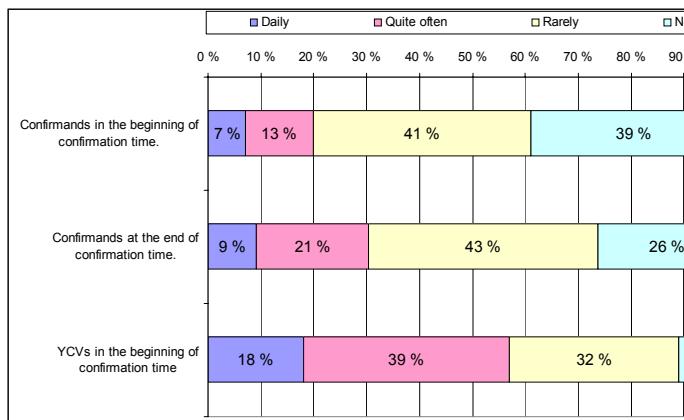
The difference between boys and girls was also clear: girls had been more active than the boys ($p < 0.01$). This is not surpris-

ing. In a Finnish research few years back among 13-16 years old schoolboys and girls, the gender difference in participation in children's activities of the parishes, such as Sunday school, clubs and camps was found to be significant (Alajoki 2009, 77-88).

The YCVs' present religious activity

The YCVs are very active in participating in the parish life; almost three out of four (73 %) participate in parish youth activities, six out of ten (59 %) in parish worship life, and four out of ten (38 %) in the other spiritual activities of the parish at least a few times a year. This is a significantly greater participation than an average Finn's. Despite the religious activity of the majority of the YCVs, the group is polarized. Every third of them hardly ever reads the Bible (34 %) or listens to spiritual music (35 %), and 15 percent participated in the parish youth work and 14 percent in the worship life more seldom than once a year. Figure 1 below shows that every third (32 %) has only rarely and more than every tenth (11 %) has never prayed alone.

The only mutual item that was asked from both the confirmants and YCVs concerning the present religious activity was the frequency of their private prayer. The result of the analysis is presented in figure 1 below. Almost every fifth (18 %) of the YCVs pray daily, and four out of ten (39 %) quite often. The number among the confirmants was seven percent for daily prayers and 12 percent for praying quite often in the beginning of the confirmation time. The confirmants' private prayer life becomes much more active during their confirmation time, but it was still much less so than the YCVs' by the end of it.

Figure 1. The frequency of prayer among the confirmants (N=1310) in the beginning and at the end of confirmation time and among the YCVs (N=329) in the beginning of their volunteering in confirmation work.

An index named "Present spiritual activity" was formed subsuming the items "The frequency of private prayer", "Reading the bible", "Listen to spiritual music", "Participating in parish youth work" and "Participating in parish worship life". The index was quite coherent (Cronbach's alpha .88). Altogether only 14 percent of the YCV are spiritually passive and are not participating or active in one's private spiritual life according to this index. This activity is cumulative, and every third (34 %) of the YCVs are very active both in participating and in their private spiritual life.

If the YCVs were spiritually active, they had more probably received Christian home parenting ($p < .001$) and been active in their parish during their childhood ($p < .001$). This result indicates that childhood habits will continue: although the YCVs are a group of adolescents who have both passed through their own confirmation time and the YCV training, their spiritual behavior seems not to have changed. They still follow the models they had

learned during their childhood. This result is in line with a Finnish youth research in 2006 where a very strong connection was found between the religiosity in childhood home and the adolescent's own religiosity. Only 16 percent of the adolescents who estimated their childhood home to have been non-religious define themselves as religious. As many as 88 percent of those adolescents who estimated their childhood home as very religious described themselves as religious. (Myllyniemi 2006, 65.) Many earlier researches also demonstrate that those who have been involved in parishes' activity as adolescents will also later be more likely to remain active members of the parish (Francis 1988, 235; Helve 2006, 103-104).

Male and female YCVs were equally active in their spiritual life. This is different from the average Finnish adolescent. In a study few years back among 13-16 years old schoolboys and -girls it was found that girls had more experience in private spirituality including reading the Bible, spiritual books, and singing and listening to spiritual songs (Alajoki 2009, 77-88.)

YCVs' beliefs

The YCVs are a group of adolescents with different kinds of attitudes towards faith and religion. When they were starting volunteering in the confirmation work, 85

percent defined themselves as a Christian, 79 percent as Lutheran, 52 percent as a believer, 42 percent as skeptics and 6 percent as atheists. They also defined their attitude towards Christianity and the Lutheran Church: eight out of ten (78 %) described their attitude towards the Christianity as very or quite positive and only 3 percent as negative – the remaining 19 percent described their attitude as neutral. Consistently seven out of ten (69 %) described their attitude towards the Lutheran Church as very or quite positive and three percent (3 %) as negative – the number of YCVs with neutral attitude was 28 percent. The connection between Christian home parenting during childhood and the YCVs' attitude towards the Church and Christianity was clear: if they had received Christian home parenting their attitude was much more positive than without it ($p < .001$).

The YCVs were asked the importance of various topics related to their own life and faith. A factor analysis was done² in order to summarize these topics. The rotated factor matrix is presented in the Table 1. The four factor model on which the results presented here are based explains 57 percent of the variance between the items³.

Table 1 Rotated Factor Matrix of the YCVs' opinion of their own life and faith.

	1	2	3	4	h2
Faith in God is important to me	0,83				0,83
I believe in God	0,83				0,82
I receive help from prayer	0,82				0,78
Faith in God helps me in difficult situations	0,81				0,78
I believe in the resurrection of Jesus	0,76				0,74
I'm a believer	0,76	0,41			0,77
God has created the world	0,74				0,68

-
2. The factor analysis was done by using Principal Component solution and was rotated by Vari-max-rotation solution. The reliability estimates were calculated by Cronbach's alpha.
  3. Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy ,941 and Bartlett's Test of Sphericity 5576,875 p=,000.

I'm a religious person	0,71	0,46			0,74
I believe that the angels exists	0,68				0,60
Life will continue after death	0,68				0,50
God loves all humans and cares about each one of us	0,66		0,40		0,66
I try to follow the ten commandments in my life	0,59				0,43
I'm a spiritual person	0,59	0,41			0,58
I often speak with other people about God	0,50	0,37			0,41
I know what the Christian faith entails	0,44		0,37		0,36
The Church Sunday services nurture my faith		0,74			0,64
My parish's Church building is important to me		0,65			0,53
If I were to have personal problems I would turn to a parish employee		0,64			0,50
I'm interested in participating other Church activities after I have finished the YCV activity	0,43	0,52	0,31		0,55
I'm a Christian	0,30		0,69		0,61
If I have babies I want them to be baptized			0,66		0,51
I'm a Lutheran			0,60		0,47
The Church is doing a lot of things for the benefit of the people			0,59		0,52
I'm an atheist	-0,41		- 0,57		0,58
Church membership is important to me	0,36	0,47	0,50		0,62
Sometimes I'm ashamed to say that I'm a YCV			- 0,39		0,23
I'm a skeptic				0,71	0,52
The parish Sunday services usually are boring		- 0,44		0,56	0,51
I'm not sure what I should believe in				0,46	0,28
The Church doesn't have answers to the question important to me				0,30	0,22
Eigenvalue	11,97	1,85	1,70	1,45	
(%) of variance	28 %	11,4 %	10,9 %	6,4 %	

With the help of factor analysis, four faith indexes were formed. These are 1) Personal faith (Cronbach's alpha .95), 2) Nurturing faith (Cronbach's alpha .77), 3) Church committed faith (Cronbach's alpha .79) and 4) Skeptic faith (Cronbach's alpha .48). Although the Skeptic faith is a weak factor, it was included in the solution because the explanation is clear. The items "Sometimes I'm ashamed to say that I'm a YCV" and "The Church doesn't have answers to the question important to me" were excluded

because of their low communality.

Figure 2 shows that the Church committed faith is the most common; 90 percent of all YCVs regard it as important. Personal faith index is regarded as important by 57 percent, Skeptic faith by 45 percent and Nurturing faith by 30 percent of the YCVs. The Church committed faith was more common among females than males ($p<.01$) but other faith types were equally common among males as among females.

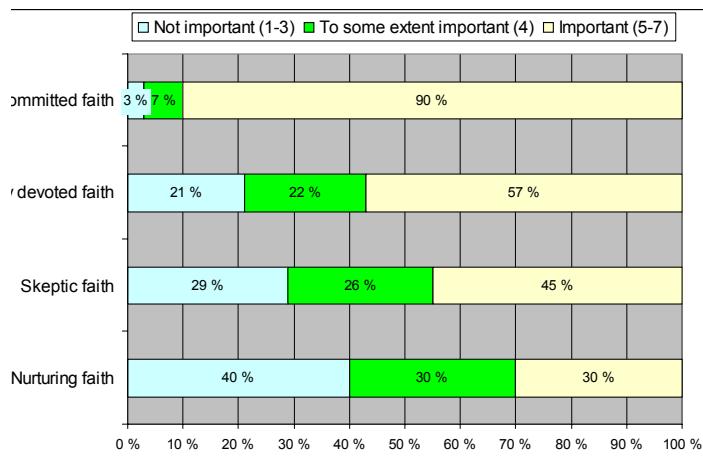

Figure 2: The frequencies of the YCVs' faith indexes. N=207-230.

The analysis indicated that the YCVs who were volunteering in confirmation work for the first time scored higher on Skeptic faith index ($p<.05$). In Personally committed faith index ($p<.001$), Nurturing faith index ($p<.001$) and Church committed faith index ($p<.001$) the connection between experience and faith was linear: The highest mean values on the indexes were among the YCVs who had already been volunteers before at least twice and the lowest among the first timers. The connection between age and the religious indexes was also linear: the older the YCVs got the higher values they had on Personal faith index, Nurturing faith index and Church committed faith index, while the 15 year-olds had the lowest. In the skeptic faith index this connection didn't exist.

The connection between the Christian home parenting index and the YCVs' faith indexes was linear: The YCVs who had received Christian parenting during their childhood scored higher on indexes Personal faith ($p<.001$), Nurturing faith ($p<.01$) and Church committed faith ($p<.001$) than the YCVs who didn't receive

it. No significant connection was found between Christian home parenting and Skeptic faith indexes.

The connection between the Childhood parish participation index and the faith indexes was not as clear as it was with Christian home parenting index. However the YCVs who had participated in parish activities during their childhood scored

significantly higher in the Nurturing faith ($p<0.05$) and Church committed faith ($p<.05$) indexes, and lower in the Skeptic faith index ($p<0.01$). No significant connection was found between the Childhood parish participation and the Personal faith indexes.

The connection between YCVs' Present spiritual activity index and the faith indexes was also linear: the spiritually active scored significantly higher mean values in Personal faith ($p<.001$), Nurturing faith ($p<.001$) and Church committed faith ($p<.001$) and lower values in Skeptic faith ($p<.001$).

It is obvious that the threshold to start the YCV activity is quite low and young people with different kind of motivations will begin as YCVs, but those who continue the activity for several years are more deeply involved in the Christian faith.

Does the volunteering affect the religious orientation?

Volunteering as a YCV in confirmation work surpassed the YCVs' expectations in many ways including their religious expectations. The data also grants a possibility to analyze the change in the YCVs' attitudes concerning the faith indexes. The greatest change happens on the Skeptic faith index.

This change happens in a bipolar way (see table 2 below); the skeptic faith seems to decrease for 17 percent and increase for 15 percent of the YCVs. A similar change happens with Nurturing faith index; 14 percent of YCVs seems to become more doubtful with this kind of faith, while an almost equal amount (12 %) seems to grow stronger in it. By Personal faith index the number of YCVs whose faith seems to have grown stronger is 8 percent, and it seems to have weakened for 5 percent. The Church com-

mitted faith index seems stable for the great majority; the faith seems to have grown stronger for 3 percent and weaker for 6 percent of the YCVs – this is pretty natural since 90 percent scored so high in it already earlier (scale 5-7).

Table 2: The change in the faith indexes during the volunteering time in confirmation work: The change of mean values (M) between the beginning and the end of volunteering in confirmation work.

	N	M	SD	The faith in the dimension weakened 1	No significant change	The faith in the dimension strengthen 1
Personal faith	207	0,12	0,7 0	5 %	87 %	8 %
Nurturing faith	230	0,79	0,8 7	14 %	74 %	12 %
Church committed faith	214	0,06	0,61	6 %	91 %	3 %
Skeptic faith	224	-0,05	0,8 8	17 %	68 %	15 %

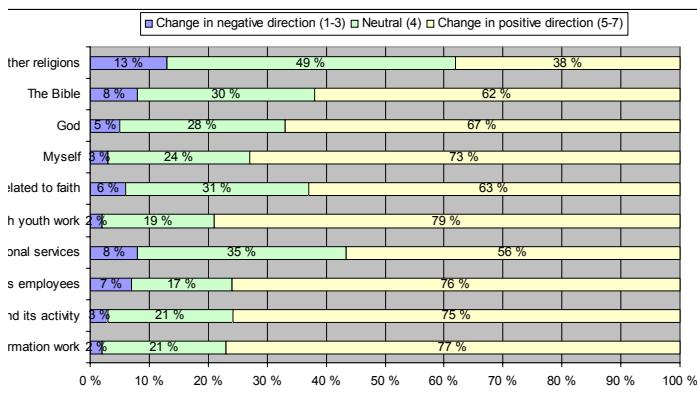
When comparing the YCVs' answers concerning their attitude towards Christianity and the Lutheran Church, it was found that during their time as YCVs the attitudes had changed towards the critical for 10 percent and towards the positive for 20 percent of the YCVs (change on scale 1-7). The attitude towards the Lutheran Church had changed towards the positive for 16 percent and towards the negative for 10 percent of the YCVs. The changes often happened from neutral to positive direction, while the extreme attitudes seemed to remain unchanged.

YCVs' self-assessment

Figure 3 (below) shows that the YCVs themselves estimated that the change was

much larger than measured in the indexes in the previous chapter. The greatest change happened in their opinion towards the Church youth work, confirmation work, the parish and its activity, the parish employees and themselves; more than three out of four had changed their former attitude in a positive way. The attitude towards the worship life, the Bible, faith and God did not change as significantly in the positive direction as the other items. Surprisingly the greatest negative change, which happened with 13 percent of the YCVs, happened in their attitudes towards those who belong to other religions. A positive change on this item has happened only among 38 percent of the YCVs.

Figure 3: The YCVs' own estimation on how the volunteering time in confirmation work has af-

fected their attitudes. N=428-429.

This result is surprising: the attitude towards those of other religions is close to the idea of justice and responsibility for others in the confirmation work curriculum. It is valued as one of the most important topics in the eyes of the confirmation employees, 97 percent of all confirmation workers regard it as an important topic, while the number for the confirmants is 43 percent (Innanen, Niemelä and Porkka 2010, 158). Confirmation work is seen as an important factor contributing to the ethical growth of young people in Europe in many ways (Pettersson and Simojoki 2010, 272-273). It seems that although this content is important in the curriculum and highly valued by the employees and quite highly even by the confirmants, negative attitudes towards the people of other religions seem to grow stronger amongst a part of the YCVs. This is even more surprising because the YCVs are in part responsible for

carrying out the curriculum during the confirmation time. This result will be analyzed more closely later in this article when we know more of what is behind these figures.

The connection between the present spiritual activity, nurturing faith and the childhood Christian parenting indexes was linear with the self-assessment (see table 3, below). The stronger the YCV's Christian home parenting and the more spiritually active they currently were, the more they estimated that their attitudes had changed in a positive direction during their YCV activity. The difference was statistically significant in most of the items. The connection of personal faith and the Church committed faith was linear in a similar way as with the indexes "Present spiritual activity" and "Nurturing faith" although these differences were not statistically significant in all the items. The correlation between the skeptic faith index and the self-assessment was also linear: the weaker the skeptic faith was, the more the YCVs reported a positive change in their attitudes towards the given items.

Table 3 (next page): A comparison between the YCVs' self-assessment of the meaning of volunteering in confirmation work and the faith indexes.

	Child-hood participation sans the unsure (b)	Child-hood parenting (a)	Present spiritual activity (a)	Person-ally devo-tional faith (a)	Nurtur-ing faith (b)	Church com-mitted faith (a)	Skep-tic faith (a)
Confirmation work		I<2** 1≤3***					
Parish and its activi-ty			I<3*	I<3* 2≤3*	I<3*	I<3*	
Parish's employees		I<3*	I<3**	2≤3*	I<2* 1≤3**	I<3*	I>2**
The Church youth work		I<3*		I<3*** 2≤3**	I<3**	I<3** 2≤3**	
Devotional services		I<2* 1≤3*	I<3** 2≤3*	I<3* 2≤3**	I<3**	I<3* 2≤3*	I>3*
Topics related to faith		I<3** 2≤3*	I<2*** 1≤3*** 2≤3**	I<2* 1≤3*** 2≤3***	I<2* 1≤3*** 2≤3*	I<3****	
Myself		I<2** 1≤3***	I<3* 2≤3*	I<3*** 2≤3*	I<3**	I<3* 2≤3***	
God	2≤3*	I<3*** 2≤3***	I<2*** 1≤3*** 2≤3***	I<3*** 2≤3***	I<3*** 2≤3***	I<3*** 2≤3***	I>3*
The Bible		I<2* 1≤3*** 2≤3*	I<2* 1≤3*** 2≤3***	I<3*** 2≤3***	I<3*** 2≤3**	I<3** 2≤3*	I>3*
Those of other reli-gions	I<2* 2≤3*	I<2*** 1≤3*	I<2*** 2≤3*		I<3***	I<3*	
N	I36-I37	227	219	219- 220	233	219	229

* p .05; ** p .01; *** p .001 Tested with Tukey Post Hoc Multiple Comparison

(a) Values of the index have been classified in a scale 1-3: 1=lowest 2=in-between and 3=highest.

(b) The unsure, who didn't remember if they had participated parish activities in childhood or not, are excluded from the index.

The age of the YCVs didn't affect the results but experience did: The YCVs who had been volunteering in a confirmation group at least twice before, assessed that they had learned more about the parish and its activity ($p<0.05$), parish employees ($p<0.05$), topics related to faith ($p<0.001$), God ($p<0.05$) and The Bible ($p<0.05$) than the less experienced ones assessed they

had. According to the previous results from a longitudinal study of the Tampere parish, the YCVs with religious motivations were more likely to continue volunteering than the others (Niemelä 2007, 122-123). The YCVs who are active in their present spiritual life seem to receive more from their volunteering, and thus they seem to continue volunteering more often than the others and still, after several times, receiving spiritually more each time than the average volunteer does.

After this analysis we can have a closer look at the attitude changes towards those of other religions. A significant difference was found between males and females on this topic: females estimated a more positive change in their attitudes towards those

of other religion than the males did ($p<0.05$). According to many researches boys in Finland are more prejudiced towards people of different races than girls, and boys feel more xenophobia (Virrankoski and Smeds 2003, 428).

Another important discovery was made: the YCVs whose attitudes changed in a negative way towards people in other religions were more probably those who didn't receive much Christian influences during their childhood from home or by participating in the parish activities, and who are not currently deeply committed in Christianity measured by the faith indexes. The results indicate that the religious commitment in general enhances the understanding towards the people in other religions. This result fits in the Allport's theory of extrinsic-intrinsic religiosity. The less religious YCVs can be regarded as representatives of extrinsic-social orientation which means that they are using religion mainly as the means for example in order to get social value, contacts and status (Allport and Ross 1967, 434). According to Allport prejudice belongs in the extrinsic dimension while the intrinsic dimension is without hate, fanaticism or prejudice (Allport 1966, 456).

Comparison of the YCVs' faith indexes and motivation types

The last aim of this article was to examine the motivation types of the YCVs more closely by using the faith indexes found. The table 4 (below) shows that the spiritually and the diversely motivated score higher values in all but the skeptic faith index. It seems to be clear that these YCVs are strongly motivated in their volunteering by faith. Their faith can be described mainly as intrinsic according to Allport's theory. Those with intrinsic-type orientation seem to be in connection with the Christian home parenting and childhood parish ac-

tivity indexes during their childhood and pre-adolescence more often than the others.

This result gives more light to the question concerning the YCVs' attitude changes towards those of other religions. If the intrinsic religiosity orientation is in connection to the Christian influences from childhood, we can say that without that long-lasting influence the volunteering time and current spiritual interest does not seem to affect the tolerance in a positive way – it can, on the contrary, support the prejudices. It would be important to examine this more closely through qualitative methods because in addition to the intrinsic-extrinsic model, there may be something in the informal learning that's working against the official goals on this matter. For example the sketches, jokes and games are central in confirmation work: if they carry hidden prejudice, they are working against the officially set goals (Hämäläinen 2009, 110-111).

When comparing the poorly and socially motivated YCVs, a significant difference was found in the Personal faith index: the socially motivated score even lower on that index than the poorly motivated. Seems that the socially motivated are really not interested in the faith at all, but are very interested in the possibility of being together with their friends, having useful activity during their leave and being able to be together with and learning to know adolescents from opposite sex in safe surroundings. This orientation fits well in the description of extrinsic-social religiosity.

Altogether, it's interesting to see that almost a third (30 %) of all the YCVs are not at all motivated for their Church volunteering by faith: on the contrary, they are skeptical of Christianity. Although the Church's employees know their attitudes, these people are accepted as YCVs because their con-

tribution is needed in order to manage the camps. This is also an ideological choice by the Church. According to the guidelines, the YCVs are seen mainly as a part of a parish's confirmation work, not as assistant employees. The Church sees the volunteering in confirmation work as a way of growing as Christians: "as incomplete, the YCVs

are representatives of mercy" (Porkka 2004, 138).

Table 4: A comparison between mean values of Faith and motivation indexes. Mt₁=poorly motivated, Mt₂=socially and externally motivated, Mt₃=spiritually motivated and Mt₄=diversely motivated. N=294-309.

	Mt ₁ Mean (SD)	Mt ₂ Mean (SD)	Mt ₃ Mean (SD)	Mt ₄ Mean (SD)	df	F	Significance of the difference between groups**
Personal faith (scale 1-7)	4,30 (1,53)	3,64 (1,15)	5,39 (1,02)	5,26 (1,02)	3,291	43,91 7 ***	(Mt ₁ vs. Mt ₂)* ; (Mt ₁ and Mt ₂ vs. Mt ₃ and Mt ₄)***
Nurturing faith (scale 1-7)	2,98 (1,10)	2,99 (0,99)	4,14 (1,21)	4,48 (1,14)	3,308	38,6 87 ***	(Mt ₁ and Mt ₂ vs. Mt ₃ and Mt ₄)***
Church committed faith (scale 1-7)	5,47 (1,37)	5,24 (1,02)	6,20 (0,75)	6,15 (0,68)	3,294	22,4 98** *	(Mt ₁ and Mt ₂ vs. Mt ₃ and Mt ₄)***
Skeptic faith (scale 1-7)	4,21 (1,21)	4,61 (1,07)	3,84 (1,18)	4,19 (1,38)	3,305	5,493 ***	(Mt ₂ vs. Mt ₃)***
Present spiritual activity (scale 1-5)	2,54 (0,68)	2,36 (0,68)	3,34 (0,68)	3,16 (0,77)	3,295	33,90 1 ***	(Mt ₁ and Mt ₂ vs. Mt ₃ and Mt ₄)***
Childhood parish activity (scale 1-4)	1,81 (0,58)	1,93 (0,54)	2,05 (0,60)	2,22 (0,65)	3,293	5,80 0 ***	(Mt ₁ and Mt ₂ vs. Mt ₄)**
Christian home parenting (scale 1-3)	1,83 (0,51)	1,81 (0,44)	2,11 (0,46)	2,07 (0,44)	3,301	9,29 9 ***	(Mt ₁ vs. Mt ₃ and Mt ₄)*; (Mt ₂ vs. Mt ₃ and Mt ₄)***
N	34-39	86- 95	72-77	94- 102			
Percent of all the YCVs	12%	30 %	25 %	33 %			

* p .0.5; ** p .01; *** p .001

** Tested with Tukey Post Hoc Multiple Comparison

CONCLUSION

In this article the connection between faith and volunteering has been analyzed from different perspectives. The first aim of this study was to analyze the religious background of the YCVs and to find out if there is a correlation between Christian influenc-

es during the childhood and volunteering in confirmation work. The comparison between the Finnish confirmands and the YCVs indicates that the people close to the YCVs in their childhood had been more active in Christian parenting than the people close to the confirmands in general. The YCVs had also been a lot more active in childhood parish participation than the confirmands.

The second aim of this article was to

find an answer to the question concerning the YCVs' religiosity: How religious are the YCVs in terms of religious activity and religious beliefs, and how active are they in religious observance and how committed are they to the Christian faith? It was found that the YCVs are much more active in both their personal spiritual life and in parish activities than the average confirmants. Despite the religious activity of the majority of the YCVs, the group is also polarized here because a part of the YCVs are completely passive religiously. The connection between the present spiritual activity and the childhood Christian influence was clear: The spiritually active YCVs had more probably received Christian home parenting and been active in their parish during their childhood, and their parents were more likely to be at least somewhat interested in religion.

It has been noticed that, although the great majority of the YCVs have had Christian home parenting and have been active in the parish during their childhood, every fifth of them are coming from homes where the parents are not at all interested in religion, and a similar amount had not participated in parish child- or pre-adolescent activities at all or only for a very short time. In the beginning of the volunteering, 6 percent of the YCVs defined themselves as atheists and 42 percent as skeptics. The number that defined themselves as believers was 52 percent, 79 percent defined themselves as Lutherans and 85 percent as Christians.

The third aim of this article was to answer the question: Does volunteering in confirmation work contribute a change to the YCVs' religiosity and attitudes? This study shows that the volunteering time continues the development towards their own understanding of Christianity that has already started in their early childhood. The analysis indicates that changes hap-

pened in both directions: the development can happen either towards the traditional Christian theology or away from it. Growing towards it seems more common than growing away from it. The attitude towards the Lutheran Church had also changed in both directions. The attitude changed towards the positive for 16 percent and towards the negative for 10 percent of the YCVs. The changes happened from neutral to positive direction a lot, while the extreme attitudes seemed to remain the same.

The stronger Christian parenting in childhood had been, and the more spiritually active the YCVs were in their current life, the more they estimated that their attitudes had changed towards positive during their volunteering in confirmation work. Also the connection of personal faith and the Church committed faith was linear. The skeptic faith index also indicated a linear correlation, but in the opposite direction: the weaker the skeptic faith was, the more the YCVs reported positive change on their attitudes towards the given items.

Overall the experience gained as a YCV seems to have been very important for the YCVs' personal learning. According to the self-assessment, the greatest positive change has happened in their opinion towards the Church youth work, confirmation work, the parish and its activity, parish employees and themselves. The attitude towards the worship life, the Bible, faith and God did not change as significantly in the positive direction as the other items. The greatest negative change happened in the attitudes towards those who belong to other religions. The analysis indicates that the YCVs whose attitudes changed towards the negative were more probably those who didn't receive strong childhood Christian parenting or didn't participate in parish activity very much during their childhood - they also weren't very active in

their present spiritual life during their volunteering. The intrinsic-extrinsic division seems to explain the result: intrinsic religious commitment seems to enhance the understanding towards the people in other religions, but the extrinsic religiosity seems to lead towards becoming more prejudiced. There may also be something in the informal learning during the confirmation work that can strengthen the prejudice.

The last aim of this article dealt with the relationship between the YCVs' motivation types and their religiosity. It was found that the spiritually and diversely motivated score higher values in all but the skeptic faith index. It seems to be clear that these YCVs are representing mainly the intrinsic orientation, and they are strongly motivated in their volunteering by faith. They are more often coming from a family where Christian influence has been strong, and they have participated in parish life during their childhood and pre-adolescence more often than the others.

When comparing the poorly and the socially motivated YCVs, a significant difference was found in the Personal faith index: the socially motivated score even lower on that index than the poorly motivated. It seems that the socially motivated are really not interested in faith at all, but are very interested in the possibility of being together with their friends, having useful activity during their leave and being able to be together with and learning to know adolescents of the opposite sex in safe surroundings. This fits to the theory of extrinsic religious orientation. It seems that both the poorly and socially motivated YCVs mainly represent the extrinsic type of religiosity.

These results provide us with some perspective for answering the question presented in the topic of this article: Is faith affecting volunteering or vice versa? It seems that the effect is bidirectional. Chris-

tian home parenting and parish activity in childhood makes for a more interesting confirmation time for the confirmands than religiously passive parenting. It is much easier for adolescents with a Christian background to start the YCV activity after their own confirmation time than it is for the others. It seems that the YCV training and the time as a YCV gives more to the adolescents from Christian home background, and they are also more likely participate in the YCV activity for several years. At the same time the YCV activity inspires the adolescents to continue in the parish community after their confirmation with versatile motivations, which may later lead to a deeper personal understanding of Christianity and solidification of one's own views on it.

These results support the former theories according to which a growing child learns and perceives both the daily life in home and the parish events he participates in. According to Sundén, religiosity in a person is not a trait acquired at birth, but built upon correspondence with the surrounding environment. A person perceives his surroundings, and thus the development of religiosity is a social process. (Sundén 1959, 15-19, 26.) According to Fowler a good environment for religious development offers rites and other passages, activity, creativity, positive friendship, caring adult sponsors, responsibility and security, ethical teaching, rules, narrative elements and understanding of the symbols. However, many things can affect the development to one direction or another despite childhood parenting or parish activity. Also the praxes offered by the religious denominations and families are often shackling (Oikarinen 1993, 239-245).

It seems that the Christian home parenting and participation in parish activity from childhood to confirmation time and the YCV activity together create a good envi-

ronment for development towards more mature Christianity and identity for a great number of the YCVs. This result should not be seen as categorical: the results show that the YCVs are in a developmental process, as it should be among adolescents whose mean age is just above 16 years. Even during the YCV time, and obviously in many cases because of it, great changes will have happened among them. The changes can lead to a closer understanding of the Christianity or even to abandoning Christianity entirely.

REFERENCES

- Alajoki, Heidi. 2009. *Sukupuolen yhteys kodin uskontokasvatuksen*. [The Connection of the Gender to Religious Upbringing at Home] Unpublished master's thesis. University of Joensuu.
- Allen, Russell. O. & Spilka, Bernard. 1967. Committed and consensual religion. A specification of religion-prejudice relationships. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 6, 191-206.
- Allport, G. W. (1950). *The individual and his religion. A Psychological Interpretation*. London: Constable and Company Ltd.
- Allport, Gordon W. & Ross, J. Michael. 1967. Personal religious orientation and prejudice. *Journal of Personality and Social Psychology*, 5, 432-443.
- Allport, Gordon. 1966. Religious context of prejudice. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 5, 447-457.
- Batson, Charles Daniel. 1976. Religion as prosocial: Agent or double agent? *Journal for the Scientific Study of Religion*, 15, 29-45.
- Batson, Charles Daniel & Schoenrade, Patricia & Ventis, W. Larry. 1993. *Religion and the individual*. New York, Oxford: University Press.
- Becker, Penny Edgell & Dhingra, Pawan H. 2001. Religious Involvement and Volunteering: Implications for Civil Society. *Sociology of Religion* 62 (3), 315-335.
- Boyatzis, Chris J. & Dollahite, David C. & Loren, D. Marks. 2005. The Family as a Context for Religious and Spiritual Development in Children and Youth. In Eugene C. Roehlkepartain & Pamela Ebstine King & Linda Wagener & Peter L. Benson (Eds.), *The Handbook of Spiritual Development in Childhood and Adolescence*. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publications.
- The electronic statistic of the Evangelical Lutheran Church of Finland 2009.
- Francis, Leslie J. (1988). Monitoring Attitude towards Christianity during Childhood and Adolescence. In Markku Pyysäinen (Ed.), *Kasvatus ja uskonto. [Religion and Faith]*. Porvoo: WSOY.
- Hay, David. 1988. Asking Questions about Religious Experience. *Religion* 18, 217-229.
- Helander, Eija. 2006. Finland: Individualistic religion within tradition. In Hans-Georg Ziebertz & William K. Kay (Eds.), *Youth in Europe II*. Münster: LIT.
- Helve, Helena. 2006. Nuoret ja usko. [The Young and Faith] In Terhi-Anna Wilska (Ed.), *Uskon asia. Nuorisobarometri 2006. [The Matter of Faith. Youth Barometer 2006]* Helsinki: Opetusministeriö, Nuorisosektien neuvottelukunta, Nuorisotutkimusverkosto.
- Hunsberger, Bruce. 1995. Religion & prejudice: the role of religious fundamentalism, quest, & right-wing authoritarianism. *Journal of Social Issues*, 51, 113-130.
- Hämäläinen, Riikka. 2009. Havainnointitutkimus rippikoulun iltaohjelmasta; puuajaloiden kaatopaikka vai tärkeä oppimistilanne? [Observatory Research on Evening Programs of the Confirmation Work] Tapani Innanen & Kati Niemelä (Eds.), *Rippikoulun todellisuus. [The Reality of the Confirmation Work]*. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus 107.

- Innanen, Tapani & Niemelä, Kati & Porkka, Jouko. 2010. Confirmation work in Finland: In Friedrich Schweitzer & Wolfgang Ilg & Henrik Simojoki (Eds.), *Confirmation work in Europe – Empirical Results, Experiences and Challenges*. Gütersloh: Göttinger Verlagshaus.
- Kirkpatrick, Lee A. & Hood, Ralph W. Jr. 1990. Intrinsic-Extrinsic Religious Orientation. The Boon or Bane of Contemporary Psychology of Religion. *Journal for Scientific Study of Religion* 29 (4), 442–462.
- Kirkpatrick, Lee A. & Hood, Ralph W. Jr. 1991. Rub-a-dub-dub: who's in the tub? *Journal for the Scientific Study of Religion*, 30, 318–321.
- Kuusisto, Elina. 2011. *Avoimesti sitoutuneena. Lähetystyö kristillisessä kasvatuksessa ja vapaaehtoistyössä*. [Openly Committed. Mission in Christian Education and Voluntary Work]. Helsinki 2011. Diss.
- Littlepage, Laura & Perry, James L. & Brudney, Jeffrey L. & Goff, Philip K. 2007. Exemplary Volunteers: What Is the Role of Faith? *The International Journal of volunteer administration*. XXIV (5), 13-25.
- Maltby, John & Day, Liz & Macaskill, Ann. 2007. *Personality, Individual Differences and Intelligence*. Edinburg Gate, Harlow: Pearson Education ltd.
- Myllyniemi, Sami. 2006. Nuorisobarometri 2006. [The Youth Barometer]. In Terhi-Anna Wilska (Ed.), *Uskon asia. Nuorisobarometri 2006*. [The Matter of Faith. The Youth Barometer 2006] Helsinki: Opetusministeriö, Nuorisoasiain neuvottelukunta, Nuorisotutkimusverkosto.
- Niemelä, Kati. 2007. *Rippikoulusta aikuisuuteen. Pitkittäistutkimus rippikoulun merkityksestä ja vaikuttavuudesta*. [From Confirmation Work to the Adulthood. Longitudinal Study on the Meaning and Effect of the Confirmation Work]. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus. Sarja A Nro 99.
- Niemelä, Kati. 2011. Heikkeneekö uskonnollisuus ikäryhmissä? Uskonnollinen kasvatus ja sen merkitys uskonnollisuuden selittäjänä. [Is Religiousity Weakening in Different Age Cohorts? Religious Upbringing and Its Meaning in Explaining Religiosity.] In Kimmo Ketola, Kati Niemelä, Harri Palmu and Hanna Salomäki (eds.) *Uskonto suomalaisten elämässä – Uskonnollinen kasvatus, moraali, onnellisuus ja suvaitsevaisuus kansainvälisessä vertailussa*. [Faith in the Lives of Finns - Religious Upbringing, Morals, Happiness and Tolerance in an International Comparison.] Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto, 40-59.
- Oikarinen, Lauri. 1993. *Ihmisen uskon kehitys – James W. Fowlerin teorian konsistenssin analyysi*. [Development of Human Faith – An Analysis of the Consistency of James W. Fowler's Theory]. Helsinki: Suomalaisen teologisen kirjallisuusseuran julkaisuja 184.
- Pargament, Kenneth I. 1997. *The psychology of religion & coping: theory, research, practice*. London: Guilford Press.
- Park, Jerry Z. & Smith, Christian. 2000. "To Whom Much Has Been Given..." Religious Capital and Community Voluntarism Among Church-Going Protestants, *Journal for the Scientific Study of Religion*, 39 (3): 272-286.
- Pettersson, Per & Simojoki, Henrik. 2010. Does Confirmation Work Contribute to Civil Society? In Friedrich Schweitzer & Wolfgang Ilg & Henrik Simojoki (Eds.), *Confirmation work in Europe – Empirical Results, Experiences and Challenges*. Gütersloh: Göttinger Verlagshaus.
- Porkka, Jouko. 2004. *On kunnia olla isonen. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon isostointiminta 2000-luvun alussa*. [It's an honor to be a YCV – The YCV activity in The Finnish Lutheran Church in the beginning

- of the second millennium].* Helsinki: Suomen Evankelis-luterilaisen kirkon Kirkkokohallituksen julkaisuja 10:2004.
- Porkka, Jouko. 2005. Isostoiminnan rikkaus – leirityön tarpeista nuorisokulttuuriksi. [The Richness of YCV Activity – from a Need of Camp Work to a Part of the Youth Culture]. In Terhi Paananen & Hans Tuominen (Eds.), *Nuorisotyön käsikirja*. [The Handbook of Youth Work] Helsinki: Kirjapaja.
- Porkka, Jouko. 2009. Rippikoulusta seurakunnan vapaaehtoistyöhön – Isoseksi haluamisen motiivit ja odotukset [From Confirmation Work to Voluntary Activity – The Motivations and Expectations for Wanting to Become a YCV]: In Tapani Innanen & Kati Niemelä (Eds.), *Rippikoulun todellisuus* [The Reality of Confirmation Work]. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus 107.
- Porkka, Jouko. 2010. Av dine egne ska du höra det ... Unge frivilliga ledare i konfirmandarbetet. In Berndt Krupka & Ingrid Reitte (Eds.), *Mellom pietisme og pluirlighet - Konfirmasjonsarbeid i fire nordiske land i et empirisk perspektiv*. Oslo: IKO-Forlaget, Prismet bok 3.
- Räsänen, Antti. 2006. Teaching religion - A teacher's multidimensional role. In Kirsi Tirri (Ed.), *Religion, spirituality and identity*. Bern: Peter Lang
- Räsänen, Antti. 2008. *Yksi Jumala - kaksi tulkintaa. Sukupuolierot lasten ja nuorten uskonnollisuudessa*. [One God – Two Interpretations. The Gender Difference in the Religiosity of the Children and the Young]. Kristillinen kasvatus 3–4.
- Sunden, Hjalmar. 1959. *Religionen och roller-na: ett psykologiskt studium av fromheten*.
- Schweitzer, Friedrich & Ilg, Wolfgang & Simojoki, Henrik (Eds.). 2010. *Confirmation work in Europe – Empirical Results, Experiences and Challenges*. Göttersloh: Göttersloher Verlagshaus.
- Tamminen, Kalevi. 1981. *Lasten ja nuorten uskonnollinen kehitys I*. [The Religious Development of the Children and the Youth]. Helsinki: The University of Helsinki. Käytännöllisen teologian laitos. Uskonnonpedagogiikan julkaisuja B 5.
- Tiliopoulos, Niko & Bikker, Annemieke P. & Coxon, Anthony M. & Hawkin, Philip K. 2007. The means and ends of religiosity: A fresh look at Gordon Allport's religious orientation dimensions. *Personality and Individual Differences*, 42, 1609–1620.
- Virrankoski, Osmo & Smeds, John. 2004. National Identity, Nationalism and Ethnic Prejudice among Finnish and Finland-Swedish Ninth Grade Girls and Boys. In Reetta Mietola & Helena Outinen, (Eds). *Kulttuuri, erilaisuus ja kohittaamiset*. Kasvatustieteen päivien 2003 julkaisu. Helsinki: Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitos.
- Yeung, Anne Birgitta. 2004a. An Intricate Triangle-Religiosity, Volunteering, and Social Capital: The European Perspective, the Case of Finland. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly* 33, 401–422.
- Yeung, Anne Birgitta. 2004b. *Individually together. Volunteering in Late Modernity: Social Work in the Finnish Church*. Helsinki. The Finnish Federation for Social Welfare and Health. Diss.

Appendix 5:

Jouko Porkka

RIPPIKOULULAISTEN JA ISOSTEN USKONNOLLISUUDEN JA MOTIVAATION MUUTOS SEKÄ MATTEUS-EFEKTI

Mikäli Matteus-efekti tiedostetaan, voidaan toiminnassa keskittyä erityisesti niiden motivointiin ja tukemiseen, joiden kasvatuksessa uskonto ei ole juuri ollut läsnä (Isoja ihmeitä – isostoiminnan linjaus 2016, 14).

Johdanto

Isoja ihmeitä -asiakirjassa käytetään käsitettä Matteus-efekti kuvaamaan sitä, että kristillisen kotikasvatuksen saaneilla ja lapsuudessaan seurakunnan toimintaan osallistuneilla nuorilla näyttää olevan muita nuoria matalampi kynnys jatkaa seurakunnan toiminnassa rippikoulun jälkeen (Isoja ihmeitä 2016, 14). Käsite ”Matteus-efekti” on alkujaan Robert K. Mertonin (1968) käyttöönottama käsite, jolla hän kuvasi tieteen palkitsemisjärjestelmää, jonka hän koki epäoikeudenmukaiseksi. Sittemmin käsite on omaksuttu esimerkiksi kasvatustieteeseen kuvaamaan ilmiötä, jossa hyvien ja huonojen oppilaiden välinen ero kasvaa heidän vanhetessaan (ks. Aunola, Lerkkanen, Leskinen & Nurmi 2004; Aunola, Leskinen & Nurmi 2006). Käsitettä on sovellettu muun muassa selittämään lukioiden ainevalitataa, jossa suositut oppiaineet lisäävät suosiotaan ja vähemmän suositut menettävät kannatustaan (Salmenkivi 2013). Mattues-efektin nimi juontuu Jeesuksen sanoista Matteuksen evankeliumissa: ”Jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hän on saava yltäkyllin, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin mitä hänellä on” (Matt. 25:29).

Kuten Isoja ihmeitä -asiakirjassa todetaan, myös uskonnnon oppiminen näyttää noudattavan Matteus-efektin logiikkaa. Lukuisat tutkimukset ovat osoittaneet, että tärkein ennuste nuoruuden ja aikuisuuden uskonnollis-

suudelle on lapsuudenkodin uskonnollisuus sekä lapsuudenaikainen uskonnollinen osallistuminen. Vanhempien uskonnollinen kiinnostus välittyy lapsille uskonnollisen kasvatuksen kautta (esim. McIntosh & Spilka 1995; Beit-Hallahmi & Argyle 1997; Niemelä 2006; Niemelä 2011; Høeg & Krupka 2014). Tämä havainto on saanut tukea myös eurooppalaisessa protestanttisen rippikoulun tutkimuksessa (Schweitzer, Ilg & Simojoki 2010; Schweitzer, Niemelä, Schlag & Simojoki 2015; Schweitzer, Niemelä, Schlag & Simojoki 2017) ja myös isostutkimuksessa (Porkka 2012; Porkka 2016). Lapsuuden uskonnollinen kasvatus näyttää olevan riippumaton muuttuja, joka ennustaa yksilön myöhempää uskonnollisuutta enemmän kuin esimerkiksi syntymävuosi, vaikka vanhemmat ikäluokat ovatkin monien mittareiden mukaan uskonnollisempia kuin nuoremmat (Niemelä 2011, 54–56).

Kehityspsykologian kehitysvaihemallien mukaan Matteus-efekti selittyy eri ikävaiheisiin liittyvillä toistensa päälle rakentuvilla kehitystehtävillä (ks. esimerkiksi Erikson 1968; Erikson 1982). Uskonnollisessa kehityksessä varhaislapsuus luo perustan kaikelle tulevalle kasvulle (Fowler 1981). Mikäli kehitysvaiheen haasteet jäivät saavuttamatta, seuraavien kehitysvaiheiden haasteet kasautuvat, koska uusi vaihe rakentuu edellisten päälle. Kehitysvaihemalleissa katsotaan kuitenkin, että yksilö voi jokaisessa elämänvaiheessa jatkaa edellisten vaiheiden keskeneräisiä prosesseja, josta syystä muutos on aina mahdollinen (Himberg, Laakso, Peltola, Näätänen & Vidjeskog 2000, 24–25).

Sosialisaatio selittää hyvin lapsuuskodin roolia yksilön kehityksessä. Perinteisesti sosialisaatio on nähty yhteiskuntatieteissä yksisuuntaisena tapahtumana, jossa kasvavien katsottiin sosiaalistuvan pakosta yhteiskuntaan. Yksisuuntaisen sosialisaation mallissa perheen aikuiset ovat ensisijaisia sosiaalistajia (esim. Berger & Luckman 1994). Kotiympäristön lisäksi viralliset instituutiot, kuten koulu, kirkko ja erilaiset vapaa-ajan organisaatiot ovat sekundaarisosiaalistajia, jotka luovat arvoja sukupolvelta toiselle (Takala 1993, 12–13; Mäki-Kulmala 1994, 124).

Nykyisin sosialisaatio nähdään tavallisimmin elinikäisenä prosessina ja vuorovaikutuksena, jossa yksilö on aktiivinen toimija ja vaikuttaa myös ympäristöönsä, eikä pelkästään ime itseensä ympäristöstä omaksumiaan vaikutteita (Himberg & Jauhainen 1998, 12–16). Sosialisaatio vaikuttaa ratkaisevasti yksilön kielen oppimiseen, minäkuvan, sukupuoliroolien, arvojen ja moraalisen kehittymiseen. Uskonnollisella sosialisaatiolla tarkoitestaan yksilön uskonnolliseen kehitykseen vaikuttavia tahoja, joilta kasvatat omaksuvat näkemyksiä kirkosta, uskosta ja uskosta. Nykyisin on

yhä vaikeampi sanoa, missä sosialistuminen tapahtuu, sillä perheen lisäksi koulu, kaverit, media ja nuorisokulttuurit ovat tärkeitä kasvavien kehitykseen vaikuttavia tahoja. Viime vuosikymmenten kuluessa koulun ja kodin vaikutuksen on havaittu vähentyneen ja viihdeteollisuuden ja sosiaalisen median ottaneen osittain niiden paikan. (Ziehen 1991; Raitanen 2001, 190.)

Myös seurakunnan nuorisotyö tai koko seurakunta voi olla sosialistaja. John Westerhoff, jonka yksilön kehitystä kuvaava puumalli on valittu isostoinnin linjauksiin kuvaamaan yksilön uskonnollista kasvua (ks. Isoja ihmeitä 2016, 24–28; Westerhoff 2012, 90–105), korostaa, että luonnollinen uskonnollisen kasvun ja oppimisen muoto ei tulisi olla seurakunnan järjestämä koulutus opettajineen, oppilaineen, opetussuunnitelmineen, luokkahuoneineen ja opetusvälineineen, vaikka näin useimmissa kirkoissa toimitaankin. Luonnollinen ympäristö olisi seurakuntayhteisö, jossa eriikäiset yhteisön jäsenet elävät ja toimivat yhdessä, jakavat oppimaansa ja sosialistuvat yhdessä (Westerhoff 2012, 51–65). Kuitenkin monet tutkimukset edelleen osoittavat, että perheen sisäisiin tekijöihin verrattuna kaikki muut vaikuttajat ovat vähäisiä, etenkin lapsuudessa (Grob, Morgenthaler & Käppler 2009, 291; Bengtson, Putney & Harris 2013, 192–194; Kallionniemi 2001, 49).

Tässä tutkimuksessa on kiinnostuksen kohteena se, ilmeneekö Matteus-efektin logiikka suomalaisen isosten ja rippikoululaisten ajattelussa. Matteus-efektin lisäksi tarkastelun kohteena on uskonnollinen muutos. Muutos tässä tutkimuksessa liittyy toisaalta isosten ja rippikoululaisten ajattelun muuttumiseen rippikoulun aikana, toisaalta nuorten ajattelun muuttumiseen kahden tutkimusaineiston keruun välisenä viisivuotiskauteena 2007/2008 ja 2012/2013.

Tutkimusaineistojen keruun välisenä aikana Suomen yleinen uskonnollinen asenneilmasto ja suhtautuminen kirkkoon muuttuivat voimakkaasti ja niin yhteisöllinen kuin yksityinen uskonnnon harjoitus vähentyi merkittävästi. Ensimmäisen tutkimusaineiston keruun alkaessa vuonna 2007 kirkkoon kuului vielä 81,7 prosenttia suomalaisista, mutta toisen tutkimusaineiston keruun alkaessa vuonna 2012 kirkkoon kuului enää 76,4 prosenttia suomalaisista. Samaan aikaan kastettujen osuus väheni vielä enemmän (vuonna 2007 84,0 %, vuonna 2012 75,2 %). Kaikkein voimakkainta oli tarkastelujaksolla kirkollisen avoliittoon vihkimisen suosion vähennyminen, joka laski alle 50 prosentin vuonna 2013 (Sohlberg & Ketola 2016, 30–31; Kirkon tilastollinen vuosikirja 2014).

Kansalliset tutkimukset ovat osoittaneet, että kirkosta eroamisen taustalla on ihmisten vähenevä sitoutuminen kirkkoon ja kirkon uskosta vieraantuminen. Tyypillisesti kirkosta eroavat eivät liity mihinkään muuhun uskon nolliseen yhteisöön eroamisensa jälkeen. Kirkon tulevaisuuden kannalta merkittävää on se, että kirkkoon kuuluminen on vähäisintä 26–32-vuotiaiden joukossa, joista kirkkoon kuuluu vain kaksi kolmesta. Nuorten miesten kirkosta eroaminen on vielä suurempaa kuin naisten, sillä 30-vuotiaista miehistä kirkkoon kuului vuonna 2001 vain noin 62 prosenttia. Tämä ennakoi kirkon jäsenmäään pysyvää alenemista, sillä kirkosta eronneet nuoret aikuiset liittyvät harvoin enää kirkon jäseniksi. Nuorten aikuisten vähäinen kirkkoon kuuluminen merkitsee kirkollisten toimitusten aseman heikkenemistä, koska ne edellyttävät Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsenyyttä. Samalla myös kirkon taloudellinen pohja ohenee, mikä on jo johtanut monissa seurakunnissa kulujen leikkaustarpeeseen. Jäsenyyden ja kirkollisten toimitusten suosion hiipumisen lisäksi on havaittu, että niin yhteisöllinen kuin yksityinen uskonnnon harjoitus vähentyivät merkittävästi vuosien 2007 ja 2013 välillä. (Sohlberg & Ketola, 2016, 24–38; Community, Participation and Faith 2013, 38–39, 56; Haastettu kirkko 2012, 36–38.)

Kun eri vuosina syntyneiden nuorten ajattelu halutaan vertailla, on kiinnitettävä huomiota heidän koko elämänkaareensa. Valtaosa ensimmäiseen tutkimukseen vastanneista rippikoululaisista oli syntynyt vuonna 1993 ja isoset pari vuotta aikaisemmin. Toiseen tutkimukseen vastanneet rippikoululaiset olivat syntyneet vuonna 1998 ja isoset valtaosin vuosina 1995–1997. Ensimmäisen ja toisen tutkimuksen vastaajien elämänympäristö poikkesi merkittävästi.

Ensimmäisen tutkimuksen vastaajat viettivät lapsuutensa keskellä 1990-luvun suurta lamaa, mikä merkitsi monessa lapsiperheessä vanhempien työttömyyttä. Työttömyys vaikutti lapsien kasvuoloihin, koska subjektiivista oikeutta päivähoitoon ei ollut. Vanhempien työttömyys meritti siis automaattisesti lasten jäämistä kunnallisen päivähoidon ulkopuolelle. Samaan aikaan monet yhteiskunnan säästötoimenpiteet kohdistuivat suoraan tai välillisesti lapsiperheisiin. Pitkän työttömyysjakson vuoksi monet äidit ja isät hakeutuivat seurakunnan perhekerhoihin ja avoimiin päiväkerhoihin, joiden osanottajamäärät kasvoivat koko 1990-luvun. (Porkka 2008, 189–194.)

Seurakunnissa säästettiin lapsi- ja nuorisotyön kustannuksista lamavuosina voimakkaasti. Pahimman laman aikaan, vuosina 1992–1994, seurakunnat vähensivät vuosityövoimaksi laskettuna lapsityöntekijöiden määrää

9,3 prosenttia ja nuorisotyön viroista 17,6 prosenttia. Nuorisotyössä säästö kohdistui erityisesti varhaisnuorisotyön virkoihin. Samanaikaisesti myös työmuotojen toimintamäärärahat supistuivat, jolloin jouduttiin kasvattamaan ryhmäkokoja ja antamaan vastuu lisääntyvässä määrin vapaaehtoisille kerhojen ohjaajille. Koululaisten aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta oli yksi seurakuntien lamanaikaisista säästökohteista. Tämä toiminta jopa lopetettiin kokonaan lamavuosina osassa seurakuntaa. (Porkka 2008, 189–194.)

Toisen tutkimuksen vastaajien lapsuutta leimasivat vähittäinen lamastaトイpuminen. He kävivät koulunsa uuden uskonnontapahtumien aikana, joka vaikutti myös uskonnontapahtumien sisältöön. Lain vaikutuksesta luovuttiin tunnustuksellisesta uskonnontapahtumasta ja tilalle tuli oman uskonnontapahtumien. Myös peruskoululaki (A1136/2003) muuttui vuoden 2004 elokuun alussa, jonka vaikutuksesta aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta tuli kunnan vastuulle (Porkka 2008, 189–194). Vastaajien nuoruuden aikana tapahtunut voimakas median muutos on vaikuttanut kansalaisten suhtautumiseen tietoon ja auktoriteetteihin (Lohikoski & Saares 2016). Samaan aikaan kasvava ympäristötietoisuus, maahanmuutto ja monikulttuuristuminen sekä yhteiskunnallinen polarisaatio ovat haastaneet kirkon työn ja muuttaneet sen työntekijöiden roolia. Kansainvälyys, ekumenia ja uskontojen kohtaaminen ovat yhä enemmän myös syrjäseudulla asuvien nuorten arkeaa, sillä ystävyys ja sosiaaliset kontaktit eivät ole riippuvaisia asuinpaikasta. (Haapiainen ym. 2016.)

Muutoksen nopeudesta johtuen ensimmäisen ja toisen tutkimuksen vastaajat kasvoivat rippikoulua edeltäneen elämänsä hyvin erilaisessa Suomessa, vaikka aineistojen keruun välillä on vain viisi vuotta. Muutoksen heijastuminen vastaajien näkemyksiin on tästä syystä mielenkiintoista.

Tutkimustehtävä, aineisto ja analyysimenetelmät

Tässä artikkelissa etsitään vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- 1) Miten rippikoululaisten ja isosten uskonnollisuus sekä suhde kirkkoon ja rippikouluun osallistumiseen on muuttunut vuosien 2007 ja 2013 välisenä aikana ja millaista muutosta uskonnollisuudessa ja suhteessa kirkkoon on tapahtunut rippikoulujen aikana? Muutosta tarkastellaan toimintaan osallistumisen, uskonnollisuuden, yksityisen harrastuksen sekä osallistumismotivaation näkökulmista.
- 2) Millä tavalla Matteus-efekti näkyy rippikoululaisten ja isosten uskontoon ja kirkkoon liittyvissä asenteissa? Matteus-efektiin vaikutusta tarkastellaan erityisesti uskonnollisen varhaissosialisaation näkökulmasta.

Uskonnollisuus ymmärretään tässä tutkimuksessa laajana ja moniulotteisena ilmiönä. Samoin kuin esimerkiksi Nuorisobarometriassa 2006 huomiota kiinnitetään uskoston toiminnallisiin, elämyksellisiin, tiedollisiin ja sosiaalisiin ulottuvuuksiin. Toiminnalliseen ulottuvuuteen sisältyvät rukous, jumalanpalveluselämä ja muu seurakunnallinen osallistuminen, tiedolliseen uskoston kognitiivinen ulottuvuus ja elämykselliseen uskontoon liittyvät tunteet, asenteet ja kokemukset (Helve 2006, 93). Uskonnollisuuden raportoinnissa käytetään käsitettä uskonnollinen sitoutuminen, joka ymmärretään Häkkisen tavoin 1) sosiologisena sitoutumisena eli kirkon jäsenyyteen sitoutumisena, 2) käytännöllisenä sitoutumisena eli kirkon toimintaan ja muuhun uskoston harjoittamiseen sitoutumisena sekä 3) teoreettisena sitoutumisena eli kirkon uskoon ja oppiin sitoutumisena (Häkinen 2010, 39). Tutkimuksessa käytetyt kysymykset mittavat rippikoululaisten ja isosten uskonnollisuuden eri vivahteita ja ulottuvuuksia.

Tutkimusaineistonä on kansainvälisten rippikoulututkimusten Suomen aineisto, joka koottiin vuosina 2007 ja 2008 (ensimmäinen tutkimus) sekä vuosina 2012 ja 2013 (toinen tutkimus). Aineistot koottiin erillisillä kyselyillä rippikoululaisilta, isosilta ja työntekijöiltä rippikoulun alkaessa (t_1) ja päätyessä (t_2). Ensimmäisen tutkimuksen ensimmäinen kysely (t_1) toteutettiin kunkin rippikouluryhmän aloittaessa joko syksyllä 2007 tai alkuvuodesta 2008 ja toinen kysely (t_2) rippikoulun lopussa joko keväällä tai kesällä 2008 riippuen kunkin rippikouluryhmän aikataulusta. Toisen tutkimuksen ensimmäinen kysely (t_1) koottiin joko loppuvuodesta 2012 tai alkuvuodesta 2013 ja toinen kysely (t_2) loppukeväällä tai kesällä 2013 riippuen ryhmien aikatauluista.

Ensimmäiseen kyselyyn vastasi rippikoulun alussa (t_1) 2176 rippikoululaista, 157 työntekijää ja 336 isosta 80 rippikouluryhmästä ja sen lopussa (t_2) 1747 rippikoululaista, 212 työntekijää ja 429 isosta. Molemmat aineistot pyrittiin kokoamaan samoilta vastaajilta, mutta tutkimusteknisistä syistä vain 73 prosenttia rippikoululaisista ja isosista oli molemmissa kyselyissä samoja. Näiden vastaajien rippikoulun aikana tapahtunut näkemysten muutos pystyttiin mittamaan. Toiseen kyselyyn vastasi rippikoulun alussa (t_1) 2436 rippikoululaista, 169 työntekijää ja 510 isosta 111 rippikouluryhmästä ja lopussa (t_2) 2298 rippikoululaista, 156 työntekijää ja 506 rippikoululaista. Vastaajista oli samoja rippikoulun alussa ja lopussa myös tässä kyselyssä 73 prosenttia. Suuri osa kysymyksistä oli jokaisessa kyselyssä ja myös samanaikaisesti eri maissa ja kirkossa kootussa aineistossa yhteneviä, mikä mahdollistaa tulosten vertailtavuuden. Työntekijöiltä koottua aineistoa ei tässä artikkelissa analysoida (Tutkimuksen toteutus ja tutkimusaineiston yksityiskohtainen kuvaus ks. Niemelä, Schlag, Schweitzer & Simojoki. 2015, 18–29).

Kansainvälisen rippikoulututkimuksen aineistoa käytetään tässä artikkeissa ainoastaan silloin, kun tulokset auttavat selittämään tai ymmärtämään Suomessa havaitut muutokset. Aineisto koottiin vuosina 2007–2008 seitsemässä maassa: Saksa (EKD), Sveitsi (Zürichin Kantonin reformoitu kirkko), Itävalta (luterilainen ja reformoitu kirkko) sekä evankelis-luterilaiset kirkot Tanskasta, Ruotsista, Norjasta ja Suomesta. Kyselyyn vastasi vuosina 2007–2008 yhteensä 19 445 rippikoululaista (tutkimuksen toteutus ja tarkempi tutkimusaineiston kuvaus ks. Ilg & Schweitzer 2010, 32–48). Viisi vuotta myöhemmin tutkimukseen osallistuvat seuraavat maat ja kirkot: Saksan evankelinen kirkko (EKD), Saksan metodistikirkko, Sveitsin reformoitu kirkko, Unkarin luterilainen ja reformoitu kirkko, Itävallan luterilainen ja reformoitu kirkko, Tanskan luterilainen kirkko, Ruotsin luterilainen kirkko, Suomen luterilainen kirkko, Norjan luterilainen kirkko ja Puolan luterilainen kirkko. Toiseen tutkimukseen osallistui kaikkiaan 28 070 rippikoululaista (tutkimuksen toteutus ja tarkempi tutkimusaineiston kuvaus ks. Niemelä, Schlag, Schweitzer & Simojoki 2015, 18–29).

Analyysissä käytetään yleisimmin prosenttijakaumia ja keskiarvoja. Muuttujien välisten yhteyksien tarkastelussa käytettiin ristiintaulukointia ja varianssianalyysia. Keskiarvojen eroavuudet paikannettiiin ensisijaisesti Tukeyn testillä. Muuttujien välisten yhteyksien tarkastelussa ja muuttuja-joukon supistamisessa helpommin käsiteltäviksi summamuuttujiksi käytettiin faktorianalyysia.

Raportin luettavuuden helpottamiseksi käytetään artikkelissa käsiteitä ”ensimmäinen tutkimus”, jolla tarkoitetaan vuosina 2007–2008 toteutettua ja ”toinen/jälkimmäinen tutkimus”, jolla tarkoitetaan vuosina 2012–2013 toteutettua tutkimusta. Tutkimusvuosilla 2007 tai 2012 viitataan tutkimusten ensimmäiseen kyselyyn (t_1) ja vuosia 2008 tai 2013 toiseen kyselyyn (t_2). Vertailtaessa ensimmäistä (t_1) ja toista (t_2) kyselyä, käytetään merkintöjä 2007/2008 tai 2012/2013. Vastaavasti ensimmäisen ja toisen tutkimuksen vertailussa käytetään merkintöjä 2007/2012 tai 2008/2013.

Tulokset

Käytännöllisen sitoutumisen muutos

Ensimmäiseksi tarkastellaan muutosta isosten ja rippikoululaisen käytännöllisessä uskonnollisessa sitoutumisessa, jolla tarkoitetaan uskonnollisen osallistumisen muutosta ensimmäisen ja toisen tutkimuksen välisenä aikana. Isolalta kysyttiin rippikoulun alussa (t_1), kuinka usein isoset osallistuivat seurakunnan tilaisuuksiin. Usein osallistumiseksi tulkittiin se, että vastaajat

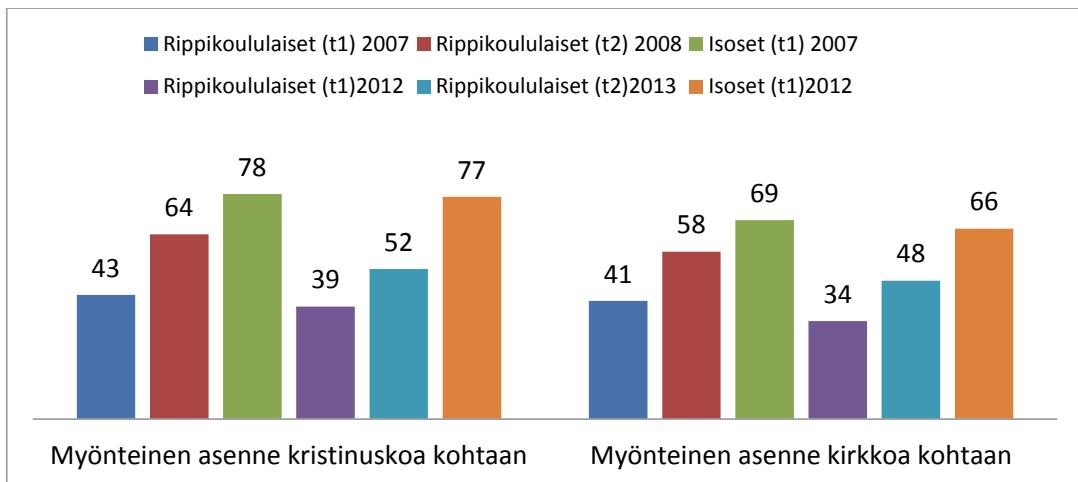
valitsivat vastausehdot ”muutaman kerran vuodessa” tai ”vähintään kerran kuukaudessa”. Tarkastelussa havaittiin, että seurakunnan toimintaan usein osallistuvien isosten suhteellinen osuuus oli lisääntynyt viidessä vuodessa merkittävästi (”Nuorten toiminta seurakunnasta” 2007 73 %; 2012 81 %; ”Jumalanpalvelukset” 2007 59 %; 2012 67 %; ”Muut hengelliset tilaisudet” 2007 38 %; 2012 43 %). Isosissa oli molemmissa tutkimuksissa hyvin vähän niitä, jotka eivät osallistuneet lainkaan seurakunnan toimintaan (2007 6 %; 2012 2 %). Tulosten perusteella isoset osallistuvat seurakunnan toimintaan merkittävästi useammin kuin suomalaiset keskimäärin, sillä esimerkiksi kerran kuukaudessa jumalanpalveluksiin osallistuu noin joka kymmenes (Ketola 2011, 18–19; Ketola 2016, 73–78).

Tutkimuksessa tarkasteltiin myös isosten yksityisen hartialaselämän muusta. Ensimmäisen ja toisen tutkimuksen sekä isosten ja rippikoululaisten kyselyjen mittarit eivät olleet täysin vertailukelpoisia, josta syystä tähän artilkeliin sisällytettiin vain vertailukelpoiset muuttujat. Rippikoululaisten osalta vertailtiin ainoastaan toisen tutkimuksen yksityiseen rukoukseen liittyviä vastauksia rippikoulun alussa ja lopussa. Tarkastelu osoitti, että isosten yksityinen rukoilu oli tutkimusten välisenä aikana hivenen vähentynyt (satunnaisesti tai säännöllisesti rukoilevia 2007 57 %; 2012 53 %), hengellisen musiikin yksityinen kuuntelu vähentynyt (2007 44 %; 2012 37 %) mutta Raamatun lukeminen pysynyt muuttumattomana (vähintään kerran kuukaudessa Raamattua lukevia 25 %). Isosten yksityinen hartialaselämä oli paljon keskivertosuomalaisten hartialaselämää vilkkaampaa, sillä vain kolmasosa suomalaisista rukoili vähintään kerran viikossa, runsas neljännes (28 %) kuunteli hengellistä musiikkia ja 14 prosenttia luki Raamatua vuonna 2015 ainakin muutaman kerran kuukaudessa (Ketola 2016, 78–80).

Vuoden 2012 aineisto mahdollisti myös isosten ja rippikoululaisten rukoilun vertailun rippikoulun alussa (t_1). Vertailussa havaittiin, että isoset rukoilivat merkittävästi enemmän kuin rippikoululaiset (ainakin satunnaisesti rukoilevia rippikoululaisista 23 %, isosista 53 %, ei koskaan rukoilevia rippikoululaisista 46 %, isosista 11 %). Kansainvälisessä vertailussa suomalaiset rippikoululaiset ovat muiden Pohjoismaiden rippikoululaisten tavoin passiivisia rukoilijoita. (Niemelä 2009, 297–298; Ketola 2011, 18–20; Ketola 2016, 78–80). Rippikoulun aikana suomalaisten rippikoululaisten rukoileminen kuitenkin tuli jonkin verran yleisemmäksi. Noin kolmasosa rippikoululaisista sanoi rippikoulun lopussa rukoilevansa vaikeina aikoina (2012 23 %; 2013 33 %) ja toisten puolesta (2012 22 %; 2013 31 %), jonka mukaan rippikoulun päätyessä rippikoululaisten rukoilu vastaan maamme keskitasoa.

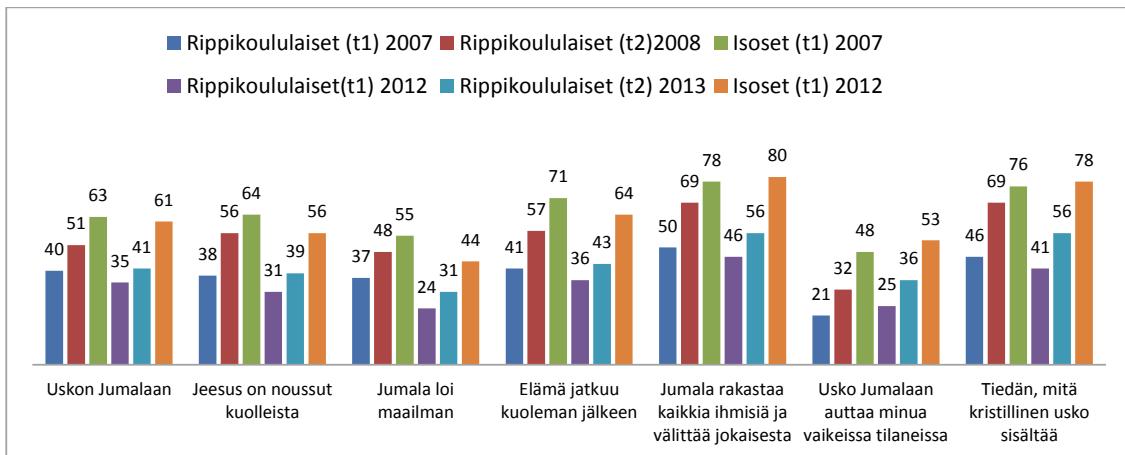
Teoreettisen sitoutumisen muutos

Teoreettisen sitoutumisen muutosta eli uskontoon ja kirkkoon liittyvien näkemyksien muutosta tarkasteltiin asenneväittämillä, jotka liittyivät keskeisiin kristillisiin uskomuksiin sekä näkemyksiin kirkosta. Kuvio 1 osoittaa rippikoululaisten ja isosten asenteenmuutoksen kristinuskoa ja kirkkoa kohtaan rippikoulun aikana. Tarkastelussa ilmeni, että rippikoulun aikainen muutos oli positiivinen molemmissa tutkimuksissa, mutta rippikoululaisten asennemuutos oli toisessa tutkimuksessa pienempi kuin ensimmäisessä niin kristinuskoa (ensimmäisessä tutkimuksessa muutos +21 prosenttiyksikköä; toisessa muutos +13 prosenttiyksikköä) kuin kirkkoa kohtaan (ensimmäisessä tutkimuksessa muutos +17 prosenttiyksikköä; toisessa muutos +14 prosenttiyksikköä). Sen sijaan isosten asenne kristinuskoa kohtaan oli pysynyt lähes muuttumattomana mutta kirkkoon myönteisesti suhtautuvin määrä oli vähentynyt hiukan. Isosten ja rippikoululaisten näkemyserot olivat siis kasvaneet tutkimusten välisenä aikana.

KUVIO 1. Rippikoululaisten ja isosten asennoituminen kristinuskoa ja kirkkoa kohtaan vuosien 2007/2008 ja 2012/2013 tutkimuksissa (%).
Rippikoululaiset 2007 N (t_1) = 2139–2154; rippikoululaiset N (t_2) = 1726–1731 ja isoet 2007 N (t_1) = 336. Rippikoululaiset 2012 N (t_1) = 2224–2293; rippikoululaiset N (t_2) = 2262 ja isoet 2012 N (t_1) = 503–505: arvot 5–7 asteikolla 1 = ei pidä lainkaan paikkaansa; 7 = pitää täysin paikkansa.

Seuraavaksi tarkasteltiin rippikoululaisten ja isosten näkemyksiä kristinuskon keskeisistä väittämistä ”Uskon Jumalaan”, ”Jeesus on noussut kuolleista”, ”Jumala loi maailman” ja ”Elämä jatkuu kuoleman jälkeen” sekä ”Jumala rakastaa kaikkia ihmisiä ja välittää jokaisesta”. Uskonnollista kokemusta mitattiin väittämällä ”Usko auttaa minua vaikeissa tilanteissa ja uskonnollista tietoa väittämällä ”Tiedän, mitä kristillinen usko sisältää”. Kuviosta 2 ilmenee rippikoululaisten vastaukset rippikoulun alussa ja lopussa sekä isosten vastaukset rippikoulun alussa ensimmäisessä ja toisessa tutkimuksessa. Rippikoululaisten asenteet muuttuivat rippikoulun aikana molemmissa tutkimuksissa myönteisemmäksi, mutta toisessa tutkimuksessa rippikoululaisten asenne rippikoulun alussa oli kriittisempi ja rippikoulun aikainen muutos useimpien väittämien kohdalla vähäisempi kuin ensimmäisessä tutkimuksessa viisi vuotta aikaisemmin.

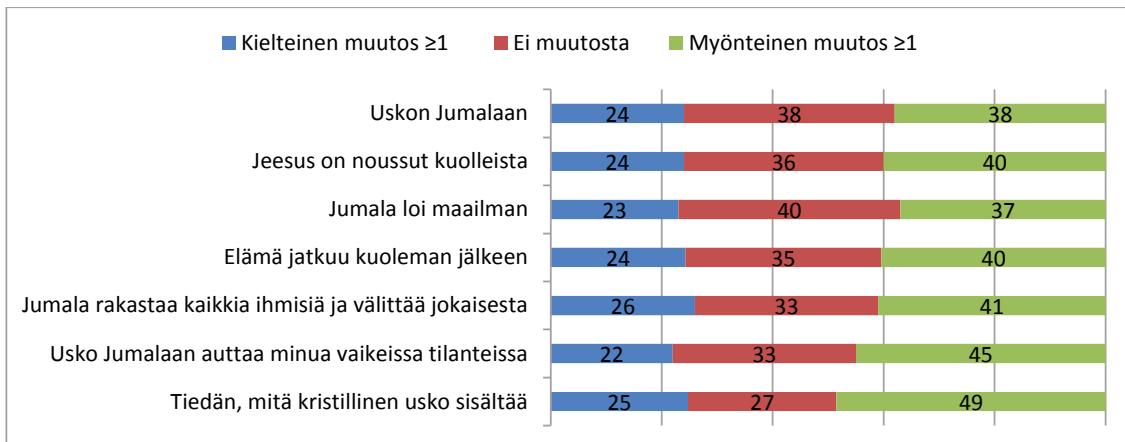
KUVIO 2. Rippikoululaisten ja isosten usko kristillisiin uskomuksiin rippikoulun alussa (t₁) ja sen lopussa (t₂) vuosina 2007/2008 ja 2012/2013 (%). Rippikoululaiset 2007 N (t₁) = 2149–2165; rippikoululaiset 2008 N (t₂) = 1695–1746; isoset 2007 (t₁) N = 424–426; rippikoululaiset 2012 N (t₁) = 2285–2305; rippikoululaiset 2013 N (t₂) = 2257–2271; isoset 2012 (t₁) N = 499–503; arvot 5–7 asteikolla 1 = ei pidä lainkaan paikkaansa; 7 = pitää täysin paikkansa.

Mielenkiintoinen havainto on se, että rippikoululaisten uskonnollinen tieto lisääntyi rippikoulun aikana merkittävästi vähemmän toisessa tutkimuksessa kuin ensimmäisessä (ensimmäisessä tutkimuksessa muutos +23 prosenttiyksikköä; toisessa muutos +15 prosenttiyksikköä). Sen sijaan kokemus uskon antamasta avusta vaikeissa tilanteissa oli tutkimusten välisenä aikana tullut jonkin verran yleisemmäksi.

Isosten usko kristillisiin uskomuksiin oli merkittävästi yleisempää kuin rippikoululaisten, mutta myös isosten usko niihin oli vähentynyt tutkimuksen välisenä aikana. Etenkin usko Jeesuksen ylösnousemukseen (muutos -8 prosenttiyksikköä), Jumalaan maailman luojana (muutos -11 prosenttiyksikköä) sekä elämän jatkumiseen kuoleman jälkeen (muutos -7 prosenttiyksikköä) oli tullut aikaisempaa harvinaisemmaksi.

Tutkimukseen osallistuneiden maitten vertailu osoitti, että ensimmäisen ja toisen tutkimuksen välisenä aikana epäily kristillisiä uskomuksia kohtaan lisääntyi vain Suomessa. Muissa tutkimukseen osallistuneissa maissa rippikoululaisten asennoituminen pysyi tutkimusten välisenä aikana jokseenkin muuttumattomana tai muuttui myönteisemmäksi (ks. maaraportit kirjasta Schweitzer, Niemelä, Schlag & Simojoki 2015). Lisäksi suomalaiset rippikoululaiset uskoivat rippikoulun alkaessa merkittävästi harvemmin kristillisiin uskomuksiin kuin useimpien muiden maiden rippikoululaiset. Esimerkiksi saksalaisista ja itävaltalaisista rippikoululaisista kaksi kolmesta sanoi uskovansa Jumalaan (Saksa 68 %, Itävalta 70 %) ja yli puolet Jeesuksen ylösnousemukseen (Saksa 52 %, Itävalta 59 %) jo rippikoulun alussa. Suomalaisen tavoin kristillisiin uskomuksiin kriittisesti suhtautuvia olivat vain ruotsalaiset ja sveitsiläiset rippikoululaiset. (Niemelä & Porkka 2015, 226–227; Schweitzer ym. 2015, 186–187; Grauwald & Lagger 2015, 195.)

Tutkimusaineisto mahdollisti myös muutosten yksilotason tarkastelun, jonka tulos on esitetty kuviossa 3. Kuviosta ilmenee, että yksittäisten rippikoululaisten näkemykset muuttuivat rippikoulun aikana sekä myönteiseen että kielteiseen suuntaan. Myönteinen muutos oli yleisintä liittyen väittämään ”Tiedän, mitä kristillinen usko sisältää”, johon lähes joka toinen vastasi rippikoulun lopussa korkeammalla arvolla kuin sen alussa (muutos ≥ 1 asteikolla 1–7). Kuitenkin neljäsosa vastaajista (25 %) koki, että tieto oli vähentynyt. Tulos selitynee ainakin osittain sillä, että vastaajille kristinusko oli osoittautunut monimuotoisemmaksi kuin mitä he rippikoulun alussa olivat ajatelleet.

KUVIO 3. Rippikoululaisten kristillisiin uskomuksiin liittyvien näkemysten muuttuminen rippikoulun aikana (t_1/t_2) vuoden 2012/2013 tutkimuksessa. N = 1634–1657 (t_1/t_2 -matched): Asteikko 1 = ei pidä lainkaan paikkaansa; 7 = pitää täysin paikkansa. Muutokseksi on raportoitu yhden tai useamman yksikön muutos samojen vastaajien vastauksissa rippikoulun alussa (t_1) ja sen lopussa (t_2).

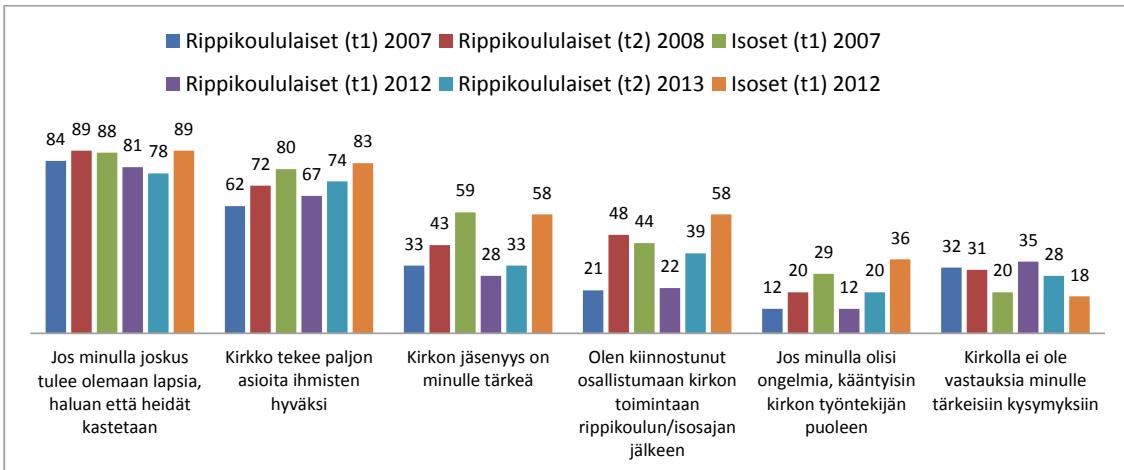
Tulokset osoittavat, että rippikoulun aikana rippikoululaisten teoreettinen sitoutuminen kirkkoon kasvaa. Kuitenkin on tärkeää pitää mielessä, että kirkon kannalta myönteisistä tuloksista huolimatta varsin monen rippikoululaisen ajattelu muuttuu rippikoulun aikana alkutasoa kriittisemäksi. Kansainvälinen vertailu osoittaa, että lähtötasoltaan suomalaiset rippikoululaiset ovat paljon muiten tutkimukseen osallistuneitten maitten rippikoululaisia vähemmän teoreettisesti sitoutuneita kirkkoon, mutta rippikoulun aikainen myönteinen muutos oli Suomessa muita maita suurempi (myönteinen muutos ≥ 1 asteikolla 1–7; 2012/2013 Suomi +25 %; Ruotsi +24 %; Norja +22 %; Tanska +17 %; Itävalta +17 %; Saksa EKD +16 %; Sveitsi +14 %) ja kielteen muutos pienempi (kielteen muutos ≥ 1 asteikolla 1–7; 2012/2013 Suomi -12 %; Ruotsi -16 %; Norja -16 %; Tanska -16 %; Itävalta -17 %; Saksa EKD -17 %; Sveitsi -17 %). Vastaava tulos saatiin myös ensimmäisessä tutkimuksessa, joskin silloin kauttaaltaan myönteinen muutos oli hivenen suurempi kuin jälkimmäisessä tutkimuksessa (Niemelä 2009, 298–300).

Sosiologisen sitoutumisen muutos

Osana uskonnollisten näkemysten muutosta tarkastellaan myös rippikouluisten ja isosten kirkkoon liittyvän sosiologisen sitoutumisen muutosta, jota mitataan kirkkoon ja sen toimintaan liittyvien näkemysten muuttumisella rippikoulun aikana ensimmäisessä ja toisessa tutkimuksessa (kuvio 4). Jo ensimmäisessä tutkimuksessa havaittiin, että suomalaiset rippikoululaiset suhtautuvat kirkkoon kansainvälistä vertailussa keskimääriästä myönteisemmin. Rippikoulun aikana myönteisyys lisääntyi vielä entisestään, sillä suomalaisen rippikoululaisten suhtautuminen kirkkoon oli sen lopuessa merkittävästi muiden maiden rippikoululaisia myönteisempää (Niemelä 2010, 250).

Kuviosta 4 ilmenee, että suomalaisen rippikouluaan aloittavien nuorten positiivinen näkemys kirkkoa kohtaan oli säilynyt tutkimusten välisen ajan varsin muuttumattomana. Kirkon jäsenyyden tärkeäksi näkevien määrä oli tutkimusten välisenä aikana vähentynyt 5 prosenttiyksiköllä ja lapsensa kastamista haluavien 3 prosenttiyksiköllä, mutta näkemys ihmisten hyväksi toimivasta kirkosta oli vahvistunut 5 prosenttiyksiköllä. Sen sijaan rippikoulun aikainen myönteinen muutos toisessa tutkimuksessa oli pienempi kuin ensimmäisessä tutkimuksessa viisi vuotta aikaisemmin.

Suomalainen rippikoulu on poikkeuksellisen menestyksekäs siinä, että sen aikana moni rippikoululainen innostuu seurakunnan toimintaan osallistumisesta (Porkka, Simojoki & Schweitzer 2015, 99–101). Kuitenkin tälläkin mittarilla havaittiin, että rippikoulun aikainen myönteinen muutos oli toisessa tutkimuksessa pienempi kuin ensimmäisessä (ensimmäisessä tutkimuksessa lisäys +27; toisessa tutkimuksessa +17 prosenttiyksikköä).

KUVIO 4. Rippikoululaisten ja isosten näkemykset kirkkoon liittyvistä kysymyksistä rippikoulun alussa (t_1) ja sen lopussa (t_2) vuosina 2007/2008 ja 2012/2013 (%). Rippikoululaiset 2007 N (t_1) = 2149–2165; 2008 N (t_2) = 1695–1746; isot 2007 N (t_1) = 423–426; rippikoululaiset 2012 N (t_1) = 2278–2309; 2013 N (t_2) = 2257–2278; isot 2012 N (t_1) = 500–503: arvot 5–7 asteikolla 1 = ei pidä lainkaan paikkaansa; 7 = pitää täysin paikkansa.

Kirkon tulevaisuuteen vaikuttaa se, että kirkon jäsenyys koetaan tärkeäksi ja syntyyvät lapset kastetaan. Johdannossa todettiin, että tutkimusten välisenä aikana kirkon jäsenten määrä oli vähentynyt 5 prosentilla ja kastettujen vastasyntyneiden osuus 9 prosentilla. Ensimmäisen ja toisen tutkimuksen aineiston vertailu osoitti, että sama muutos oli tapahtunut myös rippikoululaisten näkemyksissä, mutta negatiivinen muutos oli tapahtunut rippikoulun aikana. Jälkimmäisessä tutkimuksessa jäsenyyden tärkeäksi kokevien rippikoululaisten määrä kasvoi rippikoulun aikana vain 5 prosenttiyksikköä, kun se oli viisi vuotta aikaisemmin 10 prosenttiyksikköä. Niinpä vuosina 2012–2013 kirkon jäsenyyden tärkeäksi kokeneiden rippikoululaisten osuus oli rippikoulun lopussa saman suuruinen kuin se oli ollut rippikoulun alussa viisi vuotta aikaisemmin. Lapsensa kastattamista haluavien rippikoululaisten osuus lisääntyi rippikoulun aikana ensimmäisessä tutkimuksessa viidellä prosenttiyksikköllä (2007 84 %; 2008 89 %) mutta toisessa tutkimuksessa osuus väheni kolmella prosenttiyksikköllä (2012 81 %; 2013 78 %). Niinpä lapsensa kastattamista haluavien rippikoululaisten osuus oli rippikoulun lopussa toisessa tutkimuksessa 11 prosenttia pienempi kuin ensimmäisessä tutkimuksessa.

Yksilötason analyysi osoitti, että myös kirkkoon liittyvät näkemykset muuttuivat sekä myönteiseen että kielteiseen suuntaan rippikoulun aikana. Suurin myönteinen muutos (55 prosenttiyksikköä) ja vähäisin kielteen muutos (18 prosenttiyksikköä) liittyi haluun osallistua kirkon toiminnaan rippikoulujan jälkeen sekä haluun kääntää ongelmissa työntekijän puoleen (myönteinen muutos 44 prosenttiyksikköä, kielteen muutos 22 prosenttiyksikköä). Rippikoulun aikainen muutos kertoo luottamuksen lisääntymisestä kirkkoa ja sen työntekijöitä kohtaan.

Isosten näkemykset kirkosta olivat merkittävästi myönteisempia kuin rippikoululaisten sekä ensimmäisessä että toisessa tutkimuksessa. Molemmissa tutkimuksissa lähes kaksi kolmesta isosesta näki kirkon jäsenyyden itselleen tärkeänä ja yhdeksän kymmenestä halusi kastattaa omat lapsensa. Myös isosten käsitys kirkosta organisaationa, joka tekee paljonasioita ihmisten hyväksi, oli vahva. Mielenkiintoinen havainto oli se, että isosten kiinnostus osallistua isosajan jälkeen kirkon toimintaan lisääntyi tutkimusten välisenä aikana huomattavasti (+14 prosenttiyksikköä). Niinpä toisessa tutkimuksessa lähes kaksi kolmesta (58 %) isosesta sanoi olevansa kiinnostuneita osallistumaan seurakunnan toimintaan isosajan jälkeen. Myös halu kääntää työntekijän puoleen ongelmissa lisääntyi ensimmäisen ja toisen tutkimuksen välisenä aikana (+7 prosenttiyksikköä).

Tarkastelu osoittaa, että isosten sosiologinen sitoutuminen kirkkoon on vahvaa ja että sitoutuminen oli vahvistunut entisestään tutkimusten välisenä aikana, vaikka teoreettinen sitoutuminen oli vähentynyt. Uskonnollisen ilmapiirin muutos ei näytä vaikuttavan juurikaan isosten kirkkoon ja uskontoon liittyviin asenteisiin. Rippikoululaisten näkemyksiin yhteiskunnan muuttuneella ilmapiirillä näyttää sen sijaan olleen vaikutusta, sillä sekä käytännöllinen että sosiologinen sitoutuminen kirkkoon oli tutkimusten välisenä aikana vähentynyt. Kuitenkin samaan aikaan niiden rippikoululaisten määrä lisääntyi, jotka katsoivat, että kirkko tekee paljonasioita ihmisten hyväksi. Kehitys on samansuuntainen kuin koko väestöllä Suomessa, jossa kirkko nähdään tärkeäksi yhteiskunnalliseksi toimijaksi, jota arvostetaan, vaikka sen oppiin ei uskottaisikaan (Haastettu kirkko 2012, 42–58).

Rippikouluun osallistumisen motivaatioiden ja odotusten muutokset

Ensimmäiseen tutkimustehtävään liittyi myös sen selvittäminen, ovatko rippikoulun käymisen syyt ja siihen liittyvät odotukset muuttuneet tutkimusten välisenä aikana. Odotuksilla tässä ymmärretään kaikkia niitä usko-

muksia ja ennakoointeja, joita rippikoulun aloittavilla liittyy rippikouluun (Aunola 2002, 106). Uskomuksista odotukset eroavat siten, että odotukset viittaavat tulevaan lopputulokseen (Wigfield 1994, 52–53). Odotukset ymmärretään motivaation osa-alueeksi, jonka mukaan tulevaan rippikouluun liittyvät odotukset vaikuttavat keskeisellä tavalla rippikoulun aloittavien motivaatioon. Odotuksiin vaikuttavat puolestaan rippikouluun liittyvät uskomukset ja mielikuvat, jotka perustuvat kuultuihin kertomuksiin rippikoulusta, seurakunnan työntekijöistä ja isosista sekä omat aikaisemmat havainnot vastaan kaltaisista tilanteista, kuten leireistä ja seurakunnan järjestämistä tapahtumista. (Aunola 2002, 106.)

Ensimmäisessä tutkimuksessa havaittiin, että useimmitte suomalaisille rippikoulun käyminen oli itsestäänselvyys: ainoastaan joka kymmenes oli jossain määrin epävarma rippikouluun osallistumisestaan (3 % hyvin epävarma; 7 % jossain määrin epävarma). Tuolloin havaittiin myös, että rippikoulun antamat oikeudet, oikeus kirkolliseen vihkimiseen, oikeus toimia kummina ja kirkollinen äänioikeus, motivoivat suomalaisia nuoria käymään rippikoulun. Rippikoulun antamat oikeudet ovat Suomessa poikkeus, sillä useimmissa protestanttisissa kirkossa niiden saaminen ei enää liity konfirmaatioon (Innanen, Niemelä & Porkka 2010, 149–150). Tuo tutkimus osoitti myös, että rippikoululla on Suomessa hyvä maine ja siellä odottettiin olevan hauskaa. Tulokset osoittivat myös sen, että nuoret katsoivat rippikoulun käymisen kuuluvan asiaan, koska heidät on kastettu lapsena ja rippikoulun käyminen on hyvä vanha perinne. Näiden lisäksi sosiaaliset syyt ja lahjojen saaminen olivat tärkeitä rippikoulun aloittamisen syitä. Sen sijaan hengelliset odotukset olivat Suomessa vähäisiä. Tutkimukseen osallistuneiden maiden välisessä vertailussa suomalaiset rippikoululaiset olivat ruotsalaisten ja norjalaisten rippikoululaisten tavoin heikoiten hengellisesti motivoituneita (Høeg 2010, 235–240).

Toisen tutkimuksen analyysissa havaittiin, että rippikouluun liittyytä ulkoiset syyt olivat edelleen keskeisessä asemassa, kun nuoret ilmoittautuivat rippikouluun. Erityisesti rippikoulun antamat oikeudet, mahdollisuus kirkolliseen vihkimiseen ja kummiksi pääsemiseen, olivat edelleen tärkeitä rippikoulun käymisen syitä. Vaikka kirkollisen vihkimisen suosio oli romahnut tutkimusten välisenä aikana, se oli useimmin mainittu syy käydä rippikoulu ("Ilmoittauduin rippikouluun saadakseni mahdollisuuden kirkolliseen vihkimiseen" 2007 73 %; 2012 73 %). Mahdollisuus päästä kummiksi sai toisessa tutkimuksessa jopa enemmän mainintoja kuin ensimmäisessä ("Ilmoittauduin rippikouluun voidakseni toimia kummina" 2007 60 %; 2012 69 %), vaikka myös kasteiden suosio oli tutkimusten välisenä aikana vähentynyt.

Oman kasteen merkitys rippikoulun käymisen syynä oli tutkimusten välistenä aikana romahtanut ("Ilmoittauduin rippikouluun, koska minut on kastettu lapsena" 2007 81 %; 2012 52 %, muutos 2007/2012 -29 prosenttiyksikköä). Myös rippilahjoihin ja rahaan perustuva motivaatio oli hieman heikentynyt, joskin se oli edelleen yksi useimmin mainituista syistä ("Ilmoittauduin rippikouluun saadakseni lahjoja ja rahaa rippikoulun päätyessä" 2007 72 %; 2012 65 %, muutos 2007/2012 -7 prosenttiyksikköä). Suvun perinne ("Ilmoittauduin rippikouluun, koska suvussani on aina tehnyt niin" 2007 60 %; 2012 44 %, muutos 2007/2012 -16 prosenttiyksikköä) sekä vanhempien toive ("Ilmoittauduin rippikouluun, koska vanhempani toivoivat että osallistun" 2007 57 %; 2012 44 %, muutos 2007/2012 -13 prosenttiyksikköä) olivat myös menettäneet merkitystään.

Utena vastausvaihtoehtona vuonna 2012 oli väittämä "Ilmoittauduin rippikouluun, koska halusin itse osallistua rippikouluun", jonka valitsi yhdeksi syyksi rippikoulun käymiseen kaksi kolmesta (67 %) vastaajasta. Kaikki eivät kuitenkaan käyneet rippikoulua omasta halustaan, sillä kasvava osa rippikoululaisista koki olevansa velvoitettuja tai pakotettuja käymään rippikoulun ("Ilmoittauduin rippikouluun, koska tunsin velvollisuudekseni osallistua / minut pakotettiin osallistumaan" 2007 14 %; 2012 35 %, muutos 2007/2012 +21 prosenttiyksikköä).

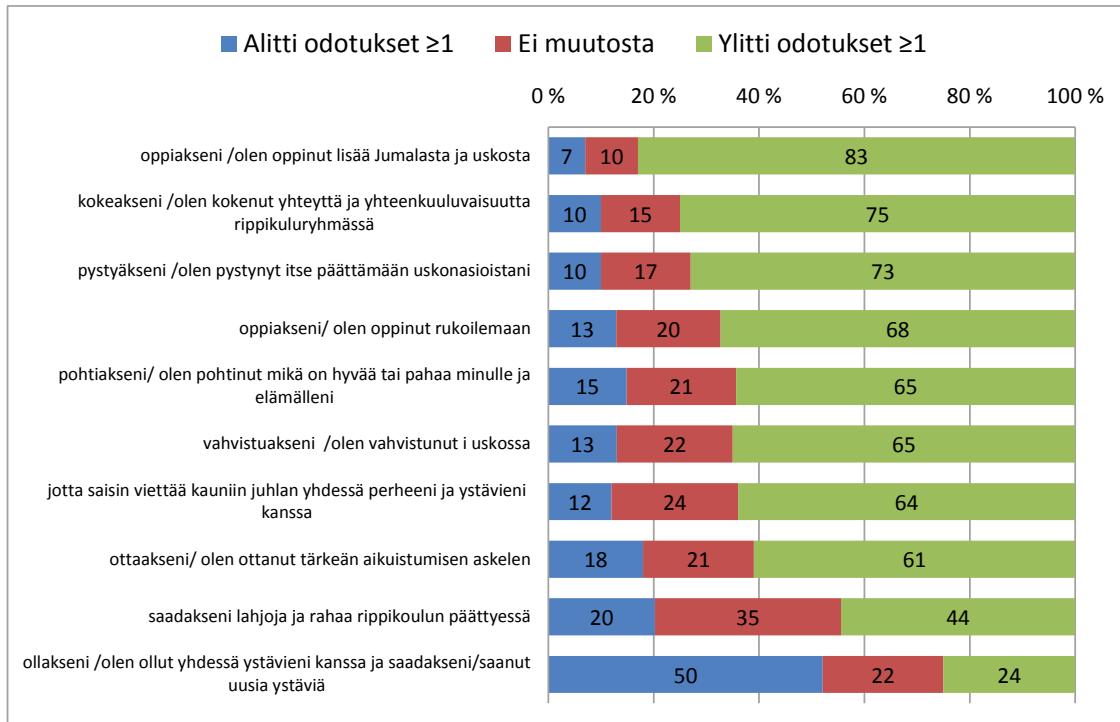
Ulkoisten syiden rinnalla rippikoulun aloittamiseen vaikuttivat myös rippikoulukaan liittyvät myönteiset odotukset, joista tärkeimpä olivat halu olla ystävien kanssa ja saada uusia ystäviä ("Ilmoittauduin rippikouluun ollakseni yhdessä ystävieni kanssa ja saadakseni uusia ystäviä" 2012 68 %; väittämä ei sisältynyt ensimmäiseen tutkimukseen) ja rippikoulun positiivinen maine ("Ilmoittauduin rippikouluun, koska olen kuullut, että rippikoulussa on hauskaa" 2007 72 %; 2012 61 %). Rippikoulun hengelliset odotukset olivat menettäneet entisestään merkitystä ("Ilmoittauduin rippikoululuun vahvistukseni uskossa" 2007 23 %; 2012 18 %, muutos 2007/2012 -5 prosenttiyksikköä; "Ilmoittauduin rippikoululuun oppiakseni lisää Jumalasta" 2007 24 %; 2012 20 %, muutos 2007/2012 -4 prosenttiyksikköä). Myös eettisten asioiden pohtiminen ("Ilmoittauduin rippikouluun pohtiakseni mikä on hyvä tai pahaa minulle ja elämälleni" 2007 34 %; 2012 23 %, muutos 2007/2012 -9 prosenttiyksikköä) ja yhteyden odotus ("Ilmoittauduin rippikouluun kokeakseni yhteyttä ja yhteenkuuluvaisuutta rippikouluryhmässä" 2007 41 %; 2012 30 %, muutos 2007/2012 -11 prosenttiyksikköä) olivat jokseenkin harvinaisia odotuksia.

Sukupuolten välinen tarkastelu osoitti, että pojien kiinnostus käydä rippikoulu oli keskimäärin vähäisempää kuin tyttöjen. Tytöt korostivat selvästi enemmän rippikoulun antamia oikeuksia, sosiaalisia syitä, kauniin kon-

firmaatiojuhlan odotusta ja hauskan rippikoulun odotusta. Pojat korostivat rippikoulun käymisen ulkoisia syitä, erityisesti sitä, että vanhemmat toivovat osallistumista, sekä lahjojen ja rahaa saamisen rippikoulun päätyessä. Poikien vähäisemmästä kiinnostuksesta voi päätellä, että mikäli rippikoulun kävijämäärät alkavat vähetä merkittävästi, ensimmäisenä jäävät pois heikosti motivoituneet pojat. Näin on jo tapahtunut esimerkiksi Norjassa (tytöt 54 %), Saksan itäisillä alueilla (entisen DDR:n alue, tytöt 55 %) ja Ruotsissa (tytöt 62 %). Näissä kirkossa rippikoulun kävijämäärät ovat vähentymässä eikä rippikoulu ole enää osa valtakulttuuria (Krupka, Ilg & Schweitzer 2015).

Muutokset osoittavat, että rippikoulun käyminen on tutkimusten välistenä viiden vuoden aikana menettänyt asemansa, eikä se enää vuosina 2012–2013 ollut yhtä itsestään selvä perinne kuin aikaisemmin. Sen sijaan rippikoulun aloittaminen on yhä enemmän nuoren oma ratkaisu. Vanhemmille perinteisiin liittyvät syyt olivat kuitenkin edelleen tärkeitä, koska kolmasosa nuorista koki olevansa velvoitettu tai jopa pakotettu käymään rippikoulun. Osallistumispakon kokemus kertoo siitä, että nuorissa on yhä enemmän niitä, jotka empiivät rippikoulun käymistä.

Tutkimusasetelma mahdollisti rippikouluun liittyvien odotusten ja kokemusten yksilötason tarkastelun. Huomio kiinnitettiin niihin rippikoulun alun odotuksia mitanneisiin kysymyksiin, joiden toteutumista voitiin rippikoulun lopussa mitata (kuvio 5). Kuvio osoittaa, että rippikoulun aikana ylittiivät erityisesti hengelliset ja sosiaaliset odotukset. Neljä rippikoululaista viidestä (83 %) koki oppineensa rippikoulun aikana Jumalasta ja uskosta enemmän kuin oli odottanut, ja kolme neljästä koki rippikouluryhmässä yhteyttä ja yhteenkuuluvuutta enemmän kuin oli odottanut (75 %). Myös uskonasioista päättäminen (73 %) rukoilemaan oppiminen (68 %), uskossa vahvistuminen (65 %) ja hyvän ja pahan pohtiminen oman elämän näkökulmasta (65 %) olivatasioita, joissa enemmistön odotukset ylittiivät. Ainoa odotus, jossa enemmistön odotukset eivät täyttyneet, liittyi mahdoluuteen olla ystävien kanssa ja saada uusia ystäviä. Tämä oli rippikoulun alussa yksi yleisimmin mainittuja odotuksia, mutta puolet (50 %) kokivat, että tämä ei toteutunut odotetusti. Ilmeisesti yksittäisten ystävien sijaan rippikoulussa on eletty yhteisöllisesti koko ryhmän kanssa, koska siihen liittyneet odotukset samanaikaisesti ylittiivät.

KUVIO 5. Rippikoululaisten ilmaiseiden rippikoulun alun (t_1) odotusten ("Ilmoittauduin rippikouluun...") ja lopun (t_2) kokemusten (Rippikoulun aikana...) vastavuus vuoden 2012/2013 tutkimuksessa. N = 1635–1664 (t_1/t_2 -matched). Asteikko 1 =e i pidä lainkaan paikkaansa; 7 = pitää täysin paikkansa. Muutokseksi on raportoitu vähintään yhden yksikön muutos samojen vastaajien vastauksissa rippikoulun alussa (t_1) ja sen lopussa (t_2).

Isostoinintaan osallistumisen motivaatioiden ja odotusten muutokset

Myös isosten motiivien ja odotusten muutokset kuuluvat ensimmäiseen tutkimustehtävään. Isoseksi lähtemisen syitä tarkasteltiin vertailemalla ensimmäisen ja toisen tutkimuksen isosten motivaatio- ja odotusväittämien vastauksista muodostettuja summamuuttujia toisiinsa (taulukko 1). Koska odotuksia ja motiiveja selvittävät väittämät olivat molemmissa tutkimuksissa identiset, näkyvät muutokset selvimmin summamuuttujista (Porkka 2009, 319–322).

TAULUKKO 1. Motivaatio- ja odotussummamuuttujien keskiarvot (Ka) ja keskihajonnat (s) sekä prosenttijakaumat asteikolla 1 = ei lainkaan tärkeää ja 7 = erittäin tärkeää vuosina 2007 ja 2012.

		Ka	s	N	1–3 (%)	4 (%)	5–7 (%)
Altruismiin ja yhteenkuuluvaisuuden-tunteeseen liittyvät motiivit ja odotukset	2007/2008	5,47	1,02	330	4	9	87
	2012/2013	5,78	0,76	491	1	4	95
Omaan kasvuun liittyvät motiivit ja odotukset	2007/2008	4,21	1,19	336	27	28	45
	2012/2013	4,78	1,11	502	12	24	74
Uskonnolliset motiivit ja odotukset	2007/2008	3,79	1,42	328	43	23	34
	2012/2013	4,21	1,34	495	24	25	51
Ulkoiset motiivit ja odotukset	2007/2008	3,53	1,05	332	48	34	18
	2012/2013	4,23	1,21	499	30	32	38

Lähes kaikkia isosia motivoivat altruismiin ja yhteenkuuluvuuden tunteeen liittyvät syyt: summamuuttujaan sisältyvät väittämät ”Haluan olla mukana toteuttamassa nuoremmille hyvän rippikoulun”, ”Minusta on mukavaa olla yhdessä rippikoululaisten kanssa”, ”Olin kuullut myönteisesti isosena olemisesta”, ”Haluan leirille”, ”Minusta on mukavaa olla yhdessä rippikoulun opettajien kanssa”, ”Haluan uusia ystäviä”, ”Muiden isosten kanssa oleminen on hyvin tärkeää minulle”, ”Oma ripari oli myönteinen kokemus” ja ”Kokeakseni yhteyttä ja yhteenkuuluvaisutta isosryhmässä”.

Kolme neljästä korosti omaan kasvuun liittyviä motiiveja ja odotukset: tämän summamuuttujan suosio oli lisääntynyt viiden vuoden aikana eniten, +29 prosenttiyksikköä (vaihtoehdot 5–7 asteikolla 1–7). Summa-muuttujaan sisältyvät väitteet ”Vahvistaakseni itsetuntoani”, ”Saadakseni esiintyä ja lisää esiintymisvalmiuksia”, ”Oppiakseni tuntemaan itsenä paremmin”, ”Oppiakseni lisää muista uskonnoista” sekä ”Oppiakseni ohjaamaan ryhmiä”.

Uskonnolliset motiivit ja odotukset olivat tärkeitä (vaihtoehdot 5–7 asteikolla 1–7) joka toiselle (51 %) isoselle. Uskonnolliset motiivit tärkeiksi kokevien määrä oli lisääntynyt ensimmäisen ja toisen tutkimuksen välisenä aikana +16 prosenttiyksikköä. Summa-muuttujaan sisältyvät väitteet ”Oppiakseni lisää Jumalasta ja uskosta”, ”Tutustuakseni paremmin Raamatun sisältöön”, ”Oppiakseni lisää rukouksesta ”Saadakseni vahvistusta uskolle-ni”, ”Haluan kertoa uskonasioista muille”, ”Haluan saada vastauksia elä-mäni tärkeisiin kysymyksiin”, ”Tutustuakseni omaan seurakuntaani” sekä ”Voidakseni keskustella siitä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu”.

Ulkoiset motiivit ja odotukset olivat tärkeitä (vaihtoehdot 5–7 asteikolla 1–7) neljälle isoselle kymmenestä (39 %). Ulkoiset motiivit ja odotukset tärkeiksi kokevien määrä oli lisääntynyt ensimmäisen ja toisen tutkimuksen välissä +18 prosenttiyksikköä). Summamuuttujaan sisältyivät väittämät ”Kaverinikin lähti mukaan”, ”Saadakseni mielekästä tekemistä loma-ajaksi”, ”Joku kannusti minua” sekä ”Saadakseni luontevan mahdollisuuden tutusta vastakkaiseen sukupuoleen”.

Myös isosten vastauksia rippikoulun alussa ja lopussa voitiin verrata yksilötasolla, jolloin nähtiin kunkin vastaajan odotusten ja kokemusten vastavuus. Vertailu osoitti, että eniten ylittyivät odotukset, jotka liittyivät ulkoisiin motiiveihin ja odotuksiin (alittuivat ≥ 1 10 %; ylittyivät ≥ 1 54 %). Altruismiin ja yhteenkuuluvuudentunteen kokemukseen liittyneet odotukset (alittuivat ≥ 1 8 %; ylittyivät ≥ 1 28 %), omaan kasvuun liittyvät odotukset (alittuivat ≥ 1 14 %; ylittyivät ≥ 1 26 %) sekä uskonnollisuteen liittyvät odotukset (alittuivat ≥ 1 15 %; ylittyivät ≥ 1 26 %) toteutuivat enemmistöllä odotusten mukaisesti.

Tarkastelu osoitti, että isosena toimimiseen kohdistuu usein suuria uskonnollisia, omaan kasvuun liittyviä, ulkoisia ja altruistisia odotuksia. Vaikka useimpien odotukset ovat suuria, ne näyttävät usein täytyväni, jopa ylittyväni. Toisen tutkimuksen isosten odotukset ylittyivät vielä useammin kuin ensimmäisen tutkimuksen. On kuitenkin tärkeää huomata, että isoista osa on heikosti motivoituneita ja että osalle myös isosena toiminta on pettymys.

Matteus-efektiin vaikutus rippikoululaisten ja isosten uskonnollisiin ja kirkkoon liittyviin asenteisiin

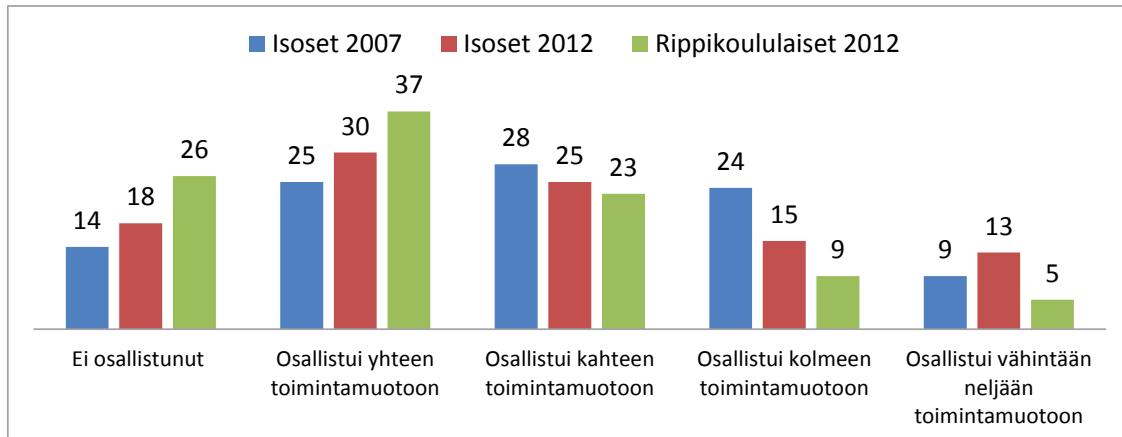
Toinen tutkimuskysymys liittyi siihen, miten Matteus-efekti ilmeni rippikoululaisten ja isosten kristinuskoon ja kirkkoon liittyvissä asenteissa. Asiaa tarkastellaan erityisesti rippikoululaisten ja isosten uskonnollisen varhais-sosialisaation vaikutuksen näkökulmasta. Analyysin lähtökohtana käytetään vanhempien uskonnollista kiinnostusta, iltarukouksen rukoilemista lapsuuden kodissa sekä lapsuudenaikaista seurakunnan toimintaan osallistumista. Kysymykset olivat osalle vastaajista vaikeita, mikä ilmeni suurella määrällä ”en osaa sanoa” -vastauksia. Nämä vastaukset poistettiin lopullisesta analyysista, koska oli odotettavissa, että nämä vaikeuttavat tulosten tulkintaa.

Analyysissa havaittiin, että uskonnosta kiinnostumattomien vanhempien osuus oli lisääntynyt tutkimusten välisenä aikana merkittävästi (”ei kiin-

nostuneet” rippikoululaisten vanhemmat 2007 19 %; 2012 23 %; isosten vanhemmat 2007 20 %; 2012 28 %). Iltarukouksen rukoilu oli vähentynyt tutkimusten välisenä aikana vielä enemmän kuin uskonnollinen kiinnostus (“iltarukous rukoiltiin lapsuudessa säännöllisesti” rippikoululaiset 2007 45 %, 2012 25 %; isot 2007 57 %, 2012 52 %). Tulokset ovat linjassa muissa tutkimuksissa havaitun uskontoon liittyvän ilmapiirin muutoksen kanssa maassamme, jota tarkasteltiin ensimmäisen tutkimuskysymyksen yhteydessä.

Kansainvälisessä vertailussa suomalaisten vanhempien uskonnollinen kiinnostus on ruotsalaisten ja sveitsiläisten vanhempien tavoin vähäistä. Iltarukouksen rukoileminen oli kuitenkin Suomessa yleisempää kuin useimmissa muissa tutkimukseen osallistuneissa maissa. Uskonnollinen kiinnostus ei siis välttämättä liity iltarukouksen rukoiluun. Esimerkiksi Tanskassa uskonnosta kiinnostumattomia oli vanhemmista vain 9 prosenttia ja kiinnostuneita 25 prosenttia, mutta iltarukous oli rukoiltu säännöllisesti vain 6 prosentin ja satunnaisesti 17 prosentin kanssa toiseen tutkimukseen osallistuneista tanskalaisista rippikoululaista. Suomalaisista rippikoululaista satunnaisista iltarukouksista raportoi 42 prosenttia rippikoululaista (Krupka, Ilg & Schweitzer 2015, 221). Muissakin tutkimuksissa on havaittu, että suomalaiset rukoilevat enemmän kuin muiden pohjoismaiden asukkaat. Kaikista Euroopan maista Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa ja Venäjällä rukoillaan vähiten (Ketola 2011, 18–20).

Isosten lapsuudenaikeisen seurakunnan toimintaan osallistumisen havaittiin vähentyneen ensimmäisen ja toisen tutkimuksen välisenä aikana (kuva 6). Isoiset olivat kuitenkin osallistuneet lapsuudessaan merkittävästi enemmän seurakunnan toimintaan kuin rippikoululaiset. Neljännes rippikoululaista (26 %) ei ollut osallistunut lainkaan ja joka kolmas (37 %) vain yhteen seurakunnan toimintamuotoon. Seurakunnan toimintaan lapsuudessa osallistumattomia oli isosista noin joka kuudes (2007 14 %, 2012 18 %) ja vain yhteen toimintamuotoon osallistuneita runsas neljännes (2007 25 %, 2012 30 %). Monissa seurakunnan toimintamuodoissa lapsuudessaan mukana olleita oli isosista ensimmäisessä tutkimuksessa kolmannes (33 %) ja toisessa tutkimuksessa runsas neljännes (28 %). Tulokset osoittavat, että isoseksi lähtevissä on merkittävästi enemmän niitä, jotka ovat osallistuneet seurakunnan toimintaan jo lapsena. Sen sijaan kahdella kolmesta (63 %) vuonna 2012 rippikoulun aloittaneesta nuoresta oli vain niukasti aikaisempaa kokemusta seurakunnan toiminnasta. Matteus-efekti näyttää vaikuttavan isoseksi hakeutumiseen.

KUVIO 6. Isosten (2007/2012) ja rippikoululaisten (2012) osallistuminen seurakunnan toimintaan lapsuudessa (%). N isoset 2007 = 250, N isoset 2012 = 321, N rippikoululaiset 2012 = 1457.

Aikaisemmissa samalla aineistolla tehdyissä tutkimuksissa (Tervo-Niemelä 2017; Porkka 2016) on havaittu, että uskonnollista varhaissosialisaatio mittasi parhaiten kysymys vanhempien uskonnollisesta kiinnostuksesta. Tästä syystä myös tässä artikkelissa valittiin tämä muuttuja uskonnollisen varhaissosialisaation mittariksi. Aineistossa oli 445 (20 %) rippikoululaisia, joiden vanhemmat olivat kiinnostuneita uskonnosta, 1317 (58 %) rippikoululaista, joiden vanhemmat olivat jonkin verran kiinnostuneita uskonnosta ja 516 (23 %) rippikoululaista, joiden vanhemmat eivät olleet lainkaan kiinnostuneita uskonnosta.

Taulukko 2 osoittaa, että vanhempien lapsuuden uskonnollinen sosialisaatio erotteli rippikoululaiset johdonmukaisesti rippikoulun alussa. Kirkkoon ja kristillisin uskomuksiin liittyvien väittämien keskiarvo oli korkein rippikoululaisilla, joilla oli ollut vahva uskonnollinen varhaissosialisaatio ja matalin niillä, joiden uskonnollinen varhaissosialisaatio oli ollut heikko. Suurimmat, noin kahden yksikön erot keskiarvoissa (asteikko 1–7), mitattiin muuttujissa, jotka mittaavat suhdetta kirkon jäsenyyteen, uskoa Jeesuksen ylösnousemukseen sekä uskon vaikutusta elämään. Ryhmien väliset näkemyserot liittyvät näin ollen uskonnollisen sitoutumisen eri ulottuvuuksiin. Rippikoulun aikainen asenteen muutos oli kuitenkin suurinta niillä rippikoululaisilla, joiden uskonnollinen sosialisaatio oli ollut heikko. Eniten ryhmien ero kaventui teoreettista sitoutumista mittavan väittämän kohdalla ”Jesus on noussut kuolleista”. Suuri muutos havaittiin myös

sosiologiseen sitoutumiseen liittyvän väittämän ”Kirkon jäsenyys on minulle tärkeä” ja käytännölliseen sitoutumiseen liittyvän väittämän ”Kirkko tekee paljon asioita ihmisten hyväksi” kohdalla. Rippikouluaika lisäsi tuloksen mukaan siis erityisesti niitten rippikoululaisten sitoutumista kirkkoon ja uskontoon, joiden uskonnollinen varhaissosialisaatio on ollut heikkoa. Sitoutumisen lisääntymisen ilmeni kaikilla sitoutumisen ulottuvuuksilla. Tulos selittyy osaltaan sillä, että kriittisen lähtöasennoitumisen vuoksi vähän uskonnollista varhaissosialisaatiota saaneiden ryhmällä oli mahdollisuusia myönteiseen muutokseen enemmän kuin vastaajilla, jotka jo rippikoulun alkaessa suhtautuivat kirkkoon ja uskoon myönteisesti. Samalla on syytä huomata, että vaikka rippikouluaika kavensi ryhmien välisiä eroja, ne ovat rippikoulun päätyessä edelleen selvät. Näistä selityksistä huolimatta taulukossa 2 havaitut muutokset ovat Matteus-efektiin vastaisia ja osoittavat, että rippikoulu tasoittaa erilaisesta varhaissosialisaatiosta aiheutuneita eroja.

TAULUKKO 2. Rippikoululaisten kirkkoon ja kristillisin uskomuksiin liittyvien näkemysten keskiarvot (M) ja muutos vanhempien uskonnollisen kiinnostuksen mukaisissa luokissa (asteikko 1–7, jossa 1 = ei pidä lainkaan paikkaansa ja 7 = pitää ehdottomasti paikkansa, N (t_1) = 2284–3309 ja N (t_2) = 1634–1647)

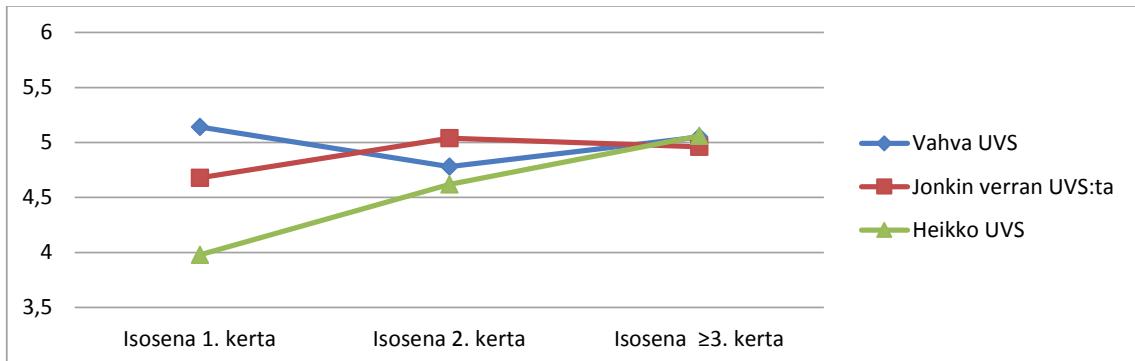
	Lapsuuden uskonnollinen sosialisaatio	M Rippikoulun alussa (t_1)	M Rippikoulun lopussa (t_2)	Muutos (t_2-t_1) rippikoulun aikana	Sig.
Kirkon jäsenyys on minulle tärkeä	Vahva	4,47	4,52	+0,05	***
	Jonkin verran	3,72	3,98	+0,26	
	Heikko	2,61	3,15	+0,54	
Kirkko tekee paljon asioita ihmisten hyväksi	Vahva	5,57	5,66	+0,09	***
	Jonkin verran	5,23	5,56	+0,33	
	Heikko	4,81	5,32	+0,51	
Jos minulla olisi henkilökohtaisia ongelmia, kääntyisin työntekijän puoleen	Vahva	3,25	3,61	+0,37	*
	Jonkin verran	2,72	3,24	+0,52	
	Heikko	2,01	2,70	+0,69	
Olen kiinnostunut osallistumaan kirkon toimintaan rippikoulun jälkeen	Vahva	3,47	4,32	+0,85	
	Jonkin verran	3,22	4,14	+0,92	
	Heikko	2,61	3,73	+1,12	
Jeesus on noussut kuolleista	Vahva	4,68	4,81	+0,13	***
	Jonkin verran	3,66	4,04	+0,38	
	Heikko	2,57	3,28	+0,71	
Usko Jumalaan auttaa minua vaikeissa tilanteissa	Vahva	4,26	4,63	+0,37	
	Jonkin verran	3,21	3,79	+0,58	
	Heikko	2,20	2,89	+0,69	

Havainnot herättävät kysymyksen siitä, jatkuuko rippikoulun aikana alkanut myönteinen muutos kirkkoa ja sen uskomuksia kohtaan rippikoulun jälkeen? Kuten edellä todettiin, isosten uskonnolliset ja kirkkoon liittyvät näkemykset muuttuvat isosena toimimisen aikana bipolaarisesti. Vuosien 2007–2008 tutkimuksessa havaittiin, että esimerkiksi isosten suhtautuminen kirkkoon muuttui isosena toimimisen aikana myönteisemmäksi 16 prosentilla ja kielteisemmäksi 10 prosentilla ja suhtautuminen kristinuskoon myönteisemmäksi 20 prosentilla ja kielteisemmäksi 10 prosentilla (muutos ≥ 1 astekolla 1–5; Porkka 2012, 242–243).

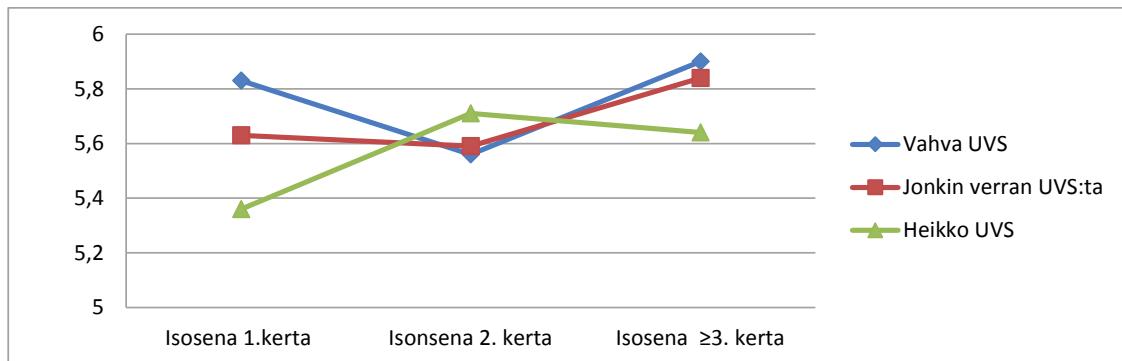
Luotettavan tuloksen saaminen isostoiminnan vaikutuksesta isosten näkemyksiin silloin, kun isostoiminta jatkuu useita vuosia, edellyttäisi pitkittäisaineistoa, jota ei ollut käytettävässä. Vuonna 2015 koottu kolmas tutkimusaineisto ei myöskään ollut riittävä tämän kysymyksen selvittämiseksi. Käytössä ollut tutkimusaineisto mahdollisti kuitenkin vertailun, jossa isosten näkemyksiä tarkastellaan isoskokemusten mukaisissa luokissa, jolloin luokitteluperusteena on se, montako kertaa he ovat olleet isosina. Isoskokemuksen ja iän välillä oli lineaarinen yhteys, sillä isosina ensimmäistä kertaa toimineiden keski-ikä oli 15,6 vuotta, toista kertaa olleiden keski-ikä 16,4 vuotta ja vähintään kolmatta kertaa olleiden 17,8 vuotta. Koska nämä nuoret ovat osallistuneet isostoimintaan rippikoulun jälkeisen ajan, on olettavaa, että tuo aika on vaikuttanut heidän ajatteluunsa, kuten kansainvälisen pitkittäisaineiston analyysissä havaittiin (Porkka, Schweitzer & Si-mojoki 2017, 105–108).

Kuvioista 7–9 ilmenee isoskokemuksen ja lapsuuden sosialisaation välinen yhteys liittyen väittämiin ”Kirkon jäsenyys on minulle tärkeä” ja ”Jesus on noussut kuolleita”, joista edellinen mittaa sosiologista sitoutumista ja jälkimmäinen teoreettista sitoutumista. Näiden väittämien kohdalla havaitut tulokset todettiin olevan samansuuntaisia muiden samoja ulottuuksia mittaavien väittämien kanssa. Ensimmäistä kertaa isosena toimivien näkemykset kirkosta ja uskonnollisista uskomuksista erosivat huomattavasti, kun vastaukset ryhmiteltiin lapsuuden uskonnollisen sosialisaation mukaan. Seurakunnan toiminnasta ja isostoiminnasta saatujen kokemustien lisääntyminen näyttää kuitenkin lähentävän ryhmien keskiarvoja niin, että sosiologisen sitoutumisen osalta, jota mitattiin väittämällä ”Kirkon jäsenyys on minulle tärkeä”, eroa ei enää havaittu, kun isosena toimittiin kolmatta kertaa. Myös käytännöllisen sitoutumisen kehitys, jota mitattiin väittämällä ”Kirkko tekee paljon asioita ihmisten hyväksi”, oli samankaltainen, sillä jo toista kertaa isosena toimivien välillä erot olivat miltei tasaantuneet. Vaikka eroja havaittiin jälleen kokeneimpien isosten ryhmässä, erot

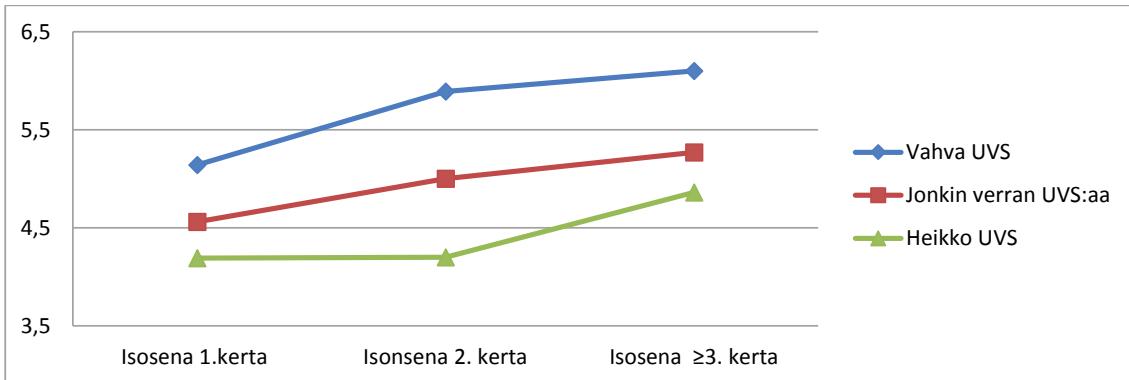
eivät ole tilastollisesti merkitseviä. Sen sijaan teoreettista sitoutumista mitattaessa (kuvio 9) ryhmien väiset erot säilyivät selvinä vielä kokeneimpienkin isosten ryhmässä. Näyttää siltä, että isosena voi toimia vuosikausia, vaikka suhtautuu epäilevästi kristinuskon perusoppeihin.

KUVIO 7. Isoskokemuksen ja uskonnollisen varhaissosialisointi (UVS) yhteys väittämällä ”Kirkon jäsenyys on minulle tärkeää” (M). Isoskokemus: N = 1. kerta = 250, 2. kerta = 138 ja ≥ 3. kerta = 115. Asteikko 1 = ei pidä lainkaan paikkaansa, 7 = pitää täysin paikkansa.

KUVIO 8. Isoskokemuksen ja uskonnollisen varhaissosialisointi (UVS) yhteys väittämällä ”Kirkko tekee paljon asioita ihmisten hyväksi” (M). Isoskokemus: N = 1. kerta = 250, 2. kerta = 138 ja ≥ 3. kerta = 115. Asteikko 1 = ei pidä lainkaan paikkaansa, 7 = pitää täysin paikkansa.

KUVIO 9. Isoskokemuksen ja uskonnollisen varhaissosialisaation (UVS) yhteyksä väittämällä ”Jesus on noussut kuolleista” (M). Isoskokemus: N = 1. kerta = 250, 2. kerta = 138 ja ≥ 3. kerta = 115. Asteikko 1 = ei pidä lainkaan paikkaansa, 7 = pitää täysin paikkansa.

Tulos saattaa selityä sillä, että isosena pitkään jatkavat valikoituvat ja toimintaan jäävät ne, jotka ovat muita sitoutuneempia. Aikaisemmissa tutkimuksissa on havaittu, että isoset voidaan jakaa neljään motivaatiotyyppiin: monipuolisesti motivoituneisiin (33 %), sosiaalisesti ja ulkoisesti motivoituneisiin (30 %), hengellisesti motivoituneisiin (25 %) ja heikosti motivoituneisiin (12 %) (Porkka 2009, 324–326). Heikosti motivoituneet ovat uskonnosta vain vähän kiinnostuneita, ja he toimivat isosena tavallisesti vain kerran. Sosiaalisesti ja ulkoisesti motivoituneet isoset aloittavat ja lopettavat isostoiminnan usein samanaikaisesti kavereittensa kanssa. Tätä ryhmää isosista ei juuri kiinnosta hengelliset eivätkä omaan kasvuun liittyvät kysymykset vaan mahdollisuus olla kavereiden kanssa ja saada uusia ystäviä. Monipuolisesti motivoituneet isoset ovat kiinnostuneet hengellisten asioiden lisäksi monista muista asioista. Tämän ryhmän isoset eivät useinkaan käytä kaikkia resurssejaan yhteen organisaatioon, sillä he löytävät seurakunnan ohella muitakin kiinnostavia yhteisöjä, joissa toimivat erilaisissa tehtävissä (ns. episodinen vapaaehtoisuus ks. esim. Nylund & Yeung 2005, 28; Beder & Fast 2008; Macduff 2008). Tästä syystä isosena toimiminen saattaa jäädä lyhytkestoiseksi, vaikka he näkevät seurakunnan edustamat arvot ja uskon itselleen tärkeinä. Usein isostoiminnassa pisimpään jatkavat isoset ovat hengellisesti orientoituneita nuoria, jotka eivät ole kiinnostuneet muista yhteisöistä kuin seurakunnasta. (Niemelä 2007, 117–126; Porkka 2009, 324–326; Porkka, Schweitzer & Simojoki 2017, 106–108.)

Isostoiminnan keskeyttämistä analysoitiin kansainvälisessä tutkimuksessa (Porkka, Schweitzer & Simojoki 2017). Analyysissa havaittiin, että kirkon vapaaehtoistoiminnan aloittaminen ja lapsuuden uskonnollinen sosialisaatio korreloivat vahvasti. Lapsuuden sosialisaatio näytti myös en-nustavan hyvin sitä, ketkä eivät aloita vapaaehtoistoimintaa kirkon piirissä lainkaan, ketkä toimivat vapaaehtoisena vain lyhyen aikaa ja ketkä jatkavat useampia vuosia. Heikko uskonnollinen sosialisaatio ennusti vapaaehtoistoimintaan osallistumattomuutta ja vahva uskonnollinen sosialisaatio vapaaehtoistoiminnan aloittamista ja sen jatkamista useita vuosia. Kolmanteen ryhmään kuuluminen ennusti lyhytaikaista vapaaehtoisena toimimista kirkossa tai kristillisessä järjestössä. Myös tämä havainto näyttää noudattavan Matteus-efektiin mallia.

Edellä oleva tarkastelu osoittaa, että isosten asenteiden muuttuminen kolumkuksen lisääntyessä kirkkoa ja uskonnollisia uskomuksia kohtaan myön-teisemiksi on osittain selitettävä sillä, että kriittiset ja vähemmän uskonnolliset isoset jättäytyvät toiminnasta pois ensimmäisen kerran jälkeen. Tämä ei kuitenkaan selitä havaittua tuloksia kuin osittain. Saadut tulokset, jotka ovat osin jännitteisiä, osoittavat kuitenkin sen, että isosena useita vuosia jatkavien joukko ei ole homogeeninen.

Saadut tulokset osoittavat, että rippikouluaika tasoittaa Matteus-efektiin logiikan vastaisesti uskonnollisen varhaissosialisaation vaikutusta ja erityisesti sosiologinen ja käytännöllinen sitoutuminen vahvistuvat rippikoulun ja isostoiminnan aikana. Rippikoulun ja seurakunnan nuorisotyön muodostamat yhteisöt korvaavat osittain kodin uskonnollisen kehityksen ympäristönä. Nämä ovat sekundaarisen sosialistumisen yhteisöjä, jotka mahdollistavat nuorelle kesken jääneiden kehitysvaiheiden läpikäymisen uudessa ympäristössä ja näin auttavat häntä eteenpäin omassa kasvussaan (Himberg, Laakso, Peltola, Näätänen & Vidjeskog 2000, 24–25). Sekun-daarisen sosialistumisen yhteisöinä seurakunnan nuorten ryhmät tukevat niihin kuuluvien kehitystä. Kehitys synnyttää uuden jaon niihin, jotka toimivat aktiivisesti seurakunnan nuorten ryhmissä, ja niihin, jotka ovat sen ulkopuolella. Kuitenkin lapsuuskoti ja uskonnollinen varhaissosialisaatio näyttävät vaikuttavan nuorten ajatteluun, erityisesti uskonnollisiin uskomuksiin uskomiseen, vaikka he ovat olleet isosina jo useita vuosia, kuten kuvio 9 osoittaa.

Lopuksi

Artikkeliissa on tarkasteltu, miten rippikoululaisten ja isosten uskonnollisuus ja suhde kirkkoon on muuttunut vuosina 2007–2008 ja 2012–2013 toteutettujen tutkimuksien välisenä aikana. Muutosta tarkasteltiin uskonnollisuuden, toimintaan osallistumisen, yksityisen hartauden sekä osallistumismotivaation näkökulmista. Toisena tutkimustehtävänä oli analysoida, ilmeneekö Matteus-efekti rippikoululaisten ja isosten uskontoon ja kirkkoon liittyvissä asenteissa. Kysymystä tarkasteltiin erityisesti uskonnollisen varhaissosialisaation näkökulmasta. Uskonnollisuutta tarkasteltiin sitoutumisen näkökulmasta, josta erotettiin omaksi näkökulmikseen sosiologinen, käytännöllinen ja teoreettinen ulottuvuus.

Tutkimuksessa havaittiin, että rippikoululaiset uskoivat kristinuskon keskeisiin uskomuksiin, kuten Jumalaan, Jeesuksen ylösnuosemukseen, kuolementan jälkeiseen elämään ja Jumalaan luojana vähemmän kuin viisi vuotta aikaisemmin. Vaikka usko niihin lisääntyi rippikoulun aikana, oli myönteinen muutos vähäisempää toisessa kuin ensimmäisessä tutkimuksessa. Myös kirkon jäsenyyden tärkeäksi kokevien ja lapsensa kastamista haluavien rippikoululaisten määrä oli merkittävästi pienempi ensimmäisessä kuin toisen tutkimuksessa.

Rippikoulun antama oikeus kirkolliseen vihkimiseen ja kummiuteen olivat tärkeimmät syyt rippikoulun aloittamiseen molemmissa tutkimuksissa. Näiden suosio on säilynyt rippikoulun käymisen syinä, vaikka kirkollisen avoliittoon vihkimisen suosio on tutkimusten välisenä aikana romahtanut ja lasten kastaminen tullut aikaisempaa harvinaisemmaksi. Sen sijaan oma kaste rippikoulun käymisen syynä oli menettänyt yksittäisistä rippikoulun käymisen syistä eniten merkitystä tutkimusten välisenä aikana.

Kansainvälisessä vertailussa rippikouluaiakaan liittyvät hengelliset ja uskonnolliset odotukset ovat Suomessa hyvin vähäisiä ja tutkimusten välisenä aikana nämä odotukset olivat tulleet entistä vähäisemmiksi. Suomessa rippikoulun aikainen myönteinen asennemuutos näyttää kuitenkin olevan suurempi kuin muissa tutkimuksiin osallistuneissa maissa. Erityisesti uskoon liittyvät näkemykset muuttuivat merkittävästi myönteisemmiksi, sekä rippikoululaisten uskonnolliset ja hengelliset odotukset ylittyivät voimakkaasti rippikoulun aikana. Myös rippikoululaisten odotukset, jotka liittyivät yhteyden kokemukseen, yhteenkuuluvuuden tunteeseen ja eettisiin pohdintoihin, ylittyivät rippikoulun aikana merkittävästi. Samalla on muistettava, että osalla rippikoululaisista rippikoulu ei ole myönteinen kokemus.

Rippikoulun käyminen näyttää olevan yhä enemmän rippikoululaisen oma ratkaisu. Samalla perinteeseen ja perheeseen liittyvät syyt rippikoulun käymiseen ovat menettämässä merkitystään. Niiden nuorten joukko on myös kasvanut, jotka tuntevat olevansa velvoitettuja tai pakotettuja osallistumaan rippikouluun. Perheen ja suvun paine näyttää vielä riittävän siihen, että myös heikosti motivoituneet kävivät rippikoulun. Tytöjen vahvempi motivoituminen rippikoulun käymiseen ennustaa kuitenkin sitä, että tulevaisuudessa kasvava joukko heikosti motivoituneita poikia jättää rippikoulun käymättä. Tämä kehitys on jo tapahtunut niissä kirkissa, joissa rippikoulu on menettänyt vahvan asemansa.

Toisena tutkimuskysymyksenä on tarkasteltu Matteus-efektiin vaikutusta rippikoululaisten ja isosten uskonnollisiin ja kirkkoon liittyviin näkemyksiin. Asiaa tarkasteltiin erityisesti uskonnollisen varhaissosialisaation näkökulmasta. Rippikoulun alussa ne rippikoululaiset, joiden uskonnollinen varhaissosialisaatio oli vahva, pitivät uskoon liittyviä asioita yleensä tärkeinä, ja ne, joiden uskonnollinen varhaissosialisaatio oli heikko, näivät nämä asiat vähemmän tärkeiksi. Tulos noudatti siis Matteus-efektiin logiikkaa. Rippikouluaika kuitenkin muutti tilannetta, koska kirkkoon ja uskonnollisiin uskomuksiin liittyneet näkemykset muuttuivat eniten myönteiseen suuntaan niillä rippikoululaisilla, joiden uskonnollinen varhaissosialisaatio on ollut heikkoa. Muutos näkyi kaikilla uskonnollisen sitoutumisen ulottuvuuksilla. Tämä selittyy osittain sillä, että heillä oli kriittisen lähtöasennointumisen vuoksi mahdollisuksia myönteiseen muutokseen enemmän kuin niillä, jotka jo alkuvaiheessa suhtautuivat kirkkoon ja uskoon myönteisesti. Samalla on syytä huomata, että vaikka rippikouluaika kavensi ryhmien väliä eroja, ne olivat rippikoulun päätyessä edelleen selvät. Havaitut muutokset ovat kuitenkin Matteus-efektiin vastaisia ja osoittavat, että rippikoulu tasooittaa erilaisesta varhaissosialisaatiosta aiheutuneita eroja.

Rippikoulussa alkanut kehitys näytti jatkuvan osittain samansuuntainen myös isostoiminnan aikana. Ensimmäistä kertaa isosena toimivien näkemykset kirkosta ja uskonnollisista uskomuksista erosivat rippikoululaisten tavoin merkittävästi, kun näkemyksiä tarkasteltiin uskonnollisen varhaiskasvatuksen mukaisissa ryhmissä. Erilainen varhaissosialisaatio ei näytänyt kuitenkaan enää erottelevan vastaajien näkemyksiä, jotka liittyivät väitteeseen ”Kirkon jäsenyys on minulle tärkeä” siinä vaiheessa, kun isoskokemusta oli kertynyt useammasta rippikoulusta. Sama kehitys havaittiin väittämän ”Kirkko tekee paljon asioita ihmisten hyväksi”. Sen sijaan kristillisii uskomuksiin uskomisessa, kuten esimerkiksi uskossa ylösnusemukseen, ryhmien väliset erot säilyivät isoskokemuksen lisääntymisestä

huolimatta. Havainto on kiinnostava, sillä useita vuosia jatkuneesta isostominasta huolimatta uskonnollinen varhaissosialisaatio näyttää vaikuttavan teoreettiseen sitoutumiseen heikentävästi.

Kehityslinjojen ymmärtämisen kannalta on olellista hahmottaa sosialisaatio elinikäiseksi prosessiksi ja vuorovaikutukseksi, jossa yksilöt ovat aktiivisia toimijoita eivätkä pelkästään passiivisia vaikutteiden omaksuja. Kun nuori aloittaa isostoiminnan, isosten vertaisryhmän ja koko seurakunnan rooli sosiaalistajana nuorten elämässä vahvistuu ja osittain korvaa kodin roolin. Rippikoulun aloittavilla nuorilla näitä yhteisöjä ei yleensä vielä ole, koska he ovat harvoin ennen rippikoulua mukana seurakunnan toiminnassa. Heidän ajatteluunsa vaikuttaa vahasti vielä lapsuuden kodin näkemykset sekä vallitseva yhteiskunnallinen ilmapiiri.

Vaikka pitkääikainen seurakuntayhteys näyttää osin korvaavan lapsuus-kodin heikon uskonnollisen sosialisaation, ei havainto kuitenkaan kumoa Matteus-efektiä vaan täydentää sen. Matteus-efektiin logiikan mukaan rip-pikoulussa ja isostoiminnassa mukana olevat saavat uskonnollista kehitystä tukevia virikkeitä, minkä seurausena heidän valmiutensa käsitellä näitäasioita vahvistuvat ja näkemysten ero kasvaa niihin, jotka eivät seurakunnan toimintaan osallistu. Tästä syystä isostoiminnan keskeyttäminen on yksilölle iso ratkaisu, koska samalla hän jää niiden virikkeiden ulkopuolle, mitä isostoiminta ja seurakunta voivat tarjota. Tavallisimmin uskonnolliset näkemykset muuttuvat nopeasti kriittisiksi kirkkoa ja uskontoa kohtaan, kuten kansainvälisen rippikoulututkimuksen pitkittäisaineiston tulokset osoittavat (Porkka, Schweitzer & Simojoki 2017). Mikäli seurakuntayhteys katkeaa isosajan jälkeen, voi myös aktiivisesti isosina toimineet päätyä eroamaan kirkosta, kuten Kati Niemelä-Tervon artikkeli tässä samassa julkaisussa osoittaa.

KIRJALLISUUS

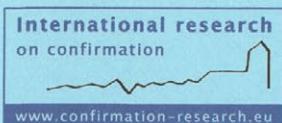
- A 1136/2003. Laki perusopetuslain muuttamisesta 19.12.2003. Saatavilla <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2003/20031136>
- Aunola, K. (2002). Motivaation kehitys ja merkitys kouluiässä. Teoksessa K. Salmela-Aro & J.-E. Nurmi (toim.), *Mikä meitä liikuttaa: Modernin motivaatiopsykologian perusteet* (s. 105–126). Keuruu: PS-kustannus,
- Aunola, K., Leskinen, E. & Nurmi, J.-E. (2006). Developmental dynamics between mathematical performance, task motivation, and teacher's goals during the transition to primary school. *British Journal of Educational Psychology* (76), 21–40.
- Aunola, K., Lerkkanen, M.-K., Leskinen, E. & Nurmi, J.-E. (2004). Developmental Dynamics of Math Performance from Preschool to Grade 2. *Journal of Educational Psychology* 96 (4), 699–713.
- Beder, J & Fast, J. (2008), Episodic Volunteering: Why People Walk/Run for Charity. *The international journal of volunteer administration* 25 (3), 3–13.
- Beit-Hallahmi, B. & Argyle, M. (1997). *The Psychology of Religious Behavior, Belief and Experience*. London: Routledge.
- Bengtson, V. Putney, N. M. & Harris, S. (2013). Families and Faith. How religion is Passed Down across Generations. New York: Oxford University Press.
- Beisswenger, T., Byrtek, E., Härtner, A. & Lager, D. (2015). Is Small Beautiful? Potentials of Confirmation Work in Minority Situations. Teoksessa F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (toim.), *Youth, Religion and Confirmation Work in Europe: the Second Study* (s. 159–169). München: Gütersloh.
- Community, Participation and Faith : Contemporary Challenges of the Evangelical Lutheran Church of Finland (2013). Tampere: Church Research Institute 62. Saatavilla [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/4D9073DDB9C38745C22576F20030A70E/\\$FILE/publ%2062.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/4D9073DDB9C38745C22576F20030A70E/$FILE/publ%2062.pdf)
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: youth and crisis*. New York: Norton.
- Erikson, E. H. (1982). *The Life Cycle Competed*. New York: W. W. Norton & Company.
- Fowler, J. W. (1981). *Stages of faith*. San Francisco: Harper & Row.
- Glock, C. Y. & Stark, R. (1965). *Religion and Society in Tension*. Chicago: Rand McNally.
- Grauwald, S. & Lagger, D. (2015). Confirmation Work in Austria. Teoksessa F. Schweitzer, W. Ilg & H. Simojoki (toim.), *Confirmation Work in Europe: Empirical Results, Experiences and Challenges* (s. 193–203). München: Gütersloh.
- Grob, S. Z., Morgenthaler, C. & Käppler, C. (2009). Religious Socialisation in the Family: a Multi-Dimensional and Multi-Level Perspective. Teoksessa L. J. Francis, M. Robbins & J. Astley (toim.), *Empirical Theology in Texts and Tables. Qualitative, Quantitative and Comparative Perspectives*. Leiden. Boston: Brill.
- Grönblom, G. (1984). Dimensions of Religiosity. The operationalization and measurement of religiosity with special regard to the problem of dimensionality. *Religionsvetenskapliga skrifter* 3. Åbo Akademi.

- Haapiainen, T.-M., Hukari, A., Kokkonen, J., Kopperi, K., Kuusimäki, K., Kähkönen, P., Muurinen, S., Peltonen, K., Rehumäki, P. & Ruotsalainen, K. (2016). Moninaisuus seurakuntatyön haasteena. Teoksessa Erilaistuva kirkko. Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2012–2015: Katsaus kirkon työhön (s. 22–51). (Kirkon tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuja 47). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus. Saatavilla [http://sakasti.evl.fi/julkaisut.nsf/416EE25E3ADC625DC2258050003B8558/\\$FILE/Kirkon%20nelivuotiskertomus_I%20osa_Erlaistuva%20kirkko_netti.pdf](http://sakasti.evl.fi/julkaisut.nsf/416EE25E3ADC625DC2258050003B8558/$FILE/Kirkon%20nelivuotiskertomus_I%20osa_Erlaistuva%20kirkko_netti.pdf)
- Haastettu kirkko (2012). Haastettu kirkko: Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2008–2011. (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 115). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Helve, H. (2006). Nuoret ja usko. Teoksessa T.-A. Wilska (toim.), Uskon asia: Nuorisobarometri 2006. (Nuorisoasiain neuvottelukunta, julkaisuja 34; Nuorisotutkimusverkosto & Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 67). Helsinki: Opetusministeriö, Nuorisotutkimusverkosto & Nuorisoasiain neuvottelukunta.
- Himberg, L. & Jauhainen, R. (1998). Suhteita: Minä, me ja muut. Porvoo: WSOY
- Himberg, L., Laakso, J., Peltola, R., Näätänen, R. & Vidjeskog, J. (2000). Psykologia 2. Kehittyvä ihminen. 2. painos. Porvoo: WSOY.
- Häkinen, S. (2010). Ihanne ja todellisuus. Jäsenyyteen sitoutuminen Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa 1960-luvulta 2000-luvulle. (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 108). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus. (Väitöskirja, Helsingin yliopisto)
- Høeg, I. M. (2010). Motivation and Experiences of the Confirmands. Teoksessa F. Schweitzer, W. Ilg & H. Simojoki (toim.), Confirmation Work in Europe: Empirical Results, Experiences and Challenges (s. 235–243). München: Gütersloh.
- Høeg, I. M. & Krupka, B. (2014). Skummer kirken fløten? Ungdom I kirkelige ungdomsmiljø. Prismet 4, 191–209.
- Ilg, W. & Schweitzer, F. (2010). Methodology. Teoksessa F. Schweitzer, W. Ilg & H. Simojoki (toim.), Confirmation Work in Europe: Empirical Results, Experiences and Challenges (s. 32–48). München: Gütersloh.
- Innanen, T. & Niemelä K. (toim.) (2009). Rippikoulun todellisuus. (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 107). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Innanen, T. Niemelä, K. & Porkka, J. (2010). Confirmation Work in Finland. Teoksessa F. Schweitzer, W. Ilg & H. Simojoki (toim.), Confirmation Work in Europe: Empirical Results, Experiences and Challenges (s. 139–161). München: Gütersloh.
- Isoja ihmeitä. Isostoinnin linjaus 2016 (2016). (Suomen ev.lut. kirkon julkaisuja 43). Helsinki: Kirkkokohallitus.
- Kallioniemi, A. (2001). Varhaiskasvatuksen uskontokasvatus historiallis-yhteiskunnallisessa kontekstissa. Teoksessa J. Salminen. (toim.), Varhaiskasvatuksen uskontokasvatus (s. 31–58). (Studia Paedagogica 24). Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Ketola, K. (2011). Suomalaisen uskonnollisuus. Teoksessa K. Ketola, K. Niemelä, H. Palmu & H. Salomäki (toim.), Uskonto suomalaisen elämäässä. Uskonnollinen kasvatus, moraalii, onnellisuus ja suvaitsevaisuus kansainvälistä vertailussa s. 7–24). (Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston julkaisuja 9/2011.) Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto.

- Ketola, K. (2016). Luterilainen usko nykyajan Suomessa. Teoksessa K. Ketola, M. Hytönen, V-M. Salminen, J. Sohlberg & L. Sorsa (toim.), Osallistuva luterilaisuus. Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2012–2015: tutkimus kirkosta ja suomalaisista (s. 47–87). (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 125). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus. Saatavilla [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/4D9073DDB9C38745C22576F20030A70E/\\$FILE/Kirkon%20nelivuotiskertomus_I%20osa_Osallistuva%20luterilaisuus_netti.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/4D9073DDB9C38745C22576F20030A70E/$FILE/Kirkon%20nelivuotiskertomus_I%20osa_Osallistuva%20luterilaisuus_netti.pdf)
- Kirkon tilastollinen vuosikirja 2014 (2015). Helsinki: Kirkkokohallitus.
- Kuusi, R. & Porkka, J. (2006). Esipuhe. Teoksessa R. Kuusi & J. Porkka (toim.), Yhtä paljon kaikille ei ole yhtä paljon kaikille: Erilaiset oppijat rippikoulussa (s. 3–5). (Suomen ev.-lut. kirkon kirkkokohallituksen julkaisuja 2006:2). Helsinki: Kirkkokohallitus.
- Krupka, B. & Reite, I. (toim.) (2010). Mellom pietisme og pluralitet: Konfirmasjonsarbeid i fire nordiske land. i et empirisk perspektiv. Oslo: Prismet bok 3. IKO-Forslaget.
- Krupka, B., Ilg, W. & Schweitzer, F. (2015). Giving Least to Those Who Need It Most? How Gender, social and Religious Background Influence the Attendance and Experience of Confirmation Time. Teoksessa F. Schweitzer, W. Ilg & H. Simojoki (toim.), Confirmation Work in Europe. Empirical Results, Experiences and Challenges (s. 116–124). München: Gütersloh.
- Macduff, N. (2008). Episodic Volunteers . . . A Fleeting Species? The international journal of volunteer administration 25 (3), 89–93.
- McIntosh, D. N. & Spilka, B. (1995). Religion and the Family. Teoksessa B. J. Neff & D. Ratcliff (toim.), Handbook of Family Religious Education. (s. 36–60). Birmingham, AL: Religious Education Press.
- Merton, R. K. (1968). The Matthew Effect in Science: The reward and communication systems of science are considered. *Science* 159 (3810), 56–63.
- Mäki-Kulmala, A. (1994). Aikuistumisen vaikeus. Teoksessa K. Voudinmäki (toim.), Tulla joksikin (s. 119–142). Helsinki: WSOY.
- Lohikoski, L. & Saares, K. (2016). Kirkko pirstoutuvassa mediaympäristössä. Teoksessa Erialaistuva kirkko. Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2012–2015: Katsaus kirkon työhön (s. 52–67). (Kirkon tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuja 47). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus. Saatavilla [http://sakasti.evl.fi/julkaisut.nsf/416EE25E3ADC625DC2258050003B8558/\\$FILE/Kirkon%20nelivuotiskertomus_I%20osa_Erialaistaava%20kirkko_netti.pdf](http://sakasti.evl.fi/julkaisut.nsf/416EE25E3ADC625DC2258050003B8558/$FILE/Kirkon%20nelivuotiskertomus_I%20osa_Erialaistaava%20kirkko_netti.pdf)
- Niemelä, K. (2006). Vieraantunut vai pettynyt? Kirkosta eroamisen syyt Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Niemelä, K. (2009). Nuorten uskonnollinen tausta ja uskonnollisuuden muutos rippikoulun aikana seitsemässä Euroopan maassa. Teoksessa T. Innanen & K. Niemelä (toim.), Rippikoulun todellisuus (s. 288–310). (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 107). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Niemelä, K. (2010). Religious Change during Confirmation Time. Teoksessa F. Schweitzer, W. Ilg & H. Simojoki (toim.), Confirmation Work in Europe: Empirical Results, Experiences and Challenges (s. 244–253). München: Gütersloh.

- Niemelä, K. (2011). Heikkeneekö uskonnollisuus ikäryhmissä? Uskonnollinen kasvatus ja sen merkitys uskonnollisuuden selittäjänä. Teoksessa K. Ketola, K. Niemelä, H. Palmu & H. Salomäki (toim.), Uskonto suomalaisen elämäässä: Uskonnollinen kasvatus, moraali, onnellisuus ja suvaitsevaisuus kansainvälistessä vertailussa (s. 40–59). (Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston julkaisuja 9/2011). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto.
- Niemelä, K. & Porkka, J. (2015). Confirmation Work in Finland. Teoksessa F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (toim.), Youth, Religion and confirmation Work in Europe: the Second Study (s. 223–233). München: Gütersloh.
- Niemelä, K., Schlag, T., Schweitzer, F. & Simojoki, H. (2015). Introduction. Teoksessa F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (toim.), Youth, Religion and confirmation Work in Europe: the Second Study (s. 14–28). München: Gütersloh.
- Nylund, M. & Yeung, A. B. (2005), Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja osallisuus murroksessa. Teoksessa M. Nylund & A. B. Yeung (toim.), Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus (s. 13–38). Tampere: Vastapaino,
- Porkka, J. (2008). Kirkon kasvatustoiminta yhtenäiskulttuurista postmoderneihin. Teoksessa J. Porkka (toim.), Johdatus kristilliseen kasvatukseen (s. 153–220). Helsinki: LK-kirjat.
- Porkka, J. (2009). Rippikoulusta seurakunnan vapaaehtoistyöhön: Isoseksi haluamisen motiivit ja odotukset. Teoksessa T. Innanen & K. Niemelä (toim.), Rippikoulun todellisuus (s. 311–328). (Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 107). Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Porkka, J. (2012). Faith and Volunteering amongst the Young Church Volunteers. Pris met 4/2012, 231–252.
- Porkka, J. (2016). Rippikoulu ja isostointi aikuisuuteen kasvattajina: Sisä- ja ulko-syntyninen uskonnollisuus ja sosiaalinen pääoma. Teoksessa J. Salminen (toim.), Miten Suomi uskoo? Suomalaisen Teologisen Kirjallisuusseuran symposiumissa marraskuussa 2015 pidetyt esitelmät (s. 90–125). (Suomen Teologisen Kirjallisuusseuran julkaisuja 284). Helsinki: Suomen Teologinen Kirjallisuusseura.
- Raitanen, M. (2001). Aikuistuminen. Uusi vaihe elämässä vai uusi elämä vaiheessa? Teoksessa A. Sankari & J. Jyrkämä (toim.), Lapsuudesta vanhuuteen: Iän sosiologiaa. Jyväskylä: Gummerus.
- Räsänen, A. (2002). Aikuisen uskonnollisuus. Tutkimus Fritz Oserin uskonnollisen arviointinnojen kehityksen teoriasta ja sen pätevyydestä aikuisilla suomalaisilla koehenkilöillä. (Väitöskirja, Helsingin yliopisto)
- Salmenkivi, E. (2013). Ylioppilastutkinnon rakenne- ja reaalikoeuudistusten vaikutukset: miten lisääntynyt valinnaisuus ohjaa lukioilaisia. Kasvatus & Aika 3/2013. Saatavilla http://www.kasvatus-ja-aika.fi/site/?page_id=565.
- Schweitzer, F., Ilg, W. & Simojoki, H. (toim.) (2010). Confirmation work in Europe: Empirical Results, Experiences and Challenges. München: Gütersloh.
- Schweitzer, F., Ilg, W., Hardecker, G. & Maass, C. (2015). Confirmation Work in Germany. Teoksessa F. Schweitzer, K. Niemelä, T. Schlag & H. Simojoki (toim.), Youth, Religion and confirmation Work in Europe: the Second Study (s. 182–192). München: Gütersloh.

Appendix 6:

RIPPIKOULUN ALUSSA
TÄYTETTÄVÄ KYSELY

KIRKON TUTKIMUSKESKUS

Arvoisa rippikoulun isonen

Toimit rippikoulutyössä isosena. Sen vuoksi pyydämme sinua osallistumaan tutkimukseen. Tutkimus toteutetaan lukuvuoden 2008-2009 aikana seitsemässä Euroopan maassa. Tutkimuksen avulla pyrimme tukemaan rippikoulutyön suunnittelua ja kehittämistä.

Seurakuntasi, jonka rippikoulussa toimit isosena, on valittu mukaan tutkimukseen. Tutkimus koostuu kahdesta kyselystä. Isot täyttävät ensimmäisen kyselyn mahdollisimman aikaisessa vaiheessa isosena toimimisjakson aikana. Toinen kysely täytetään puolestaan rippikoulujakson päätyessä. Rippikoululaiset ja opettajat täyttävät oman lomakkeensa. Jos toimit isosena useassa ryhmässä, vastaa lomakkeisiin kuitenkin vain kerran.

Olemme kiinnostuneita, mitä ajattelet rippikoulusta ja isosena toimimisesta. Tutkimus toteutetaan Suomen lisäksi Saksassa, Itävallassa, Sveitsissä, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Koska kysely on pyritty tekemään sellaiseksi, että se vastaa rippikoulujen tilannetta kaikissa näissä maissa, jotkut kysymykset voivat tuntua oidoilta Suomen kontekstissa. Vaikka kysymykset eivät tuntuisi mielestäsi mielekkältä tai järkeviltä, on vastauksesi tärkeä kansainvälichen vertailtavuuden vuoksi. Samat kysymykset saattavat näyttää työllä toisenlaisessa rippikouluperinteessä keskeisiltä.

Tässä ensimmäisessä kyselyssä tiedustelemme ennen kaikkea ajatuksiasi rippikoulutyöstä ja odotuksiasi rippikoulua ja siellä isosena toimimista kohtaan.

Muutamia ohjeita:

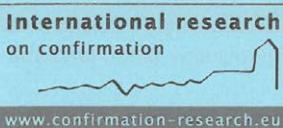
- Täytä kysely yksin.
- Mikäli toimit isosena useassa rippikouluryhmässä, vastaa kyselyyn kuitenkin vain yhden kerran.
- Älä kirjoita nimeäsi lomakkeeseen.
- Laita rastit keskelle ruutua.
- Yritä vastata kaikkiin kysymyksiin. Jos et lainkaan osaa vastata kysymykseen, jätä silloin kaikki ruudut tyhjiksi.

Kiitos avustasi!

Mikäli haluat lisää tietoa tutkimushankkeestamme, käy tutkimushankkeen yhteisillä nettisivuilla osoitteessa:

www.confirmation-research.eu

Voit myös tiedustella lisää tutkimushankkeesta Kirkon tutkimuskeskuksesta puh. 03-3123 3400.

Isosten I-lomake
(RIPPIKOULUN ALUSSA
TÄYTETTÄVÄ LOMAKE)

KIRKON TUTKIMUSKESKUS

Seurakunta, jonka rippikoulussa toimit isosena:

Rippikouluryhmän nimi ja mahdollinen numero (esim. Siikaniemi leiri Nro 3; jos tiedossa kyselylomaketta täyttäässä):

Miten seuraavat tekijät vaikuttivat siihen, että halusit lähteä mukaan rippikoulun isostointiin?

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville) Lähdin mukaan isostointiin, koska...	täysin eril mielestä	täysin samaa mielestä
1 Haluan leirille.	☐	☐
2 Oma ripari oli myönteinen kokemus.	☐	☐
3 Haluan kertoa uskonasioista muille.	☐	☐
4 Ei ole muttaakaan tekemistä tarjolla.	☐	☐
5 Haluan uusia ystäviä.	☐	☐
6 Olin kuullut myönteistä isosena olemisesta.	☐	☐
7 Haluan saada vastauksia elämäni tärkeisiin kysymyksiin.	☐	☐
8 Kaverinakin lähtivät mukaan.	☐	☐
9 Haluan tietää, millaista isosena toimiminen on.	☐	☐
10 Joku kannusti minua.	☐	☐
11 Oppiakseni lisää Jumalasta ja uskosta.	☐	☐
12 Kokeakseeni yhteyttä ja yhteenkuuluvaisuutta isosryhmässä.	☐	☐
13 Oppiakseeni lisää rukouksesta.	☐	☐
14 Tutstuakseeni paremmin Raamatun sisältöön.	☐	☐
15 Ollakseeni hyödyksi.	☐	☐
16 Haluan olla mukana toteuttamassa nuoremmille hyvän rippikoulun.	☐	☐
17 Oppiakseeni tuntemaan itseäni paremmin.	☐	☐
18 Saadakseeni esiintyä ja lisää esiintymisvalmiuksia.	☐	☐
19 Oppiakseeni ohjaamaan ryhmiä.	☐	☐
20 Saadakseeni selkeyttää omaan ammatinvalintaani.	☐	☐
21 Saadakseeni mielekästä tekemistä loma-ajaksi.	☐	☐
22 Saadakseeni luontevan mahdollisuuden tutustua vastakkaiseen sukuupuoleen.	☐	☐
23 Oppiakseeni lisää muista uskonnoista.	☐	☐
24 Voidakseeni keskustella siitä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu.	☐	☐
25 Tutstuakseeni omaan seurakuntaani.	☐	☐
26 Voidakseeni tutustua seurakunnan työntekijöihin.	☐	☐
27 Saadakseeni vahvistusta uskolleni.	☐	☐
28 Vahvistaakseeni itsentuntoani.	☐	☐
29 Muiden isosten kanssa yhdessä oleminen on hyvin tärkeää minulle.	☐	☐
30 Minusta on mukava olla yhdessä rippikoululaisten kanssa.	☐	☐
31 Minusta on mukava olla yhdessä rippikoulun opettajien kanssa.	☐	☐
32 Haluan olla rippikoululaisille roolimalli.	☐	☐

MITÄ PIDÄT TÄRKEÄNÄ RIPPIKOULUTYÖSSÄ?

Seuraavassa on joitain teemoja, jotka mahdollisesti nousevat esiin rippikoulussa. Miten tärkeänä pidät sitä, että rippikoulussa käsitellään kyseisiä aiheita?

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)	ei tärkeää	erittäin tärkeää
W1 Kymmenen käskyä	☐	☐
W2 Kristilliset juhlat ja niiden merkitys (kuten joulu, pääsiäinen, helluntai)	☐	☐
W3 Kaste	☐	☐
W4 Ehtoollinen	☐	☐
W5 Jumalanpalveluksen merkitys ja rakenne	☐	☐
W6 Uskontunnustus	☐	☐
W7 Jeesus Kristus	☐	☐
W8 Pyhä Henki	☐	☐
W9 Kirkkorakennus	☐	☐
W10 Muut kristilliset yhteisöt	☐	☐
W11 Muut uskonnot	☐	☐
W12 Luonnonsuojelu ja ekologia	☐	☐
W13 Diakonia	☐	☐
W14 Elämän tarkoitus	☐	☐
W15 Oikeudenmukaisuus ja vastuu toisista	☐	☐
W16 Ystävyys	☐	☐
W17 Ruumiilisus ja seksuaalisus	☐	☐
W18 Väkivalta ja rikollisuus	☐	☐
W18a Henkiimailman kysymykset (esim. parantaminen, spiritismi, saatananpalvonta, noituus)	☐	☐
W18b Kuolemanjälkeinen elämä	☐	☐
W18c Huumeet, pääteet ja riippuvuus	☐	☐

Seuraavat kysymykset liittyvät rippikoululaisten kokemuksiin rippikoulun aikana.

Miten tärkeänä itse pidät seuraavia asioita?

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)	ei tärkeää	erittäin tärkeää
W19 Rippikoululaisia kannustetaan miettimään kuolemaa ja ylösnuosemusta.	☐	☐
W22 Rippikoululaiset saavat kokemuksia nuorille suunnatuista jumalanpalveluksista rippikoulun aikana.	☐	☐
W23 Rippikoululaiset osallistuvat rippikoulun kuuluviin seurakunnan yhteisiin jumalanpalveluksiin.	☐	☐
W24 Rippikoululaiset osallistuvat seurakunnan yhteisen jumalanpalveluksen toteuttamiseen.	☐	☐
W26 Rippikoululaista rohkaistaan osallistumaan konfirmatioon, mikäli ovat siitä vielä epävarmoja.	☐	☐
W27 Rippikoululaiset osallistuvat rippikoulussa käsiteltäviä aiheiden valintaan.	☐	☐
W28 Rippikoululaiset oppivat rippikoulun aikana tuntemaan ihmisiä, joille usko on tärkeää.	☐	☐
W29 Rippikoululaiset tutustuvat rippikoulun aikana Raamatun sisältöön.	☐	☐
W29a Rippikoululaiset oppivat rippikoulun aikana rukoilemaan.	☐	☐
W29b Rippikoululaiset tutustuvat rippikoulun aikana vastakkaiseen sukupuoleen.	☐	☐
W29c Rippikoululaiset löytävät Raamatun elämän voimavarana.	☐	☐
W29d Rippikoululaiset vahvistuvat rippikoulun aikana itsenäisempiessä.	☐	☐
W29e Rippikoululaiset saavat rippikoulun aikana yleiskäsityksen kristillisestä perinteestä (symboleista, juhlista, taiteesta, tavoista jne.).	☐	☐

Miten tärkeänä itse pidät seuraavia asioita?

(Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville))

		ei tärkeä		erittäin tärkeä
W29f	Rippikoululaiset vakuuttuvat siitä, että elämän käännekohdissa haluavat kirkon osaksi elämäänsä – haluavat aikanaan mennä kirkossa naimisiin, kastavat lapsensa ja haluavat kristillisen hautaan siunaamisen.	☐	☐	☐
W29g	Rippikoululaisten omat uskoon liittyvät kysymykset otetaan huomioon.	☐	☐	☐
W29h	Rippikoululaiset saavat vastauksia elämäänsä tärkeimpiin kysymyksiin.	☐	☐	☐
W29i	Rippikoululaiset kokevat rippikoulussa Jumalan läsnäoloa.	☐	☐	☐
W29j	Rippikoululaiset oppivat ottamaan vastuuta elämästään.	☐	☐	☐

Millaisia vaikutuksia rippikoulutyöllä pitäisi olla rippikoululaisiin?

(Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville))

Rippikoulun aikana, rippikoululaisten tulisi...

		ei tärkeä		erittäin tärkeä
W30	muodostaa oma mielipide elämäänsä tärkeisiin kysymyksiin.	☐	☐	☐
W31	vahvistua uskossaan.	☐	☐	☐
W32	oppia ulkoa kristillisiä tekstejä (kuten uskontunnustus).	☐	☐	☐
W33	saada tukea henkisessä ja sosiaalisessa kehityksessään.	☐	☐	☐
W34	tutustua paremmin omaan seurakuntaan.	☐	☐	☐
W35	tutustua kirkon nuorisotyön tarjontaan.	☐	☐	☐
W36	innostua jatkamaan seurakunnan vapaaehtoistyössä.	☐	☐	☐
W37	saada kehittyä luovuudessaan.	☐	☐	☐
W38	oppia nauttimaan laulamisesta tai soittamisesta.	☐	☐	☐
W39	kokea erilaisia hiljaisuuden ja rukouksen muotoja.	☐	☐	☐
W40	oppia elämään siten, että Jumala kuuluu heidän arkipäiväänsä.	☐	☐	☐
W40a	tehdä omat valintansa uskonasioissa.	☐	☐	☐
W40b	viettää kaunis juhla konfirmaatiopäivänä yhdessä perheen ja ystävien kanssa.	☐	☐	☐
W40c	saada konfirmaatiopäivänä siunaus.	☐	☐	☐

Miten tärkeänä pidät seuraavia tavoitteita?

		ei tärkeä		erittäin tärkeä
W41	Konfirmaatiojumalanpalvelus valmistetaan yhdessä nuorten kanssa.	☐	☐	☐
W42	Rippikoulutyötä pitää hyödyntää lähetyskentänä, jossa nuoret voidaan voittaa kristinuskolle.	☐	☐	☐
W43	Rippikoululaiset kokevat yhteyttä rippikouluryhmässään.	☐	☐	☐
W44	Rippikoulun aikana tytöille ja pojille järjestetään myös erillistä ohjelmaa.	☐	☐	☐
W45	Keskustelen henkilökohtaistaan jokaisen rippikoululaisen kanssa.	☐	☐	☐
W46	Rippikoulutyö toimii yhteistyössä koulun kanssa.	☐	☐	☐
W47	Rippikoulussa on paljon hauskaa tekemistä.	☐	☐	☐
W48	Rippikoulussa saadaan hyvä kontakti rippikoululaisten vanhempiaan.	☐	☐	☐
W49	Seurakuntamme luottamushenkilöt ovat tyytyväisiä rippikoulutyöhön.	☐	☐	☐

Ota kantaa seuraaviin väitteisiin

		täysin eri mieltä		täysin samaa mieltä
W50	Tunnen rippikoulun viralliset tavoitteet.	☐	☐	☐
W51	Olen yhtä mieltä näiden tavoitteiden kanssa.	☐	☐	☐
W52	Olen varma, että kaikilla seurakuntamme isosilla on hyvin samanlaiset tavoitteet.	☐	☐	☐
W57	Usko Jumalaan on minulle tärkeää.	☐	☐	☐
W58	Koen etta opettamiseen liittyvä osaamiseni on hyvä rippikoulussa.	☐	☐	☐
W59	Koen, etta tietoni kristinuskosta on hyvä rippikoulussa.	☐	☐	☐

MITÄ AJATTELET JA USKOT...

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)
Mitä ajattelet seuraavista välitteistä?

		täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä
C22	Jumala loi maailman.	☐	☐
C23	Elämä jatkuu kuoleman jälkeen.	☐	☐
C24	Jumala rakastaa kaikkia ihmisiä ja välittää jokaisesta.	☐	☐
C25	Jeesus on noussut kuolleista.	☐	☐
C26	En ole varma, mihin minun pitäisi uskoa.	☐	☐
C27	Puhun usein Jumalasta muiden ihmisten kanssa.	☐	☐
C28	On tilanteita, jolloin minua nolottaa kertoa, että olen rippikoulun isonen.	☐	☐
C29	Usko Jumalaan auttaa minua vaikeissa tilanteissa.	☐	☐
C30	Uskon Jumalaan.	☐	☐
C31	Tiedän mitä kristillinen usko sisältää.	☐	☐
C32	Yritän noudattaa elämässäni Kymmentä käskyä.	☐	☐
C33	Usko Jumalaan on minulle tärkeää.	☐	☐
C33a	Saan apua rukouksesta.	☐	☐
C33b	Uskon, että enkeleitä on olemassa.	☐	☐

Miten kuvisit tämän hetkistä asennettasi kristinuskoa kohtaan?

hyvin   melko   ei kielteinen eikä   melko   hyvin
 kielteinen   kielteinen   myönteinen   myönteinen   myönteinen

Entä miten kuvisit tämän hetkistä asennettasi Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa kohtaan?

hyvin   melko   ei kielteinen eikä   melko   hyvin
 kielteinen   kielteinen   myönteinen   myönteinen   myönteinen

Mikä seuraavista lähiminä vastaa näkemystäsi?

- Jeesusta ei koskaan ollut olemassakaan.
- Jesus oli historiallinen henkilö, muttei missään mielessä erityinen.
- Jesus oli erityislaatuinen henkilö, muttei profeetta eikä Jumalan Poika.
- Jesus oli profeetta tai Jumalan innoittama ihminen.
- Jesus oli Jumalan Poika.

Mitä ajattelet kirkosta?

		täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä
C35	Kirkon jäsenyys on minulle tärkeää.	☐	☐
C36	Kirkolla ei ole vastauksia minulle tärkeisiin kysymyksiin.	☐	☐
C37	Jos minulla joskus tulee olemaan lapsia, haluan, että heidät kastetaan.	☐	☐
C38	Sunnuntain jumalanpalvelukset ovat yleensä tylisiä.	☐	☐
C38b	Sunnuntain jumalanpalvelukset kirkossa hoitavat uskoani.	☐	☐
C39	Kirkko tekee paljon asiaita ihmisten hyväksi.	☐	☐
C40	Jos minulla olisi henkilökohtaisia ongelmia, käännyisin kirkon työntekijän puoleen.	☐	☐
C41	Seurakuntani kirkkorakennus merkitsee minulle paljon.	☐	☐
C42	Olen kiinnostunut osallistumaan kirkon toimintaan sen jälkeen, kun en enää toimi isosena.	☐	☐

Missä määrin seuraavat ilmaisut kuvaavat sinua?

		täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä
C45a	Olen kristitty.	☐	☐
C45b	Olen luterilainen.	☐	☐
C45c	Olen uskonnollinen ihmisen.	☐	☐
C45d	Olen henkinen ihmisen.	☐	☐
C45e	Olen uskova.	☐	☐
C45f	Olen epäilijä.	☐	☐
C45g	Olen ateisti (vakuumuksellinen jumalankieltyjä).	☐	☐

	Kuinka usein osallistut?	En lainkaan viime vuosina	Harvemmin kuin kerran vuodessa	Vähintään kerran vuodessa	Muutaman kerran vuodessa	Vähintään kerran kuukaudessa
101	Seurakunnan nuorisotoimintaan (nuorten illat, raamattupiirit yms.)	☐	☐	☐	☐	☐
102	Jumalanpalvelukseen	☐	☐	☐	☐	☐
103	Muuhun hengelliseen tilaisuuteen	☐	☐	☐	☐	☐

	Entä kuinka usein...	En lainkaan viime vuosina	Harvemmin kuin kerran vuodessa	Vähintään kerran vuodessa	Vähintään kerran kuukaudessa	Vähintään kerran viikossa	Päivittäin
104	Rukoilet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
105	Luet Raamattua	☐	☐	☐	☐	☐	☐
106	Luet seurakuntalehteä (esim. Kirkkosanomat) tai muuta kristillistä lehteä tai kirjallisuutta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
107	Seuraat hengellisiä tai uskonnollisia ohjelmia televisiosta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
108	Seuraat hengellisiä tai uskonnollisia ohjelmia radiosta (esim. Radio Dei, radiojumalanpalvelukset)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
109	Kuuntelet hengellistä musiikkia	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kuinka kiinnostuneita sinun vanhemiasi ovat uskonnollisistaasioista?

erittäin kiinnostuneita   melko kiinnostuneita   jossain määrin kiinnostuneita   eivät lainkaan kiinnostuneita

Rukoiliko äiti tai isäsi kanssasi iltarukouksen, kun olit pieni?

- Kyllä, joka ilta tai melkein joka ilta
- Joskus
- Ei koskaan
- En osaa sanoa

Keneltä opit uskonnollisistaasioista, kun olit lapsi?

		Kyllä	Ei	En osaa sanoa
C46b	Äidiltä	☐	☐	☐
C46c	Isältä	☐	☐	☐
C46d	Kummiltani	☐	☐	☐
C46e	Isoäidiltä/Isoisältä	☐	☐	☐
C46f	Muilta sukulaisilta	☐	☐	☐
C46g	Opettajalta koulussa	☐	☐	☐

MUUTAMIA KYSYMYKSIÄ SINUSTA ITSESTÄSI Sukupuoli: mies nainenIkäsi:

--	--

 vuotta**Kuinka monta tämän rippikouluryhmän jäsentä tunsit ennen rippikoulun alkamista (vähintään nimeltä)?**

- En juuri ketään   Alle puolet   Noin puolet   Suurimman osan   Jokseenkin kaikki

Kuinka monessa rippikouluryhmässä olet toiminut isosena ennen täty ryhmää?

- 0   1   2–3   4–6   7 tai enemmän

Oletko osallistunut isoskoulutukseen?

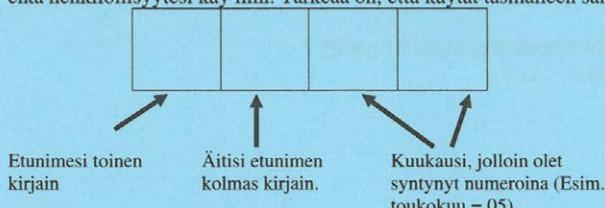
- En ole osallistunut
- Kyllä, satunnaisesti yhden vuoden ajan
- Kyllä, säännöllisesti yhden vuoden ajan
- Kyllä, satunnaisesti useamman vuoden ajan
- Kyllä, säännöllisesti useamman vuoden ajan

Osallistuitko lapsena...

	Kyllä, vähintään vuoden ajan	Kyllä, vähemmän kuin vuoden tai vain satunnaisesti	Ei	En osaa sanoa
C73a Pyhäkoulu	☐	☐	☐	☐
C73b Päiväkerho	☐	☐	☐	☐
C73c Tyttö- tai poikakerho	☐	☐	☐	☐
C73d Partio	☐	☐	☐	☐
C73e Kuoro	☐	☐	☐	☐
C73f Jokin muu kirkon lapsi- ja nuorisotyön toimintamuoto	☐	☐	☐	☐

HENKILÖKOHTAINEN KOODISI:

Miksi tämä koodi? Tulet saamaan vastattavaksi toisen kyselylomakkeen isosena toimimisjakson lopussa. Tämä koodi mahdollistaa sinun kahden kyselylomakkeen yhdistämisen niin, että voit kuitenkin vastata nimettömänä eikä henkilöllisytesi käy ilmi. Tärkeää on, että käytät täsmälleen samaa koodia myös toisessa kyselyssä.

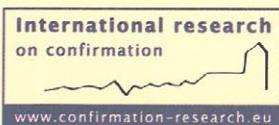
Esim. Villen äidin nimi on Maria. Ville syntynyt joulukuussa (12. kuukausi), joten hänen koodinsa on IR12

Mitä muuta haluat kertoa?

.....
.....
.....

– Kiitos paljon vaivannäöstäsi ja vastaamisesta! –

Appendix 7:

RIPPIKOULUN LOPUSSA
TÄYTETTÄVÄ KYSELY

KIRKON TUTKIMUSKESKUS

Arvoisa rippikoulun isonen

Rippikoulujakson päättyessä pyydämme sinua katsomaan kulunutta rippikoulujaksoa taaksepäin. Mikäli täytit samaan tutkimushankkeeseen kuuluvan ensimmäisen kyselyn, osa kysymyksistä voi tuntua tutuilta. Pyydämme, että vastaat sen mukaan, mitä **tällä hetkellä** ajattelet kysyttävistä asioista, riippumatta, mitä vastasit ensimmäiseen kyselyyn.

Toivomme vastausta myös niiltä isosilta, joilla ei ollut mahdollisuutta täyttää tutkimuksen I-lomaketta rippikoulujakson alkupuolella. Mahdollisuuksien mukaan voit kuitenkin täyttää myös I-lomakkeen nyt, mikäli sitä vain seurakunnassasi on vielä saatavilla. Mikäli toimit isosena useassa ryhmässä, täytä lomake kuitenkin vain kerran.

Kyselyssä ei ole oikeita tai väärää vastauksia. Olemme kiinnostuneita omasta mielipiteestäsi ennen kaikkea liittyen siihen, miten kulunut rippikoulujakso isosena mielestäsi sujui. Tutkimus toteutetaan Suomen lisäksi Saksassa, Itävallassa, Sveitsissä, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Koska kysely on pyritty tekemään sellaiseksi, että se vastaa rippikoulujen tilannetta kaikissa näissä maissa, jotkut kysymykset voivat tuntua oidoilta Suomen kontekstissa. Vaikka kysymykset eivät tuntuisi mielestäsi mielekkältä tai järkeviltä, on vastauksesi tärkeä kansainväisen vertailtavuuden vuoksi. Samat kysymykset saattavat näkyä toisenlaisessa rippikouluperinteessä keskeisiltä.

Muutamia ohjeita:

- Täytä kysely yksin.
- Älä kirjoita nimeäsi lomakkeeseen.
- Laita rastit keskelle ruutua.
- Yritä vastata kaikkiin kysymyksiin. Jos et lainkaan osaa vastata kysymykseen, jätä silloin kaikki ruudut tyhjiiksi.
- Vastaamisen jälkeen sulje kysely kirjekuooreen ja palauta henkilölle, jonka vastuulla lomakkeiden kokoaminen rippikouluryhmässä on.

Kiitos avustasi!

Mikäli haluat lisää tietoa tutkimushankkeestamme, käy tutkimushankkeen yhteisillä nettisivuilla osoitteessa: www.confirmation-research.eu

Voit myös tiedustella lisää tutkimushankkeesta Kirkon tutkimuskeskuksesta puh. 03-3123 3400.

Seurakunta, jonka rippikoulussa toimit isosena: _____

Rippikouluryhmän nimi ja mahdollinen numero (esim. Siikaniemi leiri Nro 3; jos tiedossa kyselylomaketta täyttäässä): _____

1. Miten arvioit seuraavien asioiden toteutuneen isosena toimiessasi?

		Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)	täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä
3	Sain kertoa uskonasioista muille.	☐	☐	☐
5	Sain uusia ystäviä.	☐	☐	☐
6	Isosena oleminen oli myönteinen kokemus.	☐	☐	☐
7	Sain vastauksia elämäni tärkeisiin kysymyksiin.	☐	☐	☐
8	Sain olla yhdessä kavereiden kanssa.	☐	☐	☐
11	Opin lisää Jumalasta ja uskosta.	☐	☐	☐
12	Koin yhteyttä ja yhteenkuuluvaisuutta isosryhmässä.	☐	☐	☐
13	Opin lisää rukouksesta.	☐	☐	☐
14	Tutustuin paremmin Raamattun sisältöön.	☐	☐	☐
15	Sain olla hyödyksi.	☐	☐	☐
16	Sain olla mukana toteuttamassa nuoremmille hyvän rippikoulun.	☐	☐	☐
17	Sain oppia tuntemaan itseäni paremmin.	☐	☐	☐
18	Sain esiintyä ja lisää esiintymisvalmiuksia.	☐	☐	☐
19	Opin ohjaamaan ryhmiä.	☐	☐	☐
20	Sain selkeyttää omaan ammatinvalintaani.	☐	☐	☐
21	Sain mielekästää tekemistä loma-ajaksi.	☐	☐	☐
22	Sain tutustua luontevasti vastakkaiseen sukupuoleen.	☐	☐	☐
23	Opin lisää muista uskonnoista.	☐	☐	☐
24	Sain keskustella siitä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu.	☐	☐	☐
25	Tutustuin omaan seurakuntaani.	☐	☐	☐
26	Tutustuin seurakunnan työntekijöihin.	☐	☐	☐
27	Sain vahvistusta uskolleni.	☐	☐	☐
29	Muiden isosten kanssa yhdessä oleminen on ollut mukavaa.	☐	☐	☐
30	Rippikoululaisten kanssa yhdessä oleminen on ollut mukavaa.	☐	☐	☐
31	Rippikoulun opettajien kanssa yhdessä oleminen on ollut mukavaa.	☐	☐	☐
33	Sain myönteistä palautetta isosena olemisesta.	☐	☐	☐
28	Isosena oleminen vahvisti itsetuntoani.	☐	☐	☐

MITÄ PIDÄT TÄRKEÄNÄ RIPPIKOULUTYÖSSÄ?

Seuraavassa on joitain teemoja, jotka mahdollisesti nousivat esiin rippikoulussa. Miten tärkeänä pidät sitä, että rippikoulussa käsitellään kyseisiä aiheita?

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)	ei tärkeä	erittäin tärkeä
w1 Kymmenen käskyä	☐	☐
w2 Kristilliset juhlat ja niiden merkitys (kuten joulu, pääsiäinen, helluntai)	☐	☐
w3 Kaste	☐	☐
w4 Ehtoollinen	☐	☐
w5 Jumalanpalveluksen merkitys ja rakenne	☐	☐
w6 Uskontunnustus	☐	☐
w7 Jeesus Kristus	☐	☐
w8 Pyhä Henki	☐	☐
w9 Kirkkorakennus	☐	☐
w10 Muut kristilliset yhteisöt	☐	☐
w11 Muut uskonnot	☐	☐
w12 Luonnonsuojelu ja ekologia	☐	☐
w13 Diakonia	☐	☐
w14 Elämän tarkoitus	☐	☐
w15 Oikeudenmukaisuus ja vastuu toisista	☐	☐
w16 Ystävyys	☐	☐
w17 Ruumiillisuus ja seksuaalisuus	☐	☐
w18 Väkivalta ja rikollisuus	☐	☐
w18a Henkimaailman kysymykset (esim. parantaminen, spiritismi, saatananpalvonta, noituus)	☐	☐
w18b Kuolemanjälkeinen elämä	☐	☐
w18a Huumeet, pähiteet ja riippuvuus	☐	☐

MITÄ AJATTELET JA USKOT...

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)	täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä
Mitä ajattelet seuraavista väitteistä?		
C22 Jumala loi maailman.	☐	☐
C23 Elämä jatkuu kuoleman jälkeen.	☐	☐
C24 Jumala rakastaa kaikkia ihmisiä ja välittää jokaisesta.	☐	☐
C25 Jeesus on noussut kuolleista.	☐	☐
C26 En ole varma, mihin minun pitäisi uskoa.	☐	☐
C27 Puhun usein Jumalasta muiden ihmisten kanssa.	☐	☐
C28 On tilanteita, jolloin minua on nolattanut kertoa, että olen rippikoulun isonen.	☐	☐
C29 Usko Jumalaan auttaa minua vaikeissa tilanteissa.	☐	☐
C30 Uskon Jumalaan.	☐	☐
C31 Tiedän mitä kristillinen usko sisältää.	☐	☐
C32 Yritän noudattaa elämässäni Kymmentä käskyä.	☐	☐
C33 Usko Jumalaan on minulle tärkeää.	☐	☐
C33a Saan apua rukouksesta.	☐	☐
C33b Uskon, että enkeleitä on olemassa.	☐	☐

Miten kuvaitsit tämän hetkistä asennettasi kristinuskoaa kohtaan?

- hyvin   melko   ei kielteinen eikä melko   hyvin
 kielteinen   kielteinen   myönteinen   myönteinen   myönteinen

Entä miten kuvaitsit tämän hetkistä asennettasi Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa kohtaan?

- hyvin   melko   ei kielteinen eikä melko   hyvin
 kielteinen   kielteinen   myönteinen   myönteinen   myönteinen

Miten arvioit isosena olemisen vaikuttaneen suhteeseesi kirkkoon ja seurakuntaan?

- Ei mitenkään
 Isosena toimiminen on muuttanut suhdettani kirkkoon ja seurakuntaan myönteisemmäksi ja läheisemmäksi
 Isosena toimiminen on muuttanut suhdettani kirkkoon ja seurakuntaan kielteisemmäksi ja etäisemmäksi

Miten arvioit isosena olemisen vaikuttaneen jumalasuhteeseesi ja uskoosi?

- Ei mitenkään
 Isosena toimiminen on muuttanut suhde tani Jumalaan ja uskoon tärkeämmäksi ja läheisemmäksi
 Isosena toimiminen on muuttanut suhde tani Jumalaan ja uskoon kielteisemmäksi ja etäisemmäksi

Mikä seuraavista lähinnä vastaa näkemystäsi?

- Jeesusta ei koskaan ollut olemaassakaan.
 Jesus oli historiallinen henkilö, muttei missään mielessä erityinen.
 Jesus oli erityislaatuinen henkilö, muttei profeetta eikä Jumalan Poika.
 Jesus oli profeetta tai Jumalan innoittama ihminen.
 Jesus oli Jumalan Poika.

Mitä ajattelet kirkosta?	täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä			
		□	□	□	□
C35 Kirkon jäsenyys on minulle tärkeää.	□	□	□	□	□
C36 Kirkolla ei ole vastauksia minulle tärkeisiin kysymyksiin.	□	□	□	□	□
C37 Jos minulla joskus tulee olemaan lapsia, haluan, että heidät kastetaan.	□	□	□	□	□
C38 Sunnuntain jumalanpalvelukset ovat yleensä tyisiä.	□	□	□	□	□
C38b Sunnuntain jumalanpalvelukset kirkossa hoitavat uskoani.	□	□	□	□	□
C39 Kirkko tekee paljon asiaita ihmisten hyväksi.	□	□	□	□	□
C40 Jos minulla olisi henkilökohtaisia ongelmia, kääntyisin kirkon työntekijän puoleen.	□	□	□	□	□
C41 Seurakuntani kirkkorakennus merkitsee minulle paljon.	□	□	□	□	□
C42 Olen kiinnostunut osallistumaan kirkon toimintaan sen jälkeen, kun en enää toimi isosena.	□	□	□	□	□

Missä määrin seuraavat ilmaisut kuvaavat sinua?	täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä			
		□	□	□	□
C45a Olen kristitty.	□	□	□	□	□
C45b Olen luterilainen.	□	□	□	□	□
C45c Olen uskonnollinen ihminen.	□	□	□	□	□
C45d Olen henkinen ihminen.	□	□	□	□	□
C45e Olen uskova.	□	□	□	□	□
C45f Olen epäilijä.	□	□	□	□	□
C45g Olen ateisti (vakaumuksellinen jumalankieltäjä).	□	□	□	□	□

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)

Onko isosena toimiminien muuttanut jollain tavoin aiempaa käsitystasi seuraavistaasioista?

		selvästi kielteisem- mäksi	selvästi myönteis- semäksi
101	rippikoulu	☐	☐
102	seurakunta ja sen toiminta	☐	☐
103	seurakunnan työntekijät	☐	☐
104	jumalanpalvelukset	☐	☐
105	kirkon nuorisotyö	☐	☐
106	uskoon liittyvät asiat	☐	☐
107	oma minä	☐	☐
108	Jumala	☐	☐
109	Raamattu	☐	☐
110	Muihin uskontoihin kuuluvat	☐	☐

Kuinka monta rippikouluryhmän jäsentä tunnet nyt (vähintään nimeltä)?

- En juuri ketään   Alle puolet   Noin puolet   Suurimman osan   Jokseenkin kaikki

MUUTAMIA KYSYMYKSIÄ SINUSTA ITSESTÄSI

Sukupuoli: mies   nainen

Ikäsi:

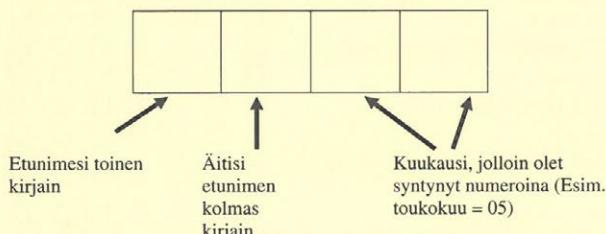
--	--

 vuotta

Oletko täyttänyt tutkimuksen I-vaiheen lomakkeen?   kyllä   en

HENKILÖKOHTAINEN KOODISI:

Miksi tämä koodi? Mikäli vastasit kyselyyn myös rippikoulun alussa, tämä koodi mahdollistaa sinun kahden kyselylomakkeen yhdistämisen niin, että voit kuitenkin vastata nimettömänä eikä henkilöllisytesi käy ilmi. Tärkeää on, että käytät täsmälleen samaa koodia kuin ensimmäisessä kyselyssä.

Esim. Villen äidin nimi on Maria. Ville syntynyt joulukuussa (12. kuukausi), joten hänen koodinsa on IR12

Mitä muuta haluat kertoa?

.....
.....
.....
.....
.....

– Kiitos paljon vaivannäöstäsi ja vastaamisesta!

Appendix 8:

Opettajien, apuohjaajien
ja isosten lomake

KIRKON TUTKIMUSKESKUS

Arvoisa rippikoulun työntekijä, apuohjaaja ja isonen

Olet rippikoulun työntekijä, apuohjaaja tai isonen, minkä vuoksi pyydämme sinua osallistumaan tutkimukseen. Tutkimus toteutetaan lukuvuoden 2012–2013 aikana yhdeksässä Euroopan maassa. Tutkimuksella tuemme rippikoulutyön kehittämistä Suomessa ja eurooppalaisissa sisarkirkkoissamme.

Seurakuntasi, jonka rippikoulussa toimit, on valittu mukaan tutkimukseen. Tutkimus muodostuu kahdesta kyselystä. Ensimmäinen kysely täytetään mahdollisimman pian rippikoulun aloitusjakson alussa – tai viimeistään sitten kun rippikouluryhmän työntekijät, isoset ja apuohjaajat on tiedossa. Toinen kysely täytetään rippikoulujakson päätyessä. Tärkeää on, että ensimmäiseen ja toiseen kyselyyn vastaajat ovat samoja henkilöitä. Rippikoululaiset täyttävät oman lomakkeensa.

Olemme kiinnostuneita siitä, mitä ajattelet rippikoulusta ja konfirmaatiosta. Tutkimus toteutetaan Suomen lisäksi Saksassa, Itävallassa, Sveitsissä, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa, Puolassa ja Unkarissa. Koska kysely on tehty sellaiseksi, että se soveltuu kaikkien näiden maiden rippikouluihin, jotkut kysymykset voivat tuntua sinusta oidoilta. Tästä huolimatta on vastauksesi tärkeä, jotta tuloksia voidaan vertailla kansainvälistä. Meistä oudoilta vaikuttavat ja harvinaisella tavalla rippikoulutyötä painottavat kysymykset saattavat olla toisessa perinteessä keskeisiä.

Tässä ensimmäisessä kyselyssä tiedustelemme ennen kaikkea rippikoulutyöhön liittyviä ajatuksiasi ja odotuksiasi. Mikäli toimit työntekijänä, apuohjaajana tai isosena useassa rippikouluryhmässä, vastaa kyselyyn kuitenkin vain yhden kerran.

Muutamia ohjeita:

- Täytä kysely yksin.
- Älä kirjoita nimeäsi lomakkeeseen.
- Laita rastit keskelle ruutua.
- Yritä vastata kaikkiin kysymyksiin. Jos et lainkaan osaa vastata kysymykseen, jätä silloin kaikki ruudut tyhjiiksi.
- Kaikille yhteisiä ovat sivujen 2–6 kysymykset. Pelkästään isosille ja apuohjaajille tarkoitettuja kysymyksiä ovat sivujen 7–12 kysymykset.
- Apuohjaajilla tarkoitetaan tässä vapaaehtoisia, jotka ovat erilaisissa tehtävissä rippikoulussa, mutta eivät kuitenkaan työntekijöitä tai isosia (esimerkiksi isoisonen/isosten isonen tai yövalvoja).

Kiitos avustasi!

Mikäli haluat lisää tietoa tutkimushankkeestamme, käy tutkimushankkeen yhteisillä nettisivuilla osoitteessa www.confirmation-research.eu

SIVUJEN 2–6 KYSYMYKSIIN VASTAAVAT KAIKKI

Seurakunta, jonka rippikoulussa toimit: _____

Rippikouluryhmän nimi ja mahdollinen numero (esim. Siikaniemi leiri nro 3, jos tiedossa kyselylomaketta täyttäessä):
_____

MITÄ PIDÄT TÄRKEÄNÄ RIPPIKOULUTYÖSSÄ?

	Vastaan laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)	ei	tärkeää	erittäin tärkeää
	Miten tärkeänä pidät sitä, että rippikoulussa käsitellään kyseisiä aiheita?			
WA03	Kaste	☐	☐	☐
WA04	Ehtoollinen	☐	☐	☐
WA05	Jumalanpalveluksen merkitys ja rakenne	☐	☐	☐
WA21	Oma seurakunta	☐	☐	☐
WA07	Jeesus Kristus	☐	☐	☐
WA22	Raamattu	☐	☐	☐
WA23	Jumala	☐	☐	☐
WA10	Muut kristilliset yhteisöt (esim. ortodoksit tai helluntailaiset)	☐	☐	☐
WA11	Muut uskonnot	☐	☐	☐
WA15	Oikeudenmukaisuus ja vastuu toisista	☐	☐	☐
WA16	Ystävyyss	☐	☐	☐
WA18	Huumeet ja väkivalta	☐	☐	☐
WA08	Pyhä Henki	☐	☐	☐
WA14	Elämän tarkoitus	☐	☐	☐
WA24	Kuolema	☐	☐	☐
WA25	Ylösnousemus	☐	☐	☐
WA26	Enkelit	☐	☐	☐
WA19	Taikuus, mystiikka, yliluonnolliset kokemukset	☐	☐	☐
WA17	Rakkaus ja seksuaalisuus	☐	☐	☐
WA12	Luonnon suojeelu ja ekologia	☐	☐	☐
WA13	Diakonia	☐	☐	☐

<i>Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)</i>		ei tärkeä		erittäin tärkeä	
Miten tärkeänä itse pidät seuraavia asioita?					
W29b	Rippikoululaiset tutustuvat rippikoulun aikana vastakkaiseen sukupuoleen.	☐	☐	☐	☐
W29a	Rippikoululaiset oppivat rippikoulun aikana rukoilemaan.	☐	☐	☐	☐
W29c	Rippikoululaiset löytävät Raamatun elämän voimavarana.	☐	☐	☐	☐
W29d	Rippikoululaiset vahvistuvat rippikoulun aikana itsetunteumassaan.	☐	☐	☐	☐
W29f	Rippikoululaiset vakuuttuvat siitä, että elämän käännekohdissa he haluavat kirkon osaksi elämäänsä (esim. haluavat aikanaan mennä kirkossa naimisiin, kastavat lapsensa ja haluavat kristillisen hautaan siunaamisen).	☐	☐	☐	☐
WC15	Rippikoululaisten omat uskoon liittyvät kysymykset otetaan huomioon.	☐	☐	☐	☐
W29h	Rippikoululaiset saavat vastauksia elämänsä tärkeimpiin kysymyksiin.	☐	☐	☐	☐
W29j	Rippikoululaiset oppivat ottamaan vastuuta elämästään.	☐	☐	☐	☐
W29e	Rippikoululaiset saavat rippikoulun aikana yleiskäsityksen kristillisestä perinteestä (symbolista, juhlista, taiteesta, tavoista jne.).	☐	☐	☐	☐
WE13	Rippikoulu toteutetaan tiimityönä yhdessä työkavereideni, isosten ja rippikoulun pitopaikan muun henkilöstön kanssa.	☐	☐	☐	☐

Miten tärkeänä pidät sitä, että rippikoulun aikaisissa seurakunnan jumalanpalveluksissa rippikoululaiset...		ei tärkeä		erittäin tärkeä	
WB04	saavat kokemuksia nuorille suunnatuista jumalanpalveluksista.	☐	☐	☐	☐
WB28	voivat tuoda omia ideoitaan seurakunnan jumalanpalvelusten toteuttamiseen.	☐	☐	☐	☐
WB29	osallistuvat jumalanpalveluksen toteuttamiseen toteuttamalla joitain sen osia (esim. tekstin lukeminen, esirukoukseen osallistuminen jne.).	☐	☐	☐	☐
WB30	tapaavat jumalanpalveluksissa mukavia ihmisiä.	☐	☐	☐	☐
WB31	tuntevat olonsa turvalliseksi ja hyväksytyksi osallistuessaan seurakunnan yhteisiin jumalanpalveluksiin.	☐	☐	☐	☐
WB32	saavat suuntaa elämäänsä jumalanpalveluksista.	☐	☐	☐	☐
WB33	kokevat jumalanpalveluksissa ystäväällisen ilmapiirin.	☐	☐	☐	☐
WB34	tutustuvat liturgiaan.	☐	☐	☐	☐

Seuraavat kysymykset liittyvät rippikoululaisten kokemuksiin rippikoulun aikana.

Kuinka tärkeänä pidät seuraaviaasioita?

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)	ei tärkeä	erittäin tärkeä
Rippikoulun aikana rippikoululaisten tulisi...		
WB10 oppia tuntemaan ihmisiä, joille usko on tärkeää.	☐	☐
WD03 kokea yhteyttä rippikouluryhmässään.	☐	☐
WB20 kokea rippikoulussa Jumalan läsnäoloa.	☐	☐
WB27 oppia tuntemaan ja käyttämään paremmin virsikirjaan.	☐	☐
WB11 tutustua rippikoulun aikana paremmin Raamatun sisältöön.	☐	☐
WC16 löytää yhteenkuuluvaisuuden tunne oman seurakuntansa kanssa.	☐	☐
WC01 muodostaa oma mielipide elämänsä tärkeisiin kysymyksiin.	☐	☐
WC02 vahvistua uskossaan.	☐	☐
WC03 oppia ulkoa kristillisiä tekstejä (kuten uskontunnustus).	☐	☐
WC04 saada tukea henkisessä ja sosialisessa kehityksessään.	☐	☐
WC18 tutustua paremmin omaan seurakuntaan.	☐	☐
WC06 tietää, mitä kirkon nuorisotyö tarjoaa heille.	☐	☐
W 36 innostua jatkamaan seurakunnan vapaaehtoistyössä.	☐	☐
WC09 oppia nauttimaan laulamisesta tai soittamisesta.	☐	☐
WC10 kokea erilaisia hiljaisuuksia ja rukouksen muotoja.	☐	☐
WC11 oppia elämään siten, että Jumala kuuluu heidän arkipäiväänsä.	☐	☐
WB09 päästä vaikuttamaan rippikoulussa käsiteltäviin asioihin yhdessä toisten rippikoululaisten kanssa.	☐	☐

Mitä ajattelet seuraavista rippikouluun liittyvistä tavoitteista?	ei tärkeä	erittäin tärkeä
WD02 Rippikoulutyötä tulisi käyttää lähetyskentänä, jossa pyritään voittamaan ihmisiä kristilliselle uskolle.	☐	☐
WD04 Rippikoulun aikana tulee työölle ja pojille olla välillä erillistä ohjelmaa.	☐	☐
WD05 Haluan käydä vähintään yhden henkilökohtaisen keskustelun jokaisen rippikoululaisen kanssa.	☐	☐
WD06 Rippikoulun aikana tulisi tehdä yhteistyötä koulun kanssa.	☐	☐
WD07 Rippikoulussa on paljon hauskaa tekemistä.	☐	☐
WD10 Rippikoululaisten aktiivinen osallistuminen jumalanpalveluselämään tulee asettaa päämääräksi rippikoulua suunniteltaessa.	☐	☐
W 48 Rippikoulutyössä tulee saadaan hyvä kontakti rippikoululaisten koteihin ja vanhempuihin.	☐	☐
W 49 Seurakuntamme luottamushenkilöt ovat tytyväisiä rippikoulutyöhön.	☐	☐

MITÄ AJATTELET JA USKOT...

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)		täysin eri mieltä		täysin samaa mieltä	
Mitä ajattelet seuraavista väitteistä?					
CE01	Jumala loi maailman.	☐	☐	☐	☐
CE02	Elämä jatkuu kuoleman jälkeen.	☐	☐	☐	☐
CE03	Jumala rakastaa kaikkia ihmisiä ja välittää jokaisesta.	☐	☐	☐	☐
CE04	Jesus on noussut kuolleista.	☐	☐	☐	☐
CE05	En ole varma, mihin minun pitäisi uskova.	☐	☐	☐	☐
CE09	Usko Jumalaan auttaa minua vaikeissa tilanteissa.	☐	☐	☐	☐
CE08	Uskon Jumalaan.	☐	☐	☐	☐
CE10	Tiedän mitä kristillinen usko sisältää.	☐	☐	☐	☐
C 33a	Saan apua rukouksesta.	☐	☐	☐	☐
C 33b	Uskon, että enkeleitä on olemassa.	☐	☐	☐	☐

MUUTAMIA KYSYMYKSIÄ SINUSTA ITSESTÄSI:

Sukupuoli: mies nainen

Tehtäväsi rippikoulussa (esim. pappi, kanttori, nuorisotyönohjaaja, diakoni, kesäteologi, apuohjaaja, isonen, jne.)

Ikäsi:

--	--

 vuotta

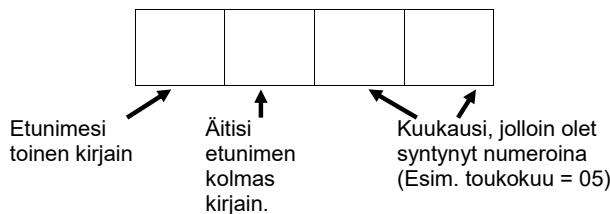
Kuinka monessa rippikoulussa olet työskennellyt jossain tehtävässä ennen nykyistä?

0   1   2–3   4–6   7–10   11–20   yli 20

Ota kantaa seuraaviin väitteisiin		täysin eri mieltä		täysin samaa mieltä	
WE01 Tunnen rippikoulun viralliset tavoitteet.					
W 51	Olen yhtä mieltä näiden tavoitteiden kanssa.	☐	☐	☐	☐
WE11	Rippikoulun tavoitteet auttavat minua rippikoulun pidossa.	☐	☐	☐	☐
WE06	Toivoisin, että minun ei tarvitsisi tehdä rippikoulutyötä.	☐	☐	☐	☐
WE07	Haluan olla nuoremmille roolimalli.	☐	☐	☐	☐
WE08	Usko Jumalaan on minulle tärkeää.	☐	☐	☐	☐
WE09	Koen etta opettamiseen liittyvä osaamiseni on riittävä rippikoulutyöhön.	☐	☐	☐	☐
WE10	Koen, etta teologinen osaamiseni on riittävä rippikoulutyöhön.	☐	☐	☐	☐

HENKILÖKOHTAINEN KOODISI:

Miksi tämä koodi? Tulet saamaan vastattavaksi toisen kyselylomakkeen rippikoulujakson lopussa. Tämä koodi mahdollistaa sinun kahden kyselylomakkeesi yhdistämisen niin, että voit kuitenkin vastata nimettömänä eikä henkilöllisyystesi käy ilmi. Tärkeää on, että käytät täsmälleen samaa koodia myös toisessa kyselyssä.

Esim. Villen äidin nimi on Maria. Ville on syntynyt joulukuussa (12. kuukausi), joten hänen koodinsa on IR12

**KAIKILLE YHTEINEN/TYÖNTEKIJÖIDEN OSIO LOPPUU TÄHÄN, KIITOS PALJON VASTAUKSISTA!
SIVUJEN 7-12 VASTAAJIA OVAT VAIN ISOSET, APUOHJAJAT JA MUUT VAPAAEHTOiset**

MIKSI HALUSIT ISOSEKSI , APUOHJAAJAKSI TAI VAPAAEHTOISENA RIPPIKOULUUN?

		täysin eri mieltä		täysin samaa mieltä	
Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville) Lähdin mukaan isostointiin tai apuohjajaksi ...		☐	☐	☐	☐
1	koska haluan leirille.	☐	☐	☐	☐
2	koska oma ripari oli myönteinen kokemus.	☐	☐	☐	☐
3	koska haluan kertoa uskonasioista muille.	☐	☐	☐	☐
4	koska ei ole muutakaan tekemistä tarjolla.	☐	☐	☐	☐
5	koska haluan uusia ystäviä.	☐	☐	☐	☐
6	koska olin kuullut myönteistä isosena olemisesta.	☐	☐	☐	☐
7	koska haluan saada vastauksia elämäni tärkeisiin kysymyksiin.	☐	☐	☐	☐
8	koska kaverinikin lähtivät mukaan.	☐	☐	☐	☐
9	koska haluan tietää, millaista isosena toimiminen on.	☐	☐	☐	☐
10	koska joku kannusti minua.	☐	☐	☐	☐
11	oppiaisen lisää Jumalasta ja uskosta.	☐	☐	☐	☐
12	kokeakseen yhteyttä ja yhteenkuuluvaisuutta isosryhmässä.	☐	☐	☐	☐
13	oppiaisen lisää rukouksesta.	☐	☐	☐	☐
14	tutstuakseen paremmin Raamatun sisältöön.	☐	☐	☐	☐
15	ollakseen hyödyksi.	☐	☐	☐	☐
16	koska haluan olla mukana toteuttamassa nuoremmille hyvän rippikoulun.	☐	☐	☐	☐
17	oppiaisen tuntemaan itseäni paremmin.	☐	☐	☐	☐
18	saadakseen esiintyä ja lisää esiintymisvalmiuksia.	☐	☐	☐	☐
19	oppiaisen ohjaamaan ryhmiä.	☐	☐	☐	☐
21	saadakseen mielekästä tekemistä loma-ajaksi.	☐	☐	☐	☐
22	voidakseen tutustua luontevassa tilanteessa vastakkaiseen suku puoleen.	☐	☐	☐	☐
23	oppiaisen lisää muista uskonnoista.	☐	☐	☐	☐
24	voidakseen keskustella siitä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu.	☐	☐	☐	☐
25	tutstuakseen omaan seurakuntaani.	☐	☐	☐	☐
26	voidakseen tutustua seurakunnan työntekijöihin.	☐	☐	☐	☐
27	saadakseen vahvistusta uskolleni.	☐	☐	☐	☐
28	vahvistaakseen itsetuntoani.	☐	☐	☐	☐
29	koska muiden isosten kanssa yhdessä oleminen on hyvin tärkeää minulle.	☐	☐	☐	☐
30	koska minusta on mukava olla yhdessä rippikoululaisten kanssa.	☐	☐	☐	☐
31	koska minusta on mukava olla yhdessä rippikoulun opettajien kanssa.	☐	☐	☐	☐
33	En varsinaisesti halunnut isoseksi, mutta seurakunnalla ei ollut nuorille muutakaan kiinnostavaa tarjolla rippikoulun jälkeen.	☐	☐	☐	☐

MITÄ AJATTELET JA USKOT...

CF01 Miten kuvaiston tämän hetkistä asennettasi kristinuskoon?

hyvin   melko   ei kielteinen eikä   melko   hyvin
 kielteinen   kielteinen   myönteinen   myönteinen   myönteinen

CF02 Miten kuvaiston tämän hetkistä asennettasi Suomen evankelisluterilaista kirkkoa kohtaan?

hyvin   melko   ei kielteinen eikä   melko   hyvin
 kielteinen   kielteinen   myönteinen   myönteinen   myönteinen

N10 Mikä seuraavista lähinnä vastaa näkemystäsi? (valitse yksi vaihtoehdosta)

- Jeesusta ei koskaan ollut olemassakaan.
- Jesus oli historiallinen henkilö, muttei missään mielessä erityinen.
- Jesus oli erityislaatuinen henkilö, muttei profeetta eikä Jumalan Poika.
- Jesus oli profeetta tai Jumalan innoittama ihminen.
- Jesus oli Jumalan Poika.

Missä määrin seuraavat ilmaisut kuvaavat sinua?		täysin eri mieltä				täysin samaa mieltä			
F04	Olen kristitty.	☐	☐	☐	☐				
F05	Olen luterilainen.	☐	☐	☐	☐				
F06	Olen uskonnollinen ihminen.	☐	☐	☐	☐				
F07	Olen henkinen ihminen.	☐	☐	☐	☐				
F08	Olen epäilijä.	☐	☐	☐	☐				
F09	Olen ateisti (vakaumuksellinen jumalankieltäjä).	☐	☐	☐	☐				

Mitä ajattelet kirkosta?		täysin eri mieltä				täysin samaa mieltä			
CG01	Kirkon jäsenyys on minulle tärkeää.	☐	☐	☐	☐				
CG02	Kirkolla ei ole vastauksia minulle tärkeisiin kysymyksiin.	☐	☐	☐	☐				
CG03	Jos minulla joskus tulee olemaan lapsia, haluan, että heidät kastetaan.	☐	☐	☐	☐				
CG04	Sunnuntain jumalanpalvelukset kirkossa hoitavat uskoani.	☐	☐	☐	☐				
CG05	Kirkko tekee paljon asioita ihmisten hyväksi.	☐	☐	☐	☐				
CG06	Jos minulla olisi henkilökohtaisia ongelmia, käännyisin kirkon työntekijän puoleen.	☐	☐	☐	☐				
N11	Jos menen naimisiin, haluan tehdä sen kirkossa.	☐	☐	☐	☐				
C42	Olen kiinnostunut osallistumaan kirkon toimintaan sen jälkeen, kun en enää toimi isosena.	☐	☐	☐	☐				
N12	Kun sukulaiseni kuolee, minusta kirkollinen hautaan siunaaminen on tärkeää.	☐	☐	☐	☐				

Kuinka usein osallistut....		en lain-kaan	harvem-min kuin kerran vuodes-sa	vähin-tään kerran vuo-des-sa	muuta-man kerran vuo-des-sa	vähin-tään kerran kuukau-des-sa
YCV1	seurakunnan nuorisotoimintaan (nuorten illat, raamattpiirit yms.)?	☐	☐	☐	☐	☐
YCV2	jumalanpalvelukseen?	☐	☐	☐	☐	☐
YCV3	muuhun hengelliseen tilaisuuteen?	☐	☐	☐	☐	☐

Entä kuinka usein....		en lain-kaan viime vuosina	harvemmin kuin kerran vuodessa	vähintään kerran vuodessa	vähintään kerran kuu-kaudessa	vähintään kerran viikossa	päivit-täin
YCV4	rukoilet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
CH04	luet Raamattua?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
YCV5	seuraat internetistä tai lehdistä uskoon tai hengellisiin asioihin liittyvää keskustelua tai osallistut niihin?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
YCV6	seuraat hengellisiä tai uskonnollisia ohjelmia radiosta, televisiosta tai internetistä?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
YCV7	kuuntelet hengellistä musiikkia?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mitä ajattelet uskonnosta yleensä?		täysin eri mieltä		täysin samaa mieltä	
N19	Uskonnolla on suuri vaikutus jokapäiväiseen elämääni.	☐	☐	☐	☐
N20	Uskonnolla on suuri merkitys tärkeissä päätöksissäni.	☐	☐	☐	☐

Mitä ajattelet rukouksesta?		täysin eri mieltä		täysin samaa mieltä	
N14	Rukoilen vaikeina aikoina.	☐	☐	☐	☐
N15	Rukoilen valmistautuessani tärkeisiin haasteisiin.	☐	☐	☐	☐
N16	Rukoilen ollessani tytyväinen elämääni.	☐	☐	☐	☐
N17	Rukoilen toisten puolesta silloin kun heillä on vaikeaa.	☐	☐	☐	☐

KYSYMYKSIÄ VAPAAEHTOISTYÖSTÄ:

Monet ihmiset toimivat vapaaehtoisina saamatta palkkaa esimerkiksi nuorisotyössä, urheiluseuroissa, kurossa, seurakunnassa jne. Nämä ihmiset ovat usein kiinnostuneita joistakin erityisistä aiheista tai he haluavat auttaa toisia. Meitä kiinnostaa mielipiteesi ja kokemuksesi näistä asioista.

Oletko koskaan ollut vapaaehtoisena (esim. jonkin ryhmän vetäjänä) seuraavilla tehtäväalueilla?		en	kyllä
WZ02	Urheiluseuroissa	☐	☐
WZ03	Musiikkissa tai kuorotoiminnassa	☐	☐
WZ04	Koulussa (esim. tukioppilaana)	☐	☐
WZ05	Järjestöjen tai kunnan nuorisotyössä	☐	☐
WZ06	Seurakunnassa (muussa kuin isostoimissa)	☐	☐
WZ07	Partiossa	☐	☐
WZ08	Jossain muualla, missä? _____.	☐	☐

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville) Rippikoulun aikana rippikoululaisten tulisi...		täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä	
WZ11	oppia tuntemaan sellaisia nuoria, jotka toimivat seurakunnassa vapaaehtoisina joissakin tehtävissä muutenkin kuin isosina.	☐	☐	☐
WZ12	oppia tietämään, miten ja millaisissa tehtävissä he voivat toimia vapaaehtoisina seurakunnassa tai kirkossa.	☐	☐	☐
WZ13	saada innostusta jatkaa vapaaehtoistehtävissä kirkossa.	☐	☐	☐

YCV8 Oletko osallistunut isoskoulutukseen – jos olet, kuinka pitkään?

En ole. Kyllä, yhden vuoden. Kyllä, kaksi vuotta. Kyllä, enemmän kuin kaksi vuotta.

Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville) Mitä ajattelet isoskoulutuksesta? (Vastaan vain jos olet osallistunut – muuten voit jättää tyhjäksi)		täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä	
YCV9	Isoskoulutus oli juuri sellaista, mitä odotin.	☐	☐	☐
YCV10	Isoskoulutuksessa käsitellyt asiat olivat hyödyllisiä.	☐	☐	☐
YCV11	Isoskoulutuksessa oli hauskaa.	☐	☐	☐
YCV12	Isoskoulutus vei liikaa aikaa.	☐	☐	☐
YCV13	Mielestäni isoskoulutuksella pitäisi olla valtakunnallinen opetussuunnitelma samaan tapaan kuin rippikoulussa on, jotta kaikissa seurakunnissa sen sisältö ja laajuus olisi samanlainen.	☐	☐	☐

MUUTAMA KYSYMYYS SINUSTA ITSESTÄSI JA LAPSUDESTASI:**wz10 Ovatko vanhempasi aktiivisesti mukana vapaaehtoistoiminnassa (tai ovatko olleet)?**

- Kyllä, molemmat.   Kyllä, äitini.   Kyllä, isäni.   Eivät ole.   En osaa sanoa.

cj01 Kuinka kiinnostuneita sinun vanhempasi ovat uskonnollisistaasioista?

erittäin □ kiinnostuneita	melko □ kiinnostuneita	jossain määrin □ kiinnostuneita	eivät lainkaan □ kiinnostuneita

cj01 Rukoiliko äitiisi tai isäsi kanssasi iltarukouksen, kun olit pieni?

- Kyllä, joka ilta tai melkein joka ilta
 Joskus
 Ei koskaan
 En osaa sanoa

N13. Keneltä opit uskonnollisista asioista, kun olti lapsi?		kyllä	ei	en osaa sanoa
YCV15	Äidiltä.	☐	☐	☐
YCV16	Isältä.	☐	☐	☐
YCV17	Kummiltani.	☐	☐	☐
YCV18	Isoäidiltä/Isoisältä.	☐	☐	☐
YCV19	Muilta sukulaisilta.	☐	☐	☐
YCV20	Opettajalta koulussa.	☐	☐	☐

cm36 Montako läheistä ystävää sinulla on?

Läheisellä ystäväällä tarkoitetaan tässä henkilötä, joiden kanssa sinun on helppo olla, joille voit puhua yksityisasioista ja joilta voit pyytää apua.

- ei yhtään   yksi   2-5   enemmän kuin viisi

cm04 Paljonko kotonasi on kirjoja? (Kirjahyllyssä yhteen metriin mahtuu n. 40 kirja)

☐ ei yhtään	☐ 1–10	☐ 11–50
☐ 51–100	☐ 101–250	☐ 251–500
		☐ yli 500 kirja

Osallistuitko lapsena...		kyllä, vähintään vuoden ajan	kyllä, mutta vähemmän kuin vuoden tai vain satunnaisesti	ei	en osaa sanoa
N34	pyhäkouluun?	☐	☐	☐	☐
N35	päiväkerhoon?	☐	☐	☐	☐
N36	tyttö- tai poikakerhoon?	☐	☐	☐	☐
N37	partioon?	☐	☐	☐	☐
N38	seurakunnan kuoro- tai musiikkityöhön?	☐	☐	☐	☐
N39	johonkin muuhun kirkon lapsi- ja nuorisotyön toimintamuotoon?	☐	☐	☐	☐

Mitä muuta haluat kertoa?

– Kiitos paljon vaivannäöstäsi ja vastaamisesta! –

Appendix 9:

**Isosten ja muiden
vapaaehtoisten
lomake**

KIRKON TUTKIMUSKESKUS

Arvoisa rippikoulun isonen tai muu vapaaehtoinen

Olet rippikoulun isonen tai muu vapaaehtoinen, minkä vuoksi pyydämme sinua osallistumaan rippikoulututkimuksen toiseen vaiheeseen. Tutkimus toteutetaan lukuvuoden 2012-2013 aikana yhdeksässä Euroopan maassa. Tutkimuksella tuemme rippikoulutyön kehittämistä Suomessa ja eurooppalaisissa sisarkirkkoissamme.

Seurakuntasi, jonka rippikoulussa toimit, on valittu mukaan tutkimukseen. Tutkimuksen ensimmäiseen kyselyyn olet toivottavasti jo vastannut aikaisemmin rippikoulun alussa. Mikäli siihen vastaaminen on jäänyt, toivomme sinun kuitenkin vastaan tähän toiseen kyselyyn. Tämä toinen kysely täytetään rippikoulun loppuvaiheessa.

Olemme kiinnostuneita, mitä ajattelet rippikoulusta ja konfirmaatiosta. Tutkimus toteutetaan Suomen lisäksi Saksassa, Itävallassa, Sveitsissä, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa, Puolassa ja Unkarissa. Koska kysely on tehty sellaiseksi, että se soveltuu kaikkien näiden maiden rippikouluihin, jotkut kysymykset voivat tuntua sinusta oudoilta. Tästä huolimatta on vastauksesi tärkeä, jotta tuloksia voidaan vertaillat kansainvälistä. Meistä oudoilta vaikuttavat ja harvinaisella tavalla rippikoulutyötä painottavat kysymykset saattavat olla toisessa perinteessä keskeisiä.

Tässä toisessa kyselyssä tiedustelemme ennen kaikkea rippikoulutyöhön liittyviä kokemuksiasi. Mikäli toimit isosena tai muissa vapaaehtoistehävissä useassa rippikouluryhmässä, vastaa kyselyyn kuitenkin vain yhden kerran.

Muutamia ohjeita:

- Täytä kysely yksin.
- Älä kirjoita nimeäsi lomakkeeseen.
- Laita rastit keskelle ruutua.
- Yritä vastata kaikki kysymyksiin. Jos et lainkaan osaa vastata kysymykseen, jätä silloin kaikki ruudut tyhjiksi.
- **Muita vapaaehtoisilla tarkoitetaan tässä lomakkeessa rippikoulun erilaisissa tehtävissä olevia henkilöitä, jotka eivät ole työntekijöitä tai isosia (esimerkiksi isoisenen/isosten isonen tai yövalvoja). Toivomme siis, että myös he vastaavat tämän lomakkeen kysymyksiin.**

Kiitos avustasi!

Mikäli haluat lisää tietoa tutkimushankkeestamme, käy tutkimushankkeen yhteisillä nettisivuilla osoitteessa
www.confirmation-research.eu

**Isosten,
apuohjaajien ja
vapaasehtoisten
II-lomake
(RIPPIKOULUN LOPUSSA
TÄYTETTÄVÄ)**

KIRKON TUTKIMUSKESKUS

Seurakunta, jonka rippikoulussa toimit isosena: _____

Rippikouluryhmän nimi ja mahdollinen numero (esim. Siikaniemi leiri nro 3; jos tiedossa kyselylomaketta täytäessä): _____

Täyttämällä tämän lomakkeen autat meitä saamaan tärkeää tietoa rippikoulutyöstä. Kiitos vaivannäöstäsi tässä tutkimuksessa! Lue informaationsivun ohjeet ja aloita sitten vastaaminen:

<i>Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville) Kokemukseni rippikoulualalta...</i>		täysin eri mieltä		täysin samaa mieltä	
F3	Sain kertoa uskonasioista muille.	☐	☐	☐	☐
F5	Sain uusia ystäviä.	☐	☐	☐	☐
F6	Isosena oleminen oli myönteinen kokemus.	☐	☐	☐	☐
F7	Sain vastauksia elämäni tärkeisiin kysymyksiin.	☐	☐	☐	☐
F8	Sain olla kavereiden kanssa.	☐	☐	☐	☐
F27	Sain vahvistusta uskolleni.	☐	☐	☐	☐
F11	Opin lisää Jumalasta ja uskosta.	☐	☐	☐	☐
F12	Koin yhteyttä ja yhteenkuuluvaisuutta isosryhmässä.	☐	☐	☐	☐
F13	Opin lisää rukouksesta.	☐	☐	☐	☐
F14	Tutustuin paremmin Raamatun sisältöön.	☐	☐	☐	☐
F15	Sain olla hyödyksi.	☐	☐	☐	☐
F16	Sain olla mukana toteuttamassa nuoremmille hyvän rippikoulun.	☐	☐	☐	☐
F17	Sain oppia tuntemaan itseäni paremmin.	☐	☐	☐	☐
F18	Sain esiintyä ja lisää esiintymisvalmiuksia.	☐	☐	☐	☐
F19	Opin ohjaamaan ryhmiä.	☐	☐	☐	☐
F20	Sain selkeyttää omaan ammatinvalintaani.	☐	☐	☐	☐
F21	Sain mielekästää tekemistä loma-ajaksi.	☐	☐	☐	☐
F22	Sain tutustua luontevasti vastakkaiseen sukupuoleen.	☐	☐	☐	☐
F23	Opin lisää muista uskontoista.	☐	☐	☐	☐
F24	Sain keskustella siitä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu.	☐	☐	☐	☐
F25	Tutustuin omaan seurakuntaani.	☐	☐	☐	☐
F26	Tutustuin seurakunnan työntekijöihin.	☐	☐	☐	☐
F29	Muiden isosten kanssa yhdessä oleminen on ollut mukavaa.	☐	☐	☐	☐
F30	Rippikoululaisten kanssa yhdessä oleminen on ollut mukavaa.	☐	☐	☐	☐
F31	Rippikoulun opettajien kanssa yhdessä oleminen on ollut mukavaa.	☐	☐	☐	☐
F33	Sain myönteistä palautetta isosena olemisesta.	☐	☐	☐	☐
F28	Isosena oleminen vahvisti itsetuntoani.	☐	☐	☐	☐

Kun ajattelet tästä rippikouluryhmää ja sen kanssa vietettyä aikaa:

Mitä rippikoululaiset ovat sinun mielestäsi oppineet, kokeneet ja tehneet rippikoulun aikana?

		täysin eri mieltä				täysin samaa mieltä					
	Minun mielestäni rippikoulun aikana ...										
	<i>Vastaan laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)</i>										
01	rippikoululaiset ovat saaneet tukea yksilöllisessä ja sosiaalisessa kehityksessään.	☐	☐	☐							
02	rippikoululaiset ovat oppineet tuntemaan paremmin seurakuntaansa.	☐	☐	☐							
03	rippikoululaiset ovat oppineet tuntemaan kirkon nuorisotyötä.	☐	☐	☐							
04	rippikoululaisia on kannustettu jatkamaan seurakunnan vapaaehtoisina (esimerkiksi isostoimissa).	☐	☐	☐							
05	rippikoululaisia on kannustettu vapaaehtoistoimintaan muualla kuin seurakunnassa (esimerkiksi urheilu- ja musiikkitoiminnassa jne.).	☐	☐	☐							
06	rippikoululaiset ovat oppineet tuntemaan erilaisia hiljaisuuden ja rukouksen muotoja.	☐	☐	☐							
F41	rippikoululaiset ovat vahvistuneet uskossaan.	☐	☐	☐							
07	rippikoululaiset ovat voineet tehdä oman uskonratkaisunsa rippikoulun aikana.	☐	☐	☐							
08	rippikoululaiset ovat osallistuneet seurakunnan vapaaehtoistoimintaan rippikoulunsa aikana.	☐	☐	☐							
09	rippikoululaiset ovat saaneet yleiskäsityksen kristillisestä perinteestä (symbolista, juhlista, taiteesta, tavoista jne.).	☐	☐	☐							
10	rippikoululaiset ovat osallistuneet rippikoulussa käsiteltävien aiheiden valintaan.	☐	☐	☐							
11	rippikoululaiset ovat tutustuneet erilaisiin nuorille suunnattuihin jumalanpalveluksiin.	☐	☐	☐							
12	rippikoululaiset ovat osallistuneet seurakunnan jumalanpalveluksen toteuttamiseen.	☐	☐	☐							
13	rippikoululaisten omat uskoon liittyvät kysymykset on otettu huomioon.	☐	☐	☐							
14	rippikoululaiset ovat oppineet ulkoa keskeisiä kristillisiä tekstejä (kuten uskontunnustus).	☐	☐	☐							
N02	rippikoululaisia on rohkaistu osallistumaan konfirmaatioon, mikäli he ovat olleet asiasta vielä epävarmoja.	☐	☐	☐							
N03	rippikoululaiset ovat oppineet rukoilemaan.	☐	☐	☐							
N04	rippikoululaisten itseluottamus on vahvistunut.	☐	☐	☐							
N05	rippikoululaisten halu tulevaisuudessa kastaa lapsensa, mennä naimisiin kirkossa ja saada kristillinen hautaan siunaaminen on vahvistunut rippikoulun aikana.	☐	☐	☐							
N06	rippikoululaiset ovat oppineet ottamaan vastuuta itsestään.	☐	☐	☐							
N07	rippikoululaiset ovat oppineet tuntemaan paremmin Raamattua.	☐	☐	☐							

Kuinka paljon mielestäsi seuraavilla henkilöillä tai asioilla on vaikutusta siihen, miten seurakuntanne rippikoulut toteutetaan?	ei vaikutusta	jonkin verran vaikutusta	paljon vaikutusta	hyvin paljon vaikutusta
<i>Vastaan laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)</i>				
F42 kirkkoherria	☐	☐	☐	☐
15 rippikoulun johtava työntekijä	☐	☐	☐	☐
F43 papit	☐	☐	☐	☐
F44 nuorisotyönohjaaja(t)	☐	☐	☐	☐
16 työntekijätiimi	☐	☐	☐	☐
F45 isoset, apuohjaajat ja mahdolliset muut rippikoulun vapaaehtoiset	☐	☐	☐	☐
17 rippikoululaiset	☐	☐	☐	☐
18 rippikoululaisten vanhemmat	☐	☐	☐	☐
19 seurakunnan luottamushenkilöt	☐	☐	☐	☐
20 rippikoulutyön taloudelliset resurssit	☐	☐	☐	☐
21 rippikoulusuunnitelma (Elämä – Usko – Rukous)	☐	☐	☐	☐
22 se miten rippikoulut on "aina" ennenkin toteutettu	☐	☐	☐	☐
23 rippikoulun pitopaikka ja siellä olevat tilat	☐	☐	☐	☐

Ota kantaa seuraaviin väitteisiin	täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä
<i>Vastaan laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)</i>		
24 Olen keskustellut henkilökohtaisesti jokaisen rippikoululaisen kanssa rippikoulun aikana vähintään kerran.	☐	
F46 Mielestäni on tärkeää, että rippikoululaisilla on hauskaa rippikoulussa.	☐	
25 Konfirmaatiojumalanpalvelus valmisteltiin/valmistellaan yhdessä rippikoululaisten kanssa.	☐	
26 Rippikoululaisten vanhempiin saatin hyvä kontakti.	☐	
27 Rippikoulun aikana tehtiin yhteistyötä koulun kanssa	☐	
28 Seurakunnassamme on toimintaa, joka sopii rippikoulun päättäneille nuorille.	☐	
29 Jos nuori haluaa rippikoulun jälkeen toimia vapaaehtoisena kirkossa, siihen on seurakunnassamme mahdollisuus.	☐	
32 Toivoisin, ettei minun tarvitsisi tehdä rippikoulutyötä.	☐	
N08 Rippikoulussamme oli paljon toimintaa.	☐	
F47 Rippikoululaisilla oli hauskaa tässä rippikoulussa.	☐	
N09 Seurakunnan luottamushenkilöt ovat tytyväisiä tapaamme toteuttaa rippikoulut.	☐	

	Kuinka usein seuraavaa tapahtui toimiessasi isosena?	ei koskaan	harvoin	joskus	usein
<i>Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)</i>					
34	Rippikouluryhmän kurinpidossa oli ongelmia.	☐	☐	☐	☐
37	Minulla/meillä oli jännitteitä tai ristiriitoja jonkin/joidenkin rippikoululaisten vanhempien kanssa.	☐	☐	☐	☐
F48	Minulla oli jännitteitä/ristiriitoja jonkin/joidenkin rippikoululaisten kanssa.	☐	☐	☐	☐
F49	Minulla oli jännitteitä/ristiriitoja jonkin työntekijän kanssa.	☐	☐	☐	☐
39	Rippikouluopettajien välillä oli konflikteja.	☐	☐	☐	☐
F50	Isosryhmässä oli jännitteitä ja ristiriitoja.	☐	☐	☐	☐

	Missä määrin seuraavat väittämät sopivat seurakuntasi vapaaehtoistyöhön?	täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä
<i>Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)</i>			
L133	Rippikoulutyö järjestettiin ja valmisteltiin isosten ja työntekijöiden yhteistyönä.	☐	☐
L134	Rippikoulun aikana isoset ovat voineet toteuttaa ideoitaan.	☐	☐
L137	Mielestääni isosista on seurakuntamme rippikoulutyölle merkittävästi hyötynä.	☐	☐

(53) Kuka vaikutti eniten päätökseesi ryhtyä isoseksi tai apuohjaajaksi tai muuhun vapaaehtoistehävään rippikoulussa?

Valitse tärkein vaihtoehto

- seurakuntani pappi
- seurakuntani nuorisotyönohjaaja
- oman rippikouluni isonen/isoset
- oman perheeni jäsen/jäsenet
- kaverini, joka/jotka lähtivät isosiksi tai muihin vapaaehtoistehäviin rippikoulussa
- joku muu, kuka? _____

	Toimin rippikoulussa isosena, koska...	täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä
<i>Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)</i>			
54	oman rippikouluni isoset innostivat minua.	☐	☐
55	ystäväni on rippikoulussa isosena.	☐	☐
56	se on hauskaa.	☐	☐
57	haluan uusia ystäviä.	☐	☐
58	haluan mukaan leirille.	☐	☐
59	pidän lasten ja nuorten kanssa työskentelystä.	☐	☐
60	haluan oppia kristillisestä uskosta lisää.	☐	☐
61	haluan olla mukana muuttamassa kirkkoja.	☐	☐
62	tiedoistani, taidoistani ja kokemuksestan on isostyössä hyötyä.	☐	☐
63	haluan kehittää rippikoulutyötä.	☐	☐
64	voin muuttaa yhteiskuntaa omalla panoksellani.	☐	☐
65	haluan kehittää johtamistaitojani.	☐	☐
66	siitä on hyötyä CV:ssäni/ansioluettelossani.	☐	☐
67	haluan tulevaisuudessa työskennellä lasten ja nuorten kanssa.	☐	☐
68	haluan voittaa nuoria kristinuskolle.	☐	☐
69	minusta on mukavaa työskennellä rippikoulutuimien kanssa.	☐	☐
70	minusta on mukavaa työskennellä seurakunnan rippikoulutyöntekijöiden kanssa (esim. papin, nuorisotyönohjaajan jne.).	☐	☐

(71) Mikä oli tehtäväsi tässä rippikoulussa?

	kyllä	ei	näitä ei ollut
Olin mukana ryhmän jokaisessa tapaamisessa.	☐	☐	
Olin mukana viikonloppuretkillä ja leirillä.	☐	☐	☐
Johdin ryhmää säännöllisesti.	☐	☐	
Osallistuin pienryhmiin, työryhmiin tai oppimispolkuihin.	☐	☐	
Vastasin raamatburyhmästä.	☐	☐	☐
Vastasin keskusteluryhmästä.	☐	☐	☐
Vastasin iltahartauksista tai muista hartauskista vuorollani.	☐	☐	
Vastasin vuorollani iltaohjelmista ja niiden suunnittelusta.	☐	☐	☐
Vastasin isosista muodostetusta ryhmästä (ns. isosten isonen).	☐	☐	
Osallistuin rippikoululaisten vanhempien tapaamisiin.	☐	☐	
Olin käytännön tehtävässä avustajana, mutta minulla ei ollut rippikoululaisista koostuvaan omaa ryhmää vastuullani.	☐	☐	
Osallistuin opetustilaisuuksiin apuopettajana.	☐	☐	
Toimin hiljaisuuden valvojana leirijaksolla.	☐	☐	
Minut siunattiin isosen tehtävään.	☐	☐	
Minulla oli jokin muu ensisijainen tehtävä kuin edellä luetellut.	☐	☐	
Mikä? _____			

Missä määrin seuraavat väitteet pitivät paikkansa? Rippikoulun isosena toimimisen aikana...	täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä
Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)		
72 minulla oli riittävästi mahdollisuksia toteuttaa omia ideoitani.	☐	☐
73 minulla oli riittävästi mahdollisuksia käyttää lahjojani ja taitojani.	☐	☐
74 nautin yhdessäolosta rippikoululaisten kanssa.	☐	☐
75 olin mukana kehittämässä rippikoulutyötä.	☐	☐
76 osallistuin konfirmaatiojumalanpalveluksen valmisteluun.	☐	☐
77 koin että rippikoulusta päävastuussa olevat henkilöt arvostivat minua.	☐	☐
78 koin että voin vaikuttaa panoksellani.	☐	☐
79 sain mielekkääti tehtäviä.	☐	☐
80 olin usein turhautunut.	☐	☐
81 minulla oli tosi hauskaa.	☐	☐
82 olen oppinut lisää Jumalasta ja uskosta.	☐	☐
83 uskoni on vahvistunut.	☐	☐
84 olen miettinyt mikä on hyvä ja huonoa minulle ja elämälleni.	☐	☐
85 pidin omasta rippikoulustani paljon.	☐	☐

Missä määrin rippikoulun isosena toimiminen on edesauttanut seuraavien ominaisuuksien ja taitojen kehittymistä? <i>Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)</i>		ei lainkaan	hyvin paljon
86	toisten lähestymisen avoimin mielin	☐	☐
87	nuorten kanssa tekemisissä oleminen	☐	☐
88	epävarmuuden ja vaatimusten käsittely	☐	☐
89	ihmissuhteiden aloittaminen ja ylläpitäminen	☐	☐
90	uskoon liittyvien kysymysten käsitteleminen ja niistä puhuminen	☐	☐
91	toisten kanssa keskustelu	☐	☐
92	itseluottamus	☐	☐
93	luotettavuus	☐	☐
94	vastuuntontoisuus	☐	☐
95	ongelmanratkaisutaidot	☐	☐
96	kriittinen ajattelu	☐	☐
97	luovuus	☐	☐
98	erilaisten mielipiteiden suvitseminen	☐	☐

MITÄ MIELTÄ OLET JUMALANPALVELUKSISTA?

Kun ajattelet rippikouluryhmäsi jumalanpalveluksia rippikoulun aikana: Mitä miettä olet seuraavista väitteistä? <i>Vastaa laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)</i>		täysin eri mieltä	täysin samaa mieltä
99	Tapasin mukavia ihmisiä.	☐	☐
100	Kuulin mielenkiintoisia saarnoja.	☐	☐
101	Pidin virsien laulamisesta.	☐	☐
102	Pidin uusien hengellisten laulujen laulamisesta.	☐	☐
103	Pääsin osallistumaan erilaisiin nuorille suunnattuihin jumalanpalveluksiin.	☐	☐
104	Jumalanpalveluksissa käsiteltiin usein minua ja elämääni koskeviaasioita.	☐	☐
105	Minulla oli mahdollisuus tuoda esille jumalanpalveluksiin liittyviä omia ideoitani.	☐	☐
106	Minulla oli jumalanpalveluksissa tehtäviä (esim. Raamatun tekstien lukeminen).	☐	☐
107	Pidin yhteisöön kuulumisen tunteesta.	☐	☐
108	Tunsin oloni turvalliseksi ryhmässä.	☐	☐
109	Tunsin oloni epämukavaksi.	☐	☐
N11	Opin saarnoja kuuntelemalla paljon kristinuskosta.	☐	☐

	Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä? Vastaan laittamalla rasti ruutuun (yksi rasti jokaiselle riville)	täysin eri mieltä				täysin samaa mieltä			
		☐							
F71	Jeesus on noussut kuolleista.	☐							
F72	Jeesus on Jumalan Poika.	☐							
F73	Kristinusko sisältää totuuden elämästä.	☐							
F74	Kaikki uskonnot ovat samanarvoisia.	☐							
F75	Ihmisen arvo on riippumaton siitä, mihin hän uskoo.	☐							
F76	Kaikki uskonnot ovat teitä samaan totuuteen.	☐							
F77	Ihminen elää maan päällä vain kerran.	☐							
F78	Kuoleman jälkeen ihminen joutuu helvettiin tai taivaaseen.	☐							
F79	En oikein tiedä, mitä minun pitäisi uskova.	☐							
F80	Uskon, että enkeleitä on olemassa.	☐							
F81	Maassamme olevat monet uskonnot ovat hyvä asia.	☐							
F82	Maahanmuutto on hyvä asia Suomen tulevaisuudelle.	☐							
F83	On parempi, että jos maahamme tulee ulkomaalaisia, he ovat ensisijaisesti taustaltaan kristittyjä.	☐							
F84	Haluan oppia tuntemaan muiten uskontojen kannattajia.	☐							
F85	Islamilaisuus on rauhan uskonto.	☐							
F86	Ihminen on luonut Jumalan ja jumalat.	☐							

(L138) Mitä muuta haluat kertoa isostoiminnasta ja vapaaehtoistyöstä rippikoulussa?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

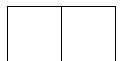
.....

.....

.....

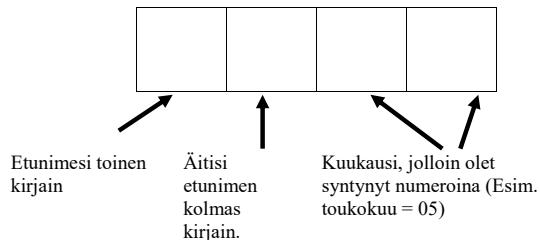
MUUTAMIA KYSYMYKSIÄ SINUSTA ITSESTÄSI:

(120) Sukupuoli: mies nainen

(121) Ikäsi: vuotta

(125) HENKILÖKOHTAINEN KOODISI

Koodi mahdollistaa vastaustesi yhdistämisen anonyminä. Käytä isoja kirjaimia.

Esim. Villen äidin nimi on Maria. Ville on syntynyt joulukuussa (12. kuukausi), joten hänen koodinsa on IR12

(126) Mitä haluaisit muuttaa rippikoulutyössä?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

– Kiitos paljon vaivannäöstäsi ja vastaamisesta! –

DIAK TUTKIMUS

DIAK TUTKIMUS [DIAK RESEARCH] series presents scientific studies that produce new, innovative information in the areas of teaching, research and development at Diak. The publications in this series are monographs and collections of articles.

Diak Tutkimus 1: Sanna-Liisa Liikanen, 2017: Köyhät ritarit : luottamus köyhyskirjoituskilpailuun osallistuneiden lapsiperheiden vanhempien kirjoituksissa

Diak Tutkimus 2: Jouko Porkka, 2019: The Young Confirmed Volunteers of the Evangelical Lutheran Church of Finland : Motivation, Religiosity, and Community

PUBLICATIONS OF DIACONIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

DIAK TUTKIMUS [DIAK RESEARCH] series presents scientific studies that produce new, innovative information in the areas of teaching, research and development at Diaconia University of Applied Sciences. The publications in this series are monographs and collections of articles.

DIAK TYÖELÄMÄ [DIAK AND WORKING LIFE] series presents research and development reports and theses that have produced innovative, significant results to improve working life. Studies may be submitted for publication in the series by employees of Diaconia University of Applied Sciences, thesis writers and external writers.

DIAK PUHEENVUORO [DIAK SPEAKS] series presents thematic opinions from Diaconia University of Applied Sciences, various reports and theses. The types of texts in this series may not always require a scientific or reporting style.

DIAK OPETUS [DIAK TEACHES] series presents writings describing pedagogical development work, learning materials, guidebooks and work books..

Diak Tutkimus 2

ISBN 978-952-493-337-7 (print edition)
ISSN 2343-2160 (print edition)
ISBN 978-952-493-338-4 (online edition)
ISSN 2343-2179 (online edition)

The activities of young confirmed volunteers (YCVs) form a type of volunteer effort typical of the confirmation work of the Evangelical Lutheran Church of Finland (ELCF). This study looks into the motivation, expectations, experiences and religiosity of YCVs. In addition, the study explores how volunteering for parish work influences the thinking and attitudes of YCVs.

The research data was collected from YCVs who worked in confirmation classes, two surveys in 2007 – 2008, and two surveys five years later, in 2012 – 2013. Because the social atmosphere in Finland changed during the period between the two surveys, it was also possible to study the effects of the change on the thinking of the YCVs.

The views of the YCVs were compared to the views of confirmands in Finland and many European countries. Such a comparison was possible because independent sets of research data were collected from confirmands in Finland and in Protestant Europe at the same time.

The study shows that YCVs are a highly heterogeneous group of young people who hold very diverse views of the church, religion and life and who have a wide variety of reasons for participating in YCV activities. According to the results, this diversity forms a strength because it makes the YCV community one in which young people learn from one another and everyone is needed.

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Julkaisutoiminta
tilaukset@diak.fi

diak.fi